

รายงานการศึกษา

ประชากร กรุงเทพมหานคร

ปี พ.ศ. 2562

กองนโยบายและแผนงาน
สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง
กรุงเทพมหานคร

คำนำ

รายงานการศึกษาประชากรกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562 นี้ เป็นผลของการศึกษารวบรวม และประมวลผลข้อมูลประชากรกรุงเทพมหานคร ในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ จำนวน การกระจายตัว ความหนาแน่น การเปลี่ยนแปลง โครงสร้างอายุและเพศของประชากร รวมถึงองค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงประชากร

กองนโยบายและแผนงาน สำนักการวางผังและพัฒนาเมืองขอขอบคุณหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำข้อมูล ได้แก่ สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานสถิติแห่งชาติ กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และสำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กรมการจัดหางาน ที่ได้อนุเคราะห์ข้อมูล รวมถึงคณะผู้บริหารสำนักการวางผังและพัฒนาเมือง ที่ได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำรายงานการศึกษาประชากรกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562 ทั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลในรายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานต่าง ๆ และผู้สนใจ

กองนโยบายและแผนงาน (กลุ่มงานวิจัยผังเมือง 2)
สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง กรุงเทพมหานคร
กันยายน 2563

สารบัญ

หน้า

คำนำ	
สารบัญ	
สารบัญตาราง	
สารบัญแผนที่	
สารบัญแผนภูมิ	
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์	1
1.3 ขอบเขตการศึกษา	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	2
1.5 วิธีการศึกษา	3
บทที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	4
2.1 นโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องกับประชากรกรุงเทพมหานคร	4
2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)	4
2.1.2 วิสัยทัศน์กรุงเทพฯ 2575	5
2.1.3 แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2561 - 2565)	6
2.2 ขอบข่ายของการศึกษาข้อมูลด้านประชากร และแหล่งที่มาของข้อมูล	7
2.3 แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลทางประชากรศาสตร์	7
2.3.1 ขนาดประชากร	7
2.3.2 องค์ประกอบของประชากร: องค์ประกอบด้านเพศ	8
2.3.3 องค์ประกอบของประชากร: องค์ประกอบด้านอายุ	9
2.4 องค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงทางประชากร	13
2.4.1 การเกิด	13
2.4.2 การตาย	14
2.4.3 การย้ายถิ่น	14
2.5 ความเป็นเมือง	16
2.6 สรุปรอบแนวคิดในการศึกษา	18

	หน้า
บทที่ 3 สถานการณ์ประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	20
3.1 จำนวน การกระจายตัว ความหนาแน่น และการเปลี่ยนแปลงของประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	20
3.1.1 จำนวนประชากรและบ้าน	20
3.1.2 การกระจายตัวของประชากร	20
3.1.3 ความหนาแน่นประชากร	24
3.1.4 การเปลี่ยนแปลงของประชากร	26
3.2 โครงสร้างอายุและเพศของประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	28
3.2.1 อัตราส่วนระหว่างเพศ	28
3.2.2 จำนวนและสัดส่วนของประชากรวัยต่าง ๆ	28
3.2.3 พีรามิดประชากร	30
3.2.4 อายุมัธยฐาน	33
3.2.5 อัตราส่วนพึ่งพิงทางอายุ	33
3.3 องค์ประกอบ การเปลี่ยนแปลงประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	34
3.3.1 การเกิด	34
3.3.2 การตาย	36
3.3.3 การย้ายถิ่น	37
3.4 ระดับความเป็นเมืองของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	41
3.5 ประชากรแฝง นักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว และแรงงานต่างด้าว ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	43
3.5.1 ประชากรแฝง	43
3.5.2 นักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว	46
3.5.3 แรงงานต่างด้าว	48
3.6 การเป็นสังคมสูงวัยของกรุงเทพมหานคร	50
บทที่ 4 แนวโน้มประชากรกรุงเทพมหานครรายกลุ่มเขต	55
4.1 แนวโน้มจำนวนและการเปลี่ยนแปลงประชากรกรุงเทพมหานคร	55
4.2 แนวโน้มจำนวนบ้านและขนาดครัวเรือนของกรุงเทพมหานคร	57
4.3 แนวโน้มความหนาแน่นของประชากรกรุงเทพมหานคร	59
4.4 แนวโน้มโครงสร้างอายุและเพศของประชากรกรุงเทพมหานคร	60
4.5 แนวโน้มองค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงประชากรกรุงเทพมหานคร	64

	หน้า
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	69
5.1 สรุปสถานการณ์ประชากรกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562	69
5.2 ข้อเสนอแนะ	71
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก 1	
ภาคผนวก 2	
คณะผู้จัดทำ	

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 3-1	สัดส่วนร้อยละของประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑลรายกลุ่มอายุ 15 ปี และเพศ ปี พ.ศ. 2562	29
ตาราง 3-2	จำนวนและสัดส่วนประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑล แต่ละช่วงวัย ปี พ.ศ. 2562	30
ตาราง 3-3	จำนวนประชากรเกิด จำแนกเพศ และอัตราเกิดของประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑลรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2562	35
ตาราง 3-4	จำนวนประชากรตาย จำแนกเพศ และอัตรารายของประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑลรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2562	36
ตาราง 3-5	จำนวนประชากรในพื้นที่เขตเมืองและพื้นที่เขตชนบทในเขตปริมณฑล รายจังหวัดและอำเภอ ปี พ.ศ. 2562	42
ตาราง 3-6	ความหนาแน่นประชากรแฝงของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี พ.ศ. 2562	45
ตาราง 3-7	จำนวนนักท่องเที่ยวและนักทัศนาจรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี พ.ศ. 2562	46
ตาราง 3-8	จำนวนนักท่องเที่ยวและนักทัศนาจรเฉลี่ยรายวันในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี พ.ศ. 2562	47
ตาราง 3-9	จำนวนแรงงานต่างด้าวในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี พ.ศ. 2549-2562	49
ตาราง 4-1	จำนวนประชากรกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562	56
ตาราง 4-2	อัตราการเปลี่ยนแปลงประชากรกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562	56
ตาราง 4-3	จำนวนบ้านในกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562	58
ตาราง 4-4	จำนวนประชากรเฉลี่ยต่อหลังในกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562	58
ตาราง 4-5	ความหนาแน่นประชากรกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562	59
ตาราง 4-6	จำนวนและสัดส่วนของประชากรกรุงเทพมหานคร จำแนกกลุ่มอายุ 15 ปี และเพศ รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552 และ 2562	60
ตาราง 4-7	จำนวนประชากรย้ายถิ่นเข้าของกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562	65

		หน้า
ตาราง 4-8	อัตราการย้ายถิ่นเข้าของกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562	65
ตาราง 4-9	จำนวนประชากรย้ายถิ่นออกของกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562	66
ตาราง 4-10	อัตราการย้ายถิ่นออกของกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562	67

สารบัญแนที่

		หน้า
แนที่ 3-1	จำนวนประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี พ.ศ. 2562	21
แนที่ 3-2	การกระจายตัวของประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี พ.ศ. 2562	23
แนที่ 3-3	ความหนาแน่นประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี พ.ศ. 2562	25
แนที่ 3-4	อัตราการเปลี่ยนแปลงของประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี พ.ศ. 2561-2562	27

สารบัญแผนภูมิ

		หน้า
แผนภูมิ 2-1	ปิรามิดประชากรรูปแบบต่าง ๆ	11
แผนภูมิ 3-1	อัตราส่วนประชากรเพศชายต่อเพศหญิงในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รายจังหวัด ปี พ.ศ. 2562	28
แผนภูมิ 3-2	สัดส่วนประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑลรายกลุ่มอายุ 15 ปี ปี พ.ศ. 2562	30
แผนภูมิ 3-3	ปิรามิดประชากรกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2552 และ 2562	31
แผนภูมิ 3-4	อายุมัธยฐานของประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑลรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2562	33
แผนภูมิ 3-5	อัตราส่วนพึ่งพิง อัตราพึ่งพิงวัยเด็ก และอัตราส่วนพึ่งพิงวัยสูงอายุของประชากร กรุงเทพมหานครและปริมณฑลรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2562	34
แผนภูมิ 3-6	จำนวนประชากรเกิดและอัตราเกิดของประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รายจังหวัด ปี พ.ศ. 2562	35
แผนภูมิ 3-7	จำนวนประชากรตายและอัตรารายของประชากรกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑลรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2562	37
แผนภูมิ 3-8	จำนวนประชากรย้ายถิ่นเข้าและอัตราการย้ายถิ่นเข้าของกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑลรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2562	39
แผนภูมิ 3-9	จำนวนประชากรย้ายถิ่นออกและอัตราการย้ายถิ่นออกของกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑลรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2562	40
แผนภูมิ 3-10	จำนวนประชากรย้ายถิ่นสุทธิและอัตราการย้ายถิ่นสุทธิของกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑลรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2562	40
แผนภูมิ 3-11	จำนวนประชากรแฝงกลางวันและประชากรแฝงกลางคืนในกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑลรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2562	44
แผนภูมิ 3-12	ความหนาแน่นประชากรแฝงและประชากรตามทะเบียนในกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑลรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2562	45
แผนภูมิ 3-13	จำนวนนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562	48
แผนภูมิ 3-14	จำนวนผู้เยี่ยมเยือนในปริมณฑลรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2552-2562	48
แผนภูมิ 3-15	สัดส่วนประชากรสูงอายุและประชากรเด็กของกรุงเทพมหานคร และ การคาดการณ์ ปี พ.ศ. 2542-2572	51
แผนภูมิ 3-16	ดัชนีการสูงวัยของกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2542-2562	51
แผนภูมิ 3-17	ปิรามิดประชากร (แสดงจำนวนประชากร) ปริมณฑลรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2542 2552 และ 2562	53

		หน้า
แผนภูมิ 4-1	จำนวนประชากรกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562	56
แผนภูมิ 4-2	อัตราการเปลี่ยนแปลงประชากรกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562	57
แผนภูมิ 4-3	จำนวนบ้านในกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562	58
แผนภูมิ 4-4	ขนาดเฉลี่ยของครัวเรือนในกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562	58
แผนภูมิ 4-5	ความหนาแน่นประชากรกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562	59
แผนภูมิ 4-6	ปิรามิดประชากรกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552 และ 2562	62
แผนภูมิ 4-7	จำนวนประชากรย้ายถิ่นเข้าของกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562	65
แผนภูมิ 4-8	อัตราการย้ายถิ่นเข้าของกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562	66
แผนภูมิ 4-9	จำนวนประชากรย้ายถิ่นออกของกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562	66
แผนภูมิ 4-10	อัตราการย้ายถิ่นออกของกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562	67
แผนภูมิ 4-11	จำนวนการย้ายถิ่นสุทธิของประชากรกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562	67
แผนภูมิ 4-12	อัตราการย้ายถิ่นสุทธิของกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562	68

1.1 ที่มาและความสำคัญ

กรุงเทพมหานคร เป็นมหานครที่เป็นศูนย์กลางทั้งในด้านการบริหารและศูนย์กลางของภาคเศรษฐกิจของประเทศทั้งภาคธุรกิจและพาณิชย์กรรม การคมนาคม การท่องเที่ยว และเทคโนโลยีต่าง ๆ ทำให้ประชากรหลังไหลเข้ามาอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ส่งผลให้สภาพทางกายภาพมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วและขยายตัวไปยังพื้นที่ต่อเนื่องในจังหวัดต่าง ๆ ในเขตปริมณฑล ทั้งนี้ ภาครัฐได้มีการกำหนดนโยบายระดับภาคซึ่งครอบคลุมพื้นที่ของภาคและกลุ่มจังหวัดให้เชื่อมโยงและมีปฏิสัมพันธ์กันตามบทบาทหน้าที่และความสำคัญอย่างเป็นระบบ โดยภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (Bangkok Metropolitan Region) การกำหนดให้เป็นพื้นที่รวมกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริเวณพื้นที่เมือง (built-up area) ของกรุงเทพมหานครและพื้นที่เมืองของปริมณฑลที่ต่อเนื่องกับกรุงเทพมหานคร ซึ่งกิจกรรมของเมืองมีความต่อเนื่องกันจนเป็นเรียกได้ว่าเป็นเมืองเดียวกัน

ข้อมูลพื้นฐานสำคัญที่มีผลต่อการวางแผนหรือกำหนดนโยบายที่เกี่ยวกับเมืองหนึ่ง ๆ คือ ข้อมูลด้านประชากร เนื่องจากประชากรเป็นผู้ประกอบกิจกรรม ผู้ใช้โครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ ดังนั้น เพื่อสนองตอบภารกิจหลักของสำนักการวางแผนและพัฒนาเมือง ในการกำหนดนโยบายด้านการพัฒนาสภาพของเมือง เพื่อการพัฒนาเมือง การใช้ประโยชน์ที่ดิน และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของกรุงเทพมหานคร จึงควรทำการศึกษาข้อมูลประชากรกรุงเทพมหานคร รวมไปถึงพื้นที่เกี่ยวเนื่อง คือ จังหวัดในเขตปริมณฑล เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนงานด้านผังเมืองของกรุงเทพมหานคร รวมไปถึงเพื่อให้หน่วยงานและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ประโยชน์

1.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อปรับฐานข้อมูลประชากรกรุงเทพมหานครให้เป็นปัจจุบัน
- 2) เพื่อทราบขนาด การกระจายตัว ความหนาแน่น และการเปลี่ยนแปลงของประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี พ.ศ. 2562 รวมถึงองค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงทางประชากร ได้แก่ การเกิด การตาย และการย้ายถิ่น
- 3) เพื่อให้ได้ข้อมูลในระดับพื้นที่ตามเขตการปกครองในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ แขวง และเขต เขตการปกครองในพื้นที่ปริมณฑล ได้แก่ ตำบล อำเภอ และจังหวัด รวมถึงเขตพื้นที่ความเป็นเมือง ได้แก่ ในและนอกเขตเทศบาล
- 4) วิเคราะห์แนวโน้มประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
- 5) เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการและการพัฒนาพื้นที่จากการศึกษาสถานการณ์ประชากรกรุงเทพมหานคร

1.3 ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษานี้จะทำการศึกษาข้อมูลประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามทะเบียนราษฎร ปี พ.ศ. 2562 ได้แก่ จำนวนประชากร จำนวนบ้าน ขนาดพื้นที่ จำนวนประชากรชายอายุและเพศ จำนวนการเกิดการตาย และการย้ายถิ่น นำมาประมวลผลโดยใช้กรอบแนวคิดประชากรศาสตร์และนำเสนอในเชิงพื้นที่

นอกจากนี้ จะทำการเปรียบเทียบประชากรกรุงเทพมหานครรายกลุ่มเขตตั้งแต่ปีปัจจุบันและย้อนหลัง 10 ปี ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้จำแนกกลุ่มเขตของกรุงเทพมหานคร ออกเป็น 6 กลุ่มเขต ตามที่ได้กำหนดไว้สำหรับการวางผังเมืองรวมกรุงเทพมหานครฉบับปัจจุบัน (กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2556) ซึ่งจำแนกตามสภาพทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และบทบาทความเป็นเมือง ครอบคลุม 50 เขตการปกครองของกรุงเทพมหานคร ขนาดพื้นที่รวมทั้งหมด 1,568.737 ตารางกิโลเมตร จำแนกกลุ่มเขตออกเป็น 6 กลุ่มเขต ดังนี้

- 1) กลุ่มเขตพื้นที่อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยว มีขนาดพื้นที่ 63.634 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ 9 เขต ประกอบด้วย เขตพระนคร เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตสัมพันธวงศ์ เขตดุสิต เขตธนบุรี เขตบางกอกน้อย เขตบางกอกใหญ่ เขตบางพลัด และเขตคลองสาน
- 2) กลุ่มเขตพื้นที่ศูนย์กลางธุรกิจและพาณิชย์กรรม มีขนาดพื้นที่ 160.934 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ 13 เขต ประกอบด้วย เขตบางซื่อ เขตจตุจักร เขตพญาไท เขตราชเทวี เขตดินแดง เขตห้วยขวาง เขตปทุมวัน เขตบางรัก เขตสาทร เขตวัฒนา เขตคลองเตย เขตยานนาวา และเขตบางคอแหลม
- 3) กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัย มีขนาดพื้นที่ 403.685 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ 14 เขต ประกอบด้วย เขตหลักสี่ เขตดอนเมือง เขตสายไหม เขตบางเขน เขตลาดพร้าว เขตบึงกุ่ม เขตบางกะปิ เขตวังทองหลาง เขตคันนายาว เขตสะพานสูง เขตสวนหลวง เขตประเวศ เขตพระโขนง และเขตบางนา
- 4) กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองและเกษตรกรรมฝั่งตะวันออก มีขนาดพื้นที่ 534.451 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ 4 เขต ประกอบด้วย เขตคลองสามวา เขตหนองจอก เขตมีนบุรี และเขตลาดกระบัง
- 5) กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองและเกษตรกรรมฝั่งตะวันตกตอนบน มีขนาดพื้นที่ 177.813 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ 5 เขต ประกอบด้วย เขตตลิ่งชัน เขตทวีวัฒนา เขตบางแค เขตหนองแขม และเขตภาษีเจริญ
- 6) กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองและเกษตรกรรมฝั่งตะวันตกตอนล่าง มีขนาดพื้นที่ 228.220 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ 5 เขต ประกอบด้วย เขตทุ่งครุ เขตบางบอน เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง และเขตราษฎร์บูรณะ

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

การศึกษาประชากรกรุงเทพมหานครครั้งนี้ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ได้ดังนี้

- 1) เพื่อนำไปกำหนดนโยบาย และวางแผนด้านประชากร สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของกรุงเทพมหานครได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
- 2) เพื่อนำไปใช้เป็นฐานข้อมูลในการกำหนดและจัดหาสาธารณูปโภคและบริการขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ได้ตรงตามความต้องการและจำเป็นในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

3) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานด้านประชากรในการวางแผนและจัดทำผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร

1.5 วิธีการศึกษา

การศึกษาข้อมูลประชากรกรุงเทพมหานครครั้งนี้ ประกอบด้วยการศึกษาทบทวนนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องกับประชากรกรุงเทพมหานคร ขอบข่ายของการศึกษาข้อมูลด้านประชากร แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลประชากรโดยใช้สถิติสูตรทางคณิตศาสตร์และระเบียบวิธีการวิเคราะห์ทางด้านประชากรศาสตร์ (demographic analysis) เปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า และ/หรือ นำเสนอในเชิงพื้นที่ รวมไปถึงศึกษาองค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงทางประชากร และลักษณะความเป็นเมือง ซึ่งนำไปสู่ประเด็นหลักของการศึกษา คือ การรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์สถานการณ์ประชากรกรุงเทพมหานคร ได้แก่ จำนวนการกระจายตัว และความหนาแน่นประชากร การเปลี่ยนแปลงของประชากร โครงสร้างอายุและเพศของประชากร องค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงประชากร (การเกิด การตาย และการย้ายถิ่น) ระดับความเป็นเมือง ประชากรแฝง นักท่องเที่ยว นักทัศนาจร และแรงงานต่างด้าว รวมถึงการวิเคราะห์ผลกระทบของการเป็นสังคมสูงวัย (Aged Society) ซึ่งเป็นประเด็นท้าทายที่กรุงเทพมหานครต้องเผชิญ

02 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประชากรกรุงเทพมหานครในครั้งนี้นำประกอบด้วยการศึกษาทบทวนนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลด้านประชากร ขอบข่ายของการศึกษาข้อมูลด้านประชากร แหล่งที่มาของข้อมูล และแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลทางประชากรศาสตร์ และความเป็นเมือง เพื่อนำไปสู่กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์สถานการณ์ประชากรกรุงเทพมหานคร และภาพรวมในระดับภาคมหานครคือ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

2.1 นโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องกับประชากรกรุงเทพมหานคร

2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)

การพัฒนาประเทศไทยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) อยู่ในห้วงเวลาของการปฏิรูปประเทศเพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานหลายด้านที่สั่งสมมานานท่ามกลางสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลง การแข่งขันด้านเศรษฐกิจเข้มข้นมากขึ้น การพัฒนาเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สังคมโลกเชื่อมโยงใกล้ชิดกันมากขึ้นทำให้กลายเป็นสภาพไร้พรมแดน จนกระทบชีวิตความเป็นอยู่ในสังคมและการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ในขณะเดียวกัน ประเทศไทยยังคงมีข้อจำกัดอยู่หลายด้าน สำหรับข้อจำกัดด้านประชากร คือ การที่โครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมสูงวัยส่งผลให้ขาดแคลนแรงงาน โดยจำนวนประชากรวัยแรงงานได้เริ่มลดลงมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 เป็นต้นมา ซึ่งผลจากการคาดประมาณประชากร พบว่าโครงสร้างประชากรจะเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ภายในสิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 โดยที่สัดส่วนผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 19.8 ของจำนวนประชากรทั้งหมด ส่งผลให้เกิดการขาดแคลนแรงงานในภาวะที่ผลิตภาพ (productivity) ของแรงงานไทยยังต่ำ เนื่องจากปัญหาคุณภาพแรงงาน ความล่าช้าในการพัฒนาเทคโนโลยี และปัญหาการบริหารจัดการ จึงเป็นข้อจำกัดในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและศักยภาพการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งการสร้างรายได้และการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรด้วย และเมื่อประกอบกับคุณภาพประชากรที่ยังต่ำในทุกช่วงวัยก็จะเป็นอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อเนื่องสำหรับการพัฒนาประเทศ ตั้งแต่พัฒนาการไม่สมวัยในเด็กปฐมวัย ผลลัพธ์ทางการศึกษาของเด็กวัยเรียนค่อนข้างต่ำ การพัฒนาความรู้และทักษะของแรงงานไม่ตรงกับตลาดงาน ขณะที่ผู้สูงอายุมีปัญหาสุขภาพและมีแนวโน้มอยู่คนเดียวสูงขึ้น รวมทั้งการเลือนไหลของวัฒนธรรมต่างชาติที่เข้ามาในประเทศไทยผ่านสังคมยุคดิจิทัล โดยที่คนไทยจำนวนไม่น้อยยังไม่สามารถคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม ส่งผลต่อวิกฤตค่านิยม ทัศนคติ และพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต

สถานการณ์ปัจจุบันและข้อจำกัดด้านต่าง ๆ นำไปสู่การกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 12 ซึ่งอยู่ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ (2) ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมลดและความเหลื่อมล้ำในสังคม (3) ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ และแข่งขันได้อย่างยั่งยืน (4) ยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (5) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนา

ประเทศสู่ความมั่นคงและยั่งยืน และ (6) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริต ประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย

สำหรับยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับประเด็นด้านประชากร คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ มีแนวทางการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยให้มีทักษะความรู้และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า ยกกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ และให้ทุกภาคส่วนคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบสุขภาพภาครัฐและปรับระบบการเงินการคลังด้านสุขภาพ และพัฒนาระบบการดูแลและสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับสังคมสูงวัย

2.1.2 วิสัยทัศน์กรุงเทพฯ 2575

วิสัยทัศน์กรุงเทพฯ 2575 เป็นแผนวิสัยทัศน์ของประชาชนเพื่อการพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี ให้เป็น “มหานครแห่งเอเชีย” ประกอบด้วยประเด็นวิสัยทัศน์ 6 ด้าน ได้แก่

1) มหานครปลอดภัย เป็นเมืองมหานครที่ปลอดภัย ปลอดภัยอาชญากรรมและยาเสพติด ปลอดภัยอุบัติเหตุ ปลอดภัยพิบัติ สิ่งก่อสร้างปลอดภัย ปลอดภัยโรคคนเมือง และอาหารปลอดภัย

2) มหานครสีเขียว เป็นมหานครที่มีพื้นที่สาธารณะ พื้นที่สีเขียวในสัดส่วนที่เหมาะสมกับขนาดพื้นที่ และจำนวนประชากรกรุงเทพมหานครมีวิถีชีวิตที่ใกล้ชิดกับธรรมชาติ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นมหานครที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน ที่ประหยัดพลังงานใช้พลังงานที่สะอาดเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีระบบบริการคมนาคมขนส่งที่หลากหลาย สะดวก และคล่องตัว มีทัศนียภาพที่สวยงาม ปราศจากสิ่งกีดขวางไม่เป็นระเบียบ

3) มหานครสำหรับทุกคน เป็นมหานครที่ทุกคน ทุกชนชั้น ทุกอาชีพ ทุกเพศ ทุกวัย และทุกสถานภาพ อยู่รวมกันอย่างเสมอภาคและสมานฉันท์ เกื้อกูลซึ่งกันและกัน เคารพสิทธิของกันและกัน ได้รับโอกาสที่จะเรียนรู้ พัฒนาตนเอง และเข้าถึงบริการสาธารณะ ในขณะเดียวกันประชากรแต่ละกลุ่มแต่ละชุมชนสามารถดำรงรักษาไว้ซึ่งอัตลักษณ์ ประเพณี วัฒนธรรมของตนเอง เป็นมหานครที่โดดเด่นในเชิงวัฒนธรรมที่หลากหลาย

4) มหานครกะทัดรัด ปัจจุบันกรุงเทพมหานครเป็นเมืองโตเดี่ยวและเป็นมหานครขนาดใหญ่ที่ไร้ระเบียบ การบังคับใช้ผังเมืองไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ส่งผลให้การบริหารจัดการเมืองขาดประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการแก้ปัญหาการจราจรติดขัด การจัดระเบียบการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด การพัฒนาพื้นที่เฉพาะ และการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ดังนั้น กรุงเทพมหานครใน 20 ปีข้างหน้า จะปรับเปลี่ยนโครงสร้างผังเมืองจากเมืองโตเดี่ยวรวมศูนย์ ไปเป็น “มหานครกะทัดรัดและกระจายตัว” และควรจะบริหารจัดการในรูปแบบเมืองมหานคร ซึ่งเรียกพื้นที่กลุ่มเมืองมหานครนี้ว่า “มหานครกรุงเทพฯ (Greater Bangkok Region)” ซึ่งประกอบไปด้วยเมืองขนาดเล็ก จำนวนหลายเมืองทั้งในกรุงเทพมหานครและในจังหวัดใกล้เคียงกัน เชื่อมโยงสนับสนุนซึ่งกันและกัน เชื่อมต่อกันโดยรถไฟฟ้าที่ทันสมัย เดินทางไม่เกิน 1 ชั่วโมง ในขณะที่แต่ละเมืองมีฐานเศรษฐกิจ การจ้างงาน ที่พักอาศัย โรงเรียน โรงพยาบาล ย่านการค้าอย่างครบครันในตัวเอง และมีระบบการบริหารจัดการของตนเอง

5) มหานครแห่งประชาธิปไตย เมืองกรุงเทพมหานคร ใน 20 ปีข้างหน้า จะเป็นเมืองประชาธิปไตยและมีธรรมาภิบาล ที่มีชื่อเสียงอยู่ในระดับแนวหน้าของเอเชีย มีระบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพ มีการเมืองที่สะอาด ปลอดภัยไร้พหุนิยม อีกทั้งต้องการเห็นทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคธุรกิจ และภาคประชาชนมีบทบาทในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์กรุงเทพฯ 2575 อย่างเข้มแข็ง

6) มหานครแห่งเศรษฐกิจและการเรียนรู้ กรุงเทพมหานครใน 20 ปีข้างหน้า จะก้าวเข้าสู่การเป็น “เมืองหลวงของเอเชีย” เมืองเศรษฐกิจที่มีความสำคัญในระดับภูมิภาคและนานาชาติ เป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุน การคมนาคมขนส่ง การแพทย์ การท่องเที่ยว และวัฒนธรรมของเอเชีย รวมถึงการเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้วิชาการด้านต่าง ๆ ของภูมิภาค จะก้าวสู่การเป็นมหานครแห่งเศรษฐกิจและการเรียนรู้ได้ในเบื้องต้นกรุงเทพมหานครและหน่วยงานภาครัฐในระดับชาติ องค์กรภาคธุรกิจ และประชาชนกรุงเทพมหานครจะต้องร่วมกันสร้างบ้านแปงเมืองให้กรุงเทพมหานครเป็นมหานครที่ปลอดภัย อีกทั้งเป็นมหานครสีเขียว สะดวกสบาย ปลอดภัย เป็นมหานครที่ให้โอกาสแก่คนกรุงเทพฯ ทุกกลุ่มทุกชนชั้น อยู่ร่วมกันอย่างเสมอภาค และสมานฉันท์ และเป็นมหานครแห่งประชาธิปไตย ให้เป็นผลสำเร็จ เป็นที่ประจักษ์ชัดเจนในระดับหนึ่งเสียก่อน เพราะสิ่งเหล่านี้คือเงื่อนไขพื้นฐานของการก้าวสู่การเป็นมหานครแห่งเศรษฐกิจในระดับแนวหน้าของภูมิภาค

โดยในช่วง 5 ปีแรก กรุงเทพมหานครมีจุดมุ่งหมายที่จะเป็นมหานครที่ปลอดภัย และมหานครแห่งประชาธิปไตย ในช่วง 10 ปีหลังจากนี้ กรุงเทพมหานครจะเป็นมหานครที่มีความสะดวกสบาย ประหยัด และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และเป็นมหานครสำหรับทุกคน ในช่วง 15 ปีหลังจากนี้ กรุงเทพมหานครจะปรับตัวในเชิงโครงสร้างทางกายภาพของเมือง จากเมืองที่มีศูนย์กลางเดี่ยว ไปเป็นกลุ่มเมืองหลาย ๆ เมือง กระจายตัวออกไป ทั้งในพื้นที่กรุงเทพมหานครในปัจจุบันและเมืองรอบ ๆ กรุงเทพมหานคร เชื่อมต่อกันเป็นโครงข่ายเมือง โดยระบบขนส่งมวลชนที่ประหยัดและมีประสิทธิภาพ

2.1.3 แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2561 - 2565)

กรุงเทพมหานครจัดทำแผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2556 - 2575) โดยนำแผนวิสัยทัศน์ของประชาชนเพื่อการพัฒนากรุงเทพมหานคร มากำหนดเป็นกรอบในการปรับปรุงบริการสาธารณะต่าง ๆ กำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องได้รับการพัฒนาและแก้ไข ตลอดจนจัดลำดับความสำคัญในการลงทุนพัฒนาเมืองในระยะยาว เพื่อให้เมืองกรุงเทพฯ ก้าวสู่การเป็น “มหานครแห่งเอเชีย” ในปี พ.ศ. 2575 แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี แบ่งช่วงการพัฒนาออกเป็น 4 ระยะ โดยในแต่ละช่วงจะมีการจัดทำแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 5 ปี เพื่อเปิดโอกาสให้มีการทบทวนเป้าประสงค์และมาตรการที่กำหนดไว้ในแต่ละช่วงให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันยิ่งขึ้น

แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2561 - 2565) ได้มีเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับประชากรของกรุงเทพมหานคร คือ ความต้องการที่จะพัฒนากรุงเทพมหานครให้เป็นมหานครสำหรับทุกคน โดยเน้นไปที่การกำหนดนโยบายและแผนเพื่อที่จะทำให้ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาสซึ่งเป็นประเด็นที่สำคัญของการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมในกรุงเทพมหานคร เนื่องจากกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาสซึ่งเป็นกลุ่มคนที่ถูกละเลยการเอาใจใส่อย่างจริงจังในการพัฒนาศักยภาพให้สามารถเป็นส่วนหนึ่งในการสร้าง

ความก้าวหน้าให้กับสังคม กลุ่มคนเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้น จึงควรที่จะมีการวางแผนเพื่อให้ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาสได้รับการดูแล สามารถใช้ชีวิตได้สะดวก ดำรงชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรี และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

2.2 ขอบข่ายของการศึกษาข้อมูลด้านประชากร และแหล่งที่มาของข้อมูล

การศึกษาด้านประชากรกรุงเทพมหานครครั้งนี้ มีจุดประสงค์หลักเพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับการกำหนดนโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพของเมือง ซึ่งเป็นบทบาทและภารกิจหลักของสำนักการวางแผนและพัฒนาเมือง ดังนั้น ในการศึกษาจึงมุ่งเน้นไปที่ขอบข่ายของการศึกษาข้อมูลด้านประชากรเพื่อการผังเมืองเป็นหลัก ทั้งนี้ หลักการของการศึกษาข้อมูลด้านประชากรเพื่อการผังเมือง คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านประชากรที่เป็นปัจจุบันประกอบกับข้อมูลในอดีต รวมทั้งวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงประชากรและคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลจะใช้ข้อมูลจากระบบทะเบียนราษฎร (civil registration system) ที่เป็นข้อมูลรายปี ซึ่งจัดเก็บโดยหน่วยงานภาครัฐที่ภารกิจหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานทะเบียนราษฎร ได้แก่ กลุ่มงานทะเบียนราษฎร ฝ่ายทะเบียนของสำนักเขตสำหรับข้อมูลทะเบียนราษฎรกรุงเทพมหานคร รวมไปถึงข้อมูลทะเบียนราษฎรของจังหวัดในเขตปริมณฑล ที่จัดเก็บโดยส่วนราชการงานทะเบียนราษฎรของอำเภอ สำนักทะเบียนของท้องถิ่นเทศบาลตำบล ท้องถิ่นเทศบาลเมือง และท้องถิ่นเทศบาลนคร ทั้งนี้ หน่วยงานกลางที่รวบรวมข้อมูลการทะเบียนราษฎรทั้งหมด คือ สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

อย่างไรก็ตาม สถิติประชากรจากข้อมูลตามทะเบียนราษฎรยังมีการตกจดทะเบียนการย้ายที่อยู่จำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรุงเทพมหานครและปริมณฑลซึ่งเป็นมหานครขนาดใหญ่ที่มีประชากรจำนวนมากย้ายเข้ามาอยู่อาศัยในพื้นที่แต่ไม่ได้ย้ายชื่อเข้ามาในระบบทะเบียนราษฎรของพื้นที่นั้น ข้อมูลสำมะโนประชากรและเคหะ (population and housing census) จึงเป็นอีกระบบหนึ่งที่สามารถแสดงถึงจำนวนที่แท้จริงของคนที่อาศัยอยู่จริงในพื้นที่ เนื่องมาจากข้อมูลดังกล่าวเป็นสถิติการแจงนับที่จัดเก็บโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ใกล้เคียงความเป็นจริง แต่มีข้อจำกัด คือ รอบระยะของข้อมูลเป็นเวลา 10 ปี โดยข้อมูลสำมะโนประชากรและเคหะที่มีการเผยแพร่ล่าสุด คือ ปี พ.ศ. 2553

นอกจากข้อมูลประชากรที่มาจากทะเบียนราษฎรและสำมะโนประชากรและเคหะแล้ว ข้อมูลด้านประชากรจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ควรนำมาใช้เพื่อครอบคลุมประเด็นที่ศึกษาด้วย เช่น ข้อมูลประชากรแฝง ข้อมูลนักท่องเที่ยวและนักทัศนาจร ข้อมูลแรงงานต่างด้าว เป็นต้น

2.3 แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลทางประชากรศาสตร์

การวิเคราะห์ปรากฏการณ์ทางประชากรได้อย่างถูกต้องนั้นควรจะต้องมีความเข้าใจแนวคิดมูลฐานทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ ขนาดหรือจำนวนประชากร องค์ประกอบเพศและอายุ รวมถึงมาตรวัดพื้นที่ฐานที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดดังนี้

2.3.1 ขนาดประชากร

ขนาด (size) หรือจำนวน (number) ประชากรต้องอ้างอิงกับ

ก) พื้นที่/อาณาบริเวณใดบริเวณหนึ่ง อาจเป็นพื้นที่ทางภูมิศาสตร์หรือพื้นที่ทางการปกครอง เช่น ประชากรโลก ประชากรเอเชีย ประชากรไทย ประชากรกรุงเทพมหานคร ประชากรอำเภออัญบุรี ประชากรตำบลบึงยี่โถ หรือการแบ่งตามลักษณะอื่น ๆ เช่น ประชากรชายฝั่งทะเลตะวันออก เป็นต้น

ข) เวลาใดเวลาหนึ่ง (วันใดวันหนึ่ง) เช่น ประชากรเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม (วันกลางปี) หรือประชากรเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม (วันปลายปี) เพราะปรากฏการณ์ทางประชากร (การเกิด การตาย การย้ายถิ่นเข้าออก) เกิดขึ้นตลอดเวลา ฉะนั้น เมื่อกล่าวถึงขนาดประชากรจึงต้องมีเวลาอ้างอิงที่แน่นอน

ค) การนับหรือจดทะเบียนแบบใดแบบหนึ่ง ดังนี้

- นับหรือจดทะเบียน ณ สถานที่ที่มีปรากฏการณ์ทางประชากรหรือทางพฤตินัย เช่น มารดามีถิ่นที่อยู่ปกติ ณ จังหวัดนนทบุรีแต่มาคลอดบุตรที่โรงพยาบาลรามธิบดีก็จะมีการจดทะเบียนการเกิดของประชากรในกรุงเทพมหานคร เป็นต้น

- นับหรือจดทะเบียน ณ สถานที่ที่มีถิ่นที่อยู่ตามกฎหมายหรือทางนิตินัย เช่น นาย ก. มีถิ่นที่อยู่ปกติที่กรุงเทพมหานคร แต่ไปตายที่จังหวัดสงขลา แม้ว่าการจดทะเบียนตายต้องทำที่จังหวัดสงขลา ก็นับว่าเป็นการตายของประชากรกรุงเทพมหานคร และถูกนับรวมอยู่ในกลุ่มคนตายที่เกิดขึ้นในกลุ่มประชากรของกรุงเทพมหานครในปีนั้น ๆ

สำหรับประเทศไทย การนับจำนวนประชากรด้วยวิธีสำมะโนเป็นการแจงนับทางพฤตินัย ส่วนการจดทะเบียนในระบบทะเบียนราษฎร รวมถึงการจดทะเบียนเหตุการณ์ทางประชากร (อาทิ การเกิด การตาย เป็นต้น) เป็นการนับสถิติทางนิตินัย

2.3.2 องค์ประกอบของประชากร: องค์ประกอบด้านเพศ

องค์ประกอบของประชากร (population composition) เป็นลักษณะทางสังคมของประชากร เช่น เพศ อายุ เชื้อชาติ ภาษาที่ใช้ ศาสนา สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ เป็นต้น ในบรรดาองค์ประกอบดังกล่าว องค์ประกอบที่สำคัญและสามารถรวบรวมข้อมูลมาใช้ในการศึกษาได้ไม่ยากนักเนื่องจากเป็นข้อมูลพื้นฐานที่ต้องมีการจัดเก็บโดยทั่วไป คือ องค์ประกอบด้านเพศ และองค์ประกอบด้านอายุ อีกทั้งส่งผลกระทบต่อปรากฏการณ์ทางประชากร

องค์ประกอบเพศหรือโครงสร้างเพศ (sex composition/structure) เป็นลักษณะทางประชากรที่สำคัญซึ่งบุคคลได้รับมาแต่กำเนิด ในประชากรกลุ่มใด ๆ ก็ตาม จะประกอบด้วยประชากรเพศชาย และประชากรเพศหญิง โดยปกติแล้วจะมีจำนวนที่ใกล้เคียงกันเพราะธรรมชาติได้สร้างความสมดุลทางเพศมาให้กับประชากรทุกกลุ่ม ความสมดุลหรือความได้สัดส่วนกันทางเพศเป็นสิ่งที่สำคัญ หากสังคมใดหรือชุมชนใดขาดความสมดุลกันทางเพศ โดยเฉพาะประชากรที่อยู่ในช่วงวัยหนุ่มสาว ก็จะทำให้สัดส่วนของการสมรสในสังคมนั้นต่ำ และส่งผลกระทบต่อครอบครัว รวมไปถึงภาวะการเกิดในสังคมนั้นด้วย โดยธรรมชาติแล้วสัดส่วนของประชากรชายและประชากรหญิงเมื่อแรกเกิดนั้นค่อนข้างจะสมดุลกัน คือ ประชากรชายเมื่อแรกเกิดจะมีจำนวนมากกว่าประชากรหญิง แต่ก็ต่างกันเพียงเล็กน้อยเท่านั้น โดยเฉลี่ยแล้วจะอยู่ในอัตราส่วนระหว่างชาย 105 - 107 คนต่อหญิง 100 คน

ความแตกต่างกันอย่างมากระหว่างจำนวนประชากรชายและหญิงในสังคมหนึ่ง ๆ นั้น จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการตายหรือการย้ายถิ่นเกิดขึ้นมากกว่าปกติ ถ้าสังคมใดมีจำนวนประชากรชายมากกว่าประชากรหญิง แสดงว่าอาจมีการตายของผู้หญิงในสังคมนั้นเกิดขึ้นมากหรือผู้หญิงในสังคมนั้นย้ายถิ่นออกไปอาศัยอยู่ในถิ่นอื่นหรือย้ายไปทำงานในถิ่นอื่นมากกว่าปกติหรือไม่ก็มีผู้ชายจากถิ่นอื่นย้ายเข้ามาอยู่ในชุมชน หรือในสังคมนั้นมากกว่าปกติ และในทางกลับกันหากสังคมใดหรือชุมชนใดมีประชากรหญิงมากกว่าประชากรชาย แสดงว่าอาจมีสาเหตุที่ทำให้ประชากรชายตายมาก เช่น เกิดมีสงคราม หรือมีการปฏิบัติเกิดขึ้นในสังคมนั้น หรืออาจมีประชากรชายย้ายออกไปหาทำกินยังถิ่นอื่นมากกว่าปกติ หรือมีประชากรหญิงจากถิ่นอื่นย้ายเข้ามาแต่งงานหรือทำงานในชุมชนนั้นมากกว่าปกติก็เป็นได้ จึงทำให้เกิดความไม่สมดุลกันระหว่างเพศ

การวัดองค์ประกอบทางเพศ มักจะใช้อัตราส่วนเพศ (sex ratio) ในการวิเคราะห์โครงสร้างทางเพศของประชากร ซึ่งหมายถึง อัตราส่วนของชายต่อหญิง หรือหญิงต่อชายในประชากรกลุ่มหนึ่ง ปกติจะแสดงเป็นค่าของจำนวนประชากรเพศชายต่อจำนวนประชากรเพศหญิง 100 คน สูตรที่ใช้ในการคำนวณเป็นดังนี้

$$\text{อัตราส่วนเพศ} = \frac{P_m}{P_f} \times 100$$

โดย P_m หมายถึง จำนวนประชากรเพศชายในพื้นที่และช่วงเวลาการศึกษา

P_f หมายถึง จำนวนประชากรเพศหญิงในพื้นที่และช่วงเวลาการศึกษา

โดยทั่วไปแล้ว ในพื้นที่หนึ่งควรมีจำนวนประชากรชายและหญิงใกล้เคียงกัน หมายความว่า อัตราส่วนเพศของทุกสังคมจะมีค่าระหว่าง 95 - 105 สำหรับอัตราส่วนเพศเมื่อแรกเกิดของประชากรไทยในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา นั้น เป็นชายประมาณ 103 - 107 คนต่อเกิดเป็นหญิง 100 คน แต่เมื่อวัยสูงขึ้นจะมีค่าลดลง จนถึงวัยชราจะมีค่าต่ำกว่า 100 ซึ่งอธิบายได้ว่า ประชากรเพศชายเกิดมากกว่าประชากรเพศหญิง ขณะเดียวกันก็ตายมากกว่าประชากรเพศหญิงในทุกกลุ่มอายุ

2.3.3 องค์ประกอบของประชากร: องค์ประกอบด้านอายุ

อายุเป็นคุณลักษณะทางประชากรลักษณะหนึ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามระยะเวลาของการมีชีวิตอยู่หรือตามวัยของบุคคล ประชากรของพื้นที่หนึ่ง ณ เวลาหนึ่งจะประกอบด้วยคนต่างวัย การจำแนกประชากรที่ทำการศึกษตามอายุจะทำให้ทราบว่าประชากรนั้นมีโครงสร้างด้านอายุอย่างไร คือ มีคนในวัยใด ๆ มากน้อยเพียงใดและเป็นสัดส่วนเท่าใด

องค์ประกอบทางด้านอายุมีความสำคัญต่อพฤติกรรมและทัศนคติของประชากร ซึ่งมีผลต่อแบบแผนในการดำเนินชีวิต การใช้บริการสาธารณสุข ฝึกอบรม การรูปแบบของการเดินทางและการใช้บริการขนส่งสาธารณะ รวมทั้งการตั้งถิ่นฐานและการกระจายตัวของประชากร

องค์ประกอบอายุหรือโครงสร้างอายุ (age composition/structure) คือ จำนวนหรือสัดส่วนของประชากรจำแนกตามกลุ่มอายุ โครงสร้างอายุของประชากรเป็นตัวบ่งชี้ที่ภาครัฐหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องใช้ในการวางแผนจัดการบริการประชาชนในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านสาธารณสุข ด้านการศึกษา และ

บริการด้านอื่น รวมทั้งเป็นตัวกำหนดการเข้าและออกของกำลังแรงงาน ซึ่งจำนวนประชากรที่มีอยู่ในแต่ละกลุ่มอายุมีผลต่อความสัมพันธ์ทางสังคมภายในสังคมหรือชุมชนนั้น ๆ

การศึกษาองค์ประกอบอายุของประชากร โดยปกติจะแบ่งประชากรทั้งหมดออกเป็นกลุ่ม ๆ ตามหมวดอายุ ซึ่งหากพิจารณาอย่างกว้าง ๆ จะแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ประชากรวัยเด็ก อายุ 0 - 14 ปี ประชากรวัยแรงงาน อายุ 15 - 59 ปี (หรือบางประเทศ 15 - 64 ปี) และประชากรวัยสูงอายุ อายุ 60 ปีขึ้นไป (หรือบางประเทศ 65 ปีขึ้นไป) แต่ถ้าต้องการพิจารณาให้ละเอียดมากขึ้นก็จะแบ่งเป็นหมวดอายุละ 5 ปี โดยเริ่มจากหมวดอายุแรก 0 - 4 ปี 5 - 9 ปี 10 - 14 ปี ฯลฯ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการนำมาพิจารณาโครงสร้างของประชากร และภาวะประชากรในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

การวิเคราะห์โครงสร้างทางอายุของประชากรทำเพื่อเปรียบเทียบการกระจายของประชากรตามอายุระหว่างพื้นที่ต่าง ๆ ในช่วงเวลาเดียวกัน หรือเปรียบเทียบประชากรวัยต่าง ๆ ที่อยู่ในพื้นที่เดียวกัน แต่ต่างช่วงเวลา มาตราวัดที่ใช้วิเคราะห์โครงสร้างทางอายุของประชากร ได้แก่ สัดส่วนร้อยละของประชากรวัยต่าง ๆ พีรามิดประชากร อายุมัธยฐาน อัตราส่วนพึ่งพิง รายละเอียดดังนี้

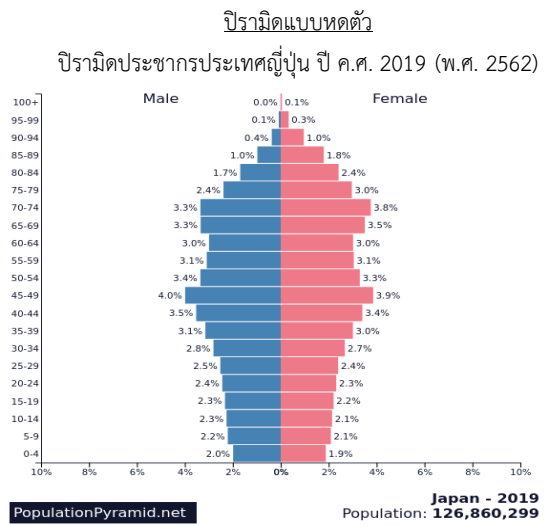
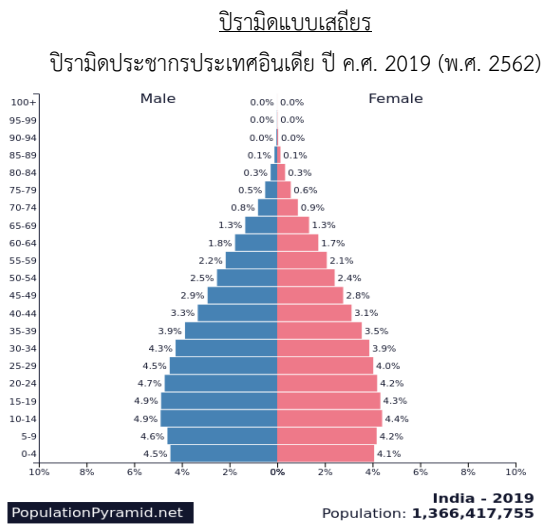
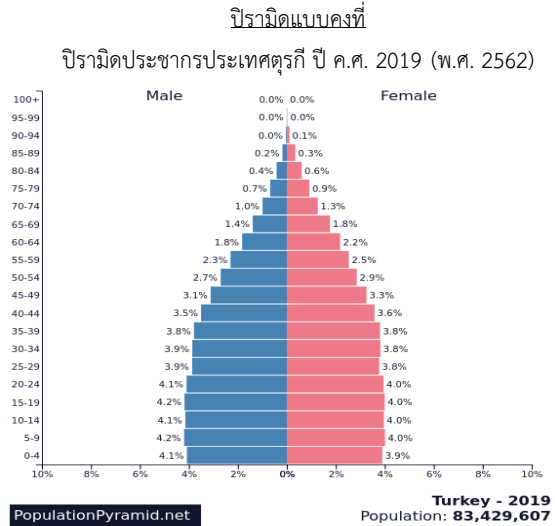
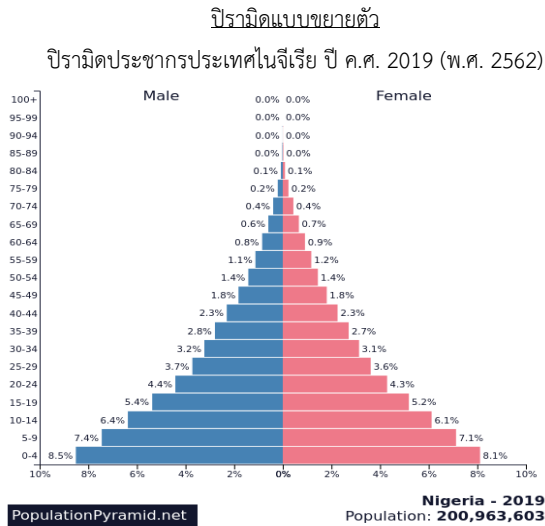
สัดส่วนร้อยละของประชากรวัยต่าง ๆ เป็นการวิเคราะห์สัดส่วนร้อยละเพื่อพิจารณาเปรียบเทียบประชากรในวัยต่าง ๆ โดยอาจจำแนกตามอายุกลุ่มละ 5 ปี เช่น ประชากรวัย 10 - 14 ปี คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8 ของประชากรทั้งหมด นอกจากนี้ยังอาจจำแนกตามวัย เช่น ประชากรวัยทารก (อายุต่ำกว่า 2 ปี) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5 ประชากรวัยก่อนเรียน (อายุ 3 - 5 ปี) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10 ประชากรวัยเรียน (อายุ 7 - 14 ปี) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12 ของประชากรทั้งหมด เป็นต้น

พีรามิดประชากร (population pyramid) เป็นการวิเคราะห์โครงสร้างทางอายุและเพศของประชากรในประเทศหรือพื้นที่ที่ศึกษา โดยการสร้างพีรามิดประชากร ซึ่งมีลักษณะเป็นกราฟแท่งแนวนอนทั้งด้านชายและขวาของแกนพีรามิด เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างของจำนวนประชากรหรือสัดส่วนร้อยละของประชากรในแต่ละช่วงอายุระหว่างเพศชาย (กราฟแท่งด้านซ้าย) และเพศหญิง (กราฟแท่งด้านขวา) อย่างชัดเจน โดยอายุน้อยที่สุดจะอยู่แท่งล่างสุด เริ่มตั้งแต่ช่วงอายุ 0 - 4 ปี 5 - 9 ปี และสูงขึ้นเรื่อย ๆ ด้านบนสุดคือช่วงอายุที่สูงที่สุด ซึ่งจะมีจำนวนประชากรน้อยกว่าช่วงอายุอื่น ๆ ทำให้ส่วนบนเป็นยอดแหลมคล้ายพีรามิดรูปร่างของพีรามิดจะแสดงให้เห็นถึงผลสะสมของการเกิดและการตาย เช่น ถ้าจำนวนคนเกิดมาก ประชากรในวัยเด็กจะมีจำนวนมากฐานของพีรามิดจะกว้าง ถ้าจำนวนคนเกิดน้อยฐานของพีรามิดจะแคบ ถ้าจำนวนคนตายลดลงยอดของพีรามิดจะกว้าง (บุญเลิศ เลี้ยวประไพ, 2539) ทั้งนี้ พีรามิดประชากรสามารถเขียนแสดงในรูปแบบต่าง ๆ ได้ 4 รูปแบบ ดังนี้

- 1) พีรามิดแบบขยายตัว (expansive pyramid) มีลักษณะเป็นฐานกว้างและยอดแหลม แสดงว่าจำนวนคนเกิดและจำนวนคนตายมาก พบได้ในประเทศไนจีเรีย เคนยา อัฟกานิสถาน นามิเบีย เป็นต้น
- 2) พีรามิดแบบคงที่ (stationary pyramid) มีลักษณะคล้ายทรงกรวยปากแคบ แสดงว่าจำนวนคนเกิดและจำนวนคนตายน้อย พบได้ในประเทศตุรกี บราซิล ชิลี เป็นต้น
- 3) พีรามิดแบบเสถียร (stable pyramid) มีลักษณะคล้ายกับระฆังคว่ำ แสดงว่าจำนวนคนเกิดและจำนวนคนตายไม่เปลี่ยนแปลง พบได้ในประเทศอินโดนีเซีย อินเดีย เป็นต้น

4) ปีรามิดแบบหดตัว (constrictive pyramid) มีลักษณะเป็นฐานแคบ ตรงกลางพองออก และยอดค่อย ๆ แคบเข้า แสดงว่าจำนวนคนเกิดและจำนวนคนตายลดลง พบได้ในประเทศแคนาดา ญี่ปุ่น เบลเยียม เป็นต้น

แผนภูมิ 2-1 ปีรามิดประชากรรูปแบบต่าง ๆ

ที่มา : Populationpyramid.net. "Population Pyramids of the World from 1950 to 2100"

อายุมัธยฐาน (median age) คือ อายุตรงกลางที่แบ่งประชากรออกเป็นสองส่วนเท่า ๆ กัน ส่วนหนึ่งมีอายุน้อยกว่าอายุมัธยฐาน และอีกส่วนหนึ่งมีอายุมากกว่าอายุมัธยฐาน เช่น อายุมัธยฐานจากสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. 2553 มีค่า 34.7 ปี หมายความว่าครึ่งประเทศมีอายุมากกว่า 34.7 ปี และอีกครึ่งประเทศ มีอายุน้อยกว่า 34.7 ปี การวิเคราะห์ที่อายุมัธยฐานเป็นการพิจารณาว่าประชากรในพื้นที่ที่ศึกษามีรูปแบบทางอายุใด โดยหากอายุมัธยฐานต่ำกว่า 20 ปี ถือว่าเป็น "ประชากรวัยเยาว์ (Young population)" อายุมัธยฐานระหว่าง 20 - 29 ปี ถือว่าเป็น "ประชากรวัยกลาง (Median aged population)" อายุมัธยฐาน 30 ปี

ขึ้นไปถือว่าเป็น "ประชากรสูงอายุ หรือ ประชากรสูงวัย (Aged population)" อายุมาตรฐานคำนวณเช่นเดียวกันกับการคำนวณมาตรฐานในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ สูตรที่ใช้ในการคำนวณเป็นดังนี้

$$\text{อายุมาตรฐาน} = P_{md} + i \left(\frac{N-F}{F_{md}} \right)$$

โดย P_{md}	หมายถึง	ขอบเขตล่างของชั้นที่มีอายุมาตรฐาน
i	หมายถึง	ความกว้างของช่วงอายุ
N	หมายถึง	จำนวนประชากรทั้งหมด
F	หมายถึง	จำนวนประชากรสะสมจนถึงก่อนชั้นที่มีอายุมาตรฐาน
F_{md}	หมายถึง	จำนวนประชากรในชั้นที่มีอายุมาตรฐาน

อัตราส่วนพึ่งพิง (dependency ratio) เป็นการพิจารณาอัตราส่วนของประชากรที่อยู่ในกลุ่มอายุนอกวัยแรงงานต่อประชากรในวัยแรงงาน โดยการแบ่งประชากรออกเป็น 3 กลุ่มอายุ คือ วัยเด็ก (อายุ 0 - 14 ปี) วัยแรงงาน (อายุ 15 - 59 ปี) และวัยสูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) ซึ่งเป็นการแบ่งอย่างกว้าง ๆ ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว ในประเด็นการวิเคราะห์โครงสร้างอายุโดยใช้สัดส่วนร้อยละของประชากรวัยต่าง ๆ ซึ่งนอกจากจะมีประโยชน์ในการพิจารณาองค์ประกอบทางอายุแล้ว ยังสามารถนำจำนวนประชากรทั้ง 3 กลุ่มนั้นมาคำนวณหาอัตราส่วนพึ่งพิง ซึ่งเป็นเครื่องชี้ศักยภาพทางเศรษฐกิจของแต่ละสังคมได้ทางหนึ่งด้วยการวิเคราะห์อัตราส่วนพึ่งพิง โดยมีข้อสมมุติว่า กลุ่มอายุนอกวัยแรงงานที่ต้องพึ่งพิงทางเศรษฐกิจ ได้แก่ กลุ่มประชากรวัยเด็กที่อายุต่ำกว่า 15 ปี และกลุ่มประชากรวัยสูงอายุที่อายุ 60 ปีขึ้นไป ส่วนประชากรที่เป็นที่พึ่งของประชากรกลุ่มอื่น คือ ประชากรวัยแรงงานที่มีอายุ 15 - 59 ปี สูตรที่ใช้ในการคำนวณเป็นดังนี้

$$\text{อัตราส่วนพึ่งพิง} = \frac{P_{<15} + P_{\geq 60}}{P_{15-59}} \times 100$$

โดย $P_{<15}$	หมายถึง	จำนวนประชากรวัยเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี ในพื้นที่และช่วงเวลาการศึกษา
$P_{\geq 60}$	หมายถึง	จำนวนประชากรวัยสูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ในพื้นที่และช่วงเวลาการศึกษา
P_{15-59}	หมายถึง	จำนวนประชากรวัยแรงงานที่มีอายุ 15 - 59 ปี

นอกจากนี้ยังคำนวณแยกอัตราส่วนพึ่งพิงวัยเด็กและอัตราส่วนพึ่งพิงวัยสูงอายุได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนพึ่งพิงวัยเด็ก} = \frac{P_{<15}}{P_{15-59}} \times 100$$

$$\text{อัตราส่วนพึ่งพิงวัยสูงอายุ} = \frac{P_{\geq 60}}{P_{15-59}} \times 100$$

2.4 องค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงทางประชากร

องค์ประกอบที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงประชากร (demographic transition) ได้แก่ การเกิด (fertility) การตาย (mortality) และการย้ายถิ่น (migration) ซึ่งส่งผลกระทบต่อขนาดและโครงสร้างประชากรในพื้นที่หนึ่ง ๆ ในหัวข้อนี้จะแสดงรายละเอียดของการวัดการเปลี่ยนแปลงประชากรในแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

2.4.1 การเกิด

องค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงทางประชากรที่สำคัญที่สุด คือ ภาวะเจริญพันธุ์หรือการเกิด ทั้งในระดับโลก ทวีป อนุทวีป ประเทศ ภาค จังหวัด และอำเภอ ในขณะที่ภาวะการตายและการย้ายถิ่นอาจมีผลกระทบต่อขนาดและองค์ประกอบประชากรเท่ากับหรือมากกว่าภาวะการเกิด ในพื้นที่ระดับชุมชน เช่น หมู่บ้าน และตำบล นอกจากนี้ ภาวะการเกิดยังมีผลต่อโครงสร้างทางสังคม สวัสดิการทางเศรษฐกิจ สุขภาพอนามัย และอื่น ๆ มาตรการที่ใช้วิเคราะห์องค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงทางประชากรที่เกี่ยวข้องกับการเกิด ได้แก่ อัตราเกิด และอัตราเจริญพันธุ์ทั่วไป รายละเอียดดังนี้

อัตราเกิด (birth rate) หรืออัตราเกิดอย่างหยาบ (crude birth rate) คือ จำนวนประชากรเกิดทั้งปี ต่อประชากรในวันกลางปี 1,000 คน สูตรที่ใช้ในการคำนวณเป็นดังนี้

$$\text{อัตราเกิดอย่างหยาบ} = \frac{P_b}{P_{mid}} \times 1,000$$

โดย P_b หมายถึง จำนวนประชากรเกิดในปีหนึ่ง ๆ
 P_{mid} หมายถึง จำนวนประชากรวันกลางปี

อัตราเกิดชี้ให้เห็นถึงการเติบโตของประชากร เมื่อนำอัตราเกิดลบด้วยอัตราตาย (หรืออัตราตายอย่างหยาบ) จะได้อัตราเพิ่มตามธรรมชาติ ทั้งนี้ ภายใต้ข้อสมมติว่าข้อมูลสถิติจากการสำรวจการเปลี่ยนแปลงประชากรมีระดับความเชื่อถือได้สูง อัตราเกิดอย่างหยาบนี้สัมพันธ์กับกลุ่มประชากรทั้งหมด ไม่จำกัดอยู่เฉพาะกลุ่มประชากรที่อาจจะให้กำเนิดบุตรได้ ดังนั้น หากต้องการวัดสมรรถนะของประชากรสตรีในวัยมีบุตรได้ ต้องใช้มาตรวัด อัตราเจริญพันธุ์

อัตราเจริญพันธุ์ทั่วไป (general fertility rate) คือ จำนวนประชากรเกิดในแต่ละปีต่อสตรีวัยเจริญพันธุ์จำนวน 1,000 คน สูตรที่ใช้ในการคำนวณเป็นดังนี้

$$\text{อัตราเจริญพันธุ์ทั่วไป} = \frac{P_b}{P_{f15-49}} \times 1,000$$

โดย P_b หมายถึง จำนวนประชากรเกิดในปีหนึ่ง ๆ
 P_{f15-49} หมายถึง จำนวนประชากรเพศหญิง อายุระหว่าง 15 - 49 ปี ในวันกลางปี

อัตราเจริญพันธุ์ทั่วไปนี้เป็นมาตรวัดระดับการเกิดที่ละเอียดกว่าอัตราเกิดอย่างหยาบ เพราะตัวหารจำกัดขอบข่ายเฉพาะสตรีวัยเจริญพันธุ์ แต่หากมีข้อมูลจำนวนประชากรเกิดจำแนกตามอายุของมารดา หรือจำนวนสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่สมรสแล้ว อาจจะสามารถคำนวณอัตราเกิดหรืออัตราเจริญพันธุ์ที่เฉพาะเจาะจงมากยิ่งขึ้น

2.4.2 การตาย

ภาวะการตายเป็นเหตุการณ์ซึ่งอย่างหนึ่งแสดงสภาพการสิ้นสุดของการมีชีวิต การตายมีความสำคัญในฐานะที่ทำให้จำนวนประชากรลดลงซึ่งตรงข้ามกับการเกิดที่ทำให้จำนวนประชากรเพิ่มขึ้น มาตรวัดที่ใช้วิเคราะห์องค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงทางประชากรที่เกี่ยวข้องกับการตาย ได้แก่ อัตราตาย รายละเอียดดังนี้

อัตราตาย (death rate) หรืออัตราตายอย่างหยาบ (crude death rate) คือ จำนวนประชากรตายในแต่ละปีต่อประชากรวันกลางปี 1,000 คน สูตรที่ใช้ในการคำนวณเป็นดังนี้

$$\text{อัตราตายอย่างหยาบ} = \frac{P_d}{P_{\text{mid}}} \times 1,000$$

โดย P_d หมายถึง จำนวนประชากรตายในปีหนึ่ง ๆ
 P_{mid} หมายถึง จำนวนประชากรวันกลางปี

เช่นเดียวกับอัตราเกิดอย่างหยาบหรืออัตราเกิดที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น อัตราตายอย่างหยาบเป็นมาตรวัดภาวะการตายที่คำนวณได้ง่ายใช้กันอย่างแพร่หลาย ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเชื่อถือได้ของข้อมูล

2.4.3 การย้ายถิ่น

การย้ายถิ่นเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงประชากรซึ่งแตกต่างจากการเกิดและการตาย เนื่องจากการย้ายถิ่นไม่ได้เป็นปัจจัยทางธรรมชาติ และผลกระทบจากการย้ายถิ่นที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงประชากรในพื้นที่มีน้อยมากเมื่อเทียบกับการเกิดและการตาย การย้ายถิ่นที่ปรากฏในการศึกษานี้เป็นการเสนอข้อมูลการย้ายถิ่นในประเทศ หรือที่เรียกว่า การย้ายถิ่นภายใน (internal migration) ซึ่งมีผลกระทบต่อขนาดและโครงสร้างประชากร ตลอดจนผลกระทบต่อความสัมพันธ์ทางสังคมและเศรษฐกิจของพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นระดับจังหวัด อำเภอ/เขต หรือตำบล/แขวง ในการนำเสนอข้อมูลการย้ายถิ่นจะแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ (1) ผู้ย้ายถิ่นเข้าและการย้ายถิ่นเข้า (in-migrant and in-migration) (2) ผู้ย้ายถิ่นออกและการย้ายถิ่นออก (out-migrant and out-migration) และ (3) ผู้ย้ายถิ่นรวมและการย้ายถิ่นสุทธิ (gross and net migration) สองกลุ่มแรกเป็นการเคลื่อนย้ายของบุคคลจากที่อยู่อาศัยหนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งโดยมีเจตนาที่จะอาศัยอยู่ในถิ่นที่อยู่ใหม่ ส่วนการย้ายถิ่นรวมคือจำนวนรวมของการย้ายถิ่นเข้าและการย้ายถิ่นออกในพื้นที่และช่วงเวลาการศึกษา ในขณะที่การย้ายถิ่นสุทธิเป็นค่าความแตกต่างระหว่างจำนวนผู้ย้ายถิ่นเข้าและจำนวนผู้ย้ายถิ่นออกของประชากรในพื้นที่และช่วงเวลาการศึกษา หากมีผู้ย้ายถิ่นเข้ามากกว่าผู้ย้ายถิ่นออก การย้ายถิ่นสุทธิจะเป็นบวก หากมีผู้ย้ายถิ่นเข้าน้อยกว่าผู้ย้ายถิ่นออก การย้ายถิ่นสุทธิจะเป็นลบ มาตรวัดที่ใช้วิเคราะห์องค์ประกอบของ

การเปลี่ยนแปลงทางประชากรที่เกี่ยวข้องกับการย้ายถิ่น ได้แก่ อัตราการย้ายถิ่นเข้า อัตราการย้ายถิ่นออก อัตราการย้ายถิ่นรวม และอัตราการย้ายถิ่นสุทธิ รายละเอียดดังนี้

อัตราการย้ายถิ่นเข้า (in-migration rate) คือ จำนวนผู้ย้ายถิ่นเข้ามาต่อจำนวนประชากรกลางปี 1,000 คน ในพื้นที่ศึกษา สูตรที่ใช้ในการคำนวณเป็นดังนี้

$$\text{อัตราการย้ายถิ่นเข้า} = \frac{P_{in}}{P_{mid}} \times 1,000$$

โดย P_{in} หมายถึง จำนวนผู้ย้ายเข้ามาในพื้นที่และปีหนึ่ง ๆ

P_{mid} หมายถึง จำนวนประชากรวันกลางปี

อัตราการย้ายถิ่นออก (out-migration rate) คือ จำนวนผู้ย้ายถิ่นออกต่อจำนวนประชากรกลางปี 1,000 คน ในพื้นที่ศึกษา สูตรที่ใช้ในการคำนวณเป็นดังนี้

$$\text{อัตราการย้ายถิ่นออก} = \frac{P_{out}}{P_{mid}} \times 1,000$$

โดย P_{out} หมายถึง จำนวนผู้ย้ายออกจากพื้นที่และปีหนึ่ง ๆ

P_{mid} หมายถึง จำนวนประชากรวันกลางปี

อัตราการย้ายถิ่นรวม (gross migration rate) คือ ผลรวมของจำนวนผู้ย้ายถิ่นเข้าและผู้ย้ายถิ่นออก ต่อจำนวนประชากรกลางปี 1,000 คน ในพื้นที่ศึกษา ส่วนอัตราการย้ายถิ่นสุทธิ (net migration rate) คือ ผลต่างระหว่างจำนวนผู้ย้ายถิ่นเข้าและผู้ย้ายถิ่นออกต่อจำนวนประชากรกลางปี 1,000 คน ในพื้นที่ศึกษา สูตรที่ใช้ในการคำนวณเป็นดังนี้

$$\text{อัตราการย้ายถิ่นรวม} = \frac{P_{in} + P_{out}}{P_{mid}} \times 1,000$$

$$\text{อัตราการย้ายถิ่นสุทธิ} = \frac{P_{in} - P_{out}}{P_{mid}} \times 1,000$$

โดย P_{in} หมายถึง จำนวนผู้ย้ายเข้าจากพื้นที่และปีหนึ่ง ๆ

P_{out} หมายถึง จำนวนผู้ย้ายออกจากพื้นที่และปีหนึ่ง ๆ

P_{mid} หมายถึง จำนวนประชากรวันกลางปี

มาตรวัดที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลประชากรที่แสดงเป็นอัตราจากการเปรียบเทียบกับจำนวนประชากร ที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น ส่วนใหญ่เปรียบเทียบกับจำนวนประชากรกลางปี หรือจำนวน ณ วันที่ 1 กรกฎาคม แต่ระบบทะเบียนราษฎรไม่ได้เก็บข้อมูล ณ วันดังกล่าว ดังนั้นจึงต้องคาดประมาณจำนวนประชากรกลางปี

โดยมีแนวคิดที่ สมมติให้เหตุการณ์ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขนาดของประชากรกระจายเท่ากันตลอดปี ดังนั้น จำนวนประชากรกลางปีจะเป็นค่าเดียวกันกับจำนวนเฉลี่ยของประชากรที่มีชีวิตอยู่ระหว่างปี สูตรที่ใช้ในการคำนวณเป็นดังนี้

$$\text{จำนวนประชากรกลางปี} = P_1 + \frac{P_2 - P_1}{2}$$

โดย P_1 หมายถึง จำนวนประชากรซึ่งบันทึกไว้ ณ สิ้นปีก่อนหน้าปีที่ศึกษา

P_2 หมายถึง จำนวนประชากรซึ่งบันทึกไว้ ณ สิ้นปีที่ศึกษา

2.5 ความเป็นเมือง

ข้อมูลประชากรสามารถสะท้อนความเป็นเมืองในแต่ละพื้นที่ รวมถึงสะท้อนแนวโน้มการขยายตัวของสังคมเมือง จึงจำเป็นต้องศึกษาความเป็นเมือง (urbanization) เพื่อแสดงถึงระดับความเป็นเมืองของแต่ละพื้นที่ ทิศทางการขยายตัวของเมืองและพื้นที่ที่รองรับการขยายตัวของเมือง ทั้งนี้ มาตรฐานความเป็นเมืองของนานาประเทศ รวมไปถึงเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ ได้อภิปรายเกณฑ์การพิจารณาความเป็นเมืองที่แตกต่างกันออกไป โดยมีตัวชี้วัดพื้นฐานที่สำคัญ ได้แก่ จำนวนประชากร ความหนาแน่นของประชากร สัดส่วนของประชากรในเขตเทศบาล ลักษณะการใช้ที่ดิน และบทบาทของเมือง รายละเอียดดังนี้

1) จำนวนประชากร (population) - สามารถใช้เป็นดัชนีชี้วัดความเป็นเมือง ตามมาตรฐานของประเทศต่าง ๆ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา กำหนดว่าพื้นที่หนึ่งจะต้องมีจำนวนประชากร 2,500 คน จึงจะระบุว่าเป็น พื้นที่เมือง (urban place) และกำหนดว่าศูนย์กลางมหานครจะต้องมีประชากรอย่างน้อย 50,000 คน ขึ้นไป อย่างไรก็ตาม ในบางเมืองไม่สามารถยึดถือจำนวนประชากรเป็นเกณฑ์โดยอย่างเดียว เช่น เมืองที่มีจำนวนประชากรมากกว่า 25,000 คน แต่อาจไม่มีคุณสมบัติของความเป็นเมืองในด้านอื่น แต่ในทางตรงกันข้าม เมืองที่มีจำนวนประชากรน้อยกว่าอาจมีคุณสมบัติความเป็นเมืองมากกว่า ในด้านความหนาแน่นของประชากร ต่อหน่วยพื้นที่ รูปแบบของตลาดการค้าและการบริการ หน้าที่ด้านการเป็นศูนย์กลางการบริหาร เป็นต้น ดังนั้น ในบางประเทศจึงมีเกณฑ์ในการพิจารณาเพิ่มเติมดังจะกล่าวต่อไป

2) ความหนาแน่นของประชากร (population density) - มีมาตรฐานแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ โดยพิจารณาร่วมกับจำนวนประชากร จำนวนครัวเรือน สัดส่วนพื้นที่ปลูกสร้างต่อพื้นที่ดิน (floor area) โดยปกติความหนาแน่น ไม่ว่าจะเป็นจำนวนประชากร การจราจร ที่พักอาศัย ถนน หรือแม้แต่มลภาวะจะมีค่าสูงในส่วนของเมืองมีมากกว่าในชนบท และความหนาแน่นของหลายสิ่งมักจะสูงที่ใจกลางเมือง ความหนาแน่นของจำนวนหลังคาเรือนอาจนำไปสู่การประมาณการความหนาแน่นประชากร ซึ่งนำไปคำนวณความต้องการทางด้านโครงสร้างพื้นฐานของเมืองได้ เช่น พื้นที่ที่มีความหนาแน่นของที่อยู่อาศัย 100 หลังคาเรือนต่อตารางกิโลเมตร ทำให้สามารถคำนวณปริมาณน้ำประปาที่ชุมชนต้องการได้ หรือคำนวณการบริการด้านอื่น ดังนั้น ความหนาแน่นทางด้านประชากร จึงมักนิยมใช้ควบคู่ไปกับจำนวนประชากรขั้นต่ำ ในการพิจารณาว่าพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นเมืองหรือไม่

3) สัดส่วนของประชากรในเขตเทศบาล (proportion of population in municipal areas) - นิยามของเมืองสำหรับตัวชี้วัดนี้ มักได้รับการยอมรับจากกฎหมายและการบริหาร (legal and administration) เช่น กรณีประเทศไทย รัฐกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหนึ่ง ๆ ยกระดับเป็นเทศบาล (municipality) ได้ จำเป็นต้องมีจำนวนประชากร ความหนาแน่นของประชากร และรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสูงระดับหนึ่ง เช่น กรณีเทศบาลตำบล ต้องมีรายได้จริงโดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่แล้วไม่ต่ำกว่า 5 ล้านบาท มีประชากรตั้งแต่ 7,000 คนขึ้นไป และมีความหนาแน่นของประชากร ตั้งแต่ 1,500 คน ต่อ 1 ตารางกิโลเมตร โดยกฎหมายกำหนดไว้ว่าเมื่อพื้นที่ใดเป็นเทศบาลแล้ว ก็จะมีกฎเกณฑ์ด้านต่าง ๆ ที่จะควบคุมการเติบโตของพื้นที่นั้น เช่น การกำหนดย่านการใช้ที่ดิน การควบคุมการก่อสร้างอาคาร และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่จะป้องกันปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

4) ลักษณะการใช้ที่ดิน (land use) - การใช้ที่ดินเป็นลักษณะทางกายภาพบนพื้นที่อันเป็นผลมาจากกิจกรรมต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่แล้วพื้นที่ที่มีความเป็นเมืองสูงจะมีการใช้ที่ดินด้านเกษตรกรรมน้อย แต่มีการใช้ประโยชน์ด้านอื่น เช่น ที่อยู่อาศัย และกิจกรรมนอกภาคเกษตร เช่น พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม และภาคบริการ มากกว่าพื้นที่ที่มีความเป็นเมืองน้อย ซึ่งส่งผลให้ลักษณะของเนื้อเมือง (pattern, grain and texture) แตกต่างกันไป เช่น ลักษณะทางสัญจร รูปทรงอาคาร ที่ว่าง มวล และขนาดของอาคาร

5) บทบาทของเมือง (function) - นอกเหนือจากตัวชี้วัดต่าง ๆ ข้างต้น ที่นำมาพิจารณาความเป็นเมืองได้แล้ว บทบาทของเมืองที่มีความหลากหลายและแตกต่าง สามารถแสดงลักษณะของเมืองแต่ละแห่งไม่เหมือนกันอีกด้วย เช่น เมืองทางด้านธุรกิจ จะแตกต่างจากเมืองทางด้านการท่องเที่ยว หรือเมืองอุตสาหกรรม เป็นต้น และบทบาทเมืองจะปรากฏอยู่ในบริเวณที่แน่นอน ดังนั้นจึงอาจพบได้ว่าเมืองมีสถานที่ศูนย์กลางที่คนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน มีสถาบัน มีวัฒนธรรมและประเพณี รวมทั้งมีลักษณะทางกายภาพ เช่น ถนน อาคาร การบริการต่าง ๆ เพื่อให้เมืองสามารถทำหน้าที่ซึ่งเหมาะสมกับบทบาท แบบแผนทางกายภาพของเมืองจึงถูกนำมาใช้เพื่อกำหนดขอบเขตบทบาทของเมือง

กล่าวโดยสรุปคือ ในพื้นที่หนึ่ง ๆ จะมีความเป็นเมืองสูงต่อเมื่อมีความหนาแน่นของประชากรสูง สัดส่วนของประชากรในเขตเทศบาลสูง และสัดส่วนการใช้ที่ดินด้านการเกษตรมีน้อย ในส่วนของการใช้ที่ดินพื้นที่ที่มีความเป็นเมืองสูงจะมีการใช้ที่ดินด้านการเกษตรน้อย แต่มีการใช้ประโยชน์ด้านอื่น เช่น ที่พักอาศัย และกิจกรรมนอกภาคเกษตร ได้แก่ พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม และบริการ มากกว่าพื้นที่ที่มีความเป็นเมืองน้อยในขณะเดียวกัน ในแต่ละเมืองก็จะมีหลากหลาย เนื่องจากบทบาทของเมืองนั้น ๆ

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาเพียงข้อมูลด้านประชากรในบริบทสังคมเมืองในประเทศไทย ดัชนีที่สามารถนำมาสังเคราะห์และอธิบายระดับความเป็นเมือง (level of urbanization) ได้นั้น ได้แก่ “สัดส่วนของประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเมือง ต่อประชากรในพื้นที่ทั้งหมด” และ “ความหนาแน่นของจำนวนบ้านต่อพื้นที่”

2.6 สรุปกรอบแนวคิดในการศึกษา

แผนระดับชาติในปัจจุบันให้ความสำคัญกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอายุของประชากร และการเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ในอนาคตที่อาจส่งผลให้เกิดการขาดแคลนแรงงาน ปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุและการพึ่งพาตนเอง รวมทั้งการเลื่อนไหลของวัฒนธรรมต่างชาติที่เข้ามาในประเทศไทยผ่านสังคมยุคดิจิทัล โดยสร้างแนวทางการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยให้มีทักษะความรู้และความสามารถ ยกกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ และพัฒนาระบบการดูแลและสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับสังคมสูงวัย

ส่วนแผนระดับเมืองของกรุงเทพมหานครมุ่งสู่การเป็นมหานครสำหรับทุกคน เน้นไปที่การกำหนดนโยบายและแผนเพื่อที่จะทำให้ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส สามารถใช้ชีวิตได้สะดวก ดำรงชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรีและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ในการศึกษาค้างนี้จะใช้ข้อมูลประชากรตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง เป็นฐานข้อมูลหลัก ซึ่งจะศึกษาและเปรียบเทียบข้อมูลตัวเลขจริง (absolute number) อัตราส่วน (ratio) สัดส่วน (proportion) อัตราส่วนร้อย (percentage) และอัตรา (rate) นำเสนอในเชิงพื้นที่ โดยมีกรอบแนวคิดและมาตรวัดที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

ประเด็นการศึกษา	ข้อมูลสถิติที่ใช้	กรอบแนวคิด/มาตรวัดที่ใช้ในการศึกษา/การนำไปใช้
1) ขนาดประชากร	- จำนวนประชากร - จำนวนบ้าน - ขนาดพื้นที่	- เปรียบเทียบขนาดประชากรระหว่างพื้นที่ - ศึกษาการกระจายตัวของประชากรตามพื้นที่ แบ่งตามเขตการปกครอง - ศึกษาทิศทางของการเปลี่ยนแปลงจากอดีตถึงปัจจุบัน
2) การเปลี่ยนแปลงของประชากร	- จำนวนประชากร	- ศึกษาองค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงทางประชากร - ศึกษาอัตราการเปลี่ยนแปลงขนาดประชากร และทิศทางของการเปลี่ยนแปลง
3) โครงสร้างอายุและเพศของประชากร	- จำนวนประชากร รายอายุและเพศ	- คำนวณอัตราส่วนเพศ แสดงให้เห็นถึงสัดส่วนของประชากรชายต่อประชากรหญิง 100 คน เพื่อนำไปวิเคราะห์ถึงความแตกต่างในประเด็นต่าง ๆ ระหว่างเพศชายและหญิง เช่น โอกาสที่จะทำให้ประชากรมีขนาดเพิ่มขึ้นมากในอนาคตเนื่องจากการมีประชากรเพศหญิงมาก เป็นต้น - คำนวณสัดส่วนร้อยละของประชากรรายกลุ่มอายุ 5 ปี และกลุ่มประชากรในวัยต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางการวางแผนจัดการบริการประชาชนในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านสาธารณสุข ด้านการศึกษา และบริการด้านอื่น ๆ

ประเด็นการศึกษา	ข้อมูลสถิติที่ใช้	กรอบแนวคิด/มาตรวัดที่ใช้ในการศึกษา/การนำไปใช้
		<ul style="list-style-type: none">- สร้างปิรามิดประชากร เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างของจำนวนประชากรหรือสัดส่วนร้อยละของประชากรในแต่ละช่วงอายุระหว่างเพศ รวมถึงเปรียบเทียบและทราบถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอายุและเพศของประชากรอดีตกับปัจจุบัน- คำนวณอายุมัธยฐาน เพื่อการพิจารณาว่ารูปแบบทางอายุของประชากรในพื้นที่ และสะท้อนถึงสถานการณ์การเป็นสังคมผู้สูงอายุ- คำนวณอัตราส่วนพึ่งพิงทางอายุ เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มภาวะพึ่งพิงทางประชากร และผลกระทบที่จะมีต่อโครงสร้างกำลังแรงงานของพื้นที่
4) องค์ประกอบ การเปลี่ยนแปลง ประชากร	<ul style="list-style-type: none">- จำนวนการเกิด- จำนวนการตาย- จำนวนการย้ายเข้า- จำนวนการย้ายออก	<ul style="list-style-type: none">- คำนวณอัตราเกิด และอัตราตาย เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงประชากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเกิดเป็นตัวแปรที่สำคัญที่สุดที่มีผลกระทบต่อขนาดและองค์ประกอบของประชากรในประเทศไทย นอกจากนี้ยังรวมถึงผลกระทบต่อโครงสร้างทางสังคม สวัสดิการทางเศรษฐกิจ สุขภาพอนามัย และอื่น ๆ- คำนวณอัตราการย้ายถิ่นเข้า อัตราการย้ายถิ่นออก อัตราการย้ายถิ่นรวม และอัตราการย้ายถิ่นสุทธิ เพื่อวิเคราะห์การย้ายถิ่นในพื้นที่หนึ่งหรือระหว่างพื้นที่ รวมถึงการนำไปวิเคราะห์แนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงของสังคมและกายภาพของพื้นที่ เช่น การอพยพย้ายถิ่น การย้ายถิ่นจากชนบทสู่เมือง การขยายตัวของเมือง เป็นต้น
5) ความเป็นเมือง	<ul style="list-style-type: none">- จำนวนประชากรในและนอกเขตเทศบาล รายอำเภอและรายจังหวัด- จำนวนบ้านในและนอกเขตเทศบาล รายอำเภอและรายจังหวัด	<ul style="list-style-type: none">- คำนวณเพื่อวัดระดับความเป็นเมืองของแต่ละพื้นที่ (ระดับอำเภอ และจังหวัด) เพื่อนำไปสู่ประเด็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการวางผังเมือง และการออกแบบชุมชนเมืองเพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยอยู่ในเมือง

3.1 จำนวน การกระจายตัว ความหนาแน่น และการเปลี่ยนแปลงของประชากร กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

3.1.1 จำนวนประชากรและบ้าน

กรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. 2562 มีจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎรเท่ากับ 5,666,264 คน เป็นชาย 2,669,316 คน และหญิง 2,996,948 คน มีจำนวนบ้าน 3,041,115 หลัง คิดเป็นขนาดหลังคาเรือนเฉลี่ยคนต่อหลัง เท่ากับ 1.85 หรือประมาณ 2 คน/หลัง

จังหวัดในเขตปริมณฑล ในปี พ.ศ. 2562 มีจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎรเท่ากับ 5,278,599 คน มีจำนวนบ้านรวมทั้งสิ้น 2,715,597 หลัง โดยเป็นประชากรจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 1,344,875 คน จังหวัดนนทบุรี จำนวน 1,265,387 คน จังหวัดปทุมธานี จำนวน 1,163,604 คน จังหวัดนครปฐม จำนวน 920,030 คน และจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 584,703 คน ซึ่งมีขนาดหลังคาเรือนเฉลี่ยคนต่อหลังระหว่าง 1.80 - 2.28 รายละเอียดตามตาราง ผ1-1 ผ2-1 ผ2-3 ผ2-5 ผ2-7 ผ2-9 (ในภาคผนวก) และแผนที่ 3-1

3.1.2 การกระจายตัวของประชากร

ข้อมูลตามทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2562 แสดงให้เห็นถึงการกระจายตัวของประชากร โดยเขตที่มีประชากรมากที่สุดในกรุงเทพมหานคร คือ เขตสายไหม มีประชากรจำนวน 206,278 คน คิดเป็นร้อยละ 3.64 ของประชากรทั้งหมดในกรุงเทพมหานคร รองลงมา คือ เขตคลองสามวา และเขตบางแค จำนวน 202,094 และ 193,491 คน คิดเป็นร้อยละ 3.57 และ 3.41 ตามลำดับ เขตที่มีประชากรน้อยที่สุดในกรุงเทพมหานคร คือ เขตสัมพันธวงศ์ มีประชากรจำนวน 22,463 คน คิดเป็นร้อยละ 0.40 รองลงมา คือ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย และเขตปทุมวัน จำนวน 43,485 และ 47,085 คน คิดเป็นร้อยละ 0.77 และ 0.83 ตามลำดับ ซึ่งหากพิจารณาจำนวนประชากรเพื่อแสดงการกระจายตัวของประชากรกรุงเทพมหานคร สามารถแบ่งเขตออกได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1) เขตที่มีจำนวนประชากร มากกว่า 150,000 คน จากข้อมูลจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร พบว่า ประชากรส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในพื้นที่อยู่อาศัย และพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองและเกษตรกรรมฝั่งตะวันออก โดยมี 12 เขต เรียงลำดับจากจำนวนมากไปน้อย ได้แก่ เขตสายไหม เขตคลองสามวา เขตบางแค เขตบางเขน เขตบางขุนเทียน เขตประเวศ เขตลาดกระบัง เขตหนองจอก เขตดอนเมือง เขตจตุจักร เขตหนองแขม และเขตจอมทอง

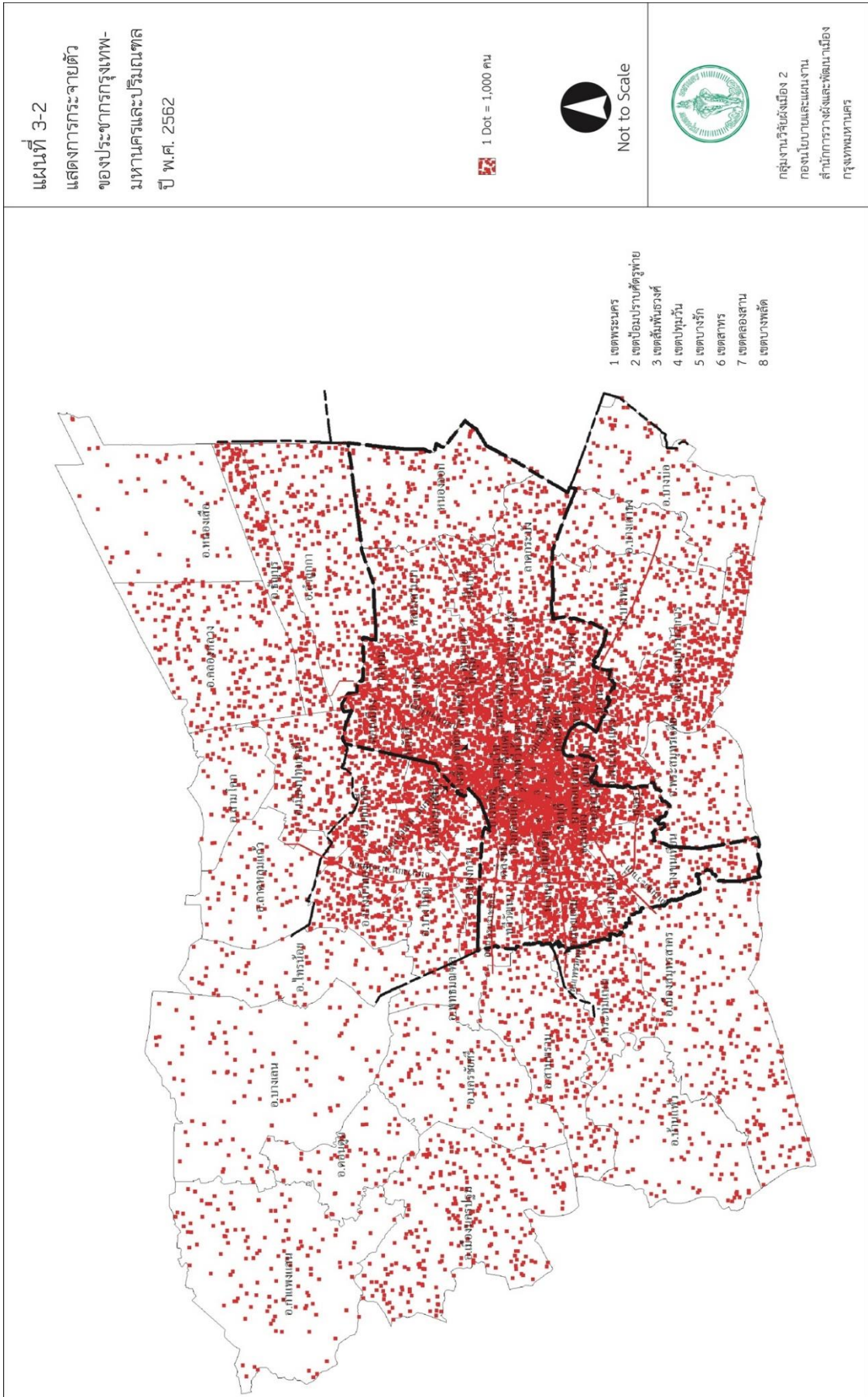
2) เขตที่มีจำนวนประชากร ระหว่าง 100,001 - 150,000 คน มี 16 เขต เรียงลำดับจากจำนวนมากไปน้อย ได้แก่ เขตบางกะปิ เขตมีนบุรี เขตบึงกุ่ม เขตบางซื่อ เขตภาษีเจริญ เขตสวนหลวง เขตทุ่งครุ เขตดินแดง เขตลาดพร้าว เขตวังทองหลาง เขตบางกอกน้อย เขตธนบุรี เขตบางบอน เขตตลิ่งชัน เขตหลักสี่ และเขตคลองเตย

3) เขตที่มีจำนวนประชากร ระหว่าง 50,001 - 100,000 คน มี 17 เขต ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ ศูนย์กลางธุรกิจและพาณิชยกรรม เรียงลำดับจากจำนวนมากไปน้อย ได้แก่ เขตคันนายาว เขตสะพานสูง เขตบางพลัด เขตบางนา เขตดุสิต เขตพระโขนง เขตวัฒนา เขตบางคอแหลม เขตห้วยขวาง เขตราชบุรีบูรณะ เขตทวีวัฒนา เขตยานนาวา เขตสาทร เขตราชเทวี เขตคลองสาน เขตพญาไท และเขตบางกอกใหญ่

4) เขตที่มีจำนวนประชากร น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 คน มี 5 เขต เรียงลำดับจากจำนวนมากไปน้อย ได้แก่ เขตบางรัก เขตพระนคร เขตปทุมวัน เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย และเขตสัมพันธวงศ์

หากพิจารณาข้อมูลประชากรตามทะเบียนราษฎร์ พ.ศ. 2563 ในเขตปริมณฑลรายอำเภอ 29 อำเภอ จาก 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ 6 อำเภอ จังหวัดนนทบุรี 6 อำเภอ จังหวัดปทุมธานี 7 อำเภอ จังหวัดนครปฐม 7 อำเภอ และจังหวัดสมุทรสาคร 3 อำเภอ พบว่า อำเภอที่มีประชากรมากที่สุดในเขต ปริมณฑล คือ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ มีประชากรจำนวน 544,839 คน รองลงมา คือ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และอำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 367,189 และ 302,957 คน รายละเอียดตามแผนที่ 3-2 ซึ่งเหตุผลที่พื้นที่อำเภอดังกล่าวมีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น เนื่องจากเป็นศูนย์กลางการปกครองและการบริหารราชการของจังหวัด และเป็นพื้นที่ต่อเนื่องของเนื้อเมือง กรุงเทพมหานคร เป็นผลจากนโยบายกระจายการพัฒนาเมืองไปยังเขตจังหวัดปริมณฑล ทำให้กรุงเทพมหานคร และปริมณฑลมีเป้าหมายเดียวกันในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ในภาพรวมของมหานคร หรือ Bangkok Metropolitan Region (BMR) อีกทั้งยังเป็นผลจากการแผ่ขยายตัวอย่างไร้ทิศทางของเมือง (urban sprawl) ของกรุงเทพมหานคร ในอดีต กล่าวคือ มีโครงการหมู่บ้านเกิดขึ้นไปทั่วพื้นที่เกษตรกรรม โดยอาศัยปัจจัยสำคัญ คือ การคมนาคมขนส่งถนนสายหลัก ทางด่วน และระบบขนส่งมวลชนแบบรางขนาดใหญ่

แผนที่ 3-2 การกระจายตัวของประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี พ.ศ. 2562

3.1.3 ความหนาแน่นประชากร

กรุงเทพมหานคร มีความหนาแน่นประชากร 3,231 คนต่อตารางกิโลเมตร โดยเขตที่มีความหนาแน่นประชากรสูงที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตสัมพันธวงศ์ เขตดินแดง เขตธนบุรี และเขตคลองสาน มีความหนาแน่นประชากร 22,519 15,864 14,263 12,402 และ 11,766 คนต่อตารางกิโลเมตร ตามลำดับ

จากข้อมูลข้างต้น เขตที่มีความหนาแน่นสูงส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ชั้นในของกรุงเทพมหานครซึ่งมีการเจริญเติบโตของเมืองอย่างมากในอดีต จนปัจจุบันบางพื้นที่ถึงจุดอิ่มตัวของประชากร ทำให้ประชากรมีแนวโน้มลดลงและมีการกระจายตัวของประชากรขยายไปสู่พื้นที่อยู่อาศัย รวมถึงพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองและเกษตรกรรม ทั้งฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตกมากขึ้น

เขตที่มีความหนาแน่นประชากรน้อยที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ เขตหนองจอก เขตลาดกระบัง เขตบางขุนเทียน เขตทวีวัฒนา และเขตคลองสามวา มีความหนาแน่นประชากร 745 1,435 1,540 1,564 และ 1,826 คนต่อตารางกิโลเมตร ตามลำดับ ซึ่งเป็นเขตที่อยู่ในพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นประเภทเกษตรกรรม และที่ว่าง

จังหวัดในเขตปริมณฑลที่มีความหนาแน่นประชากรสูงที่สุด คือ จังหวัดนนทบุรี มีความหนาแน่นประชากร 2,003 คนต่อตารางกิโลเมตร รองลงมา คือ จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดนครปฐม มีความหนาแน่นประชากร 1,339 763 670 และ 424 คนต่อตารางกิโลเมตร ตามลำดับ

หากพิจารณาความหนาแน่นประชากรรายอำเภอ พบว่า อำเภอที่มีความหนาแน่นประชากรมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ และอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี รายละเอียดตามตาราง ผ1-1 ผ2-1 ผ2-3 ผ2-5 ผ2-7 ผ2-9 (ในภาคผนวก) และแผนที่ 3-3 เหตุที่พื้นที่อำเภอดังกล่าวมีความหนาแน่นมากกว่าพื้นที่อื่นในจังหวัดนั้น ๆ เนื่องมาจากการขยายตัวของมหานคร และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการขยายตัวซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการขึ้นนำการพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานคมนาคมขนส่ง ส่งผลให้ความเป็นเมืองมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีการกระจายตัวของแหล่งที่อยู่อาศัยบริเวณชานเมืองกรุงเทพมหานคร และพื้นที่ปริมณฑลที่ต่อเนื่องกับกรุงเทพมหานคร รวมถึงการบังคับใช้ผังเมืองรวมแต่ละจังหวัดกำหนดให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่ในพื้นที่ดังกล่าวเป็นที่ดินประเภทพาณิชยกรรม ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง และที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก

3.1.4 การเปลี่ยนแปลงของประชากร

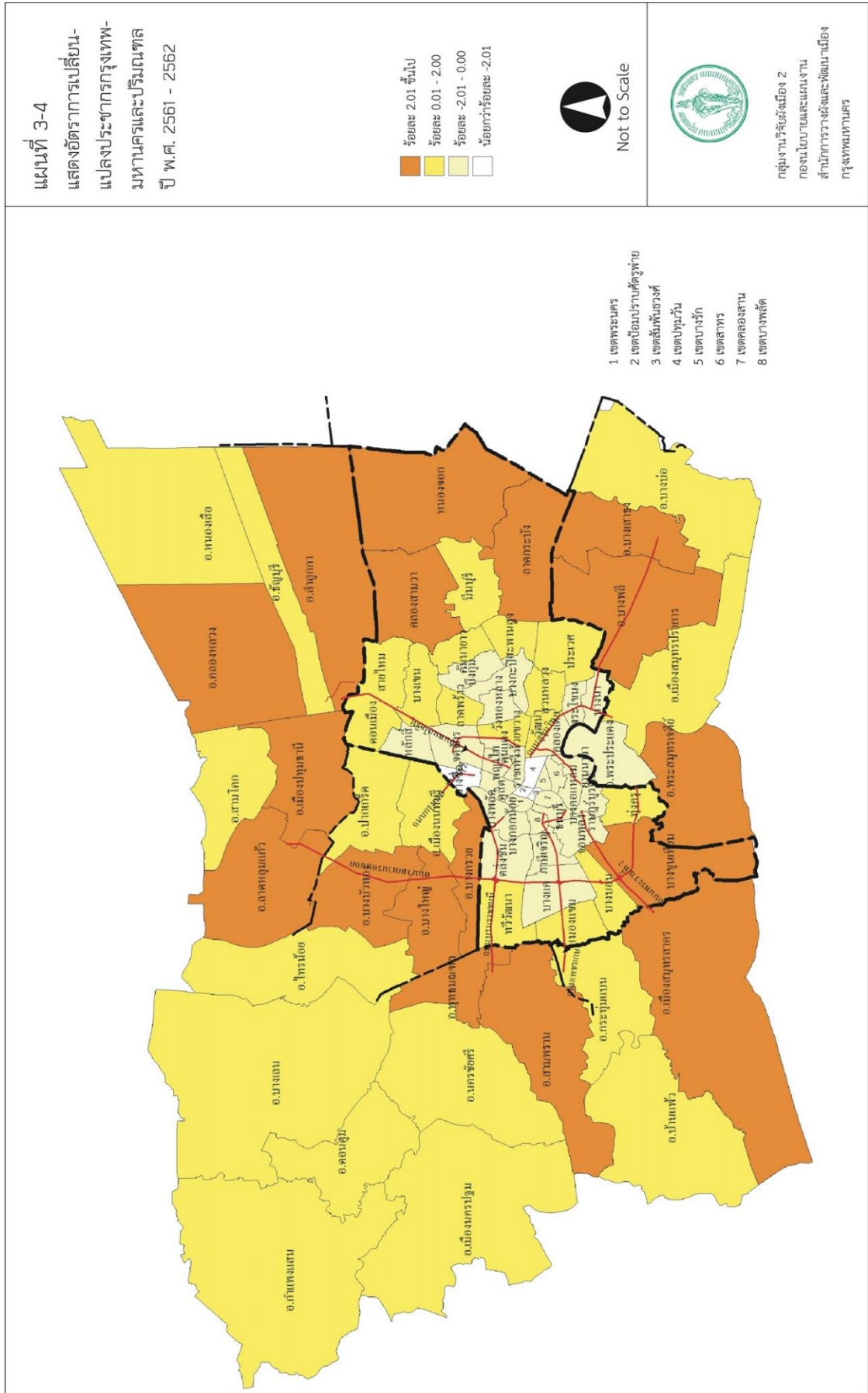
เมื่อเปรียบเทียบจำนวนประชากรกับปีที่ผ่านมา (ปี พ.ศ. 2561) กรุงเทพมหานครมีจำนวนประชากรลดลง 10,384 คน หรือมีอัตราการเปลี่ยนแปลงของประชากรลดลง ร้อยละ 0.18

เขตที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงประชากรเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เป็นเขตที่มีการขยายพื้นที่อยู่อาศัยแนวตั้งบริเวณพื้นที่อยู่อาศัยใจกลางเมือง และการขยายพื้นที่อยู่อาศัยแนวราบบริเวณพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองและเกษตรกรรมฝั่งตะวันออก เขตที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ เขตห้วยขวาง เขตคลองสามวา เขตวัฒนา เขตหนองจอก และเขตประเวศ มีอัตราการเปลี่ยนแปลงของประชากรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3.25 2.06 1.85 1.75 และ 1.39 ตามลำดับ ส่วนพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองและเกษตรกรรมฝั่งตะวันตก มีประชากรเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย จากการพิจารณาการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร พบว่า เขตที่มีประชากรเพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เป็นเขตที่มีความหนาแน่นของประชากรน้อยเมื่อเทียบกับขีดความสามารถในการรองรับประชากรของพื้นที่นั้น ๆ และส่วนใหญ่เป็นพื้นที่มีการปลูกสร้างอาคารพักอาศัยเพิ่มขึ้น ส่วนพื้นที่ที่มีความหนาแน่นประชากรสูงอยู่แล้วแต่กลับพบว่ามีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นนั้น เป็นเพราะพื้นที่ดังกล่าวมีการปลูกสร้างอาคารที่พักอาศัยประเภทคอนโดมิเนียมเพิ่มขึ้นตามแนวสายทางระบบขนส่งมวลชนทางราง

เขตที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงของประชากรลดลง ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยว และพื้นที่ศูนย์กลางธุรกิจและพาณิชยกรรม เขตที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงลดลงสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ เขตดุสิต เขตพระนคร เขตสัมพันธวงศ์ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย และเขตปทุมวัน มีอัตราการเปลี่ยนแปลงของประชากรลดลง ร้อยละ 5.36 5.32 5.04 4.85 และ 2.68 ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนประชากรกับปีที่ผ่านมา ทุกจังหวัดในเขตปริมณฑลมีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น จังหวัดที่จำนวนประชากรเพิ่มสูงสุด คือ จังหวัดนนทบุรี รองลงมา คือ จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดนครปฐม ตามลำดับ หากพิจารณาอัตราการเปลี่ยนแปลงของประชากรระหว่างปี พ.ศ. 2561 - 2562 พบว่า จังหวัดที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงสูงสุด คือ จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดปทุมธานี มีอัตราการเปลี่ยนแปลงของประชากรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.53 รองลงมา คือ จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดนครปฐม มีอัตราการเปลี่ยนแปลงของประชากรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.38 1.17 และ 0.32 รายละเอียดตามตาราง ผ1-1 ผ2-1 ผ2-3 ผ2-5 ผ2-7 ผ2-9 (ในภาคผนวก) และแผนที่ 3-4 ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงของประชากรในเขตปริมณฑลในหลายปีที่ผ่านมาสะท้อนการขยายตัวของกรุงเทพมหานคร กระแสการย้ายถิ่นเข้า และการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนท้องถิ่น

แผนที่ 3-4 อัตราการเปลี่ยนแปลงของประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี พ.ศ. 2561 - 2562

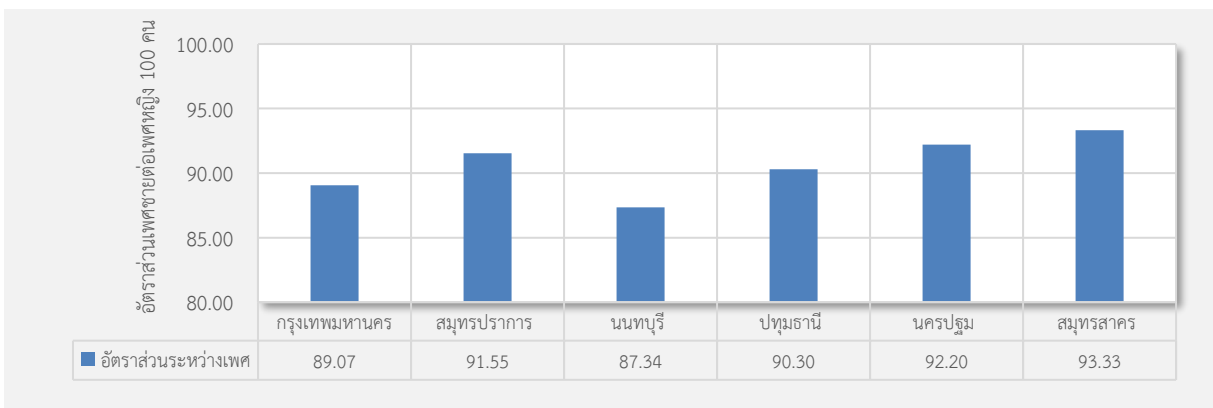

3.2 โครงสร้างอายุและเพศของประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

3.2.1 อัตราส่วนระหว่างเพศ

จากการคำนวณอัตราส่วนระหว่างเพศ (sex ratio) โดยใช้ฐานข้อมูลจำนวนประชากรเพศหญิงและเพศชาย พบว่า กรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีอัตราส่วนระหว่างเพศชายต่อเพศหญิง 100 คน เท่ากับ 89.78 โดยจังหวัดที่มีอัตราส่วนระหว่างเพศสูงที่สุด คือ จังหวัดสมุทรสาคร คิดเป็นร้อยละ 93.33 รองลงมา คือ จังหวัดนครปฐม จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดปทุมธานี กรุงเทพมหานคร และจังหวัดนนทบุรี มีอัตราส่วนระหว่างเพศ คิดเป็นร้อยละ 92.20 91.55 90.30 89.07 และ 87.34 ตามลำดับ รายละเอียดตามแผนภูมิ 3-1

แผนภูมิ 3-1 อัตราส่วนประชากรเพศชายต่อเพศหญิงในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2562

3.2.2 จำนวนและสัดส่วนของประชากรวัยต่าง ๆ

จากข้อมูลจำนวนประชากรรายอายุตามทะเบียนราษฎร ปี พ.ศ. 2562 พบว่า กรุงเทพมหานครมีประชากรวัยเด็ก (อายุ 0 - 14 ปี) จำนวน 779,326 คน วัยแรงงาน (อายุ 15 - 59 ปี) จำนวน 3,632,773 คน และวัยสูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) จำนวน 1,063,871 คน ส่วนปริมณฑลมีประชากรวัยเด็ก จำนวนรวม 835,793 คน วัยแรงงาน จำนวนรวม 3,474,804 คน และวัยสูงอายุ จำนวนรวม 841,545 คน

การวิเคราะห์สัดส่วนเป็นวิธีการเพื่อพิจารณาเปรียบเทียบประชากรในวัยต่าง ๆ ในการศึกษานี้ได้ จำแนกตามกลุ่มอายุ 15 ปี โดยกรุงเทพมหานครและปริมณฑลทุกจังหวัดมีสัดส่วนประชากรกลุ่มอายุ 30 - 44 ปี สูงที่สุด รายละเอียดตามตาราง 3-1 และแผนภูมิ 3-2 ทั้งนี้ หากจำแนกประชากรแต่ละช่วงวัย¹ สำหรับนำไปใช้วางแผนสาธารณสุข การให้บริการต่าง ๆ และการดูแลแต่ละช่วงวัยได้อย่างเหมาะสม พบว่า จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดสมุทรสาคร เป็นพื้นที่ที่มีสัดส่วนประชากรวัยต่าง ๆ ที่อายุต่ำกว่า 59 ปี ในสัดส่วนที่สูงกว่า

¹ ผู้ศึกษาได้จำแนกกลุ่มวัยของประชากรให้ครอบคลุมในทุกช่วงวัย ตั้งแต่กลุ่มวัยที่ใช้สำหรับนำไปวิเคราะห์ภาวะพึ่งพิง (dependency) (ได้แก่ วัยเด็ก วัยทำงาน และวัยสูงอายุ) กลุ่มวัยที่มีสัมพันธ์โดยตรงกับการให้บริการของรัฐ เช่น กลุ่มประชากรที่มีอายุอยู่เกณฑ์ของผู้เรียนในระบบการศึกษาไทย (ได้แก่ วัยก่อนเรียน และวัยเรียน) กลุ่มประชากรที่มีลักษณะทางร่างกายที่แตกต่างกันส่งผลต่อรูปแบบการเข้าถึงและการใช้บริการสาธารณสุข (ได้แก่ วัยทารก วัยสูงอายุ) เป็นต้น รวมไปถึงกลุ่มวัยที่อาจนำไปใช้วิเคราะห์เฉพาะเรื่อง เช่น การวิเคราะห์เกี่ยวกับผู้สูงอายุ (ageing population) หรือการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ (จำแนกช่วงวัยตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 ได้แก่ วัยสูงอายุระยะต้น (young old) หรือผู้สูงอายุวัยต้น 60 - 69 ปี วัยสูงอายุระยะกลาง (middle old) หรือผู้สูงอายุวัยกลาง 70 - 79 ปี และวัยสูงอายุระยะหลัง (old old) หรือผู้สูงอายุวัยปลาย 80 ปีขึ้นไป)

จังหวัดอื่น ๆ ส่วนประชากรสูงอายุมีสัดส่วนสูงในเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดนนทบุรี โดยกรุงเทพมหานคร มีสัดส่วนประชากรวัยสูงอายุระยะต้นและกลาง (อายุ 60 - 69 และ 70 - 79 ปี) สูงกว่าทุกจังหวัด ส่วนจังหวัดนนทบุรี มีสัดส่วนประชากรวัยสูงอายุระยะหลัง (อายุ 80 ปีขึ้นไป) สูงกว่ากรุงเทพมหานครและจังหวัดอื่น ๆ ในเขต ปริมณฑล รายละเอียดตามตาราง 3-2

จากข้อมูลสัดส่วนประชากรวัยสูงอายุกรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 18.78 ของประชากร ทั้งกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ หากไม่นับรวมประชากรที่ไม่ทราบช่วงอายุ พบว่ามีสัดส่วนร้อยละ 19.46 ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสะท้อนถึงการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ² (ageing society) การที่กรุงเทพมหานครเป็นสังคมผู้สูงอายุ ผลที่ตามมา คือ ผู้ที่อยู่ในวัยแรงงานต้องรับภาระมากขึ้นในการเลี้ยงดูผู้สูงอายุ

ตาราง 3-1 สัดส่วนร้อยละของประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑลอายุ 15 ปี และเพศ ปี พ.ศ. 2562

พื้นที่ / กลุ่มอายุ	สัดส่วนประชากร (ร้อยละ)			พื้นที่ / กลุ่มอายุ	สัดส่วนประชากร (ร้อยละ)			พื้นที่ / กลุ่มอายุ	สัดส่วนประชากร (ร้อยละ)		
	ชาย	หญิง	รวม		ชาย	หญิง	รวม		ชาย	หญิง	รวม
กรุงเทพมหานคร	47.11	52.89	100.00	จ.ปทุมธานี	47.32	52.68	100.00	จ.สมุทรสาคร	47.96	52.04	100.00
0-14 ปี	7.04	6.71	13.75	0-14 ปี	8.69	8.17	16.86	0-14 ปี	8.84	8.39	17.23
15-29 ปี	9.60	9.45	19.05	15-29 ปี	9.86	10.43	20.28	15-29 ปี	10.15	10.18	20.33
30-44 ปี	10.43	11.78	22.21	30-44 ปี	11.39	12.91	24.30	30-44 ปี	11.33	12.12	23.45
45-59 ปี	10.25	12.44	22.69	45-59 ปี	11.06	12.92	23.98	45-59 ปี	10.63	12.18	22.82
60 ปีขึ้นไป	7.80	10.98	18.78	60 ปีขึ้นไป	6.17	8.16	14.32	60 ปีขึ้นไป	6.83	9.04	15.87
อื่น ๆ*	1.98	1.54	3.52	อื่น ๆ*	0.16	0.10	0.26	อื่น ๆ*	0.18	0.13	0.31
จ.นนทบุรี	46.51	53.49	100.00	จ.สมุทรปราการ	47.68	52.32	100.00	จ.นครปฐม	47.88	52.12	100.00
0-14 ปี	7.58	7.19	14.78	0-14 ปี	8.52	8.01	16.53	0-14 ปี	8.26	7.77	16.03
15-29 ปี	9.11	9.39	18.50	15-29 ปี	9.82	10.05	19.87	15-29 ปี	10.50	10.26	20.76
30-44 ปี	10.99	12.75	23.74	30-44 ปี	11.59	12.72	24.30	30-44 ปี	11.14	11.65	22.80
45-59 ปี	10.76	13.42	24.19	45-59 ปี	10.92	12.46	23.39	45-59 ปี	10.50	12.34	22.84
60 ปีขึ้นไป	7.93	10.63	18.56	60 ปีขึ้นไป	6.50	8.81	15.31	60 ปีขึ้นไป	7.30	9.96	17.26
อื่น ๆ*	0.13	0.10	0.23	อื่น ๆ*	0.32	0.28	0.60	อื่น ๆ*	0.18	0.13	0.31

ที่มา : - สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

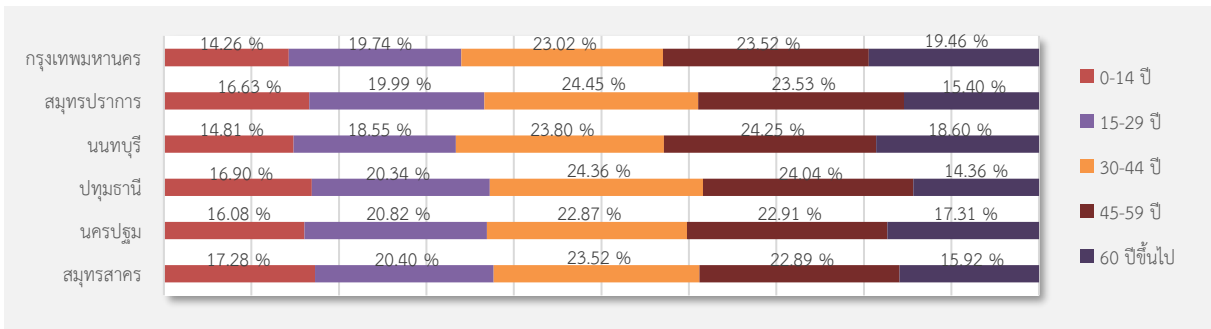
- รวบรวมและประมวลผลโดยกลุ่มงานวิจัยผังเมือง 2 กองนโยบายและแผนงาน สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง

หมายเหตุ : * อื่น ๆ หมายถึง ประชากรที่ไม่ทราบช่วงอายุ ได้แก่

- ประชากรที่ไม่ได้มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน
- ประชากรที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง (ทะเบียนซึ่งผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนดให้จัดทำขึ้นสำหรับ ลงรายการบุคคลที่ไม่อาจมีชื่อในทะเบียนบ้าน)
- ประชากรที่อยู่ระหว่างการย้าย (ประชากรที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)
- ประชากรที่เกิดปีจันทรคติ (ประชากรที่ไม่ทราบปีเกิด)

² องค์การสหประชาชาติได้ให้นิยาม ผู้สูงอายุ หมายถึงประชากรที่มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป และได้แบ่งระดับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เป็น 3 ระดับ ได้แก่ (1) ระดับการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (ageing society) หมายถึง สังคมที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด แสดงว่ากำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (2) ระดับสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (aged society) หมายถึง สังคมที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด แสดงว่าเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ และ (3) ระดับสังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มที่ (super-aged society) หมายถึง สังคมที่มีประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไปมากกว่า ร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด แสดงว่าเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มที่

แผนภูมิ 3-2 สัดส่วนประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑลอายุ 15 ปี ปี พ.ศ. 2562

ตาราง 3-2 จำนวนและสัดส่วนประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑล แต่ละช่วงวัย ปี พ.ศ. 2562

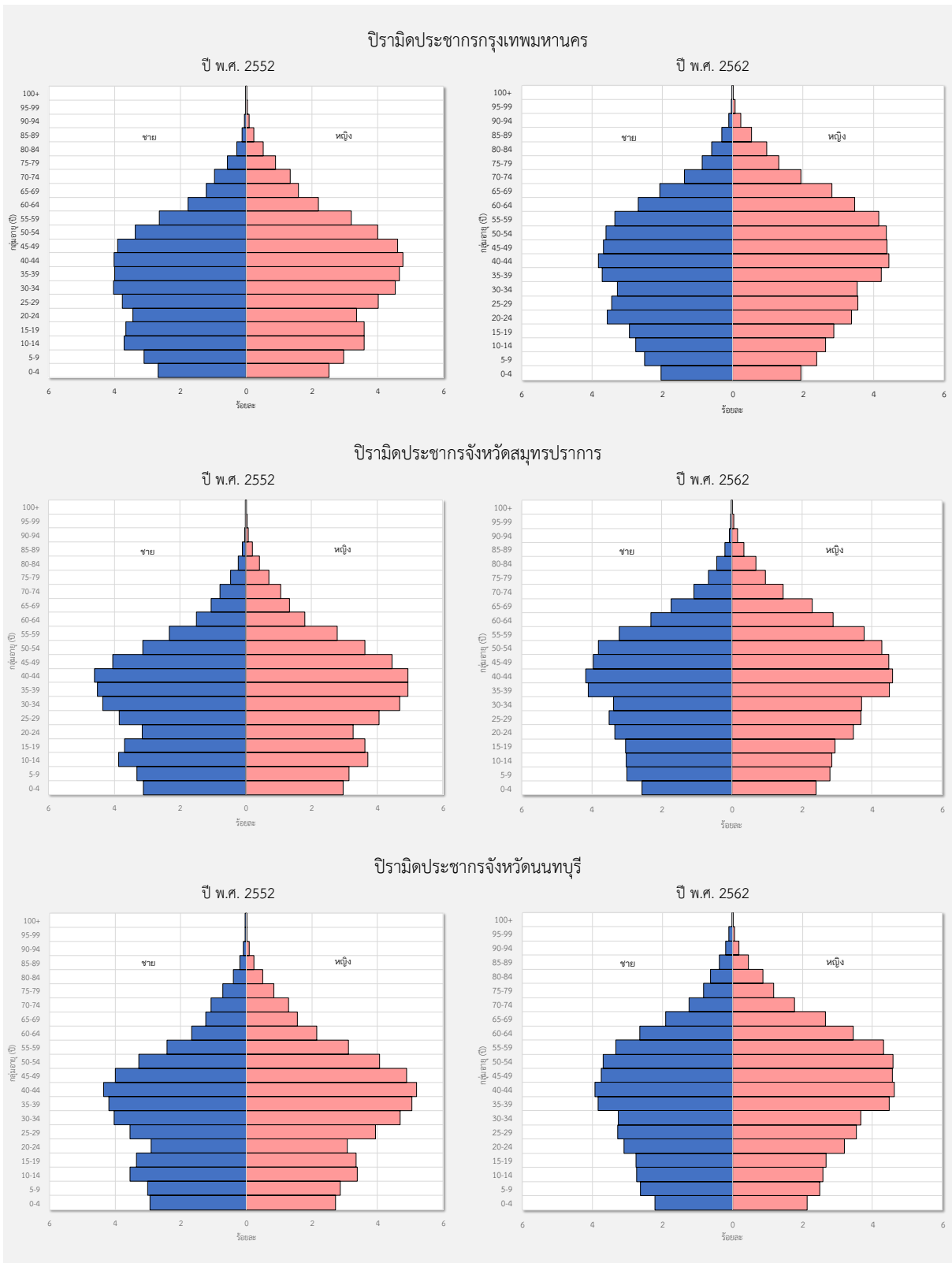
วัย	ช่วงอายุ	กรุงเทพมหานคร		จ.สมุทรปราการ		จ.นนทบุรี		จ.ปทุมธานี		จ.นครปฐม		จ.สมุทรสาคร	
		จำนวนประชากร (คน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวนประชากร (คน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวนประชากร (คน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวนประชากร (คน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวนประชากร (คน)	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวนประชากร (คน)	สัดส่วน (ร้อยละ)
วัยทารก	0-2 ปี	123,808	2.26	37,632	2.86	30,972	2.49	32,732	2.86	24,225	2.68	16,267	2.99
วัยเด็ก	0-14 ปี	779,326	14.26	218,726	16.63	184,270	14.81	193,415	16.90	145,310	16.08	94,072	17.28
วัยก่อนเรียน	3-5 ปี	143,970	2.63	42,662	3.24	35,302	2.84	37,162	3.25	27,664	3.06	18,025	3.31
วัยเรียน (การศึกษาขั้นพื้นฐาน)	6-18 ปี	760,289	13.91	200,731	15.26	171,719	13.80	178,799	15.62	135,412	14.98	85,666	15.74
วัยเรียน (อุดมศึกษา)	19-24 ปี	447,916	8.19	105,928	8.05	92,254	7.41	97,132	8.49	79,578	8.81	44,908	8.25
วัยแรงงาน	15-59 ปี	3,623,773	66.28	894,049	67.97	828,480	66.59	786,636	68.74	601,948	66.61	363,691	66.80
วัยสูงอายุ	60 ปีขึ้นไป	1,063,871	19.46	202,635	15.40	231,419	18.60	164,358	14.36	156,470	17.31	86,663	15.92
วัยสูงอายุระยะต้น (young old)	60-69 ปี	604,719	11.06	121,121	9.21	132,642	10.66	99,666	8.71	88,624	9.81	49,892	9.16
วัยสูงอายุระยะกลาง (middle old)	70-79 ปี	299,835	5.48	54,891	4.17	62,471	5.02	44,516	3.89	43,887	4.86	24,142	4.43
วัยสูงอายุระยะหลัง (old old)	80 ปีขึ้นไป	159,317	2.91	26,623	2.02	36,306	2.92	20,176	1.76	23,959	2.65	12,629	2.32

ที่มา : - สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
 - รวบรวมและประมวลผลโดยกลุ่มงานวิจัยผังเมือง 2 กองนโยบายและแผนงาน สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง

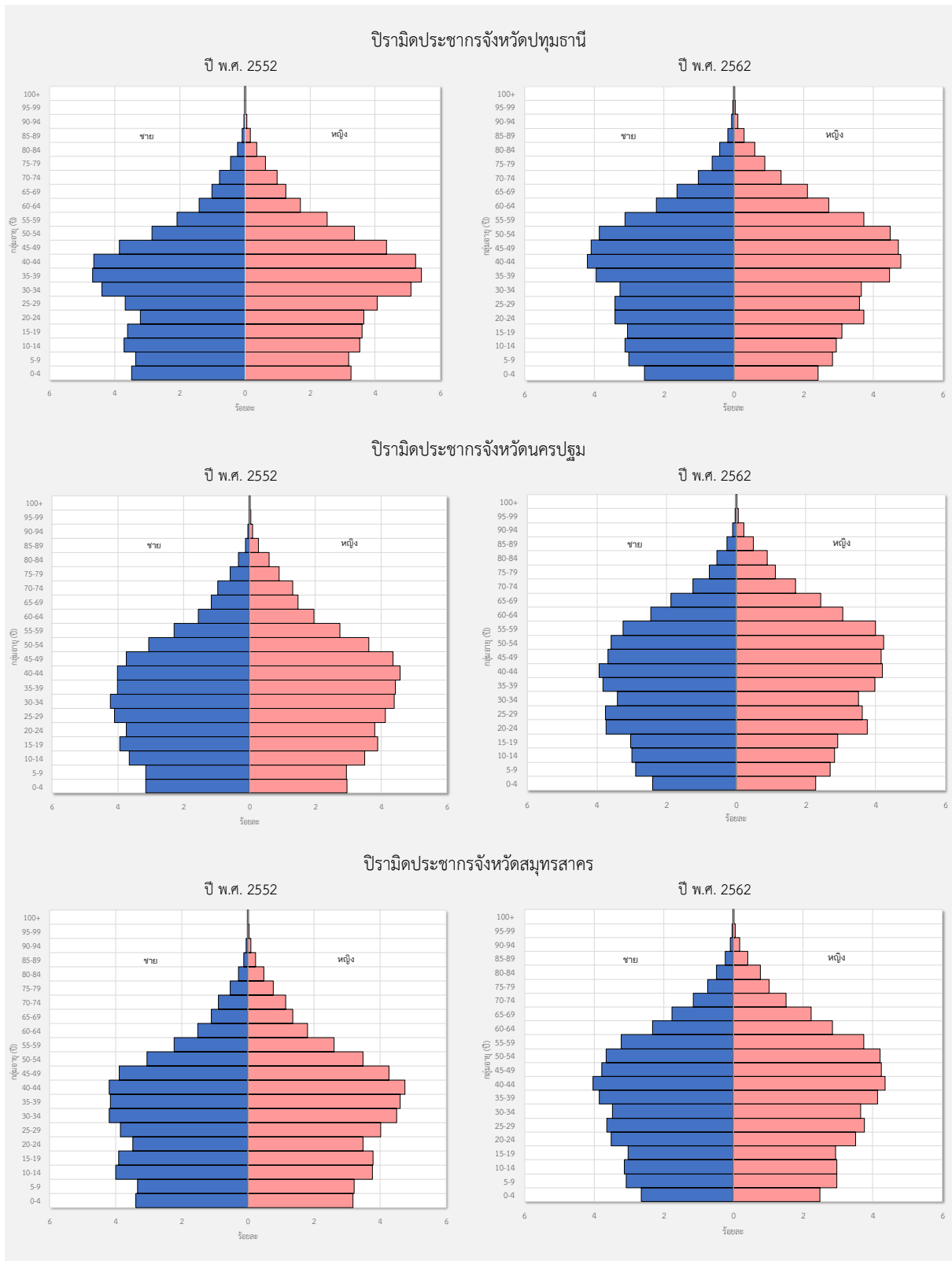
3.2.3 **ปิรามิดประชากร**

วิธีการหนึ่งของการศึกษาโครงสร้างอายุและเพศของประชากร ทำได้โดยการสร้างปิรามิดประชากร (population pyramid) และเพื่อให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงจึงเปรียบเทียบกับปิรามิดประชากรในอดีต จากปิรามิดที่แสดงโครงสร้างประชากรจำแนกตามเพศและอายุของประชากรปี พ.ศ. 2562 พบว่า กรุงเทพมหานครและปริมณฑลรายจังหวัด มีโครงสร้างประชากรเปลี่ยนไป เมื่อเทียบกับเมื่อ 10 ปีก่อนหน้า (ปี พ.ศ. 2552) เป็นโครงสร้างแบบผู้สูงอายุอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ ฐานของปิรามิด (ประชากรวัยเด็ก) มีขนาดแคบลงจากปี พ.ศ. 2552 ขณะที่ส่วนบนของปิรามิด (ประชากรสูงอายุ) มีขนาดกว้างขึ้น ขณะที่กลุ่มผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) กลับเพิ่มมากขึ้นค่อนข้างสูง ทั้งนี้ รูปแบบของปิรามิดประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเป็นปิรามิดแบบหดตัว (constrictive pyramid) ซึ่งมีลักษณะเป็นฐานแคบ ตรงกลางพองออก และยอดค่อย ๆ แคบเข้า แสดงถึงจำนวนคนเกิดและจำนวนคนตายที่ลดลง รายละเอียดตามแผนภูมิ 3-3

แผนภูมิ 3-3 พีรามิดประชากรกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2552 และ 2562

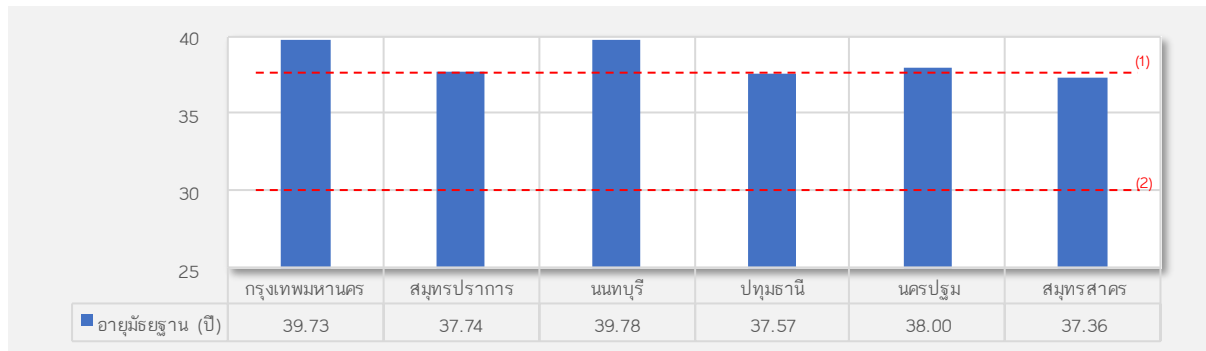
แผนภูมิ 3-3 ปิรามิดประชากรกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2552 และ 2562 (ต่อ)

3.2.4 อายุมัธยฐาน

จากการคำนวณอายุมัธยฐาน (median age) โดยใช้ฐานข้อมูลจำนวนประชากรรายอายุ ไม่นับรวมประชากรที่ไม่ทราบช่วงอายุ พบว่า ประชากรรวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีอายุมัธยฐาน เท่ากับ 39.00 ปี โดยจังหวัดที่มีอายุมัธยฐานสูงสุด คือ จังหวัดนนทบุรี เท่ากับ 39.78 ปี รองลงมา คือ กรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดสมุทรสาคร มีอายุมัธยฐาน เท่ากับ 39.73 38.00 37.74 37.57 และ 37.36 ปี ตามลำดับ จากข้อมูลดังกล่าวแสดงถึงการที่ประชากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเป็นประชากรสูงอายุ เนื่องจากมีอายุมัธยฐานสูงกว่า 30 ปี ทั้งนี้ หากเทียบกับอายุมัธยฐานของประชากรรวมของประเทศไทย พบว่า อายุมัธยฐานของประชากรทุกจังหวัดในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สูงกว่าอายุมัธยฐานของประชากรรวมทั้งประเทศ รายละเอียดตามแผนภูมิ 3-4

แผนภูมิ 3-4 อายุมัธยฐานของประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑลรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2562

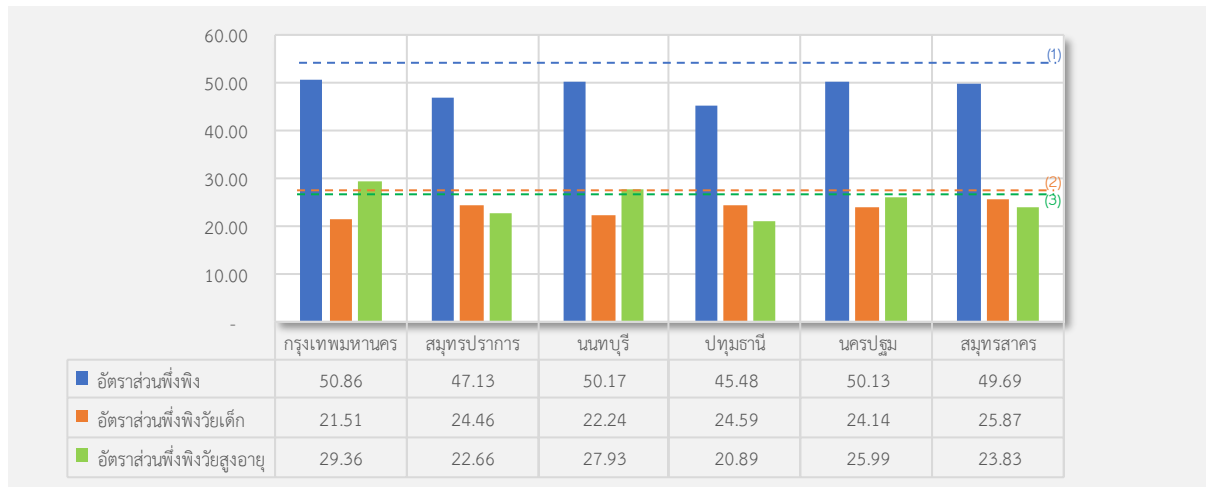

หมายเหตุ : (1) คือ อายุมัธยฐานของประชากรประเทศไทย เท่ากับ 37.63 ปี
 (2) คือ อายุมัธยฐาน 30 ปี ที่แสดงถึงการที่ประชากรในพื้นที่นั้น ๆ เป็นประชากรสูงอายุ

3.2.5 อัตราส่วนพึ่งพิงทางอายุ

จากการคำนวณอัตราส่วนพึ่งพิง (dependency ratio) โดยใช้ฐานข้อมูลจำนวนประชากรกลุ่มอายุ ต่ำกว่า 15 ปี กลุ่มอายุ 15 - 59 ปี และกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป ทั้งนี้ ไม่นับรวมประชากรที่ไม่ทราบช่วงอายุ พบว่า ประชากรรวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีอัตราส่วนพึ่งพิง ร้อยละ 49.59 โดยมีอัตราส่วนพึ่งพิงวัยเด็ก ร้อยละ 27.97 และอัตราส่วนพึ่งพิงวัยสูงอายุ ร้อยละ 26.49 หากพิจารณารายจังหวัด พบว่า จังหวัดที่มีอัตราส่วนพึ่งพิงสูงที่สุด คือ กรุงเทพมหานคร ร้อยละ 50.86 รองลงมา คือ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดนครปฐม จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดปทุมธานี มีร้อยละ 50.17 50.13 49.69 47.13 และ 45.48 ตามลำดับ จากข้อมูลดังกล่าวหากเทียบกับอัตราส่วนพึ่งพิงในภาพรวมของประเทศไทย พบว่า ทุกจังหวัดในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีประชากรต้องพึ่งพิงทางเศรษฐกิจต่อประชากรในวัยทำงาน ต่ำกว่าอัตราส่วนพึ่งพิงรวมของประเทศ ทุกจังหวัดมีอัตราส่วนพึ่งพิงวัยเด็กต่ำกว่าอัตราส่วนพึ่งพิงวัยเด็กรวมของประเทศ ในขณะที่ตัวกันกรุงเทพมหานคร และจังหวัดนนทบุรี มีอัตราส่วนพึ่งพิงวัยสูงอายุสูงกว่าอัตราส่วนพึ่งพิงวัยสูงอายุรวมของประเทศ รายละเอียดตามแผนภูมิ 3-5

แผนภูมิ 3-5 อัตราส่วนพึงพิง อัตราพึงพิงวัยเด็ก และอัตราส่วนพึงพิงวัยสูงอายุของประชากรกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2562

หมายเหตุ : (1) คือ อัตราส่วนพึงพิงรวมของประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ 54.47
 (2) คือ อัตราส่วนพึงพิงวัยเด็กรวมของประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ 27.97
 (3) คือ อัตราส่วนพึงพิงวัยสูงอายุรวมของประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ 26.49

3.3 องค์ประกอบการเปลี่ยนแปลงประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

3.3.1 การเกิด

กรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครมีจำนวนประชากรเกิดในปี พ.ศ. 2562 ทั้งหมด 77,312 คน เป็นเพศชาย 39,976 คน และเพศหญิง 37,336 คน คิดเป็นอัตราเกิดอย่างหยาบ (crude birth rate) เท่ากับ 14.39 รายละเอียดตามตาราง 3-3 และแผนภูมิ 3-6 กล่าวคือกรุงเทพมหานครมีจำนวนประชากรเกิด ประมาณ 14 คน ต่อประชากรกลางปี 1,000 คน (ประชากรกลางปี พ.ศ. 2562 ของกรุงเทพมหานคร เท่ากับ 5,671,456 คน)

เขตที่มีจำนวนการเกิดสูง ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่กรุงเทพฯ ชั้นในและชั้นกลาง เขตที่มีจำนวนการเกิดสูงที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ เขตราชเทวี เขตบางกอกน้อย เขตปทุมวัน เขตคันนายาว และเขตสายไหม มีจำนวนประชากรเกิด 8,844 7,408 6,505 4,880 และ 4,428 คน ตามลำดับ รายละเอียดตามตาราง ผ1-2 (ในภาคผนวก 1) จากข้อมูลสถานพยาบาล เขตราชเทวีมีจำนวนสถานพยาบาลประเภทมีเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืนมากที่สุด ในขณะที่ประชากรในวัยเจริญพันธุ์น้อยกว่าเขตที่มีจำนวนการเกิดน้อย แสดงถึงการแจ้งเกิดของประชากรกรุงเทพมหานครโดยส่วนใหญ่ ที่มักแจ้งเกิด ณ เขตที่เกิด มากกว่าการแจ้งเกิดในเขตที่เป็นถิ่นที่อยู่ของพ่อแม่ ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า ปัจจัยสำคัญของจำนวนการเกิดในแต่ละเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครขึ้นอยู่กับจำนวนการใช้บริการสถานพยาบาลในการคลอดบุตรในเขตนั้น ๆ

ปริมณฑล

จังหวัดในปริมณฑลมีจำนวนประชากรเกิดในปี พ.ศ. 2562 ทั้งหมด 46,104 คน เป็นเพศชาย 23,610 คน และเพศหญิง 22,494 คน คิดเป็นอัตราเกิดอย่างหยาบ (crude death rate) เท่ากับ 8.79 กล่าวคือปริมณฑลมีจำนวนประชากรเกิด ประมาณ 9 คน ต่อประชากรกลางปี 1,000 คน (ประชากรกลางปี

พ.ศ. 2562 ของปริมาตรเท่ากับ 5,246,306 คน) หากพิจารณาจำนวนการเกิด พบว่า จังหวัดสมุทรปราการ มีประชากรเกิดมากที่สุดในเขตปริมาตร จำนวน 12,545 คน รองลงมา คือ จังหวัดปทุมธานี จังหวัดนนทบุรี จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดนครปฐม จำนวน 10,245 8,260 7,798 และ 7,256 คน ตามลำดับ

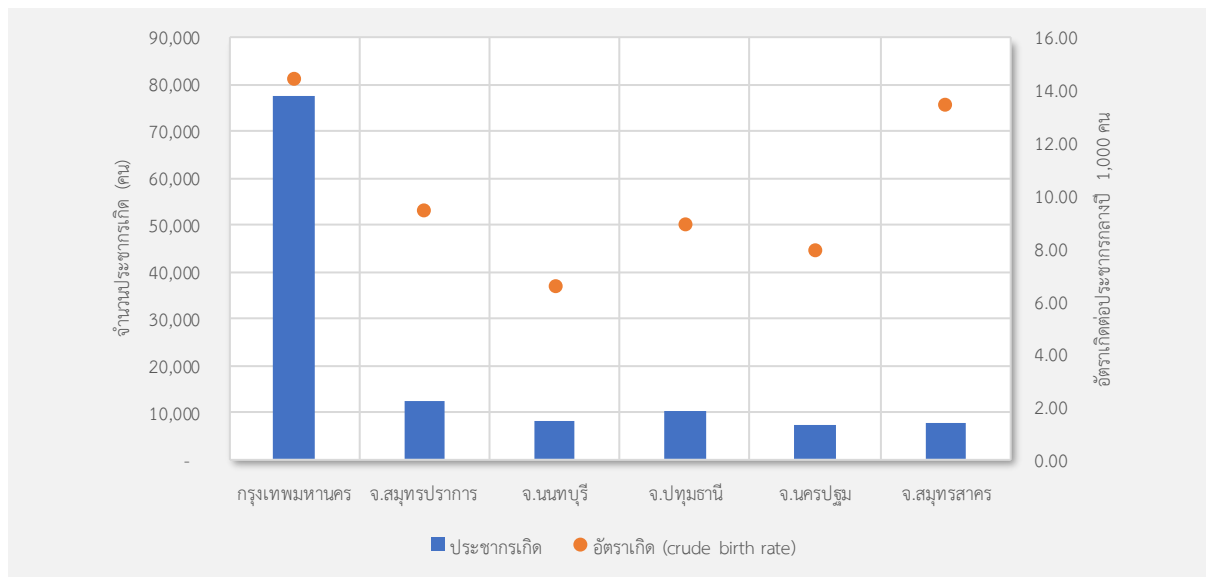
หากพิจารณาอัตราเกิด พบว่า จังหวัดสมุทรสาครมีอัตราเกิดสูงสุดในปริมาตร เท่ากับ 13.41 ในขณะที่อัตราเกิดของจังหวัดอื่นต่ำกว่าอัตราเกิดของกรุงเทพมหานคร โดยจังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดปทุมธานี จังหวัดนครปฐม และจังหวัดนนทบุรี มีอัตราเกิด เท่ากับ 9.39 8.87 7.90 และ 6.58 ตามลำดับ รายละเอียดตามตาราง ผ2-2 ผ2-4 ผ2-6 ผ2-8 ผ2-10 (ในภาคผนวก 2) ตาราง 3-3 และแผนภูมิ 3-6

ตาราง 3-3 จำนวนประชากรเกิด จำแนกเพศ และอัตราเกิดของประชากรกรุงเทพมหานครและ ปริมาตรรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2562

พื้นที่	จำนวนประชากรเกิด (คน)			อัตราเกิด (crude birth rate)
	ชาย	หญิง	รวม	
กรุงเทพมหานคร	39,976	37,336	77,312	14.39
จ.สมุทรปราการ	6,398	6,147	12,545	9.39
จ.นนทบุรี	4,232	4,028	8,260	6.58
จ.ปทุมธานี	5,253	4,992	10,245	8.87
จ.นครปฐม	3,726	3,530	7,256	7.90
จ.สมุทรสาคร	4,001	3,797	7,798	13.41

ที่มา : - สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
- รวบรวมและประมวลผลโดยกลุ่มงานวิจัยผังเมือง 2 กองนโยบายและแผนงาน สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง

แผนภูมิ 3-6 จำนวนประชากรเกิดและอัตราเกิดของประชากรกรุงเทพมหานครและปริมาตรรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2562

3.3.2 การตาย

กรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครมีจำนวนประชากรตายในปี พ.ศ. 2562 ทั้งหมด 46,853 คน เป็นเพศชาย 25,832 คน และเพศหญิง 21,021 คน คิดเป็นอัตราการตายอย่างหยาบ (crude death rate) เท่ากับ 8.26 รายละเอียดตามตาราง 3-4 และแผนภูมิ 3-7 กล่าวคือ กรุงเทพมหานครมีจำนวนประชากรตาย ประมาณ 8 คน ต่อประชากรกลางปี 1,000 คน

เขตที่มีจำนวนการตายสูง ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ศูนย์กลางธุรกิจและพาณิชยกรรม และพื้นที่อยู่อาศัย เขตที่มีจำนวนการตายสูงที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ เขตราชเทวี เขตบางกอกน้อย เขตสายไหม เขตปทุมวัน และเขตประเวศ มีจำนวนประชากรตาย 4,604 3,485 2,411 2,112 และ 1,635 คน ตามลำดับ รายละเอียดตามตาราง ผ1-2 (ในภาคผนวก 1)

ปริมณฑล

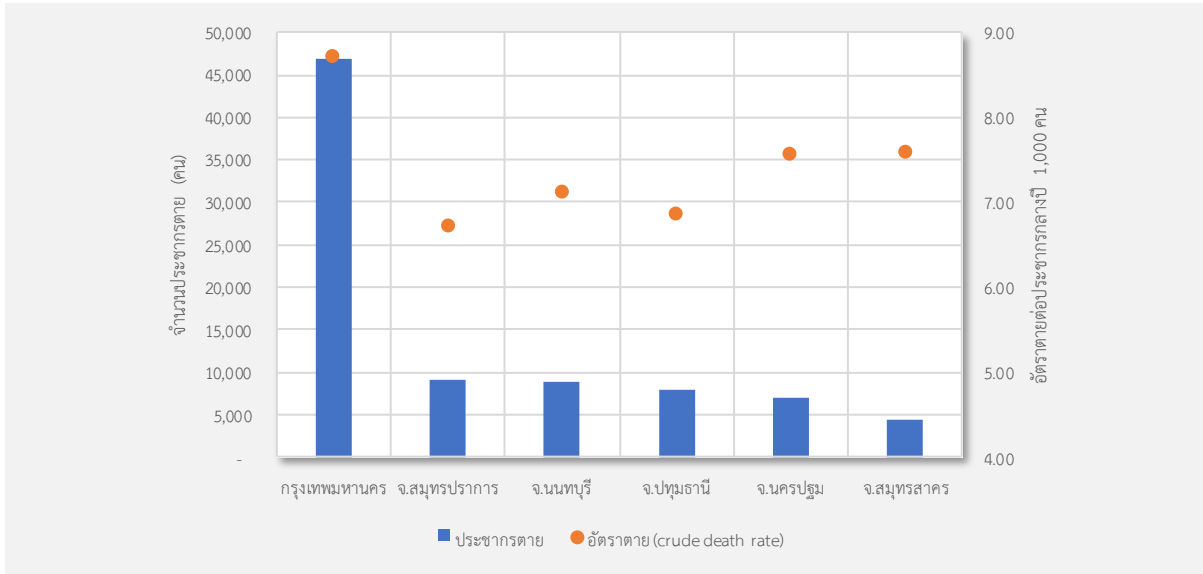
จังหวัดในปริมณฑลมีจำนวนประชากรตายในปี พ.ศ. 2562 ทั้งหมด 37,232 คน เป็นเพศชาย 20,942 คน และเพศหญิง 16,290 คน คิดเป็นอัตราการตายอย่างหยาบ (crude death rate) เท่ากับ 7.10 รายละเอียดตามตาราง 3-4 กล่าวคือ ปริมณฑลมีจำนวนประชากรตาย ประมาณ 7 คน ต่อประชากรกลางปี 1,000 คน หากพิจารณาจำนวนการตาย พบว่า ทุกจังหวัดในเขตปริมณฑลมีจำนวนประชากรตายใกล้เคียงกัน โดยจังหวัดสมุทรปราการ มีประชากรตายนอกจากนี้ในเขตปริมณฑล จำนวน 8,977 คน รองลงมา คือ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดนครปฐม และจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 8,939 7,938 6,965 และ 4,413 คน ตามลำดับ หากพิจารณาอัตราการตาย พบว่า ทุกจังหวัดในเขตปริมณฑลมีอัตราการตายใกล้เคียงกับกรุงเทพมหานคร จังหวัดสมุทรสาครมีอัตราการตายสูงที่สุดในปริมณฑล เท่ากับ 7.59 รองลงมา คือ จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดปทุมธานี เท่ากับ 7.58 7.12 6.72 และ 6.47 ตามลำดับ รายละเอียดตามตาราง ผ2-2 ผ2-4 ผ2-6 ผ2-8 ผ2-10 (ในภาคผนวก 2) และแผนภูมิ 3-7

ตาราง 3-4 จำนวนประชากรตาย จำแนกเพศ และอัตราการตายของประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รายจังหวัด ปี พ.ศ. 2562

พื้นที่	จำนวนประชากรตาย (คน)			อัตราการตาย (crude death rate)
	ชาย	หญิง	รวม	
กรุงเทพมหานคร	25,832	21,021	46,853	8.72
จ.สมุทรปราการ	5,124	3,853	8,977	6.72
จ.นนทบุรี	4,980	3,959	8,939	7.12
จ.ปทุมธานี	4,481	3,457	7,938	6.87
จ.นครปฐม	3,882	3,083	6,965	7.58
จ.สมุทรสาคร	2,475	1,938	4,413	7.59

ที่มา : - สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
- รวบรวมและประมวลผลโดยกลุ่มงานวิจัยผังเมือง 2 กองนโยบายและแผนงาน สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง

แผนภูมิ 3-7 จำนวนประชากรตายและอัตรามตายของประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑลรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2562

3.3.3 การย้ายถิ่น

กรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครมีการย้ายถิ่นรวม (gross migration) ในปี พ.ศ. 2562 จำนวนทั้งสิ้น 816,329 คน เป็นการย้ายถิ่นเข้า (in-migration) จำนวน 381,337 คน คิดเป็นอัตราการย้ายถิ่นเข้า เท่ากับ 67.24 และมีการย้ายถิ่นออก (out-migration) จำนวน 434,991 คน คิดเป็นอัตราการย้ายถิ่นออก เท่ากับ 76.70 รายละเอียดตามแผนภูมิ 3-8 จากข้อมูลสถิติดังกล่าวพบว่า กรุงเทพมหานครมีการย้ายถิ่นออกมากกว่าการย้ายถิ่นเข้า ซึ่งการย้ายถิ่นสุทธิ (net migration) หรือยอดคงเหลือการย้ายเข้า-ย้ายออกในกรุงเทพมหานคร เท่ากับ -53,655 คน คิดเป็นอัตราการย้ายถิ่นสุทธิ เท่ากับ -9.46 รายละเอียดตามแผนภูมิ 3-9 กล่าวคือ กรุงเทพมหานครมีกระแสการย้ายออกของประชากร โดยมีจำนวนประชากรย้ายถิ่นสุทธิ ประมาณ 9 คน ต่อประชากรกลางปี 1,000 คน

เขตที่มีจำนวนการย้ายถิ่นสูง ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่อยู่อาศัย หากพิจารณาจากจำนวนการย้ายถิ่นเข้า พบว่า เขตที่มีการย้ายถิ่นเข้าสูงที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ เขตคลองสามวา เขตดอนเมือง เขตสายไหม เขตจตุจักร และเขตบางขุนเทียน มีจำนวนประชากรย้ายถิ่นเข้า 15,995 15,243 14,907 13,312 และ 13,293 คน ตามลำดับ หากพิจารณาจากจำนวนการย้ายถิ่นออก พบว่า เขตที่มีการย้ายถิ่นออกสูงที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ เขตสายไหม เขตบางกอกน้อย เขตบางเขน เขตราชเทวี และเขตดอนเมือง มีจำนวนประชากรย้ายถิ่นออก 16,400 14,412 14,266 13,986 และ 13,796 คน ตามลำดับ เขตที่มีการย้ายถิ่นเข้าสุทธิสูงที่สุด คือ เขตคลองสามวา ส่วนเขตที่มีการย้ายถิ่นออกสุทธิสูงที่สุด คือ เขตบางกอกน้อย รายละเอียดตามตาราง ผ1-2 (ในภาคผนวก 1)

ปริมณฑล

จังหวัดสมุทรปราการ มีการย้ายถิ่นรวมในปี พ.ศ. 2562 จำนวนทั้งสิ้น 175,535 คน เป็นการย้ายถิ่นเข้า จำนวน 94,467 คน คิดเป็นอัตราการย้ายถิ่นเข้า เท่ากับ 70.72 โดยย้ายถิ่นเข้าสู่พื้นที่ในเขตเทศบาล จำนวน 40,058 คน และย้ายถิ่นเข้าสู่พื้นที่นอกเขตเทศบาล จำนวน 54,400 คน และมีการย้ายถิ่นออก จำนวน 81,068 คน คิดเป็นอัตราการย้ายถิ่นออก เท่ากับ 60.69 โดยย้ายถิ่นออกจากพื้นที่ในเขตเทศบาล จำนวน 45,199 คน และย้ายถิ่นออกจากพื้นที่นอกเขตเทศบาล จำนวน 35,869 คน รายละเอียดตามตาราง ผ2-2 (ในภาคผนวก 2) และแผนภูมิ 3-8 จากข้อมูลสถิติดังกล่าวพบว่า จังหวัดสมุทรปราการมีการย้ายถิ่นเข้ามากกว่าการย้ายถิ่นออก ซึ่งการย้ายถิ่นสุทธิ หรือยอดคงเหลือการย้ายเข้า-ย้ายออก ในจังหวัดสมุทรปราการ เท่ากับ 13,399 คน คิดเป็นอัตราการย้ายถิ่นสุทธิ เท่ากับ 10.03 รายละเอียดตามแผนภูมิ 3-9 กล่าวคือ จังหวัดสมุทรปราการมีกระแสการย้ายเข้าของประชากร โดยมีจำนวนประชากรย้ายถิ่นสุทธิ ประมาณ 10 คน ต่อประชากรกลางปี 1,000 คน

จังหวัดนนทบุรี มีการย้ายถิ่นรวม ในปี พ.ศ. 2562 จำนวนทั้งสิ้น 164,320 คน เป็นการย้ายถิ่นเข้า จำนวน 91,621 คน คิดเป็นอัตราการย้ายถิ่นเข้า เท่ากับ 72.96 โดยย้ายถิ่นเข้าสู่พื้นที่ในเขตเทศบาล จำนวน 52,190 คน และย้ายถิ่นเข้าสู่พื้นที่นอกเขตเทศบาล จำนวน 39,404 คน และมีการย้ายถิ่นออก จำนวน 72,699 คน คิดเป็นอัตราการย้ายถิ่นออก เท่ากับ 57.89 โดยย้ายถิ่นออกจากพื้นที่ในเขตเทศบาล จำนวน 47,704 คน และย้ายถิ่นออกจากพื้นที่นอกเขตเทศบาล จำนวน 24,995 คน รายละเอียดตามตาราง ผ2-4 (ในภาคผนวก 2) และแผนภูมิ 3-8 จากข้อมูลสถิติดังกล่าวพบว่า จังหวัดนนทบุรีมีการย้ายถิ่นเข้ามากกว่าการย้ายถิ่นออก ซึ่งการย้ายถิ่นสุทธิ หรือยอดคงเหลือการย้ายเข้า-ย้ายออกในจังหวัดนนทบุรี เท่ากับ 18,922 คน คิดเป็นอัตราการย้ายถิ่นสุทธิ เท่ากับ 15.07 รายละเอียดตามแผนภูมิ 3-9 กล่าวคือ จังหวัดนนทบุรีมีกระแสการย้ายเข้าของประชากร โดยมีจำนวนประชากรย้ายถิ่นสุทธิ ประมาณ 15 คน ต่อประชากรกลางปี 1,000 คน

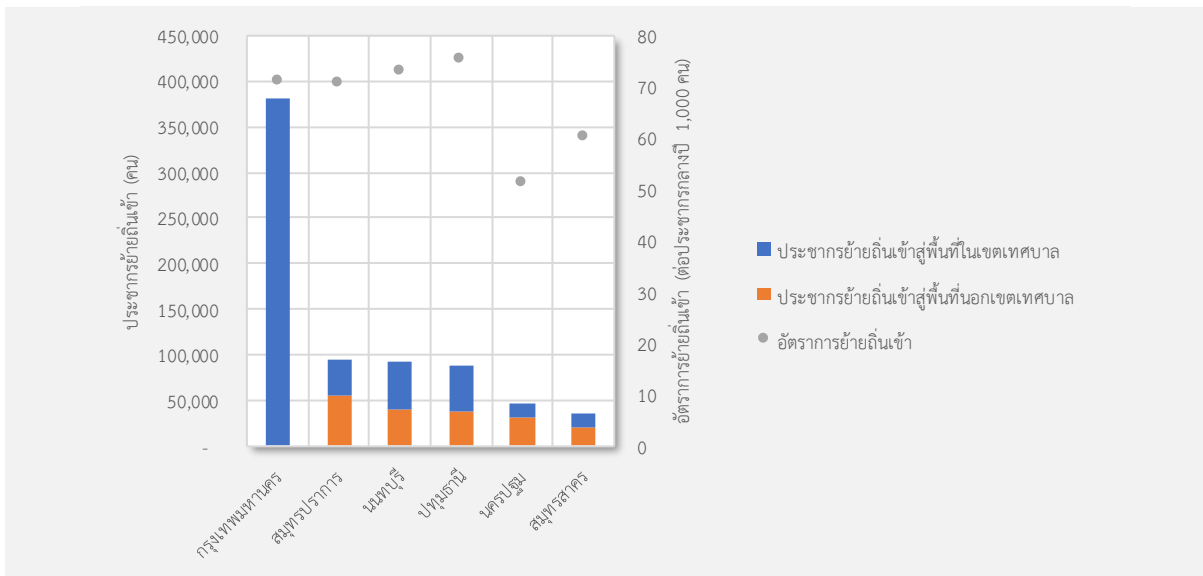
จังหวัดปทุมธานี มีการย้ายถิ่นรวม ในปี พ.ศ. 2562 จำนวนทั้งสิ้น 159,572 คน เป็นการย้ายถิ่นเข้า จำนวน 86,883 คน คิดเป็นอัตราการย้ายถิ่นเข้า เท่ากับ 75.23 โดยย้ายถิ่นเข้าสู่พื้นที่ในเขตเทศบาล จำนวน 49,039 คน และย้ายถิ่นเข้าสู่พื้นที่นอกเขตเทศบาล จำนวน 37,815 คน และมีการย้ายถิ่นออก จำนวน 72,689 คน คิดเป็นอัตราการย้ายถิ่นออก เท่ากับ 62.94 โดยย้ายถิ่นออกจากพื้นที่ในเขตเทศบาล จำนวน 47,779 คน และย้ายถิ่นออกจากพื้นที่นอกเขตเทศบาล จำนวน 24,910 คน รายละเอียดตามตาราง ผ2-6 (ในภาคผนวก 2) และแผนภูมิ 3-8 จากข้อมูลสถิติดังกล่าวพบว่า จังหวัดปทุมธานีมีการย้ายถิ่นเข้ามากกว่าการย้ายถิ่นออก ซึ่งการย้ายถิ่นสุทธิ หรือยอดคงเหลือการย้ายเข้า-ย้ายออกในจังหวัดปทุมธานี เท่ากับ 14,194 คน คิดเป็นอัตราการย้ายถิ่นสุทธิ เท่ากับ 12.29 รายละเอียดตามแผนภูมิ 3-9 กล่าวคือ จังหวัดปทุมธานีมีกระแสการย้ายเข้าของประชากร โดยมีจำนวนประชากรย้ายถิ่นสุทธิ ประมาณ 12 คน ต่อประชากรกลางปี 1,000 คน

จังหวัดนครปฐม มีการย้ายถิ่นรวม ในปี พ.ศ. 2562 จำนวนทั้งสิ้น 91,821 คน เป็นการย้ายถิ่นเข้า จำนวน 47,151 คน คิดเป็นอัตราการย้ายถิ่นเข้า เท่ากับ 51.33 โดยย้ายถิ่นเข้าสู่พื้นที่ในเขตเทศบาล จำนวน 16,690 คน และย้ายถิ่นเข้าสู่พื้นที่นอกเขตเทศบาล จำนวน 30,460 คน และมีการย้ายถิ่นออก จำนวน 44,670 คน คิดเป็นอัตราการย้ายถิ่นออก เท่ากับ 48.63 โดยย้ายถิ่นออกจากพื้นที่ในเขตเทศบาล

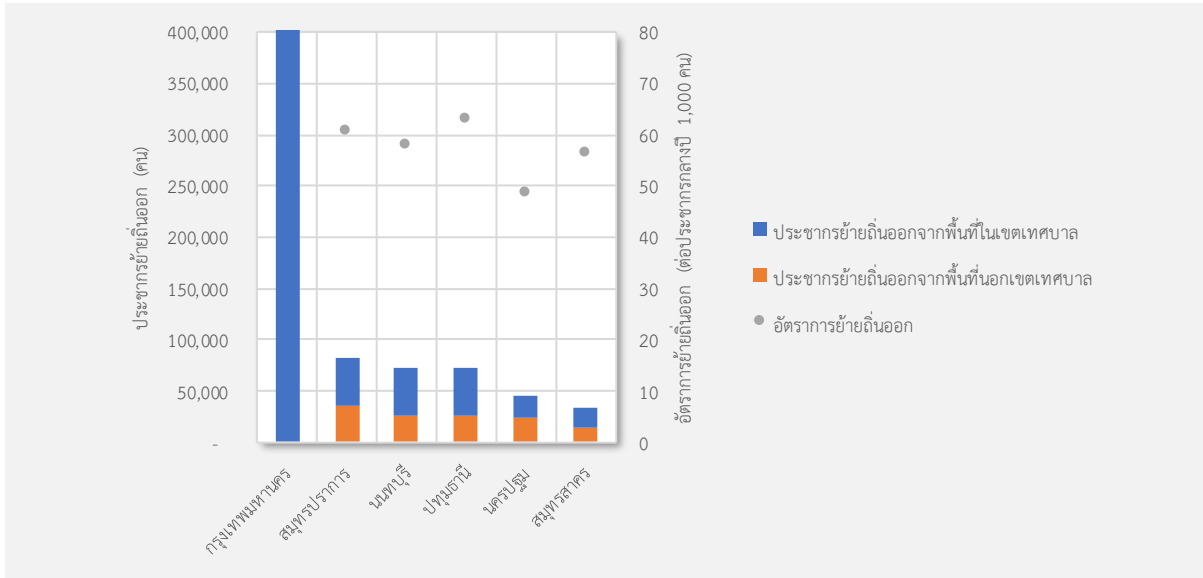
จำนวน 20,322 คน และย้ายถิ่นออกจากพื้นที่นอกเขตเทศบาล จำนวน 24,348 คน รายละเอียดตามตาราง ผ2-6 (ในภาคผนวก 2) และแผนภูมิ 3-8 จากข้อมูลสถิติดังกล่าวพบว่า จังหวัดนครปฐมมีการย้ายถิ่นเข้ามา มากกว่าการย้ายถิ่นออก ซึ่งการย้ายถิ่นสุทธิ หรือยอดคงเหลือการย้ายเข้า-ย้ายออกในจังหวัด เท่ากับ 2,481 คน คิดเป็นอัตราการย้ายถิ่นสุทธิ เท่ากับ 2.70 รายละเอียดตามแผนภูมิ 3-9 กล่าวคือ จังหวัดนครปฐมมีกระแสน การย้ายเข้าของประชากร โดยมีจำนวนประชากรย้ายถิ่นสุทธิ ประมาณ 3 คน ต่อประชากรกลางปี 1,000 คน

จังหวัดสมุทรสาคร มีการย้ายถิ่นรวม ในปี พ.ศ. 2562 จำนวนทั้งสิ้น 67,792 คน เป็นการย้ายถิ่นเข้า จำนวน 34,977 คน คิดเป็นอัตราการย้ายถิ่นเข้า เท่ากับ 60.17 โดยย้ายถิ่นเข้าสู่พื้นที่ในเขต เทศบาล จำนวน 14,455 คน และย้ายถิ่นเข้าสู่พื้นที่นอกเขตเทศบาล จำนวน 20,505 คน และมีการย้ายถิ่นออก จำนวน 32,815 คน คิดเป็นอัตราการย้ายถิ่นออก เท่ากับ 56.45 โดยย้ายถิ่นออกจากพื้นที่ในเขตเทศบาล จำนวน 19,376 คน และย้ายถิ่นออกจากพื้นที่นอกเขตเทศบาล จำนวน 13,439 คน รายละเอียดตามตาราง ผ2-6 (ในภาคผนวก 2) แผนภูมิ 3-8 และแผนภูมิ 3-9 จากข้อมูลสถิติดังกล่าวพบว่า จังหวัดสมุทรสาคร มีการย้ายถิ่นเข้ามา มากกว่าการย้ายถิ่นออก ซึ่งการย้ายถิ่นสุทธิ หรือยอดคงเหลือการย้ายเข้า-ย้ายออกในจังหวัด เท่ากับ 2,162 คน คิดเป็นอัตราการย้ายถิ่นสุทธิ เท่ากับ 3.72 รายละเอียดตามแผนภูมิ 3-10 กล่าวคือ จังหวัด สมุทรสาครมีกระแสนการย้ายเข้าของประชากร โดยมีจำนวนประชากรย้ายถิ่นสุทธิ ประมาณ 4 คน ต่อประชากร กลางปี 1,000 คน

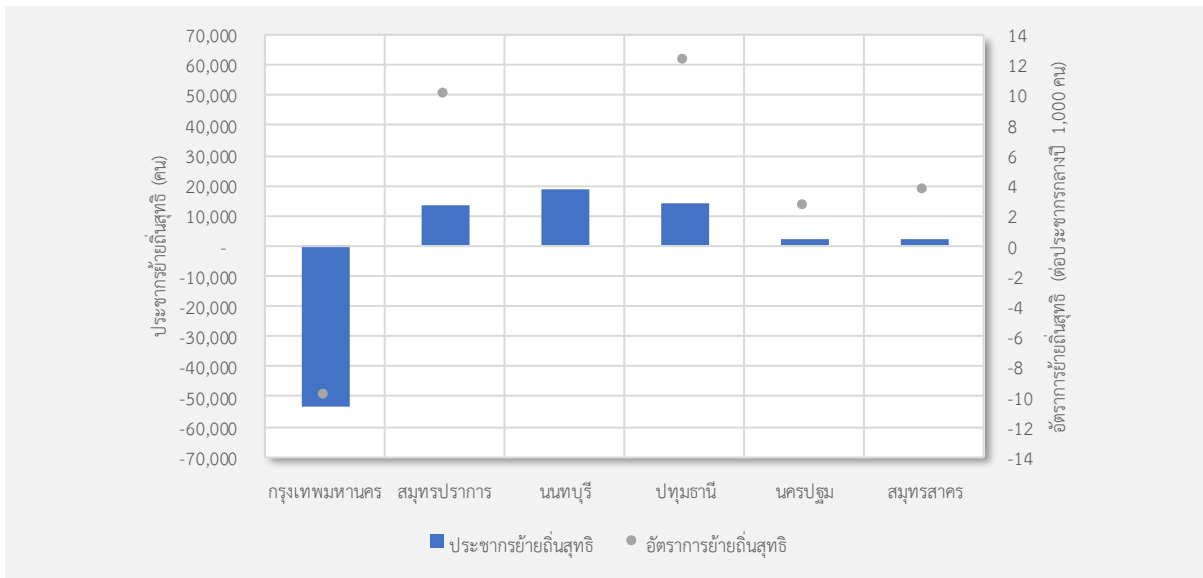
แผนภูมิ 3-8 จำนวนประชากรย้ายถิ่นเข้าและอัตราการย้ายถิ่นเข้าของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รายจังหวัด ปี พ.ศ. 2562

แผนภูมิ 3-9 จำนวนประชากรย้ายถิ่นออกและอัตราการย้ายถิ่นออกของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
รายจังหวัด ปี พ.ศ. 2562

แผนภูมิ 3-10 จำนวนประชากรย้ายถิ่นสุทธิและอัตราการย้ายถิ่นสุทธิของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
รายจังหวัด ปี พ.ศ. 2562

3.4 ระดับความเป็นเมืองของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

พื้นที่ความเป็นเมืองในประเทศไทยที่เห็นภาพชัดเจนและได้รับการยอมรับ คือ พื้นที่ที่ปกครองโดยส่วนท้องถิ่นเทศบาล และพื้นที่มีการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ดังนั้น ในการศึกษาจึงแบ่งขอบเขตพื้นที่ความเป็นเมืองและชนบท จากขอบเขตการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยพื้นที่กรุงเทพมหานครทั้งหมดอยู่ในพื้นที่เขตเมือง ส่วนขอบเขตของเมืองในปริมณฑลกำหนดให้เป็นพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร ทั้งนี้ นอกเหนือจากพื้นที่เทศบาลดังกล่าว จะกำหนดให้เป็นพื้นที่เขตชนบท ซึ่งสามารถแบ่งขอบเขตพื้นที่เขตเมืองในแต่ละจังหวัดในเขตปริมณฑล ดังนี้

- จังหวัดสมุทรปราการ 17 พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ในเขตเทศบาลนครสมุทรปราการ เทศบาลเมืองปากน้ำสมุทรปราการ เทศบาลเมืองปู่เจ้าสมิงพราย เทศบาลเมืองพระประแดง เทศบาลเมืองลัดหลวง เทศบาลตำบลคลองด่าน เทศบาลตำบลคลองสวน เทศบาลตำบลด่านสำโรง เทศบาลตำบลบางบ่อ เทศบาลตำบลบางปู เทศบาลตำบลบางพลี เทศบาลตำบลบางเมือง เทศบาลตำบลบางเสาธง เทศบาลตำบลพระสมุทรเจดีย์ เทศบาลตำบลแพรกษา เทศบาลตำบลสำโรงเหนือ และเทศบาลตำบลแหลมฟ้าผ่า

- จังหวัดนนทบุรี 12 พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ในเขตเทศบาลนครนนทบุรี เทศบาลนครปากเกร็ด เทศบาลเมืองบางกรวย เทศบาลเมืองบางบัวทอง เทศบาลเมืองบางศรีเมือง เทศบาลตำบลไทรน้อย เทศบาลตำบลไทรม้าย เทศบาลตำบลบางพลับ เทศบาลตำบลบางม่วง เทศบาลตำบลบางใหญ่ เทศบาลตำบลปลายบาง และเทศบาลตำบลศาลากลาง

- จังหวัดปทุมธานี 18 พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ในเขตเทศบาลนครรังสิต เทศบาลเมืองคลองหลวง เทศบาลเมืองคูคต เทศบาลเมืองท่าโขลง เทศบาลเมืองบึงยี่โถ เทศบาลเมืองปทุมธานี เทศบาลเมืองลำสามแก้ว เทศบาลเมืองสนั่นรักษ์ เทศบาลตำบลธัญบุรี เทศบาลตำบลบางกะดี เทศบาลตำบลบางเตย เทศบาลตำบลบางพูน เทศบาลตำบลบางหลวง เทศบาลตำบลบ้านกลาง เทศบาลตำบลระแหง เทศบาลตำบลลำไทร เทศบาลตำบลลำลูกกา และเทศบาลตำบลหนองเสือ

- จังหวัดนครปฐม 20 พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ในเขตเทศบาลนครนครปฐม เทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม เทศบาลเมืองไร่ขิง เทศบาลเมืองสามพราน เทศบาลตำบลกำแพงแสน เทศบาลตำบลคลองโยง เทศบาลตำบลดอนยายหอม เทศบาลตำบลธรรมศาลา เทศบาลตำบลนครชัยศรี เทศบาลตำบลบ่อพลับ เทศบาลตำบลบางกระทีก เทศบาลตำบลบางเลน เทศบาลตำบลบางหลวง เทศบาลตำบลโพรงมะเดื่อ เทศบาลตำบลรางกระทุ่ม เทศบาลตำบลลำพญา เทศบาลตำบลศาลายา เทศบาลตำบลสามง่าม เทศบาลตำบลห้วยพลู และเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่

- จังหวัดสมุทรสาคร 9 พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ในเขตเทศบาลนครสมุทรสาคร เทศบาลนครอ้อมน้อย เทศบาลเมืองกระทุ่มแบน เทศบาลตำบลเกษตรพัฒนา เทศบาลตำบลนาดี เทศบาลตำบลบางปลา เทศบาลตำบลบ้านแพ้ว เทศบาลตำบลสวนหลวง และเทศบาลตำบลหลักห้า

หากพิจารณาขอบเขตพื้นที่เขตเมืองในแต่ละจังหวัดข้างต้น พบว่าแต่ละเขตเทศบาลประกอบไปด้วยพื้นที่ตำบลที่อยู่ใกล้เคียงกัน หรือมีความเนื้อเมืองเดียวกัน หรือเกิดจากการยุบรวมองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการสาธารณะ ทำให้เทศบาลแห่งหนึ่ง ๆ อาจมีเขตครอบคลุมพื้นที่ตำบล

อันเป็นที่ตั้งเทศบาลแห่งนั้นทั้งตำบล หรือครอบคลุมพื้นที่เพียงบางส่วนของตำบล ส่วนพื้นที่ตำบลเดียวกัน ซึ่งอยู่นอกเขตเทศบาลนั้นจะอยู่ในความดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบล (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับ ตำบลสำหรับพื้นที่ชนบท) หรือบางเขตเทศบาลอาจครอบคลุมไปถึงพื้นที่บางส่วนหรือทั้งหมดของตำบลอื่น ที่อยู่ข้างเคียงได้ ในขณะเดียวกัน ถึงแม้ว่าพื้นที่กรุงเทพมหานครทั้งหมดเป็นพื้นที่เขตเมืองก็ตาม แต่เขตและ แขวงของกรุงเทพมหานครมีอำนาจปกครองในระดับเดียวกับอำเภอและตำบลในจังหวัดอื่น ดังนั้น เพื่อเปรียบเทียบ ระดับความเป็นเมืองของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จึงคำนวณสัดส่วนของประชากรในพื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล) ต่อพื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล) ในแต่ละอำเภอและจังหวัดได้ตามตาราง 3-5 ซึ่งพบว่า อำเภอ อยุธยา จังหวัดปทุมธานี เป็นอำเภอเดียวในเขตปริมณฑลที่มีพื้นที่ทั้งหมดเป็นเขตเมือง ทั้งนี้ พื้นที่อำเภออยุธยา ประกอบไปด้วยเขตเทศบาลต่าง ๆ ที่รองรับการขยายตัวของกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทศบาล นครรังสิตที่มีบทบาทเป็นเมืองปริมณฑลที่รองรับการขยายตัวของกรุงเทพมหานครในทางตอนเหนือ รวมไปถึง เทศบาลตำบลอยุธยา เทศบาลเมืองบึงยี่โถ และเทศบาลเมืองสนั่นรักษ์ ที่มีประชากรอาศัยอยู่จำนวนมาก

ตาราง 3-5 จำนวนประชากรในพื้นที่เขตเมืองและพื้นที่เขตชนบทในเขตปริมณฑลรายจังหวัด และอำเภอ ปี พ.ศ. 2562

เขตการปกครอง	ประชากร				รวมทั้งหมด (คน)
	ในพื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		ในพื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
จังหวัดสมุทรปราการ	663,336	49.32	681,539	50.68	1,344,875
อำเภอเมืองสมุทรปราการ	419,811	77.05	125,028	22.95	544,839
อำเภอบางบ่อ	21,155	18.85	91,096	81.15	112,251
อำเภอบางพลี	12,068	4.47	257,642	95.53	269,710
อำเภอพระประแดง	154,452	79.79	39,128	20.21	193,580
อำเภอพระสมุทรเจดีย์	33,607	23.22	111,149	76.78	144,756
อำเภอบางเสาธง	22,243	27.89	57,496	72.11	79,739
จังหวัดนนทบุรี	777,155	61.42	488,232	38.58	1,265,387
อำเภอเมืองนนทบุรี	310,571	84.58	56,618	15.42	367,189
อำเภอบางกรวย	108,293	76.72	32,856	23.28	141,149
อำเภอบางใหญ่	56,778	36.20	100,083	63.80	156,861
อำเภอบางบัวทอง	98,223	34.86	183,543	65.14	281,766
อำเภอไทรน้อย	2,547	3.69	66,460	96.31	69,007
อำเภอปากเกร็ด	200,743	80.49	48,672	19.51	249,415
จังหวัดปทุมธานี	656,896	56.45	506,708	43.55	1,163,604
อำเภอเมืองปทุมธานี	82,474	39.63	125,644	60.37	208,118
อำเภอคลองหลวง	140,723	49.44	143,924	50.56	284,647

ตาราง 3-5 จำนวนประชากรในพื้นที่เขตเมืองและพื้นที่เขตชนบทในเขตปริมณฑลรายจังหวัดและอำเภอ ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	ประชากร				รวมทั้งหมด (คน)
	ในพื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		ในพื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
อำเภอนครชัยศรี	10,443	9.35	101,215	90.65	111,658
อำเภอดอนตูม	13,956	28.56	34,915	71.44	48,871
อำเภอบางเลน	14,703	15.60	79,536	84.40	94,239
อำเภอสสามพราน	114,818	53.74	98,828	46.26	213,646
อำเภอพุทธมณฑล	21,706	50.99	20,866	49.01	42,572
จังหวัดสมุทรสาคร	268,500	45.92	316,203	54.08	584,703
อำเภอเมืองสมุทรสาคร	102,117	33.71	200,840	66.29	302,957
อำเภอกระทุ่มแบน	116,005	63.96	65,368	36.04	181,373
อำเภอบ้านแพ้ว	50,378	50.19	49,995	49.81	100,373

ที่มา : - สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
- รวบรวมและประมวลผลโดยกลุ่มงานวิจัยผังเมือง 2 กองนโยบายและแผนงาน สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง

3.5 ประชากรแฝง นักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว และแรงงานต่างด้าว ในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

3.5.1 ประชากรแฝง

การสำรวจประชากรแฝงดำเนินการโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ด้วยการเพิ่มข้อถามในการสำรวจการย้ายถิ่นของประชากรซึ่งดำเนินการสำรวจเป็นรายปี ทั้งนี้ ในการสำรวจดังกล่าวได้นิยาม "ประชากรแฝง" ไว้สองลักษณะ คือ ประชากรกลุ่มที่ได้เข้ามาทำงานหรือเรียนหนังสือในจังหวัดที่ตนไม่ได้พักอาศัย ลักษณะเข้าไปเยือนกลับ เรียกว่า "ประชากรแฝงกลางวัน" และกลุ่มที่มาอาศัยอยู่ประจำแต่ไม่มีการย้ายทะเบียนบ้าน หรือไม่มีชื่อในทะเบียนบ้านที่ตนพักอาศัย เรียกว่า "ประชากรแฝงกลางคืน"

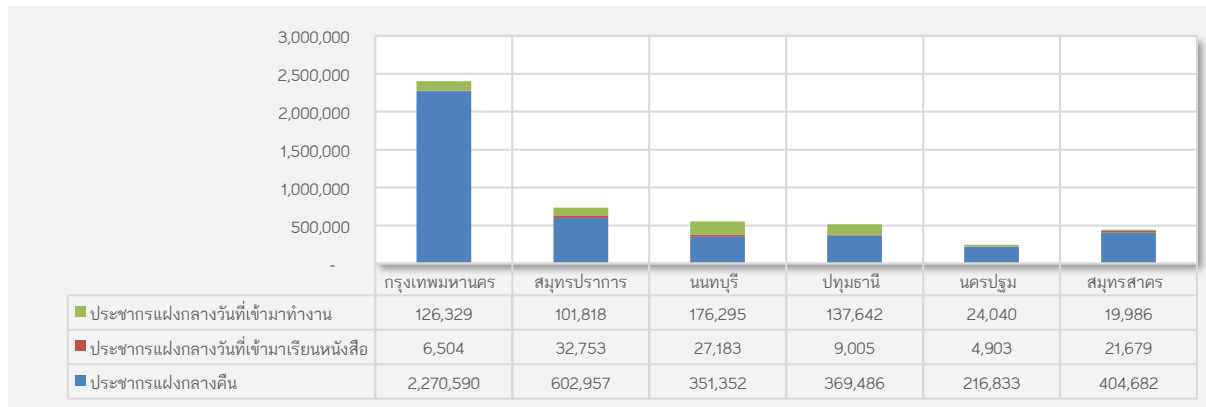
จากข้อมูลจำนวนประชากรแฝงกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่ปรากฏในรายงานการสำรวจประชากรแฝงในประเทศไทย พ.ศ. 2562 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า กรุงเทพมหานครมีประชากรแฝงมากที่สุด จำนวน 2,403,423 คน รองลงมา คือ จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดนครปฐม มีจำนวน 737,528 554,830 516,133 446,347 และ 245,776 คน ตามลำดับ รายละเอียดตามแผนภูมิ 3-11

เมื่อเปรียบเทียบประชากรแฝงกลางคืน พบว่า กรุงเทพมหานครมีจำนวนประชากรแฝงกลางคืนมากที่สุด จำนวน 2,270,590 คน รองลงมา คือ จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดปทุมธานี จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดนครปฐม มีจำนวน 602,957 404,682 369,486 351,352 และ 216,833 คน ตามลำดับ

สำหรับพื้นที่ที่มีประชากรแฝงกลางวันเข้ามาทำงานมีมากที่สุด คือ จังหวัดนนทบุรี จำนวน 176,295 คน รองลงมา คือ จังหวัดปทุมธานี กรุงเทพมหานคร จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดนครปฐม และจังหวัดสมุทรสาคร มีจำนวน 137,642 126,329 101,818 24,040 และ 19,986 คน ตามลำดับ

ส่วนพื้นที่ที่มีประชากรแฝงกลางวันเข้ามาเรียนหนังสือมากที่สุด คือ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 32,753 คน รองลงมา คือ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดปทุมธานี กรุงเทพมหานคร และจังหวัดนครปฐม มีจำนวน 27,183 21,679 9,005 6,504 และ 4,903 คน ตามลำดับ

แผนภูมิ 3-11 จำนวนประชากรแฝงกลางวันและประชากรแฝงกลางคืนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รายจังหวัด ปี พ.ศ. 2562

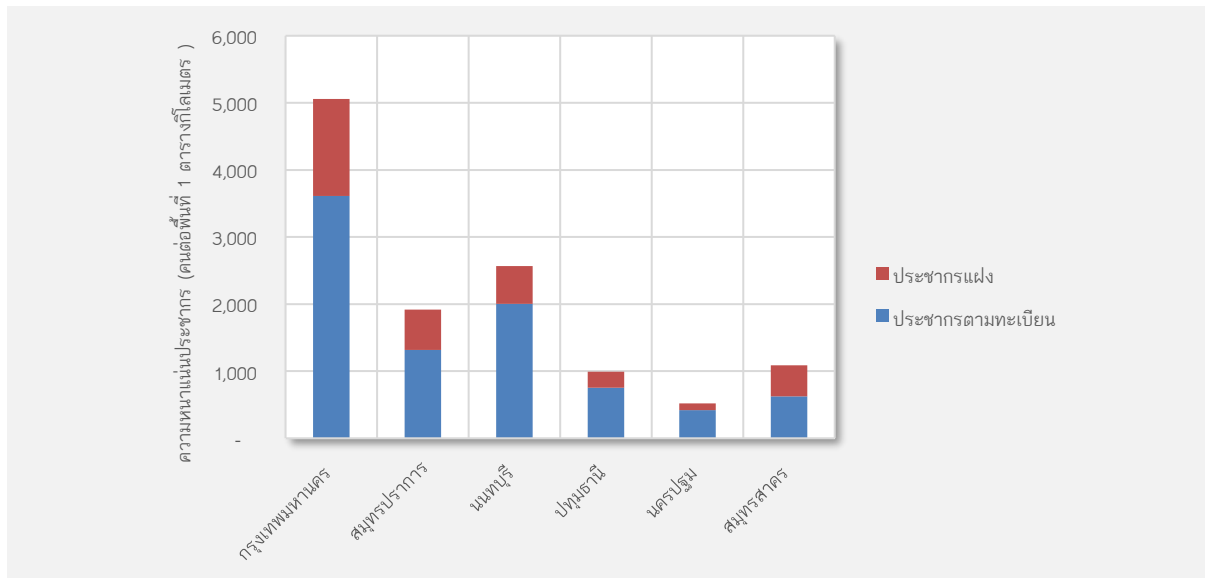
เมื่อพิจารณาความหนาแน่นประชากรแฝงกรุงเทพมหานคร พบว่า ความหนาแน่นของประชากรแฝงกลางคืน ซึ่งหมายถึงกลุ่มประชากรที่อาศัยประจำแต่ไม่ได้มีชื่อในทะเบียนบ้าน โดยเฉลี่ยมีความหนาแน่น 1,447 คนต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร จากเดิมถ้าคิดเฉพาะประชากรที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในกรุงเทพมหานคร มีความหนาแน่น 3,612 คนต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร ทำให้กรุงเทพมหานคร มีความหนาแน่นของประชากรมากกว่า 5,059 คนต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร รองลงมาเป็น จังหวัดสมุทรปราการ (มีความหนาแน่นของประชากรแฝง 601 คนต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร รวมกับประชากรตามทะเบียนแล้ว เท่ากับ 1,918 คนต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร) จังหวัดนนทบุรี (มีความหนาแน่นของประชากรแฝง 565 คนต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร รวมกับประชากรตามทะเบียนแล้ว เท่ากับ 2,569 คนต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร) จังหวัดสมุทรสาคร (มีความหนาแน่นของประชากรแฝง 464 คนต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร รวมกับประชากรตามทะเบียนแล้ว เท่ากับ 1,090 คนต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร) จังหวัดปทุมธานี (มีความหนาแน่นของประชากรแฝง 242 คนต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร รวมกับประชากรตามทะเบียนแล้ว เท่ากับ 994 คนต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร) และจังหวัดสมุทรสาคร (มีความหนาแน่นของประชากรแฝง 100 คนต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร รวมกับประชากรตามทะเบียนแล้ว เท่ากับ 518 คนต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร) ตามลำดับ รายละเอียดตามตาราง 3-6 และแผนภูมิ 3-12

ตาราง 3-6 ความหนาแน่นประชากรแฝงของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี พ.ศ. 2562

พื้นที่	ความหนาแน่นประชากร (คน/ต.กม.)		
	ประชากรตามทะเบียน (1)	ประชากรแฝงกลางคืน (2)	(1) + (2)
กรุงเทพมหานคร	3,612	1,447	5,059
ปริมณฑล	835	314	1,149
จังหวัดสมุทรปราการ	1,318	601	1,918
จังหวัดนนทบุรี	2,004	565	2,569
จังหวัดปทุมธานี	752	242	994
จังหวัดนครปฐม	418	100	518
จังหวัดสมุทรสาคร	626	464	1,090
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	1,396	543	1,939

ที่มา : - สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ
- รวบรวมและประมวลผลโดยกลุ่มงานวิจัยผังเมือง 2 กองนโยบายและแผนงาน สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง

แผนภูมิ 3-12 ความหนาแน่นประชากรแฝงและประชากรตามทะเบียนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รายจังหวัด ปี พ.ศ. 2562

3.5.2 นักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว

กรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีจำนวนผู้เยี่ยมเยือน³ ในปี พ.ศ. 2562 รวมทั้งสิ้น 80,380,198 คน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2561 คิดเป็นร้อยละ 1.23 โดยมีนักท่องเที่ยวซึ่งหมายถึงผู้เยี่ยมเยือนที่พักค้างคืน จำนวน 40,074,688 คน และนักท่องเที่ยวซึ่งหมายถึงผู้เยี่ยมเยือนที่ไม่พักค้างคืน จำนวน 40,017,882 คน รายละเอียดตามตาราง 3-7 ทั้งนี้ หากพิจารณาจำนวนผู้เยี่ยมเยือนเฉลี่ยรายวัน โดยคำนวณจากระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว⁴ และสมมติฐานมีผู้เยี่ยมเยือนเท่ากันตลอดทั้งปี พบว่า กรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีจำนวนนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวเฉลี่ย 510,413 คน/วัน ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร สูงที่สุด จำนวนเฉลี่ย 463,263 คน/วัน รองลงมา คือ จังหวัดนครปฐม จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดสมุทรสาคร จำนวนเฉลี่ย 14,398 11,412 9,336 6,923 และ 5,081 คน/วัน ตามลำดับ รายละเอียดตามตาราง 3-8

ตาราง 3-7 จำนวนนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี พ.ศ. 2562

พื้นที่	ผู้เยี่ยมเยือน (คน)			นักท่องเที่ยว (คน)	นักท่องเที่ยว (คน)
	รวม	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ		
กรุงเทพมหานคร	66,446,882	41,195,866	25,251,016	35,764,505	30,682,377
จ.สมุทรปราการ	3,425,951	2,186,200	1,239,751	962,555	2,336,393
จ.นนทบุรี	2,712,091	2,474,524	237,567	858,661	1,853,430
จ.ปทุมธานี	2,090,342	1,475,491	614,851	510,388	1,419,329
จ.นครปฐม	4,253,647	4,119,433	134,214	1,317,714	2,935,933
จ.สมุทรสาคร	1,451,285	1,446,905	4,380	660,865	790,420
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	80,380,198	52,898,419	27,481,779	40,074,688	40,017,882

ที่มา : กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

³ ผู้เยี่ยมเยือน หรือผู้มาเยือน (visitor) หมายถึง บุคคลที่เดินทางไปยังสถานที่ที่ตนมิได้พักอาศัยอยู่เป็นประจำด้วยเหตุผลใด ๆ ก็ตามที่ไม่ใช่เพื่อไปประกอบอาชีพหารายได้ ผู้เยี่ยมเยือนหมายถึงผู้เดินทาง 2 ประเภท ได้แก่ (1) นักท่องเที่ยว (tourist) คือ ผู้เดินทางมาเยือนชั่วคราวที่พักอยู่ในประเทศที่มาเยือนไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง และ (2) นักทัศนาจร (excursionist) คือ ผู้เดินทางมาเยือนชั่วคราว และอยู่ในประเทศที่มาเยือนน้อยกว่า 24 ชั่วโมง

⁴ ระยะเวลาดำเนินการเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (ข้อมูลจากกองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา) ดังนี้

- (1) กรุงเทพมหานคร มีระยะพำนักของนักท่องเที่ยวเฉลี่ย 3.87 วัน
- (2) จังหวัดสมุทรปราการ มีระยะพำนักของนักท่องเที่ยวเฉลี่ย 1.90 วัน
- (3) จังหวัดนนทบุรี มีระยะพำนักของนักท่องเที่ยวเฉลี่ย 1.81 วัน
- (4) จังหวัดปทุมธานี มีระยะพำนักของนักท่องเที่ยวเฉลี่ย 2.17 วัน
- (5) จังหวัดนครปฐม มีระยะพำนักของนักท่องเที่ยวเฉลี่ย 1.76 วัน
- (6) จังหวัดสมุทรสาคร มีระยะพำนักของนักท่องเที่ยวเฉลี่ย 1.61 วัน

ตาราง 3-8 จำนวนนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวเฉลี่ยรายวันในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี พ.ศ. 2562

พื้นที่	จำนวนผู้เยี่ยมชม (คน/วัน)		
	จำนวนนักท่องเที่ยว	จำนวนนักท่องเที่ยว	รวม
กรุงเทพมหานคร	379,202	84,061	463,263
จ.สมุทรปราการ	5,011	6,401	11,412
จ.นนทบุรี	4,258	5,078	9,336
จ.ปทุมธานี	3,034	3,889	6,923
จ.นครปฐม	6,354	8,044	14,398
จ.สมุทรสาคร	2,915	2,166	5,081
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	400,774	109,638	510,413

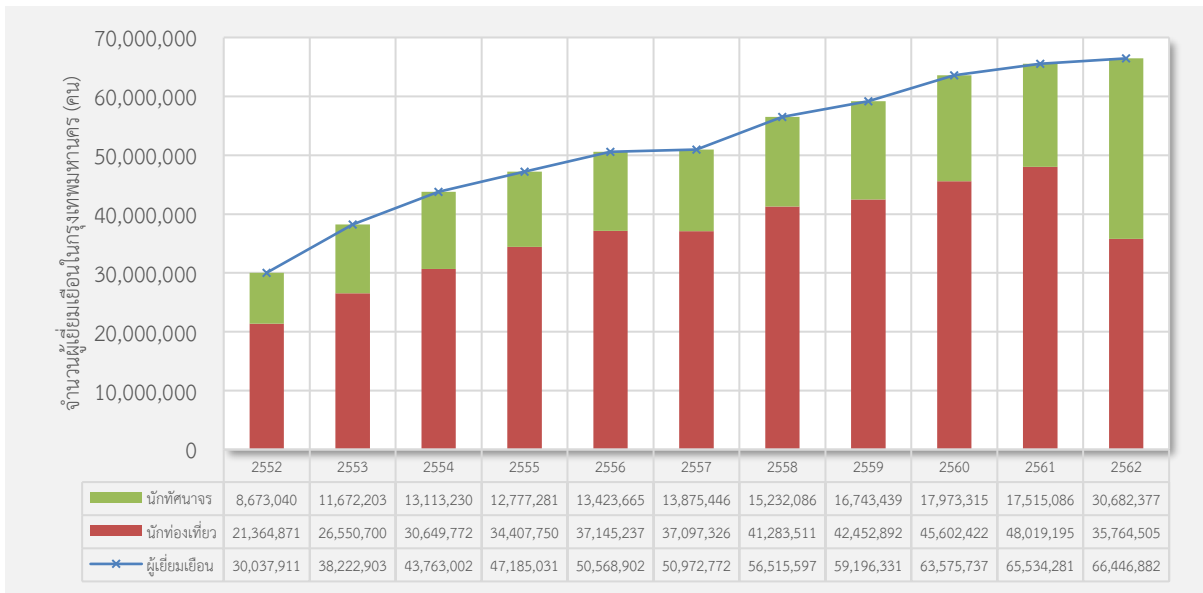
ที่มา : ประมวลผลโดยกลุ่มงานวิจัยผังเมือง 2 กองนโยบายและแผนงาน สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง

กรุงเทพมหานครมีจำนวนผู้เยี่ยมชมที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขึ้นจาก 30,037,911 คน ในปี พ.ศ. 2552 เป็น 66,446,882 คน ในปี พ.ศ. 2562 หรือเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 12.12 ต่อปี โดยกรุงเทพมหานครมีจำนวนผู้เยี่ยมชมเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน รายละเอียดตามแผนภูมิ 3-13

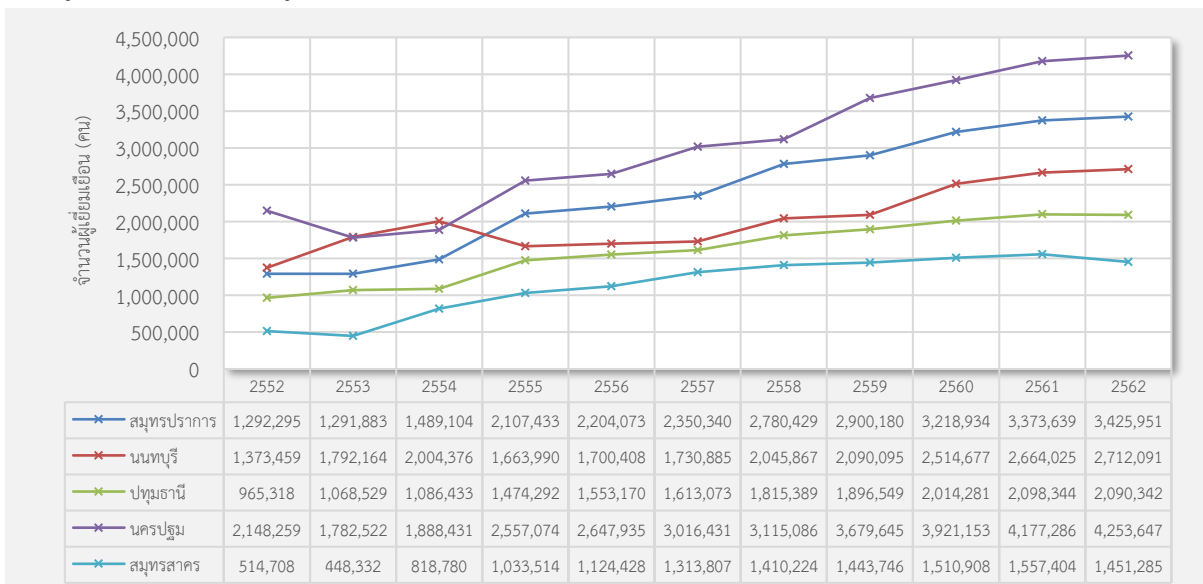
ปริมณฑลมีจำนวนผู้เยี่ยมชมที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในทุกจังหวัดเช่นเดียวกับกรุงเทพมหานคร โดยจังหวัดที่มีจำนวนผู้เยี่ยมชมมากที่สุด คือ จังหวัดนครปฐม จำนวน 4,253,647 คน รองลงมาคือ จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 3,425,951 2,712,091 2,090,342 และ 1,451,285 คน ตามลำดับ รายละเอียดตามแผนภูมิ 3-14

ตลอดช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา กรุงเทพมหานครมีจำนวนนักท่องเที่ยวมากกว่าจำนวนนักท่องเที่ยวประมาณ 2 ถึง 3 เท่าตัว จนกระทั่งปี พ.ศ. 2562 ที่ถึงแม้ผู้เยี่ยมชมของกรุงเทพมหานครมีจำนวนเพิ่มขึ้นสอดคล้องกับแนวโน้มในภาพรวม แต่จำนวนนักท่องเที่ยวกลับลดลงและจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจนมีจำนวนใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ อาจเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวเน้นการเดินทางในระยะสั้นและท่องเที่ยวคนเดียวมากขึ้น อีกทั้งการคมนาคมขนส่งที่สะดวกรวดเร็ว และกิจกรรมภายในเมืองที่หลากหลายดึงดูดนักท่องเที่ยวภายในประเทศ

แผนภูมิ 3-13 จำนวนนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562

แผนภูมิ 3-14 จำนวนผู้เยี่ยมชมในปริมณฑลรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2552-2562

3.5.3 แรงงานต่างด้าว

คนต่างด้าวที่อาศัยในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่เป็นแรงงานต่างด้าว ซึ่งเป็นแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านที่กำลังสำคัญสำหรับตลาดแรงงานบางประเภทของไทย ได้แก่ เมียนมา ลาว และกัมพูชา จากข้อมูลสถิติของสำนักงานบริหารแรงงานต่างด้าว กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน ได้แสดงจำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตั้งแต่ได้มีการผ่อนปรนให้จดทะเบียนแรงงานต่างด้าว ในปี พ.ศ. 2549 ในปีดังกล่าวมีจำนวนแรงงานต่างด้าวทั้งสิ้น 353,173 คน จำแนกเป็นแรงงานต่างด้าวในกรุงเทพมหานครจำนวน 178,415 คน และในปริมณฑลจำนวน 174,758 คน ซึ่งมีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ต่อเนื่องจนมาถึงปี พ.ศ. 2552 ที่ประเทศไทยเริ่มดำเนินการลงนามในบันทึกความเข้าใจ (Memorandum Of Understanding หรือ MOU) ว่าด้วยการจ้างแรงงานระหว่างรัฐกับประเทศเมียนมา ทำให้มีจำนวนแรงงาน

ต่างตัวเดินทางเข้ามาในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นกว่าเท่าตัวจากปี พ.ศ. 2551 เช่นเดียวกับในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลที่มีจำนวนที่เพิ่มขึ้นจาก 364,503 คน เป็น 726,107 คน ในปี พ.ศ. 2552 และเพิ่มขึ้นสูงในปี พ.ศ. 2554 ที่ประเทศไทยมีจำนวนแรงงานต่างด้าวสูงถึง 1,950,650 คน กรุงเทพมหานครจำนวน 468,647 คน และปริมณฑลจำนวน 416,182 คน ต่อมาในปี พ.ศ. 2555 รัฐบาลเมียนมาได้เปิดประเทศและรับการลงทุนจากต่างชาติ คนได้รับการยกเลิกมาตรการคว่ำบาตรจากนานาชาติ ทำให้ตลาดแรงงานในประเทศเมียนมา มีความต้องการแรงงานเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว แรงงานเมียนมาในไทยกว่าครึ่งได้ทยอยเดินทางกลับ ส่งผลให้ปี พ.ศ. 2555 ประเทศไทยมีจำนวนแรงงานต่างด้าวลดลงจำนวนมาก ซึ่งรวมกรุงเทพมหานครที่ลดลงจาก 468,647 คน เป็น 125,514 คน และปริมณฑลจาก 416,182 คน เป็น 218,820 คน หลังจากสถานการณ์เริ่มคงที่ จำนวนแรงงานต่างด้าวเริ่มกลับมามีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2562) มีแรงงานต่างด้าวในกรุงเทพมหานครจำนวน 665,362 คน และปริมณฑลจำนวน 937,454 คน ซึ่งจังหวัดที่มีจำนวนแรงงานต่างด้าวมากที่สุด คือ จังหวัดสมุทรสาคร 239,341 คน รองลงมา คือ จังหวัดนครปฐม จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดนนทบุรี จำนวน 212,829 164,994 160,591 และ 159,699 คน ตามลำดับ รายละเอียดตามตาราง 3-9

ตาราง 3-9 จำนวนแรงงานต่างด้าวในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี พ.ศ. 2549-2562

พื้นที่	แรงงานต่างด้าว (คน)													
	พ.ศ. 2549	พ.ศ. 2550	พ.ศ. 2551	พ.ศ. 2552	พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562
ประเทศไทย	828,399	708,976	790,664	1,544,902	1,335,155	1,950,650	1,133,851	1,183,835	1,339,834	1,443,474	1,476,841	2,062,807	2,120,546	3,005,376
กรุงเทพมหานคร	178,415	158,865	196,981	351,591	337,886	468,647	125,514	129,658	120,636	198,433	256,232	340,911	588,795	665,362
ปริมณฑล	174,758	147,947	167,522	374,516	294,383	416,182	218,820	199,662	366,684	457,611	531,517	738,214	672,645	937,454
จังหวัดสมุทรปราการ	24,738	24,353	31,585	71,037	62,252	75,003	25,447	11,520	8,454	56,661	86,049	84,486	110,943	164,994
จังหวัดนนทบุรี	15,694	11,959	13,616	41,168	36,704	56,130	46,110	53,063	57,261	62,223	74,986	109,395	135,723	159,699
จังหวัดปทุมธานี	22,915	16,881	20,277	52,718	39,731	80,870	62,877	92,318	117,933	138,373	165,299	212,727	97,067	160,591
จังหวัดนครปฐม	18,044	17,829	18,693	43,569	30,847	31,928	47,086	28,216	36,966	53,058	66,486	111,035	138,892	212,829
จังหวัดสมุทรสาคร	93,367	76,925	83,351	166,024	124,849	172,251	37,300	14,545	146,070	147,296	138,697	220,571	190,020	239,341
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	353,173	306,812	364,503	726,107	632,269	884,829	344,334	329,320	487,320	656,044	787,749	1,079,125	1,261,440	1,602,816

ที่มา : สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กรมการจัดหางาน

ทั้งนี้ จากการที่ประเทศไทยกำลังประสบปัญหาการมีจำนวนประชากรผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่อัตราการเกิดของประชากรลดลง อาจทำให้ประเทศเผชิญภาวะขาดแคลนแรงงานที่อาจส่งผลกระทบต่อ การผลิตของประเทศ โดยช่องว่างประชากรนี้ต้องอาศัยการทดแทนจากแรงงานย้ายถิ่น

3.6 การเป็นสังคมสูงวัยของกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย (Aged Society) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 โดยมีประชากรผู้สูงอายุร้อยละ 10.19 ของประชากรทั้งหมด ต่อมาในปี พ.ศ. 2558 กรุงเทพมหานครมีจำนวนประชากรผู้สูงอายุมากกว่าประชากรวัยเด็กเป็นครั้งแรก นอกจากนี้ จากการคาดประมาณประชากร พบว่า ในปี พ.ศ. 2564 กรุงเทพมหานครจะมีจำนวนประชากรสูงอายุสูงถึง 1.16 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด ซึ่งถือว่าการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Completed Aged Society) รายละเอียดตามแผนภูมิ 3-15 สถานการณ์นี้เป็นผลมาจากภาวะการเกิดหรือภาวะเจริญพันธุ์ลดลงอย่างรวดเร็ว และการลดลงอย่างต่อเนื่องของระดับการตายของประชากร ทำให้จำนวนและสัดส่วนประชากรสูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

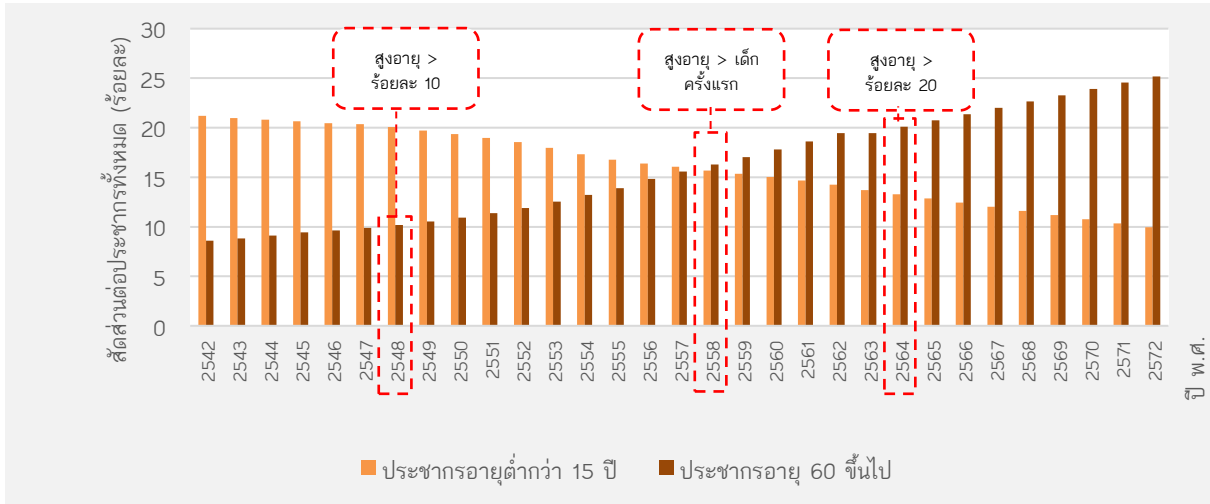
อีกตัวบ่งชี้หนึ่งนอกจากสัดส่วนผู้สูงอายุที่แสดงถึงการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ คือ “ดัชนีการสูงวัย” (Ageing index) ซึ่งแสดงถึงการเปรียบเทียบโครงสร้างการทดแทนกันของประชากรกลุ่มผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) กับกลุ่มประชากรวัยเด็ก (อายุต่ำกว่า 15 ปี) โดยดัชนีการสูงวัยมีค่าต่ำกว่า 100 แสดงว่าจำนวนประชากรสูงอายุน้อยกว่าจำนวนเด็ก แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าดัชนีการสูงวัยมีค่าต่ำกว่า 100 แสดงว่าจำนวนประชากรสูงอายุนั้นมากกว่าจำนวนประชากรเด็ก

การใช้ดัชนีการสูงวัยจำแนกสังคม มีดังนี้

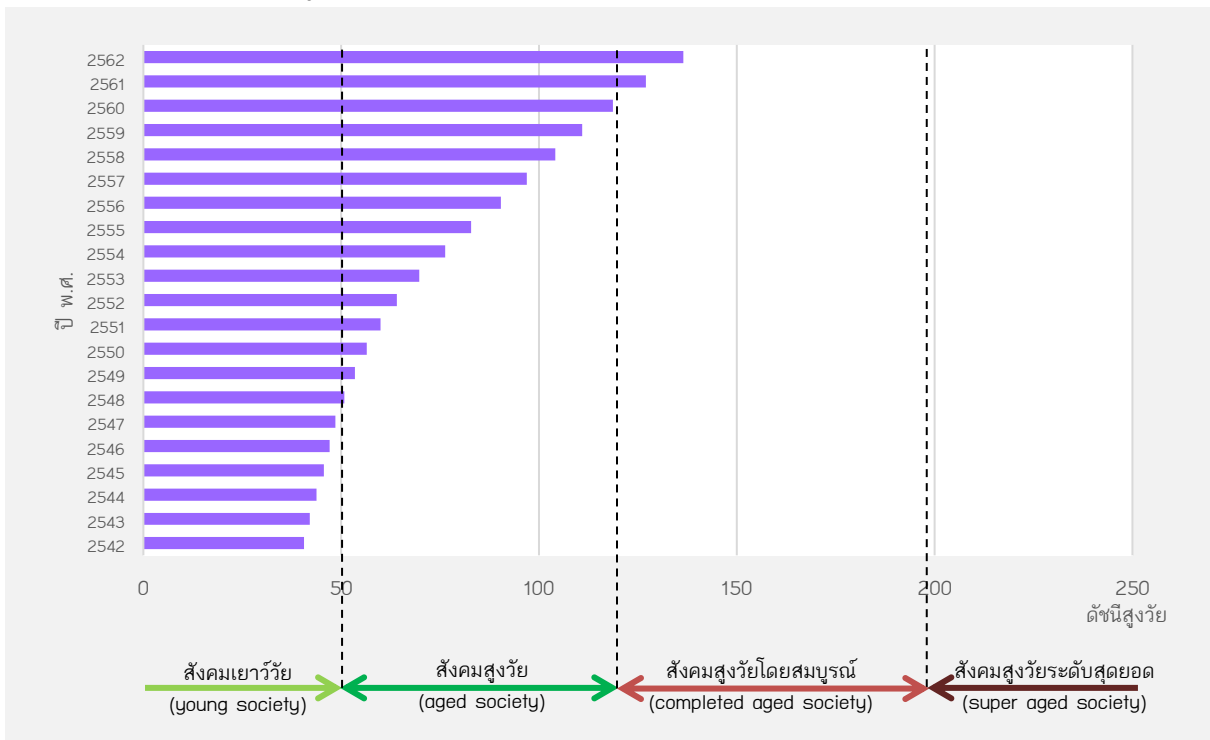
- สังคมเยาว์วัย (young society) มีค่าดัชนีการสูงวัยต่ำกว่า 50
- สังคมสูงวัย (aged society) มีค่าดัชนีการสูงวัยอยู่ระหว่าง 50 - 119.9
- สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ (completed aged society) มีค่าดัชนีการสูงวัยอยู่ระหว่าง 120 - 199.9
- สังคมสูงวัยระดับสุดยอด (super aged society) มีค่าดัชนีการสูงวัยตั้งแต่ 200 ขึ้นไป

ปัจจุบันกรุงเทพมหานครมีค่าดัชนีการสูงวัย 136.5 รายละเอียดตามแผนภูมิ 3-16 ถือว่ากรุงเทพมหานครเป็นสังคมสูงวัยโดยสมบูรณ์ หากพิจารณารายเขตการปกครอง พื้นที่เขตเมืองชั้นในและชั้นกลางมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของดัชนีการสูงวัยไปในทางที่สูงขึ้นกว่าพื้นที่ชานเมือง ปัจจุบันพื้นที่เขตที่มีค่าดัชนีการสูงวัยมากกว่า 200 และถือว่าเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอด มีจำนวน 13 เขต ได้แก่ เขตสัมพันธวงศ์ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตบางรัก เขตบางกอกน้อย เขตดุสิต เขตบางพลัด เขตคลองสาน เขตบางกอกใหญ่ เขตสาทร เขตพระนคร เขตบางซื่อ เขตปทุมวัน และเขตธนบุรี

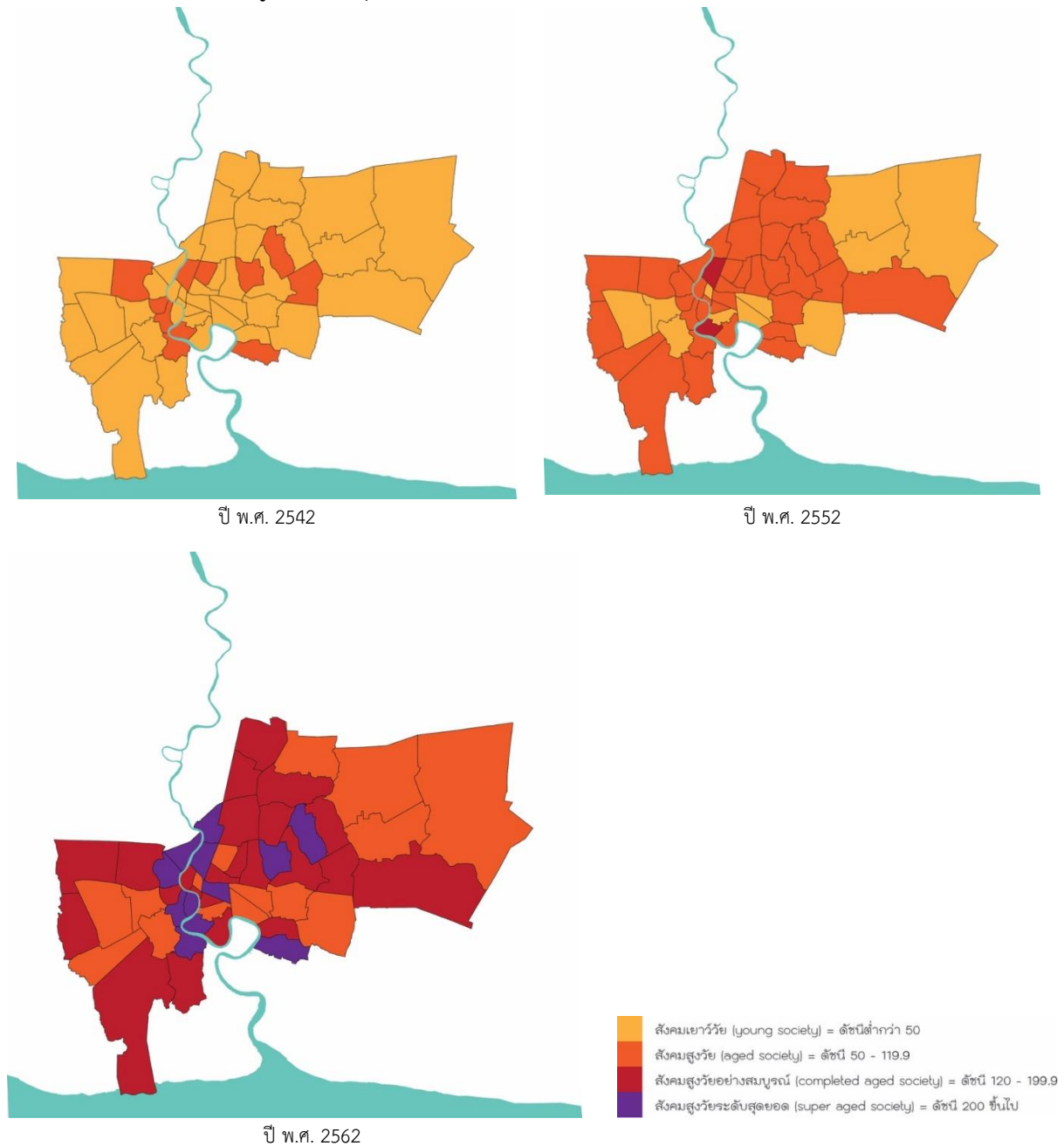
แผนภูมิ 3-15 สัดส่วนประชากรสูงอายุและประชากรเด็กของกรุงเทพมหานคร และการคาดการณ์ ปี พ.ศ. 2542-2572

แผนภูมิ 3-16 ดัชนีการสูงวัยของกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2542-2562

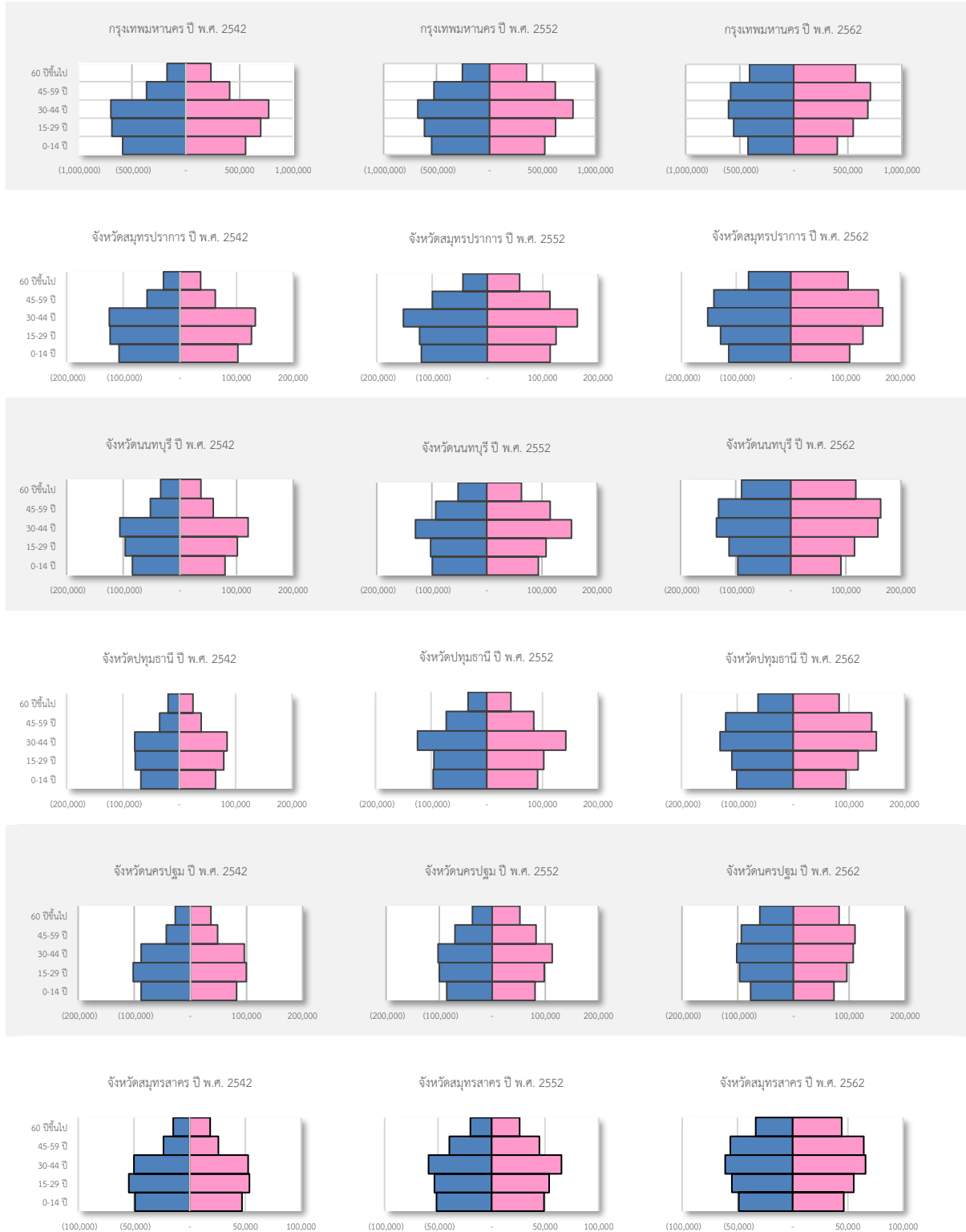
ภาพ 3-1 ดัชนีการสูงวัยของกรุงเทพมหานครรายเขต

ทั้งนี้ ภาพรวมของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จากข้อมูลประชากรตามทะเบียนราษฎรในระยะ 20 ปีที่ผ่านมา มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ในปี พ.ศ. 2542 มีประชากรช่วงอายุ 30-44 ปี เพิ่มขึ้นจากอดีต และมีจำนวนมากกว่าช่วงอายุอื่น ๆ เป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นจังหวัดนครปฐมและจังหวัดสมุทรสาครที่ยังคงมีประชากรช่วงอายุ 15-29 ปี จำนวนมากที่สุด และในปี พ.ศ. 2552 มีจำนวนประชากรช่วงอายุ 30-44 ปี เป็นจำนวนมากที่สุดทุกจังหวัด ทั้งนี้ ในปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2562) มีจำนวนประชากรช่วงอายุ 30-44 ปี เป็นจำนวนมากที่สุดเกือบทุกจังหวัด ยกเว้น กรุงเทพมหานครและจังหวัดนนทบุรีที่มีประชากรช่วงอายุ 45-59 ปี จำนวนมากที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่า ในปี พ.ศ. 2562 ทุกจังหวัดนอกเหนือจากจังหวัดนนทบุรี มีจำนวนประชากรช่วงอายุ 45-59 ปี เป็นจำนวนมาก

เป็นอันดับที่ 2 รองจากช่วงอายุ 30-34 ปี รายละเอียดตามแผนภูมิ 3-17 แสดงให้เห็นถึงโครงสร้างประชากรของกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่กำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

แผนภูมิ 3-17 พีรามิดประชากร (แสดงจำนวนประชากร) ปริมณฑลรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2542 2552 และ 2562

ประชากรวัยเด็กลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยจะลดจำนวนลงไปอีกอย่างรวดเร็วหากอัตราเจริญพันธุ์ยังคงอยู่ในระดับปัจจุบัน จะส่งผลให้การใช้บริการสถานพยาบาลและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การผดุงครรภ์ในอนาคตลดลงไปด้วย นอกจากนี้ สถานศึกษาจะเป็นอีกหนึ่งการบริการที่ได้รับผลกระทบและเผชิญกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของลักษณะประชากรนักเรียนนักศึกษา

สัดส่วนประชากรวัยแรงงานลดลง ถึงแม้จำนวนประชากรวัยแรงงานของกรุงเทพมหานครมีจำนวนค่อนข้างคงที่ทุกปีก็ตาม ปรากฏการณ์นี้ชี้ให้เห็นถึงการที่จำนวนประชากรวัยแรงงานซึ่งมีผลิตภาพทางสังคม (productive age) มีน้อยกว่าประชากรที่ไม่มีผลิตภาพทางสังคม (non-productive age) ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อ การผลิตของประเทศและส่งผลกระทบต่อ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศที่ขยายตัวต่อไป

ประชากรผู้สูงอายุมากขึ้น แม้ว่าสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุของกรุงเทพมหานครยังต่ำกว่าสัดส่วน ประชากรผู้สูงอายุในมหานครของประเทศอื่น ๆ ที่เข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์แล้ว เช่น ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ สิงคโปร์ ฯลฯ แต่ในช่วงเวลาอีก 20 ปีข้างหน้า กรุงเทพมหานครจะมีประชากรผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอีกเท่าตัว ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะส่งผลต่อการดูแลผู้สูงอายุที่ต้องพึ่งพา การคงไว้ของรายได้ผู้สูงอายุ ตลอดจนผล ที่เกิดต่อพลวัตทางเศรษฐกิจของประเทศ อีกทั้งการดูแลเกื้อกูลผู้สูงอายุของบุตรอาจจะลดลงจากเดิมเนื่องจาก ครอบครัวของผู้สูงอายุในอนาคตจะมีขนาดเล็กลง และผู้สูงอายุที่ไม่มีบุตรจะมีจำนวนเพิ่มขึ้น

04 แนวโน้มประชากรกรุงเทพมหานคร

ในบทนี้จะกล่าวถึงแนวโน้มและเปรียบเทียบประชากรกรุงเทพมหานครในปีปัจจุบันและย้อนหลัง 10 ปี รายกลุ่มเขตการวางผังซึ่งจำแนกตามสภาพทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และบทบาทความเป็นเมือง ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในหัวข้อที่ 1.3

สำหรับขอบเขตของเนื้อหา จะใช้ข้อมูลสถิติประชากรกรุงเทพมหานครตามทะเบียนราษฎร ปี พ.ศ. 2552-2562 และประยุกต์ใช้มาตรวัดต่าง ๆ ที่เหมาะสม ซึ่งได้แก่ จำนวนและการเปลี่ยนแปลงประชากร จำนวนบ้านและขนาดเฉลี่ยของครัวเรือน ความหนาแน่นและการกระจายตัวของประชากร โครงสร้างอายุและเพศของประชากร การเกิด การตาย และการย้ายถิ่น รายละเอียดดังนี้

4.1 แนวโน้มจำนวนและการเปลี่ยนแปลงประชากรกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครมีจำนวนเพิ่มขึ้นตั้งแต่อดีตจนถึงปี พ.ศ. 2550 และมีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 จนถึงปี พ.ศ. 2555 ซึ่งต่อมามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2556 จนถึงปี พ.ศ. 2558 และมีแนวโน้มลดลงจนถึงปีปัจจุบัน หากพิจารณารายกลุ่มเขต พบว่า กลุ่มเขตพื้นที่อนุรักษศิลปวัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยว และกลุ่มเขตพื้นที่ศูนย์กลางธุรกิจและพาณิชยกรรม มีแนวโน้มของจำนวนประชากรลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่วนกลุ่มเขตอื่น ๆ มีแนวโน้มของจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น รายละเอียดตามตาราง 4-1 แผนภูมิ 4-1 ตาราง 4-2 และแผนภูมิ 4-2 ทั้งนี้ กลุ่มเขตพื้นที่ที่อยู่อาศัยชานเมืองและเกษตรกรรมฝั่งตะวันออก มีอัตราการเปลี่ยนแปลงประชากรเพิ่มสูงกว่าพื้นที่อื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแขวงคลองสามวาตะวันตก แขวงบางชัน เขตคลองสามวา และแขวงมีนบุรี เขตมีนบุรี ซึ่งเป็นบริเวณที่สามารถรองรับการกระจายตัวของย่านศูนย์กลางเมืองได้เป็นอย่างดี เนื่องจากมีปัจจัยสนับสนุนในหลายด้าน ได้แก่ ด้านการคมนาคม ด้านที่อยู่อาศัย ด้านที่ตั้ง และด้านการลงทุนจัดสรรที่ดิน

ปัจจัยด้านการคมนาคม ได้แก่ การสร้างเส้นทางคมนาคมติดต่อระหว่างชานเมืองกับตัวเมือง ทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการเดินทาง นอกจากนี้เมื่อมีความสะดวกรวดเร็วของการคมนาคมเข้ามาทำงาน และใช้บริการต่าง ๆ ในตัวเมือง ทำให้เกิดการอพยพของประชากรที่อยู่อาศัยในเมืองออกไปอยู่ในเขตชานเมืองมากขึ้น

ปัจจัยด้านที่อยู่อาศัย ได้แก่ การออกไปสร้างที่อยู่อาศัยบริเวณชานเมือง ทำให้สามารถมีบริเวณบ้านกว้างขวาง ราคาพอที่จะทำให้ผู้มีรายได้ปานกลางหาซื้อได้

ปัจจัยด้านที่ตั้ง เช่น การบริการสาธารณะต่าง ๆ อาทิ ไฟฟ้า น้ำประปา เป็นต้น หรือที่อยู่อาศัยใกล้กับแหล่งงานทำให้สะดวกในการทำงาน

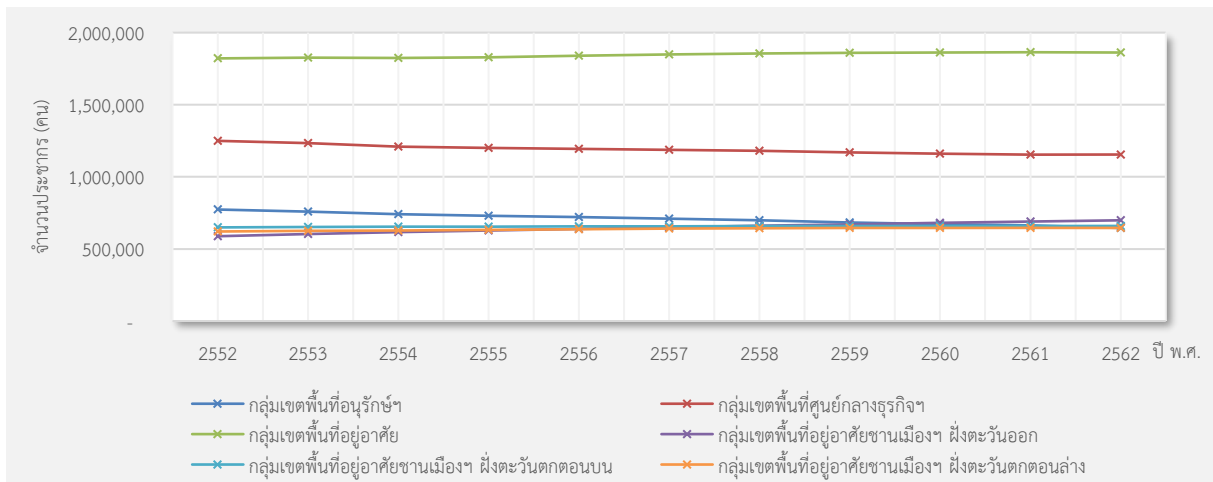
ปัจจัยด้านการลงทุนจัดสรรที่ดิน เมื่อบริเวณรอบ ๆ เมือง มีระบบคมนาคมที่สะดวกรวดเร็ว ทำให้การจัดสรรที่ดินเกิดขึ้น โดยทำการจัดสรรที่ดินและจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา ถนน เป็นต้น เป็นการจูงใจความต้องการของประชาชนที่อยู่อาศัย ประกอบกับผังเมืองรวมกรุงเทพมหานครฉบับปัจจุบันกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณดังกล่าวเป็นที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย ทำให้เกิดโครงการก่อสร้างที่อยู่อาศัยขึ้นดีจำนวนมาก

ตาราง 4-1 จำนวนประชากรกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562

พื้นที่	จำนวนประชากร (คน)										
	พ.ศ. 2552	พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562
กรุงเทพมหานคร	5,702,595	5,701,394	5,674,843	5,673,560	5,686,252	5,692,284	5,696,409	5,686,646	5,682,415	5,676,648	5,666,264
กลุ่มเขตพื้นที่อนุรักษฯ	773,274	759,246	740,905	729,496	720,523	709,403	697,917	682,344	672,698	663,423	645,417
กลุ่มเขตพื้นที่ศูนย์กลางธุรกิจ	1,249,608	1,233,780	1,209,938	1,200,029	1,193,283	1,186,934	1,180,648	1,170,049	1,161,373	1,154,918	1,154,621
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัย	1,821,439	1,827,593	1,825,158	1,829,808	1,841,026	1,848,410	1,855,198	1,860,556	1,862,954	1,864,248	1,863,250
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ผังตะวันออก	588,111	604,281	616,809	627,565	638,544	649,636	660,359	670,498	680,310	688,982	698,471
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ผังตะวันตกตอนบน	649,311	651,259	653,313	654,672	656,534	657,357	658,348	658,403	659,034	659,004	659,332
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ผังตะวันตกตอนล่าง	620,852	625,235	628,720	631,990	636,342	640,544	643,939	644,796	646,046	646,073	645,173

ที่มา : - สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
 - รวบรวมและประมวลผลโดยกลุ่มงานวิจัยผังเมือง 2 กองนโยบายและแผนงาน สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง

แผนภูมิ 4-1 จำนวนประชากรกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562

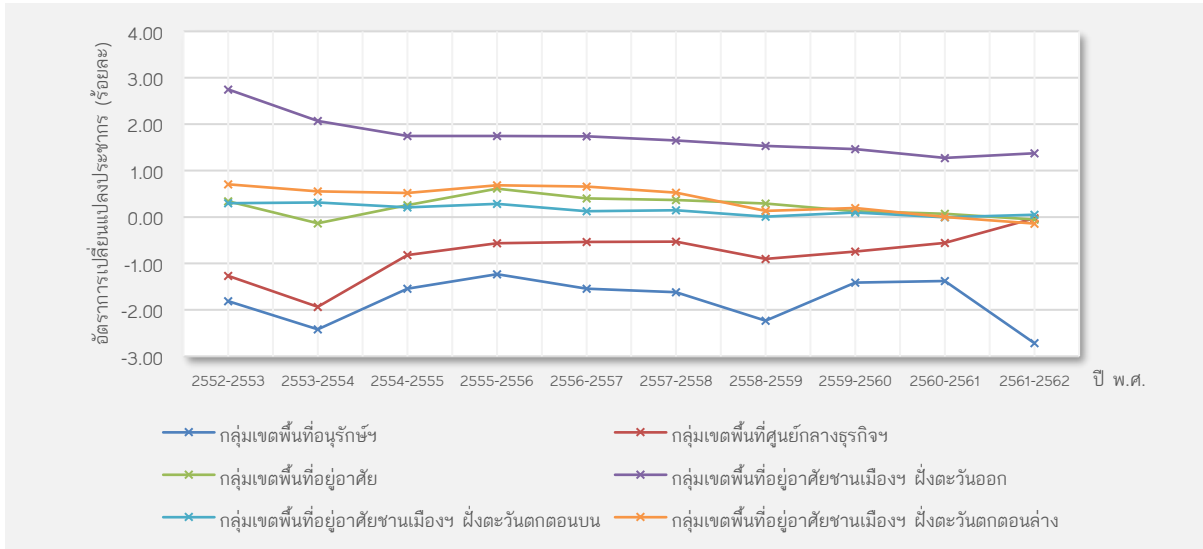

ตาราง 4-2 อัตราการเปลี่ยนแปลงประชากรกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562

พื้นที่	อัตราการเปลี่ยนแปลง (% ต่อปี)										
	2552-2553	2553-2554	2554-2555	2555-2556	2556-2557	2557-2558	2558-2559	2559-2560	2560-2561	2561-2562	เฉลี่ย พ.ศ. 2552-2562
กรุงเทพมหานคร	-0.02	-0.47	-0.02	0.22	0.11	0.07	-0.17	-0.07	-0.10	-0.18	-0.06
กลุ่มเขตพื้นที่อนุรักษฯ	-1.81	-2.42	-1.54	-1.23	-1.54	-1.62	-2.23	-1.41	-1.38	-2.71	-1.65
กลุ่มเขตพื้นที่ศูนย์กลางธุรกิจ	-1.27	-1.93	-0.82	-0.56	-0.53	-0.53	-0.90	-0.74	-0.56	-0.03	-0.76
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัย	0.34	-0.13	0.25	0.61	0.40	0.37	0.29	0.13	0.07	-0.05	0.23
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ผังตะวันออก	2.75	2.07	1.74	1.75	1.74	1.65	1.54	1.46	1.27	1.38	1.88
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ผังตะวันตกตอนบน	0.30	0.32	0.21	0.28	0.13	0.15	0.01	0.10	0.00	0.05	0.15
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ผังตะวันตกตอนล่าง	0.71	0.56	0.52	0.69	0.66	0.53	0.13	0.19	0.00	-0.14	0.39

ที่มา : - สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
 - รวบรวมและประมวลผลโดยกลุ่มงานวิจัยผังเมือง 2 กองนโยบายและแผนงาน สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง

แผนภูมิ 4-2 อัตราการเปลี่ยนแปลงประชากรกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562

4.2 แนวโน้มจำนวนบ้านและขนาดครัวเรือนของกรุงเทพมหานคร

จากข้อมูลสถิติจำนวนบ้าน ปี พ.ศ. 2552-2562 กรุงเทพมหานครมีจำนวนบ้านเพิ่มขึ้นทุกปี โดยกลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยและกลุ่มเขตพื้นที่ศูนย์กลางธุรกิจและพาณิชยกรรม มีจำนวนบ้านเพิ่มขึ้นสูงมากเมื่อเทียบกับกลุ่มเขตอื่น ๆ ที่มีจำนวนบ้านเพิ่มขึ้นไม่สูงนักโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเขตพื้นที่อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยว รายละเอียดตามตาราง 4-3 และแผนภูมิ 4-3 เนื่องจากกลุ่มเขตพื้นที่อนุรักษ์ฯ มีการเติบโตของเมืองเพียงเล็กน้อย และปัจจุบันมีอาคารสิ่งปลูกสร้างค่อนข้างหนาแน่น โดยกลุ่มเขตพื้นที่อนุรักษ์ฯ ผังพระนครเป็นพื้นที่ที่มีอาคารและสถานที่สำคัญ ได้แก่ พระบรมมหาราชวัง วัด และอาคารที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ รวมถึงชุมชนและย่านของเมืองที่ยังคงมีลักษณะทางกายภาพของอาคารแบบดั้งเดิมอยู่ ส่วนกลุ่มเขตพื้นที่อนุรักษ์ฯ ผังธนบุรีปัจจุบันมีการใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคารส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยและบางพื้นที่มีประวัติศาสตร์การตั้งถิ่นฐานที่ยาวนานโดยเฉพาะชุมชนที่อยู่บริเวณแม่น้ำเจ้าพระยา เช่น ย่านชุมชนท่าดินแดง ย่านชุมชนคลองสาน ย่านสำเหร่ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม บริเวณเขตคลองสานมีแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของอาคารและสิ่งปลูกสร้างไปในทางตั้งมากขึ้น เนื่องจากมีการกำหนดผังเมืองรวมกรุงเทพมหานครฉบับปัจจุบันให้บริเวณดังกล่าวมีอัตราส่วนพื้นที่อาคารรวมพื้นที่ดิน (FAR) เท่ากับ 6 อีกทั้ง เป็นพื้นที่ที่ใกล้กับแหล่งงานของกรุงเทพมหานคร ทำให้ดึงดูดการลงทุนประเภทอสังหาริมทรัพย์

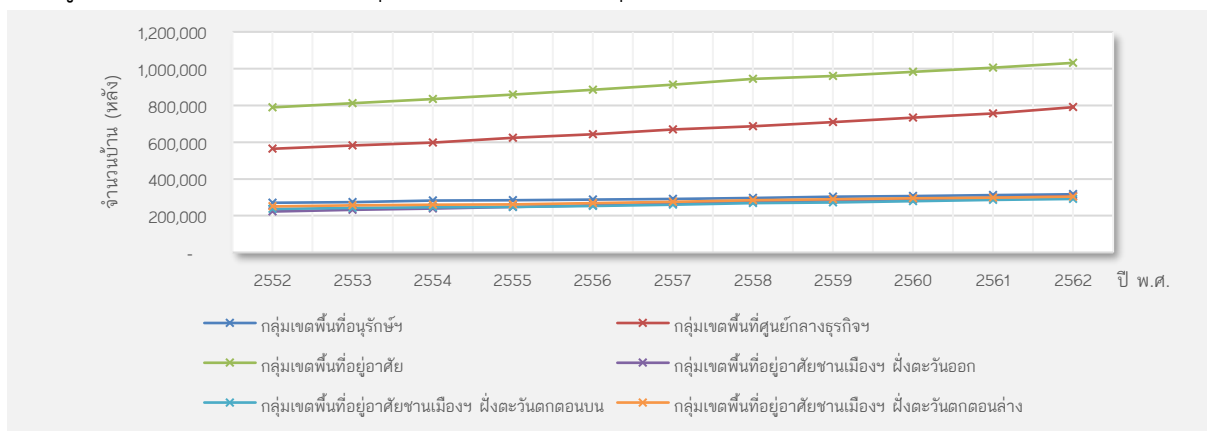
สำหรับแนวโน้มขนาดครัวเรือนนั้น พบว่า ทุกกลุ่มเขตมีขนาดเฉลี่ยของครัวเรือนลดลงทุกปี โดยกลุ่มเขตพื้นที่อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยว และกลุ่มเขตพื้นที่ศูนย์กลางธุรกิจและพาณิชยกรรมที่มีขนาดเฉลี่ยของครัวเรือนลดลงมากกว่ากลุ่มเขตอื่น ๆ รายละเอียดตามตาราง 4-4 และแผนภูมิ 4-4 โดยมีเหตุผลหลักเนื่องมาจากกลุ่มเขตดังกล่าวมีจำนวนประชากรลดลงต่อเนื่อง

ตาราง 4-3 จำนวนบ้านในกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562

พื้นที่	จำนวนบ้าน (หลัง)										
	พ.ศ. 2552	พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562
กรุงเทพมหานคร	2,334,126	2,400,540	2,459,680	2,522,855	2,593,827	2,672,423	2,753,972	2,816,711	2,887,274	2,959,524	3,041,115
กลุ่มเขตพื้นที่อนุรักษฯ	270,488	274,527	282,154	284,539	288,297	292,085	295,608	302,759	306,635	311,956	316,627
กลุ่มเขตพื้นที่ศูนย์กลางธุรกิจ	564,188	582,817	598,419	623,156	642,363	668,339	686,455	708,578	733,989	756,960	790,367
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัย	789,427	812,760	834,198	858,479	885,297	912,927	943,614	960,410	982,293	1,005,938	1,031,424
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ผังตะวันออก	222,780	231,622	239,398	247,215	256,398	265,134	274,954	283,386	290,158	299,033	307,295
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ผังตะวันตกตอนบน	236,669	243,066	246,297	248,051	253,712	259,080	268,554	272,034	279,285	286,844	291,238
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ผังตะวันตกตอนล่าง	250,574	255,748	259,214	261,415	267,760	274,858	284,787	289,544	294,914	298,793	304,164

ที่มา : - สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
 - รวบรวมและประมวลผลโดยกลุ่มงานวิจัยผังเมือง 2 กองนโยบายและแผนงาน สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง

แผนภูมิ 4-3 จำนวนบ้านในกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562

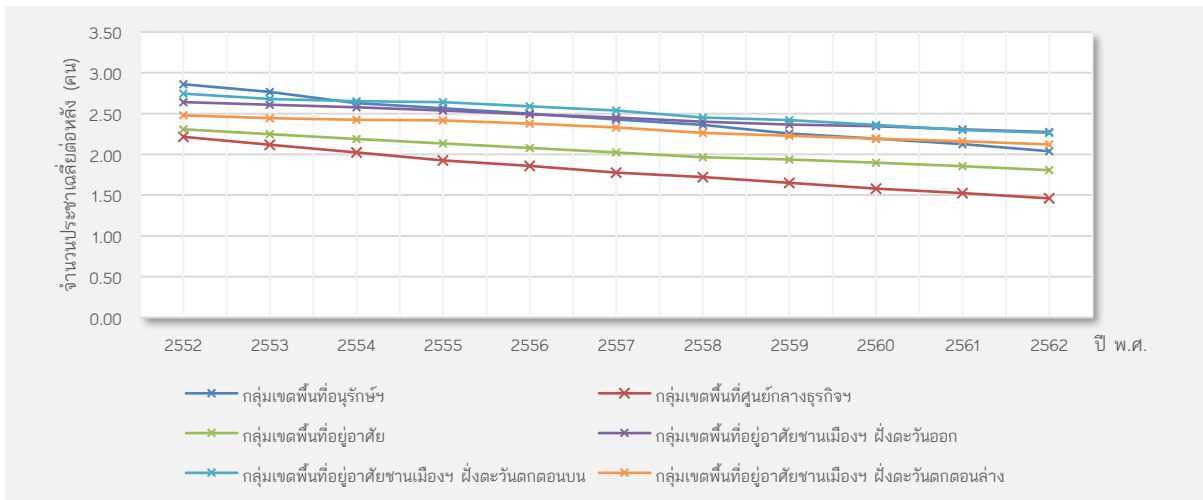

ตาราง 4-4 จำนวนประชากรเฉลี่ยต่อหลังในกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562

พื้นที่	จำนวนประชากรเฉลี่ยต่อหลัง (คน)										
	พ.ศ. 2552	พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562
กรุงเทพมหานคร	2.44	2.38	2.31	2.25	2.19	2.13	2.07	2.02	1.97	1.92	1.86
กลุ่มเขตพื้นที่อนุรักษฯ	2.86	2.77	2.63	2.56	2.50	2.43	2.36	2.25	2.19	2.13	2.04
กลุ่มเขตพื้นที่ศูนย์กลางธุรกิจ	2.21	2.12	2.02	1.93	1.86	1.78	1.72	1.65	1.58	1.53	1.46
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัย	2.31	2.25	2.19	2.13	2.08	2.02	1.97	1.94	1.90	1.85	1.81
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ผังตะวันออก	2.64	2.61	2.58	2.54	2.49	2.45	2.40	2.37	2.34	2.30	2.27
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ผังตะวันตกตอนบน	2.74	2.68	2.65	2.64	2.59	2.54	2.45	2.42	2.36	2.30	2.26
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ผังตะวันตกตอนล่าง	2.48	2.44	2.43	2.42	2.38	2.33	2.26	2.23	2.19	2.16	2.12

ที่มา : - สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
 - รวบรวมและประมวลผลโดยกลุ่มงานวิจัยผังเมือง 2 กองนโยบายและแผนงาน สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง

แผนภูมิ 4-4 ขนาดเฉลี่ยของครัวเรือนในกรุงเทพมหานคร รายการเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562

4.3 แนวโน้มความหนาแน่นของประชากรกรุงเทพมหานคร

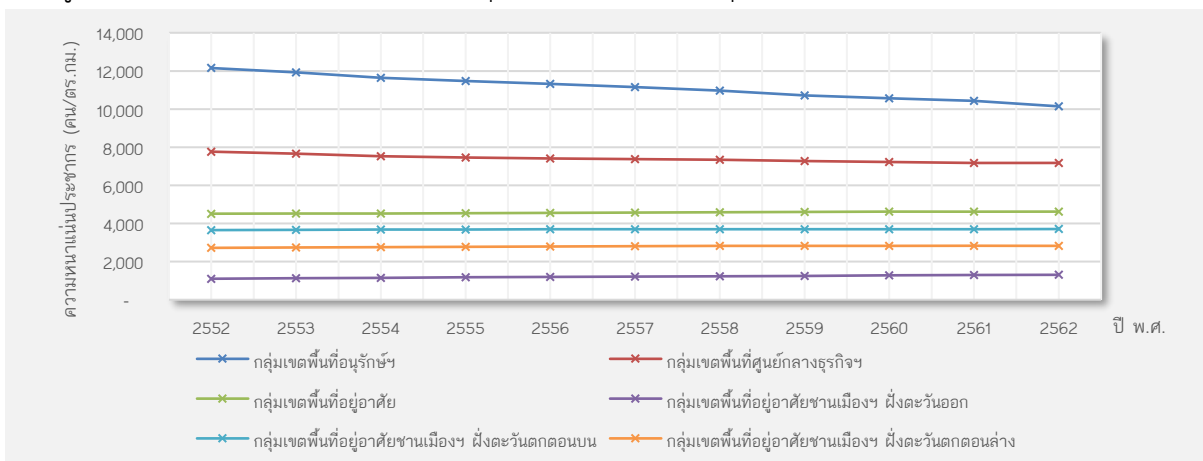
ระหว่างปี พ.ศ. 2552-2562 กรุงเทพมหานครมีความหนาแน่นประชากรเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย โดยกลุ่มเขตพื้นที่อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยว และกลุ่มเขตพื้นที่ศูนย์กลางธุรกิจและพาณิชยกรรม มีความหนาแน่นประชากรลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่วนกลุ่มเขตอื่น ๆ มีความหนาแน่นประชากรเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย รายละเอียดตามตาราง 4-5 และแผนภูมิ 4-5

ตาราง 4-5 ความหนาแน่นประชากรกรุงเทพมหานคร รายการเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562

พื้นที่	ขนาดพื้นที่ (ตร.กม.)	ความหนาแน่นประชากร (คน/ตร.กม.)										
		พ.ศ. 2552	พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562
กรุงเทพมหานคร	1568.737	3,635	3,634	3,617	3,617	3,625	3,629	3,631	3,625	3,622	3,619	3,612
กลุ่มเขตพื้นที่อนุรักษ์	63.634	12,152	11,931	11,643	11,464	11,323	11,148	10,968	10,723	10,571	10,426	10,143
กลุ่มเขตพื้นที่ศูนย์กลางธุรกิจ	160.934	7,765	7,666	7,518	7,457	7,415	7,375	7,336	7,270	7,216	7,176	7,175
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัย	403.695	4,512	4,527	4,521	4,533	4,560	4,579	4,596	4,609	4,615	4,618	4,615
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ผังตะวันออก	534.451	1,100	1,131	1,154	1,174	1,195	1,216	1,236	1,255	1,273	1,289	1,307
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ผังตะวันตกตอนบน	177.813	3,652	3,663	3,674	3,682	3,692	3,697	3,702	3,703	3,706	3,706	3,708
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ผังตะวันตกตอนล่าง	228.22	2,720	2,740	2,755	2,769	2,788	2,807	2,822	2,825	2,831	2,831	2,827

- ที่มา : - สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
 - รวบรวมและประมวลผลโดยกลุ่มงานวิจัยผังเมือง 2 กองนโยบายและแผนงาน สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง

แผนภูมิ 4-5 ความหนาแน่นประชากรกรุงเทพมหานคร รายการเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562

4.4 แนวโน้มโครงสร้างอายุและเพศของประชากรกรุงเทพมหานคร

จากการพิจารณาข้อมูลจำนวนและสัดส่วนประชากรรายกลุ่มอายุของกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2552 และปี พ.ศ. 2562 พบว่า ทุกกลุ่มเขตมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน โดยจำนวนประชากรกลุ่มอายุ 0-14 ปี 15-29 ปี และ 30-44 ปี มีแนวโน้มลดลง ส่วนจำนวนประชากรกลุ่มอายุ 45-59 และ 60 ปีขึ้นไป มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ กลุ่มเขตพื้นที่อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยว และกลุ่มเขตพื้นที่ศูนย์กลางธุรกิจ และพาณิชย์กรรมมีสัดส่วนประชากรวัยสูงอายุสูงขึ้นมากเมื่อเทียบกับ 10 ปีก่อนหน้า อีกทั้ง สูงกว่ากลุ่มเขตอื่น ๆ โดยในปี พ.ศ. 2562 กลุ่มเขตพื้นที่อนุรักษ์ฯ มีสัดส่วนผู้สูงอายุร้อยละ 24.93 รายละเอียดตามตาราง 4-6 ซึ่งสะท้อนถึงการเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (aged society) ในเขตพื้นที่เมืองชั้นในของกรุงเทพมหานคร ผลที่ตามมาของการที่กรุงเทพมหานครเป็นสังคมผู้สูงอายุ คือ ผู้ที่อยู่ในวัยแรงงานต้องรับภาระมากขึ้นในการเลี้ยงดูผู้สูงอายุ จากการประมวลผลอัตราส่วนการเกื้อหนุนผู้สูงอายุ (potential support ratio) พบว่ามีแนวโน้มลดลง โดยปี พ.ศ. 2552 มีอัตราส่วนเกื้อหนุนผู้สูงอายุเท่ากับ 5.85 และลดลงเหลือเพียง 3.41 ในปี พ.ศ. 2562 แสดงให้เห็นว่าปี พ.ศ. 2562 คนที่อยู่ในวัยแรงงานประมาณ 3 คนต้องเลี้ยงดูผู้สูงอายุ 1 คน และเมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลโครงสร้างประชากรปีก่อนหน้า พบว่า มีอัตราการเกื้อหนุนผู้สูงอายุที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อผู้สูงอายุในอนาคตอันใกล้ เช่น ผลกระทบต่อการจัดหาสวัสดิการต่าง ๆ ให้ผู้สูงอายุในอนาคต อาทิ การบริการด้านสุขภาพอนามัย ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการบริการสังคมและนันทนาการ เป็นต้น

ตาราง 4-6 จำนวนและสัดส่วนของประชากรกรุงเทพมหานคร จำแนกกลุ่มอายุ 15 ปี และเพศ รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552 และ 2562

พื้นที่ / กลุ่มอายุ	พ.ศ. 2552						พ.ศ. 2562					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	(คน)	(ร้อยละ)	(คน)	(ร้อยละ)	(คน)	(ร้อยละ)	(คน)	(ร้อยละ)	(คน)	(ร้อยละ)	(คน)	(ร้อยละ)
กรุงเทพมหานคร	2,717,185	47.60	2,991,161	52.40	5,708,346	100.00	2,649,849	47.03	2,985,040	52.97	5,634,889	100.00
0-14 ปี	524,994	9.20	501,239	8.78	1,026,233	17.98	398,993	7.08	380,333	6.75	779,326	13.83
15-29 ปี	600,919	10.53	606,152	10.62	1,207,071	21.15	544,096	9.66	535,215	9.50	1,079,311	19.15
30-44 ปี	665,863	11.66	773,034	13.54	1,438,897	25.21	591,033	10.49	667,658	11.85	1,258,691	22.34
45-59 ปี	547,581	9.59	653,331	11.45	1,200,912	21.04	581,075	10.31	704,696	12.51	1,285,771	22.82
60 ปีขึ้นไป	276,297	4.84	381,045	6.68	657,342	11.52	441,903	7.84	621,968	11.04	1,063,871	18.88
อื่นๆ*	101,531	1.78	76,360	1.34	177,891	3.12	92,749	1.65	75,170	1.33	167,919	2.98
กลุ่มเขตพื้นที่อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมฯ	373,906	48.35	399,368	51.65	773,274	100.00	306,402	47.96	332,471	52.04	638,873	100.00
0-14 ปี	56,806	7.35	54,998	7.11	111,804	14.46	34,715	5.43	33,121	5.18	67,836	10.62
15-29 ปี	85,894	11.11	80,978	10.47	166,872	21.58	62,594	9.80	55,878	8.75	118,472	18.54
30-44 ปี	81,439	10.53	88,995	11.51	170,434	22.04	63,166	9.89	65,100	10.19	128,266	20.08
45-59 ปี	79,189	10.24	92,978	12.02	172,167	22.26	64,009	10.02	74,533	11.67	138,542	21.69
60 ปีขึ้นไป	48,195	6.23	66,662	8.62	114,857	14.85	66,677	10.44	92,579	14.49	159,256	24.93
อื่นๆ*	22,383	2.89	14,757	1.91	37,140	4.80	15,241	2.39	11,260	1.76	26,501	4.15
กลุ่มเขตพื้นที่ศูนย์กลางธุรกิจและพาณิชย์กรรม	594,819	47.60	654,789	52.40	1,249,608	100.00	536,637	46.83	609,341	53.17	1,145,978	100.00
0-14 ปี	99,815	7.99	95,253	7.62	195,068	15.61	67,667	5.90	65,094	5.68	132,761	11.58
15-29 ปี	128,726	10.30	130,653	10.46	259,379	20.76	100,489	8.77	99,694	8.70	200,183	17.47
30-44 ปี	132,262	10.58	150,902	12.08	283,164	22.66	116,070	10.13	131,793	11.50	247,863	21.63
45-59 ปี	121,786	9.75	145,249	11.62	267,035	21.37	107,264	9.36	132,145	11.53	239,409	20.89
60 ปีขึ้นไป	70,386	5.63	97,936	7.84	168,322	13.47	100,372	8.76	142,645	12.45	243,017	21.21
อื่นๆ*	41,844	3.35	34,796	2.78	76,640	6.13	44,775	3.91	37,970	3.31	82,745	7.22

ตาราง 4-6 จำนวนและสัดส่วนของประชากรกรุงเทพมหานคร จำแนกกลุ่มอายุ 15 ปี และเพศ รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552 และ 2562 (ต่อ)

พื้นที่ / กลุ่มอายุ	พ.ศ. 2552						พ.ศ. 2562					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	(คน)	(ร้อยละ)	(คน)	(ร้อยละ)	(คน)	(ร้อยละ)	(คน)	(ร้อยละ)	(คน)	(ร้อยละ)	(คน)	(ร้อยละ)
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัย	858,624	47.14	962,815	52.86	1,821,439	100.00	864,209	46.60	990,228	53.40	1,854,437	100.00
0-14 ปี	172,883	9.49	165,034	9.06	337,917	18.55	134,955	7.28	129,321	6.97	264,276	14.25
15-29 ปี	190,798	10.48	192,503	10.57	383,301	21.04	180,075	9.71	175,147	9.44	355,222	19.16
30-44 ปี	221,266	12.15	266,282	14.62	487,548	26.77	199,511	10.76	232,667	12.55	432,178	23.31
45-59 ปี	172,406	9.47	211,673	11.62	384,079	21.09	193,460	10.43	240,931	12.99	434,391	23.42
60 ปีขึ้นไป	81,922	4.50	113,356	6.22	195,278	10.72	136,748	7.37	196,812	10.61	333,560	17.99
อื่นๆ*	19,349	1.06	13,967	0.77	33,316	1.83	19,460	1.05	15,350	0.83	34,810	1.88
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ผังตะวันออก	282,872	48.10	305,239	51.90	588,111	100.00	332,311	47.68	364,662	52.32	696,973	100.00
0-14 ปี	69,102	11.75	65,562	11.15	134,664	22.90	64,224	9.21	60,836	8.73	125,060	17.94
15-29 ปี	59,857	10.18	63,472	10.79	123,329	20.97	72,303	10.37	74,607	10.70	146,910	21.08
30-44 ปี	80,470	13.68	92,747	15.77	173,217	29.45	76,080	10.92	87,111	12.50	163,191	23.41
45-59 ปี	51,327	8.73	56,417	9.59	107,744	18.32	78,725	11.30	90,268	12.95	168,993	24.25
60 ปีขึ้นไป	19,205	3.27	24,884	4.23	44,089	7.50	38,016	5.45	49,605	7.12	87,621	12.57
อื่นๆ*	2,911	0.49	2,157	0.37	5,068	0.86	2,963	0.43	2,235	0.32	5,198	0.75
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ผังตะวันตกตอนบน	305,942	47.12	343,369	52.88	649,311	100.00	306,798	46.64	350,936	53.36	657,734	100.00
0-14 ปี	61,370	9.45	58,367	8.99	119,737	18.44	46,246	7.03	43,741	6.65	89,987	13.68
15-29 ปี	69,243	10.66	70,349	10.83	139,592	21.50	63,915	9.72	64,231	9.77	128,146	19.48
30-44 ปี	75,409	11.61	89,571	13.79	164,980	25.41	68,367	10.39	75,959	11.55	144,326	21.94
45-59 ปี	63,698	9.81	78,186	12.04	141,884	21.85	69,519	10.57	86,749	13.19	156,268	23.76
60 ปีขึ้นไป	30,564	4.71	42,571	6.56	73,135	11.26	53,712	8.17	76,166	11.58	129,878	19.75
อื่นๆ*	5,658	0.87	4,325	0.67	9,983	1.54	5,039	0.77	4,090	0.62	9,129	1.39
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ผังตะวันตกตอนล่าง	297,372	47.90	323,480	52.10	620,852	100.00	303,492	47.35	337,402	52.65	640,894	100.00
0-14 ปี	65,018	10.47	62,025	9.99	127,043	20.46	51,186	7.99	48,220	7.52	99,406	15.51
15-29 ปี	66,401	10.70	68,197	10.98	134,598	21.68	64,720	10.10	65,658	10.24	130,378	20.34
30-44 ปี	75,017	12.08	84,537	13.62	159,554	25.70	67,839	10.59	75,028	11.71	142,867	22.29
45-59 ปี	59,175	9.53	68,828	11.09	128,003	20.62	68,098	10.63	80,070	12.49	148,168	23.12
60 ปีขึ้นไป	26,025	4.19	35,636	5.74	61,661	9.93	46,378	7.24	64,161	10.01	110,539	17.25
อื่นๆ*	5,736	0.92	4,257	0.69	9,993	1.61	5,271	0.82	4,265	0.67	9,536	1.49

ที่มา : - สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

- รวบรวมและประมวลผลโดยกลุ่มงานวิจัยผังเมือง 2 กองนโยบายและแผนงาน สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง

หมายเหตุ : * อื่น ๆ หมายถึง ประชากรที่ไม่ทราบช่วงอายุ ได้แก่

- ประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

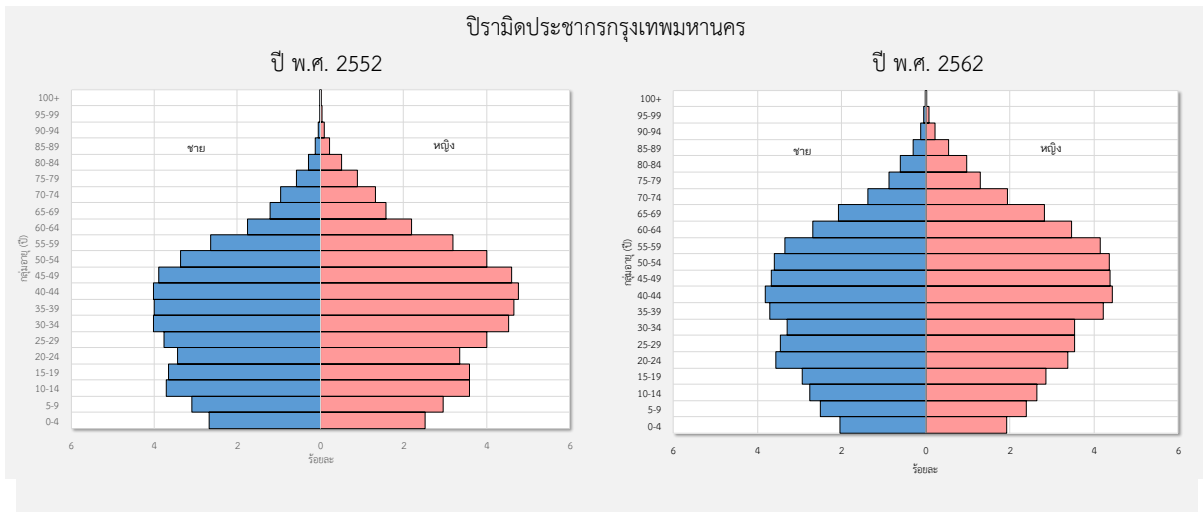
- ประชากรที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง (ทะเบียนซึ่งผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนดให้จัดทำขึ้นสำหรับ ลงรายการบุคคลที่ไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน)

- ประชากรที่อยู่ระหว่างการย้าย (ประชากรที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)

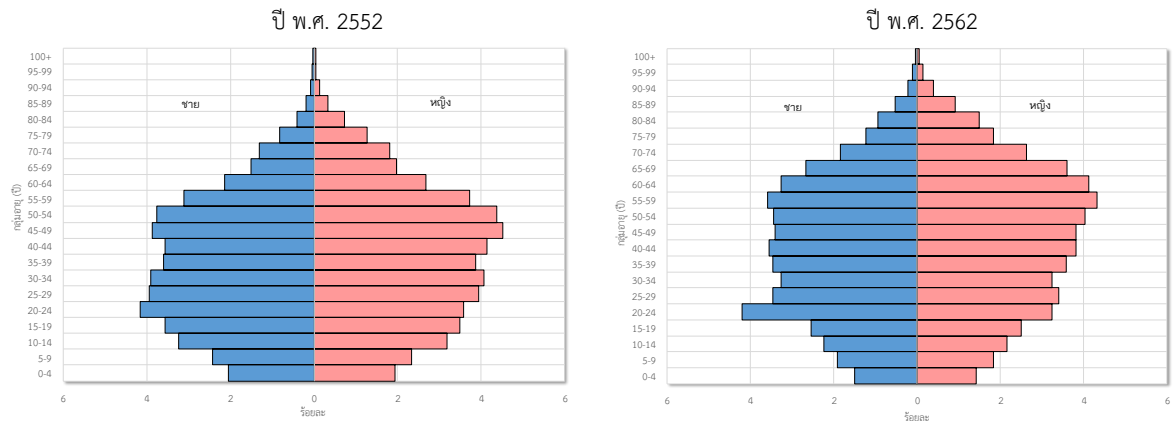
- ประชากรที่เกิดปีจันทรคติ (ประชากรที่ไม่ทราบปีเกิด)

นอกจากนี้ ได้พิจารณาปิรามิดที่แสดงโครงสร้างประชากร จำแนกตามเพศ และอายุของปี พ.ศ. 2562 พบว่า ทุกกลุ่มเขตของกรุงเทพมหานครมีโครงสร้างประชากรเปลี่ยนไปเมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2552 เป็นโครงสร้างแบบผู้สูงอายุอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ ฐานของปิรามิด (ประชากรวัยเด็ก) มีขนาดแคบลง ขณะที่ ส่วนบนของปิรามิด (ประชากรสูงอายุ) มีขนาดกว้างขึ้น รายละเอียดตามแผนภูมิ 4-6 เนื่องจากอัตราการเกิดต่ำลงอย่างต่อเนื่อง การบริการสาธารณสุขดีขึ้นและคนไทยมีอายุยืนยาวขึ้น

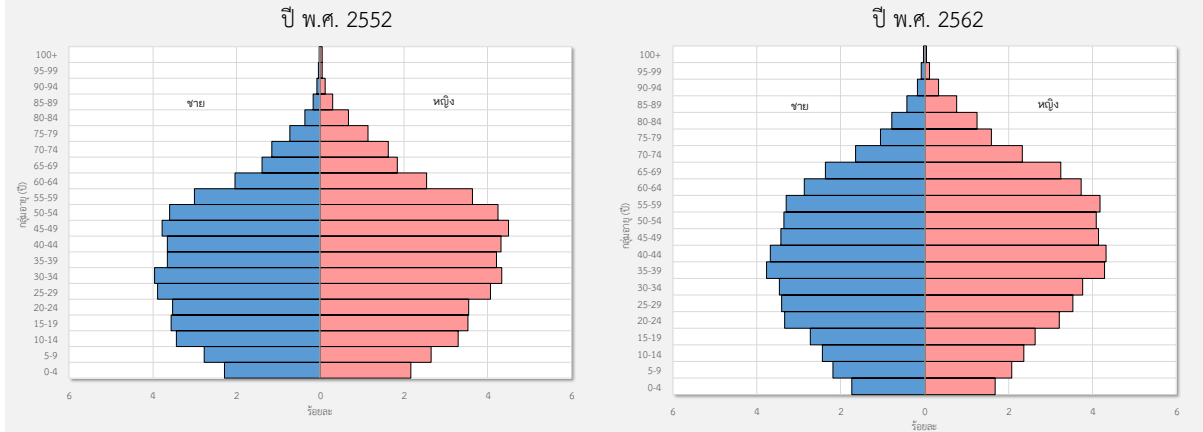
แผนภูมิ 4-6 พีรามิดประชากรกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552 และ 2562

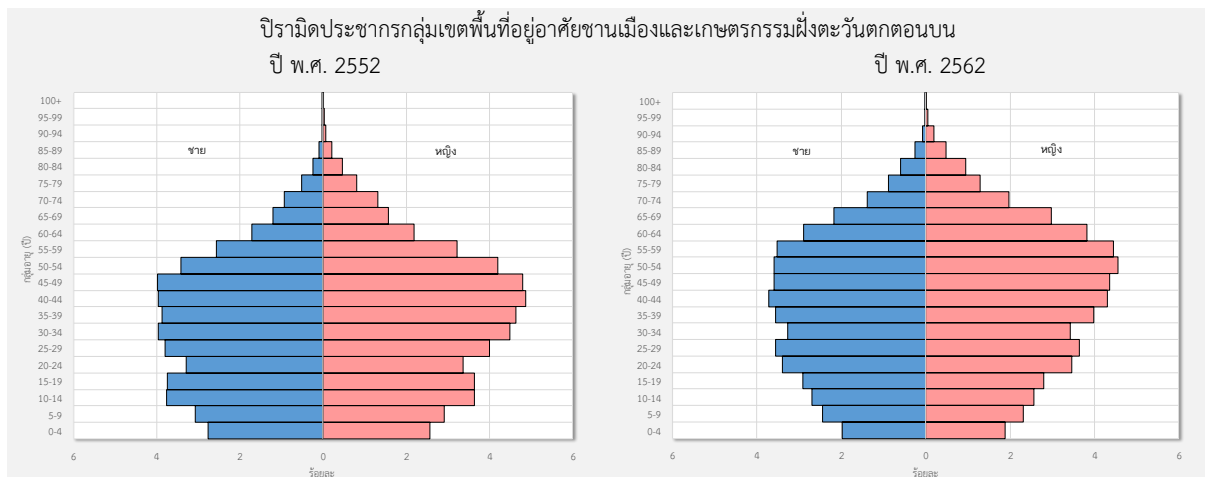
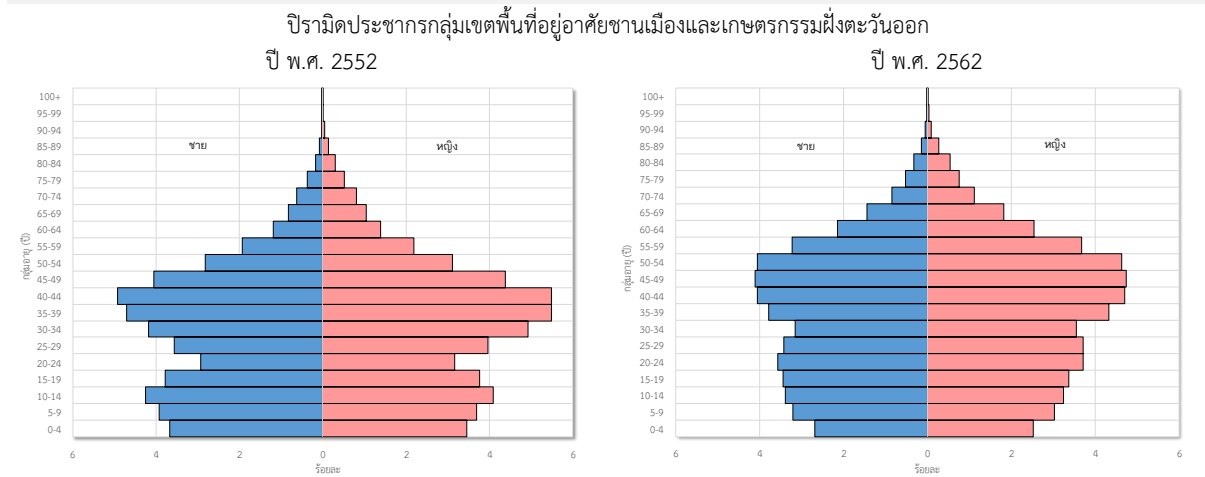
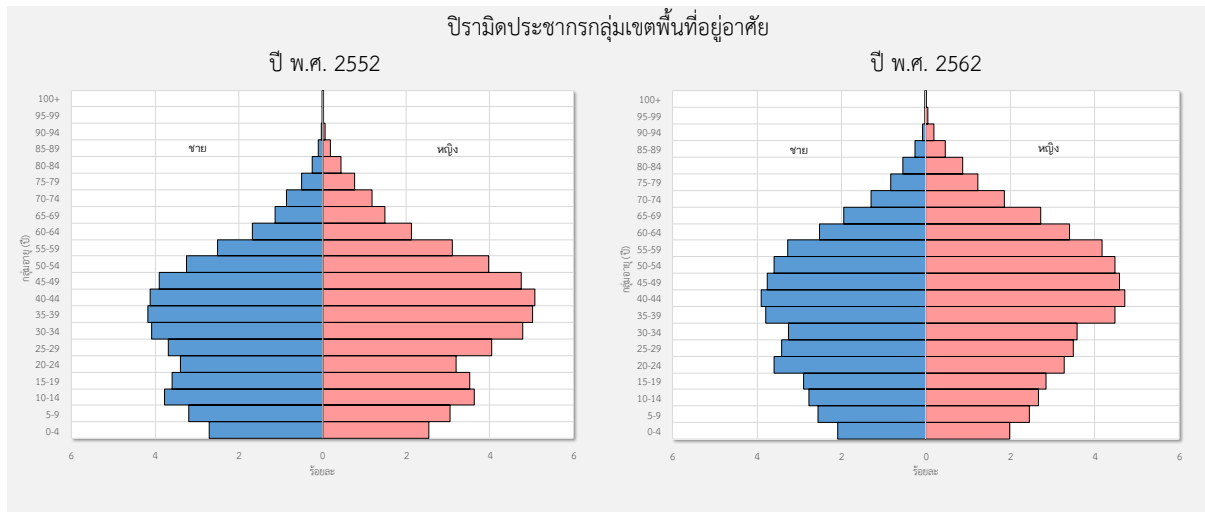
พีรามิดประชากรกลุ่มเขตพื้นที่อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยว

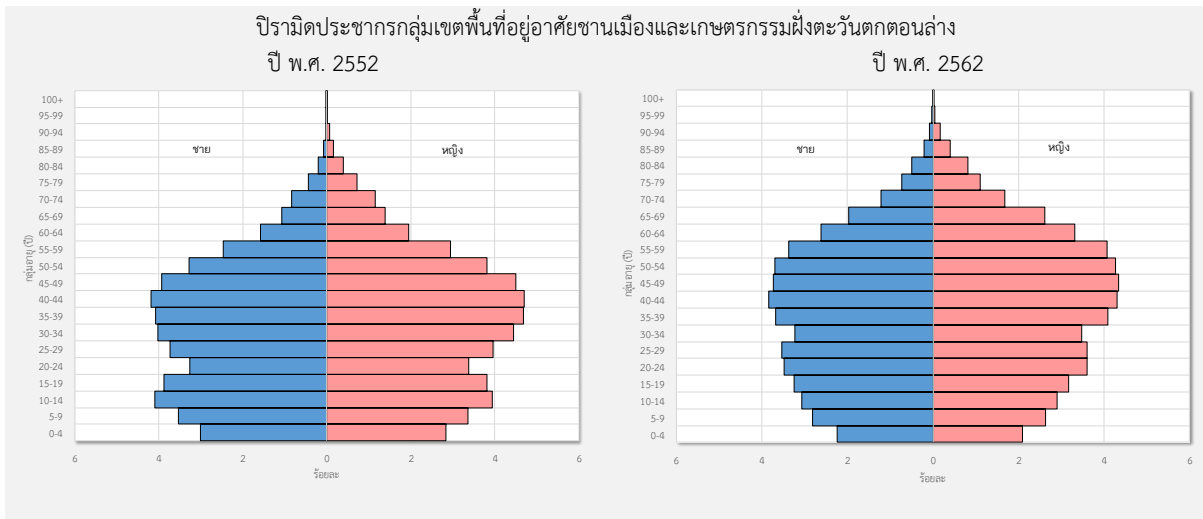
พีรามิดประชากรกลุ่มเขตพื้นที่ศูนย์กลางธุรกิจและพาณิชย์กรรม

แผนภูมิ 4-6 พีรามิดประชากรกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552 และ 2562 (ต่อ)

แผนภูมิ 4-6 **ปิรามิดประชากรกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552 และ 2562 (ต่อ)**

อีกข้อสังเกตหนึ่งของรูปแบบปิรามิดประชากรกรุงเทพมหานคร คือ กลุ่มเขตที่มีพื้นที่ต่อเนื่องหรือติดกับเขตปริมณฑลจะมีลักษณะโครงสร้างอายุและเพศของประชากร และรูปแบบปิรามิดประชากรคล้ายคลึงกับพื้นที่ต่อเนื่องดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างประชากรกลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยในเมืองและเกษตรกรรมฝั่งตะวันออก ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับโครงสร้างประชากรจังหวัดปทุมธานี

4.5 แนวโน้มองค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงประชากรกรุงเทพมหานคร

องค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงประชากร ประกอบด้วย การเกิด การตาย และการย้ายถิ่น อย่างไรก็ตาม สถิติคนเกิดและคนตายในระบบทะเบียนราษฎร เป็นการใช้นับระบบนับจำนวน ณ ที่มีเหตุการณ์เกิดขึ้น เช่น การจดทะเบียนการเกิดจะจดในถิ่นที่เกิดของเด็ก ไม่ใช่ถิ่นที่อยู่ปกติของมารดา หรือบางกรณีสถานพยาบาลที่ทำคลอดเด็กจะแจ้งเกิดเข้าทะเบียนบ้านกลางของเขตนั้น ๆ ฉะนั้น จึงพบว่าบางเขตในกรุงเทพมหานครที่มีโรงพยาบาลขนาดใหญ่ตั้งอยู่ มีเด็กเกิดมาในแต่ละปีจำนวนมาก ในขณะที่เดียวกันบางเขตไม่พบการจดทะเบียนการเกิดเลย เนื่องจากไม่มีสถานพยาบาลในพื้นที่เขตดังกล่าว เหตุนี้จึงทำให้การเปรียบเทียบจำนวนการเกิดและจำนวนการตายในกรุงเทพมหานครไม่สามารถอธิบายแนวโน้มในเชิงพื้นที่แต่ละเขตหรือกลุ่มเขตได้

สำหรับการย้ายถิ่นเป็นรายการสถิติที่มีการจดทะเบียนมาก แต่สามารถศึกษาแนวโน้มและทิศทางการย้ายถิ่นได้พอสังเขป จากข้อมูลการย้ายถิ่นของประชากรรายกลุ่มเขต ปี พ.ศ. 2552-2562 พบว่า ทุกกลุ่มเขตมีแนวโน้มของจำนวนการย้ายถิ่นเข้าและอัตราการย้ายถิ่นเข้าลดลง โดยจำนวนการย้ายเข้าลดลงอย่างมากในกลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัย และอัตราการย้ายถิ่นเข้าลดลงอย่างมากในกลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยในเมืองและเกษตรกรรมฝั่งตะวันออก รายละเอียดตามตาราง 4-7 แผนภูมิ 4-7 ตาราง 4-8 และแผนภูมิ 4-8 ส่วนการย้ายถิ่นออกนั้นทุกกลุ่มเขตมีจำนวนการย้ายถิ่นออกและอัตราการย้ายถิ่นออกเพิ่มขึ้นและลดลงตลอดช่วงระยะเวลาสิบปีที่ผ่านมา รายละเอียดตามตาราง 4-9 แผนภูมิ 4-9 ตาราง 4-10 และแผนภูมิ 4-10 จากข้อมูลการย้ายถิ่นสุทธิในปี พ.ศ. 2552-2562 กลุ่มเขตพื้นที่อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยว และกลุ่มเขตพื้นที่ศูนย์กลางธุรกิจและพาณิชยกรรม มีการย้ายถิ่นออกมากกว่าการย้ายถิ่นเข้า กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยในเมืองและเกษตรกรรมฝั่งออก และกลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยในเมืองและเกษตรกรรมฝั่งตะวันตกตอนล่าง มีการย้ายถิ่นเข้า

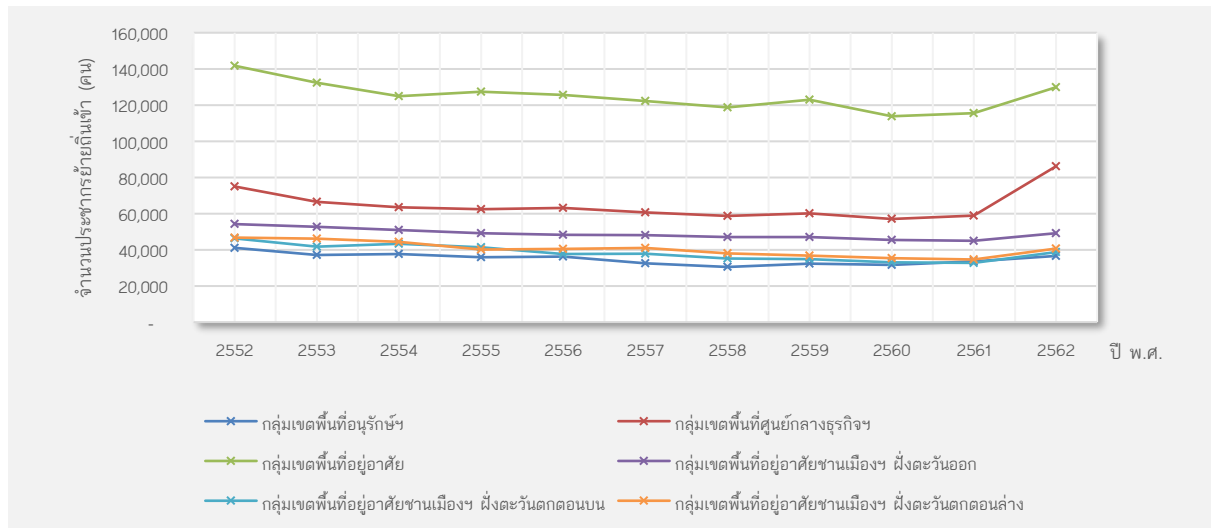
มากกว่าการย้ายถิ่นออก กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยในปี พ.ศ. 2552 มีการย้ายถิ่นเข้ามากกว่าการย้ายถิ่นออก จนกระทั่งปี พ.ศ. 2553 มีการย้ายถิ่นออกมากกว่า และกลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองและเกษตรกรรม ฝั่งตะวันตกตอนบนในปี พ.ศ. 2552-2556 มีการย้ายถิ่นเข้ามากกว่าการย้ายถิ่นออก จนกระทั่งปี พ.ศ. 2557 รายละเอียดตามแผนภูมิ 4-12 และแผนภูมิ 4-12

ตาราง 4-7 จำนวนประชากรย้ายถิ่นเข้าของกรุงเทพมหานคร รายการเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562

พื้นที่	จำนวนประชากรย้ายถิ่นเข้า (คน)										
	พ.ศ. 2552	พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562
กรุงเทพมหานคร	405,144	376,532	364,738	356,364	351,690	342,297	328,278	333,953	316,443	320,472	381,337
กลุ่มเขตพื้นที่อนุรักษ์	41,073	37,076	37,600	35,851	36,293	32,456	30,510	32,333	31,640	33,590	36,654
กลุ่มเขตพื้นที่ศูนย์กลางธุรกิจ	75,076	66,466	63,499	62,428	63,196	60,681	58,728	60,087	57,045	58,952	86,176
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัย	141,748	132,304	124,842	127,412	125,685	122,185	118,734	122,888	113,822	115,545	129,859
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ฝั่งตะวันออก	54,210	52,693	51,020	49,119	48,297	48,062	47,100	47,095	45,479	44,975	49,161
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ฝั่งตะวันตกตอนบน	46,299	41,798	43,389	41,424	37,663	37,893	35,206	34,847	33,056	32,768	38,799
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ฝั่งตะวันตกตอนล่าง	46,738	46,195	44,388	40,130	40,556	41,020	38,000	36,703	35,401	34,642	40,688

ที่มา : - สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
- รวบรวมและประมวลผลโดยกลุ่มงานวิจัยผังเมือง 2 กองนโยบายและแผนงาน สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง

แผนภูมิ 4-7 จำนวนประชากรย้ายถิ่นเข้าของกรุงเทพมหานคร รายการเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562

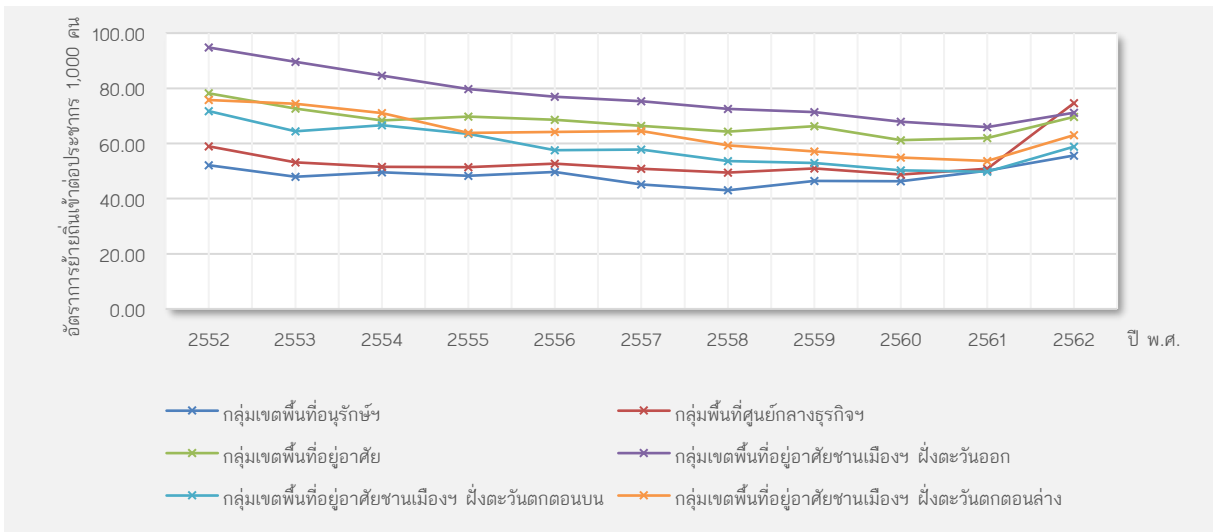

ตาราง 4-8 อัตราการย้ายถิ่นเข้าของกรุงเทพมหานคร รายการเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562

พื้นที่	อัตราการย้ายถิ่นเข้าต่อประชากรกลางปี 1,000 คน										
	พ.ศ. 2552	พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562
กรุงเทพมหานคร	70.95	66.01	64.04	62.73	61.95	60.21	57.68	58.66	55.63	56.42	67.21
กลุ่มเขตพื้นที่อนุรักษ์	52.05	47.90	49.59	48.28	49.71	45.08	43.01	46.40	46.27	50.10	55.63
กลุ่มพื้นที่ศูนย์กลางธุรกิจ	58.97	53.14	51.55	51.45	52.63	50.85	49.48	50.94	48.73	50.81	74.62
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัย	78.17	72.64	68.39	69.74	68.63	66.40	64.24	66.25	61.20	62.02	69.67
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ฝั่งตะวันออก	94.79	89.60	84.56	79.69	76.95	75.26	72.51	71.33	67.84	65.93	71.11
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ฝั่งตะวันตกตอนบน	71.72	64.40	66.62	63.42	57.52	57.74	53.55	52.95	50.20	49.73	58.87
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ฝั่งตะวันตกตอนล่าง	75.76	74.38	71.02	63.83	64.14	64.47	59.34	57.05	54.89	53.65	63.00

ที่มา : - สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
- รวบรวมและประมวลผลโดยกลุ่มงานวิจัยผังเมือง 2 กองนโยบายและแผนงาน สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง

แผนภูมิ 4-8 อัตราการย้ายถิ่นเข้าของกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562

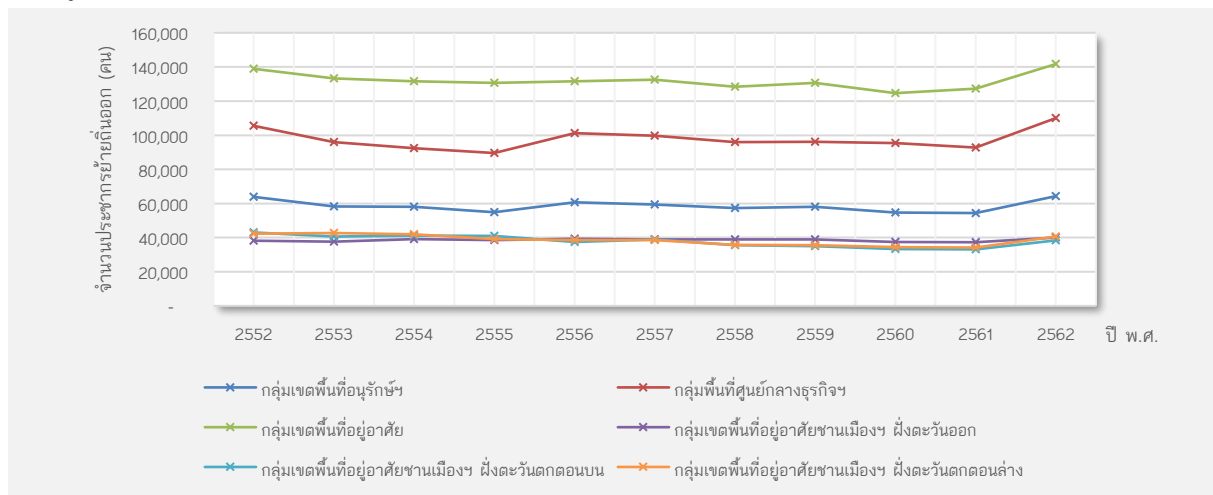

ตาราง 4-9 จำนวนประชากรย้ายถิ่นออกของกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562

พื้นที่	จำนวนประชากรย้ายถิ่นออก (คน)										
	พ.ศ. 2552	พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562
กรุงเทพมหานคร	431,608	408,440	404,507	393,801	408,874	407,950	392,034	394,291	379,687	379,102	434,992
กลุ่มเขตพื้นที่อนุรักษ์	63,817	58,179	58,100	54,939	60,638	59,391	57,387	57,981	54,607	54,396	64,289
กลุ่มพื้นที่ศูนย์กลางธุรกิจ	105,463	95,976	92,447	89,572	101,261	99,713	95,874	96,146	95,354	92,792	110,026
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัย	138,870	133,334	131,665	130,619	131,591	132,553	128,464	130,722	124,675	127,371	141,712
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ผังตะวันออก	38,160	37,666	39,186	38,633	39,306	38,924	38,967	38,842	37,434	37,284	40,027
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ผังตะวันตกตอนบน	43,020	40,602	41,170	40,987	37,521	38,888	35,578	35,020	33,278	33,098	38,320
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ผังตะวันตกตอนล่าง	42,278	42,683	41,939	39,051	38,557	38,481	35,764	35,580	34,339	34,161	40,618

ที่มา : - สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
 - รวบรวมและประมวลผลโดยกลุ่มงานวิจัยผังเมือง 2 กองนโยบายและแผนงาน สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง

แผนภูมิ 4-9 จำนวนประชากรย้ายถิ่นออกของกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562

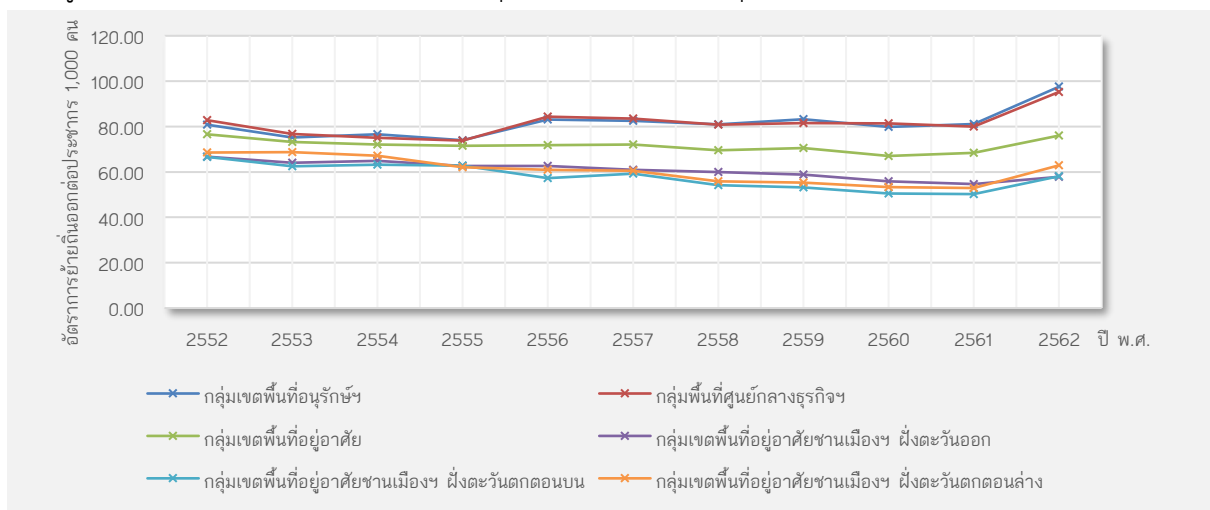

ตาราง 4-10 อัตราการย้ายถิ่นออกของกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562

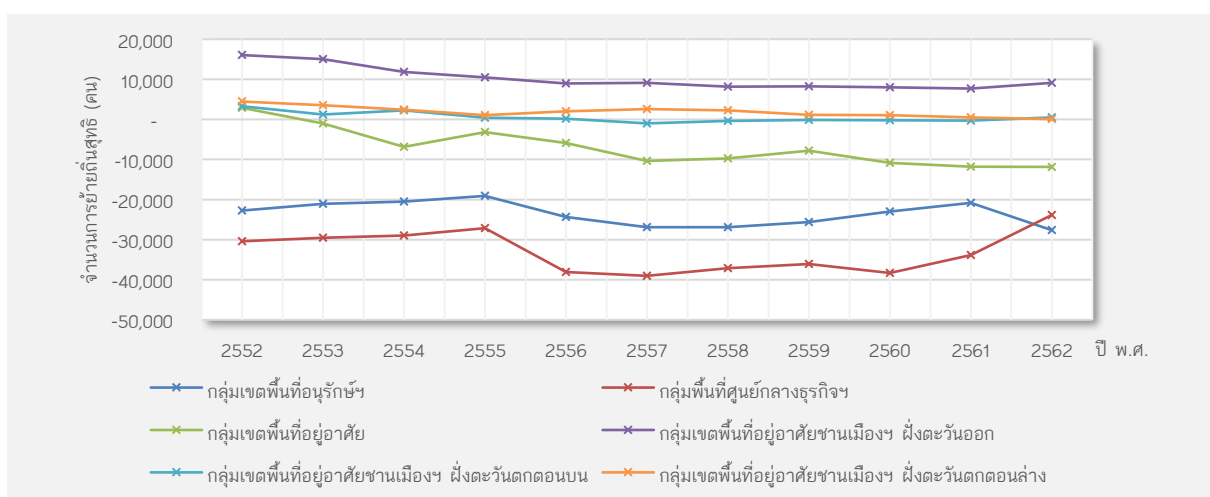
พื้นที่	อัตราการย้ายถิ่นออกต่อประชากรกลางปี 1,000 คน										
	พ.ศ. 2552	พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562
กรุงเทพมหานคร	75.59	71.60	71.03	69.32	72.02	71.76	68.88	69.26	66.75	66.74	76.66
กลุ่มเขตพื้นที่อนุรักษฯ	80.87	75.16	76.63	73.98	83.05	82.49	80.91	83.20	79.86	81.13	97.57
กลุ่มพื้นที่ศูนย์กลางธุรกิจ	82.83	76.73	75.05	73.82	84.33	83.55	80.77	81.51	81.46	79.97	95.27
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัย	76.58	73.21	72.13	71.50	71.85	72.04	69.51	70.48	67.04	68.37	76.03
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ผังตะวันออก	66.72	64.04	64.95	62.68	62.63	60.95	59.99	58.83	55.84	54.65	57.90
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ผังตะวันตกตอนบน	66.64	62.56	63.21	62.75	57.30	59.26	54.12	53.21	50.53	50.24	58.14
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ผังตะวันตกตอนล่าง	68.53	68.73	67.10	62.12	60.98	60.48	55.85	55.31	53.25	52.90	62.89

ที่มา : - สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
 - รวบรวมและประมวลผลโดยกลุ่มงานวิจัยผังเมือง 2 กองนโยบายและแผนงาน สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง

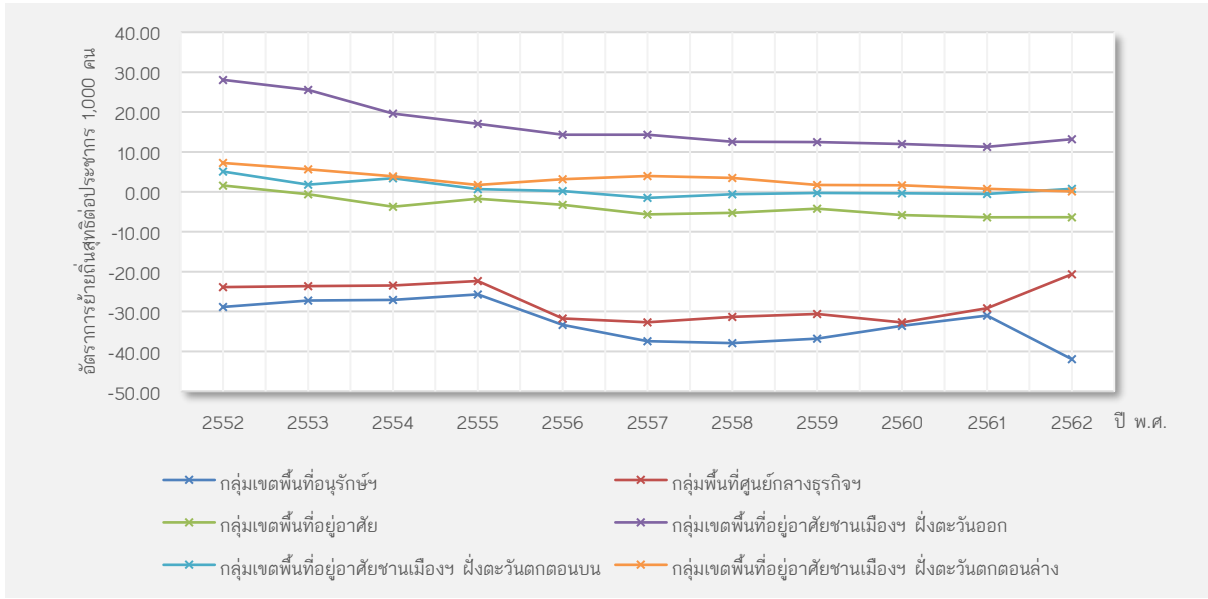
แผนภูมิ 4-10 อัตราการย้ายถิ่นออกของกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562

แผนภูมิ 4-11 จำนวนการย้ายถิ่นสุทธิของประชากรกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562

แผนภูมิ 4-12 อัตราการย้ายถิ่นสุทธิของกรุงเทพมหานคร รายกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2552-2562

การที่กรุงเทพมหานครมีจำนวนประชากรค่อนข้างคงที่ แม้วามีจำนวนการย้ายถิ่นออกมาก สาเหตุประการหนึ่ง คือ ประชากรจำนวนหนึ่งย้ายถิ่นระหว่างเขตการปกครองภายในกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะการย้ายถิ่นจากพื้นที่อนุรักษณ์ศิลปวัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยว และพื้นที่ศูนย์กลางธุรกิจและพาณิชยกรรมไปยังพื้นที่เกษตรกรรมและชานเมืองทั้งฝั่งตะวันออก และฝั่งตะวันตก ซึ่งการที่พื้นที่ดังกล่าวมีจำนวนประชากรลดลงไม่ได้แสดงความเสื่อมถอยของพื้นที่เขตเมืองชั้นใน แต่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของย่านที่อยู่อาศัยเดิมให้กลายเป็นย่านธุรกิจและพาณิชยกรรมมากขึ้น

05/ สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาประชากรตามทะเบียนราษฎรของกรุงเทพมหานคร รวมถึงเขตปริมณฑล ในปี พ.ศ. 2562 และแนวโน้มประชากรกรุงเทพมหานครรายกลุ่มเขตการวางผัง สามารถสรุปประเด็นสำคัญและข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปสถานการณ์ประชากรกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562

กรุงเทพมหานคร มีประชากรตามทะเบียนราษฎร ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 จำนวน 5,666,264 คน คิดเป็นร้อยละ 8.51 ของประชากรทั้งประเทศ เป็นเพศชาย 2,669,316 คน และเพศหญิง 2,996,948 คน คิดเป็นอัตราส่วนระหว่างเพศ ร้อยละ 89.07

หากพิจารณาในภาพรวมของกรุงเทพมหานครและปริมณฑลซึ่งเป็นภาคมหานคร มีจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 10,944,863 คน คิดเป็นร้อยละ 16.44 ของประชากรทั้งประเทศ ประชากรส่วนใหญ่กระจายตัวอยู่ในกรุงเทพมหานครมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.77 หรือมากกว่าครึ่งหนึ่งของประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จังหวัดที่มีจำนวนประชากรรองลงมา คือ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 1,344,875 คน จังหวัดนนทบุรี จำนวน 1,265,387 คน จังหวัดปทุมธานี จำนวน 1,163,604 คน จังหวัดนครปฐม จำนวน 920,030 คน และจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 584,703 คน ทั้งนี้ จำแนกประชากรตามพื้นที่เขตเมืองและชนบท (พื้นที่ในและนอกเขตเทศบาล) ได้ดังนี้

พื้นที่	จำนวนประชากรปี พ.ศ. 2562 (หน่วย: คน)
	ในเขตเทศบาล : นอกเขตเทศบาล
กรุงเทพมหานคร	5,666,264 : 0
จังหวัดสมุทรปราการ	663,336 : 681,539
จังหวัดนนทบุรี	777,155 : 488,232
จังหวัดปทุมธานี	656,896 : 506,708
จังหวัดนครปฐม	291,101 : 628,929
จังหวัดสมุทรสาคร	268,500 : 316,203
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	8,323,252 : 2,621,611

กรุงเทพมหานครมีความหนาแน่นประชากร 3,612 คนต่อตารางกิโลเมตร ซึ่งกระจุกตัวอยู่ในพื้นที่อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยว (10,143 คนต่อตารางกิโลเมตร) โดยเฉพาะเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย มีความหนาแน่นประชากรสูงถึง 22,519 คนต่อตารางกิโลเมตร ส่วนพื้นที่ที่ยังคงมีประชากรเบาบางคือ พื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองและเกษตรกรรมฝั่งตะวันออก (1,307 คนต่อตารางกิโลเมตร) โดยเฉพาะเขตหนองจอก มีความหนาแน่นประชากรเพียง 745 คนต่อตารางกิโลเมตร หากพิจารณาในภาพรวมของภาคมหานคร กรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีความหนาแน่นประชากร 1,072 คนต่อตารางกิโลเมตร โดยที่ปริมณฑลมีความหนาแน่นประชากรเฉลี่ย 429 คนต่อตารางกิโลเมตร จังหวัดนนทบุรีมีความหนาแน่นประชากรมากที่สุด

คือ 2,033 คนต่อตารางกิโลเมตร และจังหวัดนครปฐมมีความหนาแน่นประชากรน้อยที่สุด คือ 424 คนต่อตารางกิโลเมตร

กรุงเทพมหานครมีการเปลี่ยนแปลงของประชากรลดลงจากปีก่อนหน้า จำนวน 10,384 คน (กรุงเทพมหานคร มีประชากรในปี พ.ศ. 2561 จำนวน 5,676,648 คน) คิดเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงของประชากรลดลงร้อยละ 0.18 สำหรับพื้นที่ในเขตปริมณฑลที่มีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด คือ จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดนนทบุรี มีอัตราการเปลี่ยนแปลงของประชากรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.53 รองลงมา คือ จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดนครปฐม มีอัตราการเปลี่ยนแปลงของประชากรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.38 1.17 และ 0.32 ตามลำดับ

การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรในพื้นที่ระดับเขตและอำเภอ มีปรากฏทั้งประชากรเพิ่มขึ้นและลดลง ทั้งนี้ พื้นที่ที่มีประชากรเพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ชานเมืองของกรุงเทพมหานครและพื้นที่ต่อเนื่องการพัฒนาในเขตปริมณฑล โดยพื้นที่เขตของกรุงเทพมหานครที่มีการเปลี่ยนแปลงของประชากรเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 3 ได้แก่ เขตห้วยขวาง ส่วนพื้นที่อำเภอในปริมณฑล ได้แก่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ อำเภอบางกรวย และอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

พื้นที่เขตของกรุงเทพมหานครที่มีการเปลี่ยนแปลงของประชากรเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 2 แต่ไม่ถึงร้อยละ 3 ได้แก่ เขตคลองสามวา ส่วนพื้นที่อำเภอในปริมณฑล ได้แก่ อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี อำเภอพระสมุทรเจดีย์ และอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ

สำหรับพื้นที่ที่มีประชากรลดลง ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ศูนย์กลางเมืองของกรุงเทพมหานคร โดยเขตในกรุงเทพมหานครที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงประชากรลดลงมากกว่าร้อยละ 3 ได้แก่ เขตดุสิต เขตพระนคร เขตสัมพันธวงศ์ และเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย ส่วนเขตที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงของประชากรลดลงร้อยละ 2 แต่ไม่ถึงร้อยละ 3 ได้แก่ เขตปทุมวัน และเขตบางกอกน้อย สาเหตุที่ประชากรลดลง เกิดจากการย้ายถิ่นออกของประชากรไปยังพื้นที่ชานเมืองและพื้นที่ปริมณฑล รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของย่านที่อยู่อาศัยเดิมให้กลายเป็นย่านธุรกิจและพาณิชยกรรมมากขึ้น

จากการเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากรดังกล่าว ทำให้ทราบว่าจำนวนประชากรกรุงเทพมหานครลดลงในพื้นที่อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยว และบางส่วนของพื้นที่ศูนย์กลางธุรกิจและพาณิชยกรรม พร้อมกับการขยายตัวของประชากรในพื้นที่ชานเมืองของกรุงเทพมหานคร และพื้นที่ต่อเนื่องการพัฒนาในเขตปริมณฑล ทั้งนี้ เนื่องจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งครอบคลุมพื้นที่ดังกล่าว รวมถึงการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งขยายออกจากศูนย์กลางเมือง จึงทำให้ปริมณฑลเป็นพื้นที่การรองรับการล้นของประชากร กิจกรรมทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ขณะเดียวกันก็รองรับการย้ายถิ่นจากภูมิภาคต่าง ๆ

จากข้อมูลแนวโน้มประชากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทำให้ทราบว่า การเปลี่ยนแปลงประชากรกรุงเทพมหานครกำลังเข้าสู่ภาวะคงตัว ในขณะที่ปริมณฑลมีแนวโน้มประชากรเพิ่มสูงขึ้น สาเหตุหนึ่งอาจเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบครัวเรือนของประชากรกรุงเทพมหานคร ที่เปลี่ยนจากครัวเรือนขยายไปเป็นครัวเรือนเดี่ยวมากขึ้น ทำให้เกิดความต้องการที่อยู่อาศัยเพิ่มมากขึ้น แต่ที่อยู่อาศัยบริเวณศูนย์กลางเมืองของ

กรุงเทพมหานครและพื้นที่ใกล้เคียง อาทิ พื้นที่อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยว พื้นที่ศูนย์กลางธุรกิจและพาณิชย์กรรม และบางส่วนของพื้นที่อยู่อาศัย มีราคาสูง ทำให้เกิดกระแสการย้ายที่อยู่อาศัยออกไปบริเวณพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองและพื้นที่ปริมณฑล ประกอบกับมีโครงการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงกับกรุงเทพมหานคร และการขยายตัวของโครงการอสังหาริมทรัพย์ โดยเฉพาะแนวถนนพหลโยธินในอำเภอคลองหลวงและอำเภอลำลูกกา แนวถนนรังสิต-นครนายกในอำเภอธัญบุรี แนวถนนกาญจนาภิเษกในอำเภอบางใหญ่และอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี และแนวถนนสุขุมวิทในอำเภอบางพลีและอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ

นอกเหนือจากการเพิ่มขึ้นของครัวเรือนเดี่ยวแล้ว สถานการณ์การเพิ่มขึ้นของครัวเรือนประเภทอื่น ๆ ก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความต้องการที่อยู่อาศัยเพิ่มมากขึ้น ครัวเรือนประเภทอื่น ๆ ในที่นี้ หมายถึง ครัวเรือนที่มีสมาชิกคนเดียว ครัวเรือนที่มีสมาชิกไม่ได้เกี่ยวพันเป็นเครือญาติกัน ครัวเรือนที่มีแต่ผู้สูงอายุ ครัวเรือนที่มีแต่ผู้สูงอายุและเด็กอยู่ด้วยกัน เป็นต้น แม้จะมีความแตกต่างกันบ้างในรูปแบบการอยู่อาศัย แต่ครัวเรือนสองรูปแบบหลังมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงคล้ายกัน คือมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นช้า ๆ แต่เพิ่มอย่างต่อเนื่องตลอดเวลากว่า 20 ปีที่ผ่านมา อีกทั้งยังมีแนวโน้มที่แสดงถึงครัวเรือนที่มีเฉพาะผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นต่อไปอีก ซึ่งสอดคล้องกับการที่ประชากรผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ภายใต้สถานการณ์ที่เศรษฐกิจและสังคมก็เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน

สำหรับโครงสร้างประชากร กรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไปในทิศทางเดียวกัน ประชากรช่วงอายุ 45 ปีขึ้นไป มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น แสดงให้เห็นถึงโครงสร้างประชากรของกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่กำลังเปลี่ยนไปในทางที่มีอายุสูงขึ้น ปรากฏการณ์นี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากอัตราเกิดของประชากรไทยลดลงในขณะที่ประชากรมีอายุยืนยาวเนื่องจากบริการสาธารณสุขมีประสิทธิภาพ และประชากรที่เกิดในยุค Baby Boomers ได้เข้าสู่วัยสูงอายุ ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 กรุงเทพมหานครได้ก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมสูงอายุ ซึ่งคาดว่าจะก้าวเข้าสู่สังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ในปี พ.ศ. 2564 และสังคมสูงอายุนี้อาจจะเพิ่มขึ้นอีก 10 ปีต่อมา อีกทั้งยังมีการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างครัวเรือนในปัจจุบัน ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในรูปแบบการอยู่อาศัยที่มีความหลากหลายมากขึ้น นอกจากนี้ ปัจจุบันวิถีชีวิตเปลี่ยนไปทำให้คนไทยมีความต้องการมีบุตรน้อยลง ประชากรเป็นโสดมากขึ้น ประชากรสัดส่วนของผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียวและอยู่ลำพังกับคู่สมรมีแนวโน้มสูงขึ้น

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากสถานการณ์ประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผสานกับนโยบาย แผนงาน และโครงการที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับนโยบายในการกำหนดกรอบการพัฒนากรุงเทพมหานครในเชิงพื้นที่ดังนี้

- 1) การวางแผนพัฒนาพื้นที่แบบบูรณาการ - กรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีบทบาทที่ดึงดูดกิจกรรมการพัฒนาทุกด้านสู่พื้นที่ ทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การบริการสาธารณะ และส่งเสริมกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำของรายได้และโอกาสในการประกอบอาชีพกับภูมิภาคอื่น ลักษณะของการพัฒนาที่ตามมา คือ การเติบโตของกิจกรรมทุกด้านอย่างรวดเร็ว ทั้งการเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย อุตสาหกรรม

การค้า และการบริการ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ดึงดูดแรงงานและประชากรในภาคอื่น เข้ามากระจุกตัวอยู่ในพื้นที่ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล จนอาจเป็นเหตุผลทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น การขยายตัวของเมืองที่ปราศจากการวางแผนและควบคุมที่เหมาะสม ความต้องการใช้ที่ดินเพิ่มขึ้นจนก่อให้เกิดความแออัด ความต้องการสาธารณูปโภคมากขึ้น เป็นต้น จากสภาพปัญหาของพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลดังกล่าวจำเป็นต้องมีการวางแผนพัฒนาพื้นที่แบบบูรณาการร่วมกันระหว่างกรุงเทพมหานครและจังหวัดในเขตปริมณฑล ให้เหมาะสมกับศักยภาพทางเศรษฐกิจของพื้นที่ควบคู่กับการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมและการแก้ไขปัญหาเมือง นอกจากนี้ ควรมีการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ พัฒนาพื้นที่ที่กรรมสิทธิ์ของรัฐที่มีการใช้งานต่ำ หรือไม่มีการใช้งาน ที่กระจายตัวอยู่ในพื้นที่ชั้นในและชั้นกลางของกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีศักยภาพมาใช้ประโยชน์ ยกระดับสุขภาวะคนในเมือง พัฒนาพื้นที่ที่สามารถตอบสนองปัญหาและความต้องการที่หลากหลายของคนได้อย่างแท้จริง

2) การเตรียมความพร้อมด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่อรองรับสังคมสูงวัย - การสูงวัยของประชากร และโครงสร้างอายุของประชากรที่กำลังเปลี่ยนไปในทางที่มีอายุสูงขึ้น เป็นผลสืบเนื่องมาจากอัตราเกิดของประชากรทั่วโลกได้ลดลงในขณะที่ผู้คนมีอายุยืนยาวขึ้น กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหนึ่งที่กำลังเผชิญกับประเด็นดังกล่าว ซึ่งได้เริ่มก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2548 และกำลังจะเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า สถานการณ์ที่สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงนี้ คือ รูปแบบการอยู่อาศัยที่เปลี่ยนไป โดยในอดีตครัวเรือนไทยมีขนาดใหญ่ ผู้สูงอายุอยู่ในครอบครัวที่มีคนหลายรุ่นวัยอาศัยอยู่ด้วยกัน ขนาดครัวเรือนไทยได้เล็กลงจากเฉลี่ยประมาณ 5 คน ต่อครัวเรือนเมื่อ 50 ปีก่อน เหลือเพียง 3 คนในปัจจุบัน โดยมีประเด็นท้าทายคือ สัดส่วนของผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียว และอยู่ลำพังกับคู่สมรสมีแนวโน้มสูงขึ้น ซึ่งจะเกิดคำถามว่าจะมีระบบที่ช่วยเฝ้าระวังดูแลอย่างไรเมื่อผู้สูงอายุเหล่านี้มีสภาพที่ต้องพึ่งพิงหรือช่วยตัวเองไม่ได้ การเตรียมความพร้อมด้านการอยู่อาศัยจึงเป็นเรื่องสำคัญในสังคมที่กำลังมีอายุสูงขึ้น โดยส่งเสริมการจัดการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุใน 2 รูปแบบ ได้แก่ มุ่งเน้นการสูงวัยในที่เดิม (Ageing in place) ด้วยการอยู่อาศัยร่วมกันหลายรุ่นวัยหรือระหว่างวัย (Multi-/intergeneration living) และมุ่งเน้นการสร้างที่อยู่อาศัยเชิงสถาบัน (Institutional living) ด้วยการนำผู้สูงอายุมาอาศัยอยู่ร่วมกัน รวมไปถึงการเตรียมชุมชน อาคารสิ่งก่อสร้างสาธารณะ และถนน ให้เอื้อต่อการใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพของผู้สูงอายุ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขนส่งสาธารณะที่เอื้อต่อการใช้ชีวิตนอกบ้านของผู้สูงอายุ

ไม่เพียงแต่ส่งเสริมและสนับสนุนการออกแบบพื้นที่เพื่อผู้สูงอายุเท่านั้น กรุงเทพมหานครหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคเอกชนควรพัฒนาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมเพื่อการใช้งานของคนทุกกลุ่มในสังคมด้วย ไม่ว่าจะเป็นคนพิการ ผู้ป่วยพักฟื้น สตรีมีครรภ์ เด็ก ฯลฯ โดยออกแบบ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานบริการต่าง ๆ ผลลัพธ์ รวมไปถึงของใช้ในชีวิตประจำวัน ให้สามารถรองรับคนทุกกลุ่มในสังคมได้อย่างเท่าเทียมเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมและสะท้อนถึงความเป็นสากลของโลกยุคปัจจุบัน

3) การรับฟังความคิดเห็นและสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน - ความหลากหลายทั้งด้านโครงสร้างประชากรและวัฒนธรรมเป็นข้อจำกัดหนึ่งในการพัฒนาพื้นที่ เนื่องจากประชากรมีผลประโยชน์ ความต้องการและเป้าหมายต่างกัน ภาครัฐจึงควรสร้างความเข้าใจระหว่างกลุ่มประชากรและส่งเสริมให้

ประชากรในชุมชนหรือสังคมใด ๆ ได้มีการปรึกษาหารือร่วมกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน รับฟังความคิดเห็น หรือเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการปฏิบัติงานกับภาครัฐ เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาเชิงสังคมและวัฒนธรรม และทำให้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการต่าง ๆ บรรลุผลตามเป้าหมาย

บรรณานุกรม

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2562). สถิติด้านการท่องเที่ยว ปี 2562. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กันยายน, 2563, จากเว็บไซต์ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา: <https://mots.go.th/>
- กองนโยบายและแผนงาน สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง. (2563). รายงานการศึกษา การเปลี่ยนแปลงทางประชากรของกรุงเทพมหานคร ในบริบทสังคมสูงวัย. กรุงเทพมหานคร: กองนโยบายและแผนงาน สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง.
- บุญเลิศ เสียวประไพ. (2539). ระเบียบวิธีทางประชากรศาสตร์. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปราโมทย์ ประสาทกุล และคณะ. (2558). บันทึกการทำศัพทานุกรมการวิจัยทางประชากรและสังคม ฉบับปี 2558. สืบค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม, 2563, จากเว็บไซต์ ศัพทานุกรมการวิจัยทางประชากรและสังคม: <http://www.popterms.mahidol.ac.th/Popterms/>
- สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร. (2555). แผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2565). สมุทรสาคร : พิมพ์ดี.
- สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร. (2556). วิสัยทัศน์กรุงเทพฯ 2575 : กรุงเทพฯ มหานครแห่งเอเชีย Bangkok: Vibrant of Asia. กรุงเทพมหานคร: คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2563). ประชากรแฝงในประเทศไทย พ.ศ. 2562. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. (2563). สถิติการบริการด้านการทะเบียนราษฎร. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 เมษายน, 2563, จากเว็บไซต์: <http://stat.bora.dopa.go.th/>
- สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน. (2563). สถิติจำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือที่ราชอาณาจักร ประจำเดือน ธันวาคม 2562. กรุงเทพมหานคร : สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว.
- Populationpyramid.net. (2020). Population Pyramids of the World from 1950 to 2100. Retrieved May 13, 2020, from Population Pyramids Web site: <https://www.populationpyramid.net/>

ประกอบด้วยตารางข้อมูล ดังต่อไปนี้

ตาราง ผ1-1	จำนวนประชากร ความหนาแน่นประชากร การเปลี่ยนแปลง จำนวนประชากรกลางปี จำนวนบ้าน และขนาดครัวเรือน ในกรุงเทพมหานคร รายแขวง เขต และกลุ่มเขต การวางผัง ปี พ.ศ. 2562
ตาราง ผ1-2	จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในกรุงเทพมหานคร รายแขวง เขต และกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2562

ตาราง ผ1-1 จำนวนประชากร ความหนาแน่นประชากร การเปลี่ยนแปลง จำนวนประชากรกลางปี จำนวนบ้าน และขนาดครัวเรือน ในกรุงเทพมหานคร รายแขวง เขต และกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2562

เขตการปกครอง	พื้นที่ (ตร.กม.)	ประชากร (คน)	ความหนาแน่น ประชากร (คน/ตร.กม.)	บ้าน (หลัง)	ขนาดครัวเรือน (คน)	การเปลี่ยนแปลงระหว่างปี 2561-2562		ประชากร กลางปี (คน)
						จำนวนการ เปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง (%)	
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
กรุงเทพมหานคร	1568.737	5,666,264	3,612	3,041,115	1.86	- 10,384	- 0.18	5,671,456
กลุ่มเขตพื้นที่อนุรักษ์ฯ	63.634	645,417	10,143	316,627	2.04	- 18,006	- 2.71	654,420
เขตพระนคร	5.536	47,701	8,617	19,155	2.49	- 2,681	- 5.32	49,042
แขวงพระบรมมหาราชวัง	1.647	3,685	2,237	1,207	3.05	- 278	- 7.01	3,824
แขวงวังบูรพาภิรมย์	0.720	10,414	14,464	5,363	1.94	- 903	- 7.98	10,866
แขวงวัดราชบพิธ	0.220	3,138	14,264	979	3.21	- 140	- 4.27	3,208
แขวงสำราญราษฎร์	0.230	3,099	13,474	1,139	2.72	- 122	- 3.79	3,160
แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ	0.144	3,130	21,736	1,000	3.13	- 130	- 3.99	3,195
แขวงเสาชิงช้า	0.153	2,146	14,026	703	3.05	- 97	- 4.32	2,195
แขวงบวรนิเวศ	0.496	4,463	8,998	1,570	2.84	- 236	- 5.02	4,581
แขวงตลาดยอด	0.193	2,233	11,570	1,190	1.88	- 176	- 7.31	2,321
แขวงชนะสงคราม	0.339	1,843	5,437	829	2.22	- 63	- 3.31	1,875
แขวงบ้านพานถม	0.414	6,430	15,531	2,015	3.19	- 257	- 3.84	6,559
แขวงบางขุนพรหม	0.458	4,302	9,393	2,190	1.96	- 218	- 4.82	4,411
แขวงวัดสามพระยา	0.522	2,818	5,398	970	2.91	- 61	- 2.12	2,849
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย	1.931	43,485	22,519	19,606	2.22	- 2,216	- 4.85	44,593
แขวงป้อมปราบ	0.535	14,581	27,254	6,406	2.28	- 861	- 5.58	15,012
แขวงวัดเทพศิรินทร์	0.347	6,491	18,706	2,743	2.37	- 418	- 6.05	6,700
แขวงคลองมหานาค	0.448	9,128	20,375	5,664	1.61	- 363	- 3.82	9,310
แขวงบ้านบาตร	0.251	6,613	26,347	2,586	2.56	- 319	- 4.60	6,773
แขวงวัดโสมนัส	0.350	6,672	19,063	2,207	3.02	- 255	- 3.68	6,800
เขตสัมพันธวงศ์	1.416	22,463	15,864	13,195	1.70	- 1,192	- 5.04	23,059
แขวงจักรวรรดิ	0.484	6,908	14,273	5,026	1.37	- 414	- 5.65	7,115
แขวงสัมพันธวงศ์	0.483	8,319	17,224	4,422	1.88	- 421	- 4.82	8,530
แขวงตลาดน้อย	0.449	7,236	16,116	3,747	1.93	- 357	- 4.70	7,415
เขตดุสิต	10.665	89,769	8,417	31,955	2.81	- 5,085	- 5.36	92,312
แขวงดุสิต	2.23	12,404	5,555	2,535	4.89	- 179	- 1.42	12,494
แขวงวชิรพยาบาล	1.07	10,596	9,866	3,056	3.47	- 212	- 1.96	10,702
แขวงสวนจิตรลดา	1.74	7,282	4,192	2,450	2.97	- 1,539	- 17.45	8,052
แขวงสี่แยกมหานาค	0.34	7,187	21,201	2,433	2.95	- 235	- 3.17	7,305
แขวงถนนนครไชยศรี	5.28	52,300	9,902	21,481	2.43	- 2,920	- 5.29	53,760
เขตธนบุรี	8.551	106,049	12,402	57,091	1.86	- 1,705	- 1.58	106,902
แขวงวัดกัลยาณ์	0.785	8,669	11,043	2,765	3.14	- 273	- 3.05	8,806
แขวงหิรัญรูจี	0.691	11,906	17,230	3,967	3.00	- 346	- 2.82	12,079
แขวงบางยี่เรือ	1.523	20,691	13,586	7,973	2.60	- 510	- 2.41	20,946
แขวงบุคคโล	1.210	17,374	14,359	12,979	1.34	- 176	- 1.02	17,286
แขวงตลาดพลู	1.823	15,080	8,272	8,907	1.69	- 481	- 3.09	15,321
แขวงดาวคะนอง	1.289	17,392	13,493	11,881	1.46	- 31	- 0.18	17,377
แขวงสำเหร่	1.230	14,937	12,144	8,619	1.73	- 302	- 1.98	15,088
เขตบางกอกน้อย	11.944	107,732	9,020	49,559	2.17	- 2,685	- 2.43	109,075
แขวงศิริราช	1.258	16,105	12,802	4,335	3.72	- 712	- 4.23	16,461

ตาราง ผ1-1 จำนวนประชากร ความหนาแน่นประชากร การเปลี่ยนแปลง จำนวนประชากรกลางปี จำนวนบ้าน และขนาดครัวเรือน ในกรุงเทพมหานคร รายแขวง เขต และกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	พื้นที่ (ตร.กม.)	ประชากร (คน)	ความหนาแน่น ประชากร (คน/ตร.กม.)	บ้าน (หลัง)	ขนาดครัวเรือน (คน)	การเปลี่ยนแปลงระหว่างปี 2561-2562		ประชากร กลางปี (คน)
						จำนวนการ เปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง (%)	
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
แขวงบ้านช่างหล่อ	2.076	30,596	14,738	12,101	2.53	- 961	- 3.05	31,077
แขวงบางขุนนนท์	1.492	9,460	6,340	4,447	2.13	- 89	- 0.93	9,505
แขวงบางขุนศรี	4.360	31,689	7,268	15,111	2.10	- 639	- 1.98	32,009
แขวงอรุณอมรินทร์	2.758	19,882	7,209	13,565	1.47	- 284	- 1.41	20,024
เขตบางกอกใหญ่	6.180	66,152	10,704	31,671	2.09	- 1,059	- 1.58	66,682
แขวงวัดอรุณ	0.834	13,543	16,239	4,157	3.26	- 557	- 3.95	13,822
แขวงวัดท่าพระ	5.346	52,609	9,841	27,514	1.91	- 502	- 0.95	52,860
เขตบางพลัด	11.360	90,869	7,999	55,029	1.65	- 409	- 0.45	91,074
แขวงบางพลัด	3.296	22,554	6,843	9,699	2.33	- 757	- 3.25	22,933
แขวงบางอ้อ	2.846	24,559	8,629	14,357	1.71	- 149	- 0.60	24,634
แขวงบางบำหรุ	2.332	18,256	7,828	13,066	1.40	- 258	- 1.39	18,385
แขวงบางยี่ขัน	2.886	25,500	8,836	17,907	1.42	- 755	- 3.05	25,123
เขตคลองสาน	6.051	71,197	11,766	39,366	1.81	- 974	- 1.35	71,684
แขวงสมเด็จพระเจ้าพระยา	1.773	12,467	7,032	5,053	2.47	- 560	- 4.30	12,747
แขวงคลองสาน	0.727	15,614	21,477	5,863	2.66	- 434	- 2.70	15,831
แขวงบางลำภูกลาง	2.234	24,070	10,774	13,309	1.81	- 274	- 1.13	24,207
แขวงคลองตันเหนือ	1.317	19,046	14,462	15,141	1.26	- 294	- 1.57	18,899
กลุ่มเขตพื้นที่ศูนย์กลางธุรกิจ	160.934	1,154,621	7,175	790,367	1.46	- 297	- 0.03	1,154,770
เขตบางซื่อ	11.545	126,310	10,941	75,635	1.67	- 1,011	- 0.81	125,805
แขวงบางซื่อ	5.762	82,570	14,330	50,848	1.62	- 936	- 1.15	82,102
แขวงวงศ์สว่าง	5.783	43,740	7,564	24,787	1.76	- 75	- 0.17	43,703
เขตจตุจักร	32.908	156,605	4,759	121,352	1.29	- 682	- 0.44	156,264
แขวงลาดยาว	10.690	41,814	3,912	28,431	1.47	- 746	- 1.75	42,187
แขวงเสนานิคม	2.826	20,417	7,225	18,283	1.12	- 548	- 2.76	20,143
แขวงจันทน์เกษม	6.026	38,701	6,422	26,790	1.44	- 53	- 0.14	38,728
แขวงจอมพล	5.488	32,288	5,883	34,166	0.95	- 944	- 3.01	31,816
แขวงจตุจักร	7.878	23,385	2,968	13,682	1.71	- 11	- 0.05	23,391
เขตพญาไท	9.595	69,382	7,231	44,425	1.56	- 959	- 1.36	69,862
แขวงสามเสนใน*	n/a	33,041	n/a	20,672	1.60	- 1,063	- 3.12	33,573
แขวงพญาไท*	n/a	36,341	n/a	23,753	1.53	- 104	- 0.29	36,289
เขตราชเทวี	7.126	72,568	10,184	52,041	1.39	- 616	- 0.86	72,260
แขวงทุ่งพญาไท	2.559	32,498	12,699	10,407	3.12	- 246	- 0.75	32,621
แขวงถนนพญาไท	1.136	9,538	8,396	11,621	0.82	- 481	- 5.31	9,298
แขวงถนนเพชรบุรี	1.148	14,685	12,792	11,607	1.27	- 134	- 0.92	14,618
แขวงมักกะสัน	2.283	15,847	6,941	18,406	0.86	- 247	- 1.58	15,724
เขตดินแดง	8.354	119,150	14,263	61,210	1.95	- 1,611	- 1.33	119,956
แขวงดินแดง*	n/a	74,668	n/a	37,059	2.01	- 1,111	- 1.47	75,224
แขวงรัชดาภิเษก*	n/a	44,482	n/a	24,151	1.84	- 500	- 1.11	44,732
เขตห้วยขวาง	15.033	84,340	5,610	81,877	1.03	- 2,651	- 3.25	83,015
แขวงห้วยขวาง	5.342	27,341	5,118	32,016	0.85	- 1,462	- 5.65	26,610
แขวงบางกะปิ	5.408	18,989	3,511	25,629	0.74	- 1,383	- 7.86	18,298
แขวงสามเสนนอก	4.283	38,010	8,875	24,232	1.57	- 194	- 0.51	38,107

ตาราง ผ1-1 จำนวนประชากร ความหนาแน่นประชากร การเปลี่ยนแปลง จำนวนประชากรกลางปี จำนวนบ้าน และขนาดครัวเรือน ในกรุงเทพมหานคร รายแขวง เขต และกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	พื้นที่ (ตร.กม.)	ประชากร (คน)	ความหนาแน่น ประชากร (คน/ตร.กม.)	บ้าน (หลัง)	ขนาดครัวเรือน (คน)	การเปลี่ยนแปลงระหว่างปี 2561-2562		ประชากร กลางปี (คน)
						จำนวนการ เปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง (%)	
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
เขตปทุมวัน	8.369	47,085	5,626	33,103	1.42	- 1,297	- 2.68	47,734
แขวงรองเมือง	1.300	16,551	12,732	7,158	2.31	- 630	- 3.67	16,866
แขวงวังใหม่	1.403	6,805	4,850	6,241	1.09	- 287	- 4.05	6,949
แขวงปทุมวัน	2.181	5,384	2,469	1,075	5.01	- 674	- 11.13	5,721
แขวงลุมพินี	3.485	18,345	5,264	18,629	0.98	294	1.63	18,198
เขตบางรัก	5.536	48,227	8,712	32,347	1.49	20	0.04	48,217
แขวงมหาพฤฒาราม	0.889	10,980	12,351	6,476	1.70	- 263	- 2.34	11,112
แขวงสีลม	2.074	18,713	9,023	12,496	1.50	482	2.64	18,472
แขวงสุริยวงศ์	0.820	5,075	6,189	4,918	1.03	- 183	- 3.48	5,167
แขวงบางรัก	0.689	2,760	4,006	1,446	1.91	- 46	- 1.64	2,783
แขวงสีพระยา	1.064	10,699	10,055	7,011	1.53	30	0.28	10,684
เขตสาทร	9.326	77,773	8,339	43,431	1.79	- 1,087	- 1.38	78,317
แขวงทุ่งวัดดอน	3.195	38,022	11,900	17,802	2.14	- 819	- 2.11	38,432
แขวงยานนาวา	2.090	20,327	9,726	10,866	1.87	- 136	- 0.66	20,395
แขวงทุ่งมหาเมฆ	4.041	19,424	4,807	14,763	1.32	- 132	- 0.67	19,490
เขตวัฒนา	12.565	87,225	6,942	78,258	1.11	1,583	1.85	86,434
แขวงคลองเตยเหนือ	2.109	9,187	4,356	17,301	0.53	383	4.35	8,996
แขวงคลองตันเหนือ	7.031	55,580	7,905	38,668	1.44	1,146	2.11	55,007
แขวงพระโขนงเหนือ	3.425	22,458	6,557	22,289	1.01	54	0.24	22,431
เขตคลองเตย	12.994	101,244	7,792	74,741	1.35	- 299	- 0.29	101,394
แขวงคลองเตย	7.249	66,401	9,160	33,422	1.99	- 945	- 1.40	66,874
แขวงคลองตัน	1.895	11,320	5,974	14,325	0.79	219	1.97	11,211
แขวงพระโขนง	3.850	23,523	6,110	26,994	0.87	427	1.85	23,310
เขตยานนาวา	16.662	77,814	4,670	52,403	1.48	- 217	- 0.28	77,923
แขวงช่องนนทรี	9.984	48,531	4,861	32,692	1.48	254	0.53	48,404
แขวงบางโพงพาง	6.678	29,283	4,385	19,711	1.49	- 471	- 1.58	29,519
เขตบางคอแหลม	10.921	86,898	7,957	39,544	2.20	- 1,390	- 1.57	87,593
แขวงบางคอแหลม	2.749	24,599	8,948	10,314	2.39	- 344	- 1.38	24,771
แขวงวัดพระยาไกร	2.300	25,679	11,165	10,325	2.49	- 601	- 2.29	25,980
แขวงบางโคล่	5.872	36,620	6,236	18,905	1.94	- 445	- 1.20	36,843
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัย	403.695	1,863,250	4,615	1,031,424	1.81	- 998	- 0.05	1,863,749
เขตหลักสี่	22.841	104,285	4,566	57,383	1.82	- 292	- 0.28	104,431
แขวงทุ่งสองห้อง	16.886	76,111	4,507	39,641	1.92	- 346	- 0.45	76,284
แขวงตลาดบางเขน	5.955	28,174	4,731	17,742	1.59	54	0.19	28,147
เขตดอนเมือง	36.803	170,021	4,620	77,220	2.20	762	0.45	169,640
แขวงสีกัน	11.534	63,890	5,539	28,231	2.26	797	1.26	63,492
แขวงดอนเมือง	10.605	82,668	7,795	38,948	2.12	22	0.03	82,657
แขวงสามสิบ	14.664	23,463	1,600	10,041	2.34	- 57	- 0.24	23,492
เขตสายไหม	44.615	206,278	4,624	102,868	2.01	1,746	0.85	205,405
แขวงสายไหม	18.659	80,954	4,339	34,990	2.31	223	0.28	80,843
แขวงออเงิน	13.516	40,001	2,960	23,602	1.69	1,445	3.75	39,279
แขวงคลองถนน	12.440	85,323	6,859	44,276	1.93	78	0.09	85,284

ตาราง ผ1-1 จำนวนประชากร ความหนาแน่นประชากร การเปลี่ยนแปลง จำนวนประชากรกลางปี จำนวนบ้าน และขนาดครัวเรือน ในกรุงเทพมหานคร รายแขวง เขต และกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	พื้นที่ (ตร.กม.)	ประชากร (คน)	ความหนาแน่น ประชากร (คน/ตร.กม.)	บ้าน (หลัง)	ขนาดครัวเรือน (คน)	การเปลี่ยนแปลงระหว่างปี 2561-2562		ประชากร กลางปี (คน)
						จำนวนการ เปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง (%)	
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
เขตบางเขน	42.123	189,000	4,487	112,614	1.68	- 2,323	- 1.21	190,162
แขวงอนุสาวรีย์	18.41	91,840	4,990	59,025	1.56	- 2,710	- 2.87	93,195
แขวงท่าแร้ง	23.72	97,160	4,097	53,589	1.81	387	0.40	96,967
เขตลาดพร้าว	22.157	118,574	5,352	57,720	2.05	- 1,135	- 0.95	119,142
แขวงลาดพร้าว	15.102	91,456	6,056	45,840	2.00	- 788	- 0.85	91,850
แขวงจรเข้บัว	7.055	27,118	3,844	11,880	2.28	- 347	- 1.26	27,292
เขตบึงกุ่ม	24.311	142,237	5,851	75,351	1.89	- 753	- 0.53	142,614
แขวงคลองกุ่ม	10.811	69,536	6,432	35,061	1.98	51	0.07	69,511
แขวงนวมินทร์	4.885	27,279	5,584	13,049	2.09	- 277	- 1.01	27,418
แขวงนวลจันทร์	8.615	45,422	5,272	27,241	1.67	- 527	- 1.15	45,686
เขตบางกะปิ	28.523	146,108	5,122	104,926	1.39	- 733	- 0.50	146,475
แขวงคลองจั่น	12.062	78,147	6,479	48,025	1.63	- 901	- 1.14	78,598
แขวงหัวหมาก	16.461	67,961	4,129	56,901	1.19	168	0.25	67,877
เขตวังทองหลาง	19.265	109,653	5,692	61,277	1.79	- 1,640	- 1.47	110,473
แขวงวังทองหลาง	5.558	24,560	4,419	13,417	1.83	- 372	- 1.49	24,746
แขวงสะพานสอง	1.934	11,763	6,082	6,606	1.78	- 236	- 1.97	11,881
แขวงคลองเจ้าคุณสิงห์	4.065	29,066	7,150	13,872	2.10	- 427	- 1.45	29,280
แขวงพลับพลา	7.708	44,264	5,743	27,382	1.62	- 605	- 1.35	44,567
เขตคันนายาว	25.980	97,095	3,737	44,685	2.17	- 92	- 0.09	97,141
แขวงคันนายาว	12.917	47,763	3,698	18,216	2.62	63	0.13	47,732
แขวงรามอินทรา	13.063	49,332	3,776	26,469	1.86	- 155	- 0.31	49,410
เขตสะพานสูง	28.124	96,059	3,416	40,482	2.37	223	0.23	95,948
แขวงสะพานสูง*	n/a	28,600	n/a	11,103	2.58	- 409	- 1.41	28,805
แขวงราษฎร์พัฒนา*	n/a	42,634	n/a	18,036	2.36	96	0.23	42,586
แขวงทับช้าง*	n/a	24,825	n/a	11,343	2.19	536	2.21	24,557
เขตสวนหลวง	23.678	124,048	5,239	78,435	1.58	1,022	0.83	123,537
แขวงสวนหลวง*	n/a	47,736	n/a	31,887	1.50	1,111	2.38	47,181
แขวงอ่อนนุช*	n/a	44,890	n/a	27,853	1.61	- 397	- 0.88	45,089
แขวงพัฒนาการ*	n/a	31,422	n/a	18,695	1.68	308	0.99	31,268
เขตประเวศ	52.490	180,769	3,444	89,608	2.02	2,479	1.39	179,530
แขวงประเวศ	22.805	87,475	3,836	35,922	2.44	980	1.13	86,985
แขวงหนองบอน	14.513	41,816	2,881	23,813	1.76	- 264	- 0.63	41,948
แขวงคอกไม้	15.172	51,478	3,393	29,873	1.72	1,763	3.55	50,597
เขตพระโขนง	13.986	88,998	6,363	58,445	1.52	- 239	- 0.27	89,118
แขวงบางจาก*	n/a	67,534	n/a	41,615	1.62	- 567	- 0.83	67,818
แขวงพระโขนงใต้*	n/a	21,464	n/a	16,830	1.28	328	1.55	21,300
เขตบางนา	18.789	90,125	4,797	70,410	1.28	- 23	- 0.03	90,137
แขวงบางนา*	n/a	3	n/a	-	1.48	- 1	- 25.00	4
แขวงบางนาเหนือ*	n/a	41,957	n/a	33,350	1.48	- 276	- 0.65	42,095
แขวงบางนาใต้*	n/a	48,165	n/a	37,060	1.30	254	0.53	48,038

ตาราง ผ1-1 จำนวนประชากร ความหนาแน่นประชากร การเปลี่ยนแปลง จำนวนประชากรกลางปี จำนวนบ้าน และขนาดครัวเรือน ในกรุงเทพมหานคร รายแขวง เขต และกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	พื้นที่ (ตร.กม.)	ประชากร (คน)	ความหนาแน่น ประชากร (คน/ตร.กม.)	บ้าน (หลัง)	ขนาดครัวเรือน (คน)	การเปลี่ยนแปลงระหว่างปี 2561-2562		ประชากร กลางปี (คน)
						จำนวนการ เปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง (%)	
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ฝั่งตะวันออก	534.451	698,471	1,307	307,295	2.27	9,489	1.38	693,727
เขตคลองสามวา	110.686	202,094	1,826	84,728	2.39	4,075	2.06	200,057
แขวงสามวาตะวันตก	24.249	58,123	2,397	24,664	2.36	1,453	2.56	57,397
แขวงสามวาตะวันออก	40.574	26,325	649	9,283	2.84	261	1.00	26,195
แขวงบางชัน	18.644	87,715	4,705	40,903	2.14	1,872	2.18	86,779
แขวงทรายกองดิน	11.396	12,962	1,137	4,996	2.59	331	2.62	12,797
แขวงทรายกองดินใต้	15.823	16,969	1,072	4,882	3.48	158	0.94	16,890
เขตหนองจอก	236.261	176,022	745	65,048	2.71	3,032	1.75	174,506
แขวงกระทุ่มราย	38.132	39,700	1,041	16,188	2.45	717	1.84	39,342
แขวงหนองจอก	29.992	22,375	746	8,080	2.77	602	2.76	22,074
แขวงคลองสิบ	30.849	9,085	294	2,368	3.84	63	0.70	9,054
แขวงคลองสิบสอง	38.867	11,699	301	4,244	2.76	334	2.94	11,532
แขวงโคกแฝด	22.524	34,190	1,518	11,842	2.89	400	1.18	33,990
แขวงคูฝิ่งเหนือ	17.750	17,940	1,011	6,165	2.91	177	1.00	17,852
แขวงลำผักชี	33.358	31,353	940	13,230	2.37	613	1.99	31,047
แขวงลำต้อยติ่ง	24.789	9,680	390	2,931	3.30	126	1.32	9,617
เขตมีนบุรี	63.645	142,586	2,240	61,051	2.34	275	0.19	142,449
แขวงมีนบุรี	28.459	97,385	3,422	46,904	2.08	171	0.18	97,300
แขวงแสนแสบ	35.186	45,201	1,285	14,147	3.20	104	0.23	45,149
เขตลาดกระบัง	123.859	177,769	1,435	96,468	1.84	2,107	1.20	176,716
แขวงลาดกระบัง	10.823	30,353	2,804	18,808	1.61	397	1.33	30,155
แขวงคลองสองต้นนุ่น	14.297	68,026	4,758	32,784	2.07	371	0.55	67,841
แขวงคลองสามประเวศ	17.458	15,915	912	11,263	1.41	130	0.82	15,850
แขวงลำปลาทิว	33.752	24,878	737	12,974	1.92	546	2.24	24,605
แขวงทับยาว	25.834	30,426	1,178	17,825	1.71	635	2.13	30,109
แขวงชุมทอง	21.695	8,171	377	2,814	2.90	28	0.34	8,157
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ฝั่งตะวันตกตอนบน	177.813	659,332	3,708	291,238	2.26	328	0.05	659,168
เขตตลิ่งชัน	29.479	104,779	3,554	42,532	2.46	268	0.26	104,913
แขวงคลองชักพระ	1.251	10,435	8,341	4,595	2.27	81	0.77	10,476
แขวงตลิ่งชัน	5.183	24,871	4,799	11,351	2.19	136	0.54	24,939
แขวงฉิมพลี	7.338	24,006	3,271	9,516	2.52	330	1.36	24,171
แขวงบางพรหม	4.253	13,739	3,230	4,847	2.83	19	0.14	13,749
แขวงบางระมาด	8.539	19,719	2,309	7,936	2.48	149	0.76	19,645
แขวงบางเขืองหนึ่ง	2.915	12,009	4,120	4,287	2.80	149	1.26	11,935
เขตทวีวัฒนา	50.219	78,548	1,564	33,895	2.32	154	0.20	78,471
แขวงทวีวัฒนา	21.521	23,040	1,071	8,973	2.57	162	0.71	22,959
แขวงศาลาธรรมสพน์	28.698	55,508	1,934	24,922	2.23	8	0.01	55,512
เขตบางแค	44.456	193,491	4,352	92,959	2.08	176	0.09	193,403
แขวงบางแค	6.486	38,955	6,006	25,506	1.53	139	0.36	39,025
แขวงบางแคเหนือ	12.060	60,111	4,984	28,195	2.13	195	0.32	60,209

ตาราง ผ1-1 จำนวนประชากร ความหนาแน่นประชากร การเปลี่ยนแปลง จำนวนประชากรกลางปี จำนวนบ้าน และขนาดครัวเรือน ในกรุงเทพมหานคร รายแขวง เขต และกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	พื้นที่ (ตร.กม.)	ประชากร (คน)	ความหนาแน่น ประชากร (คน/ตร.กม.)	บ้าน (หลัง)	ขนาดครัวเรือน (คน)	การเปลี่ยนแปลงระหว่างปี 2561-2562		ประชากร กลางปี (คน)
						จำนวนการ เปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง (%)	
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
แขวงบางไผ่	14.670	39,996	2,726	14,597	2.74	- 281	- 0.70	40,137
แขวงหลักสอง	11.240	54,429	4,842	24,661	2.21	791	1.47	54,034
เขตหนองแขม	35.825	156,354	4,364	61,882	2.53	87	0.06	156,311
แขวงหนองแขม	18.789	80,394	4,279	30,333	2.65	335	0.42	80,227
แขวงหนองค้างพลู	17.036	75,960	4,459	31,549	2.41	- 248	- 0.33	76,084
เขตภาษีเจริญ	17.834	126,160	7,074	59,970	2.10	179	0.14	126,071
แขวงบางหว้า	5.105	38,376	7,517	21,516	1.78	471	1.24	38,141
แขวงบางด้วน	2.514	28,525	11,346	10,625	2.68	- 383	- 1.32	28,717
แขวงบางจาก	1.394	8,203	5,885	3,657	2.24	- 16	- 0.19	8,211
แขวงบางแวก	3.022	18,866	6,243	9,503	1.99	48	0.26	18,842
แขวงคลองขวาง	2.992	11,008	3,679	3,667	3.00	- 85	- 0.77	11,051
แขวงปากคลองภาษีเจริญ	1.898	15,040	7,924	9,090	1.65	262	1.77	14,909
แขวงคูหาสวรรค์	0.909	6,142	6,757	1,912	3.21	- 118	- 1.88	6,201
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ฝั่งตะวันตกตอนล่าง	228.220	645,173	2,827	304,164	2.12	- 900	- 0.14	645,623
เขตทุ่งครุ	30.741	123,048	4,003	53,735	2.29	752	0.61	122,672
แขวงบางมด	12.765	55,377	4,338	27,396	2.02	277	0.50	55,239
แขวงทุ่งครุ	17.976	67,671	3,765	26,339	2.57	475	0.71	67,434
เขตบางบอน	34.745	105,684	3,042	50,531	2.09	- 1,235	- 1.16	106,302
แขวงบางบอน*	n/a	1	n/a	1	n/a	n/a	n/a	n/a
แขวงบางบอนเหนือ*	n/a	22,574	n/a	10,152	2.22	102	0.45	22,523
แขวงบางบอนใต้*	n/a	25,063	n/a	9,251	2.71	- 168	- 0.67	25,147
แขวงคลองบางพราน*	n/a	32,869	n/a	17,361	1.89	- 623	- 1.86	33,181
แขวงคลองบางบอน*	n/a	25,177	n/a	13,766	1.83	- 547	- 2.13	25,451
เขตบางขุนเทียน	120.687	185,824	1,540	90,017	2.06	1,946	1.06	184,851
แขวงท่าข้าม	84.712	59,998	708	29,709	2.02	1,036	1.76	59,480
แขวงแสมดำ	35.975	125,826	3,498	60,308	2.09	910	0.73	125,371
เขตจอมทอง	26.265	150,108	5,715	72,472	2.07	- 1,066	- 0.71	150,641
แขวงบางขุนเทียน	5.789	36,209	6,255	15,224	2.38	- 270	- 0.74	36,344
แขวงบางค้อ	3.375	35,379	10,483	17,977	1.97	102	0.29	35,328
แขวงบางมด	11.918	44,623	3,744	23,570	1.89	- 202	- 0.45	44,724
แขวงจอมทอง	5.183	33,897	6,540	15,701	2.16	- 696	- 2.01	34,245
เขตราษฎร์บูรณะ	15.782	80,509	5,101	37,409	2.15	- 1,297	- 1.59	81,158
แขวงราษฎร์บูรณะ	6.716	31,892	4,749	13,849	2.30	- 698	- 2.14	32,241
แขวงบางปะกอก	9.066	48,617	5,363	23,560	2.06	- 599	- 1.22	48,917

หมายเหตุ 1: *

- เขตพระโขนง มีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่แขวงบางจาก และจัดตั้งแขวงพระโขนงใต้ (ตั้งแต่วันที่ 26 ก.ค. 60)
- เขตพญาไท มีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่แขวงสามเสนใน และจัดตั้งแขวงพญาไท (ตั้งแต่วันที่ 26 ก.ค. 60)
- เขตดินแดง มีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่แขวงดินแดง และจัดตั้งแขวงรัชดาภิเษก (ตั้งแต่วันที่ 26 ก.ค. 60)
- เขตสวนหลวง มีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่แขวงสวนหลวง และจัดตั้งแขวงอ่อนนุช และแขวงพัฒนาการ (ตั้งแต่วันที่ 26 ก.ค. 60)

- เขตสะพานสูง มีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่แขวงสะพานสูง และจัดตั้งแขวงราษฎร์พัฒนา และแขวงทับช้าง (ตั้งแต่วันที่ 26 ก.ค. 60)
- เขตบางนา มีการยุบพื้นที่แขวงบางนา และจัดตั้งแขวงบางนาเหนือ และแขวงบางนาใต้ (ตั้งแต่วันที่ 26 ก.ค. 60)
- เขตบางบอน มีการยุบพื้นที่แขวงบางบอน และจัดตั้งแขวงบางบอนเหนือ แขวงบางบอนใต้ แขวงคลองบางพราน และแขวงคลองบางบอน (ตั้งแต่วันที่ 26 ก.ค. 60)

หมายเหตุ 2: แต่ละคอลัมน์ในตาราง ผ1-1 มีที่มาของข้อมูล หรือ รายละเอียดการคำนวณ ดังนี้

- (a) ข้อมูลขนาดพื้นที่รายแขวงและเขตของกรุงเทพมหานคร มีที่มาจากกองสำรวจและแผนที่ สำนักผังเมือง
- (b) และ (d) เป็นข้อมูลตามทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2562 ของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ส่วนข้อมูลรายกลุ่มเขตมีที่มาจากผลการคำนวณผลรวมของเขตในกลุ่มเขต
- (c) ความหนาแน่นประชากร คือ จำนวนประชากรต่อหน่วยพื้นที่ คำนวณจาก $(c) = (b) / (a)$
- (e) ขนาดครัวเรือน คือ จำนวนประชากรเฉลี่ยต่อครัวเรือน คำนวณโดย $(e) = (b) / (d)$
- (f) จำนวนการเปลี่ยนแปลงประชากร คำนวณจากจำนวนประชากรที่เพิ่มหรือลดลงจากปี พ.ศ. 2561 ทั้งนี้ ค่าเป็นบวก หมายถึง จำนวนประชากรเพิ่มขึ้น ส่วนค่าติดลบ หมายถึง จำนวนประชากรลดลง
- (g) อัตราการเปลี่ยนแปลงประชากร คือ การคำนวณอัตราเพิ่มประชากร (population growth rate) โดยการหาความแตกต่างของจำนวนประชากรระหว่างปี พ.ศ. 2561-2562 ด้วยวิธีเลขคณิต (arithmetic method) ทั้งนี้ หากพื้นที่ใดมีอัตราการเปลี่ยนแปลงประชากรที่มีค่าติดลบแสดงว่าพื้นที่นั้น ๆ มีอัตราการเปลี่ยนแปลงประชากรลดลง
- (h) จำนวนประชากรกลางปี หมายถึง จำนวนประชากร ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 2562 เป็นตัวแทนของประชากรทั้งปีเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณจากสูตร หน้า 16

หมายเหตุ 3: n/a คือ ไม่มีข้อมูล ณ วันที่จัดเก็บ หรือไม่สามารถคำนวณได้เนื่องจากไม่มีข้อมูล

ตาราง ผ1-2 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในกรุงเทพมหานคร รายแขวง เขต และกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2562

เขตการปกครอง	การเกิด		การตาย		การย้ายถิ่น									
	ประชากรเกิด (คน)	crude birth rate	ประชากรตาย (คน)	crude death rate	การย้ายถิ่นเข้า		การย้ายถิ่นออก		การย้ายถิ่นรวม		การย้ายถิ่นสุทธิ			
					ประชากร ย้ายเข้า (คน)	in-migration rate	ประชากร ย้ายออก (คน)	out-migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นรวม (คน)	gross migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นสุทธิ (คน)	net migration rate		
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)			
กรุงเทพมหานคร	77,312	14.39	46,853	8.72	381,337	70.98	434,992	80.96	816,329	151.94	-	53,655	-	9.99
กลุ่มเขตพื้นที่อนุรักษ์ฯ	15,222	42.81	9,199	25.87	36,654	103.09	64,289	180.81	100,943	283.90	-	27,635	-	77.72
เขตพระนคร	2	0.04	115	2.34	2,128	43.39	4,473	91.21	6,601	134.60	-	2,345	-	47.82
แขวงพระบรมมหาราชวัง	-	-	4	1.05	208	54.39	462	120.82	670	175.21	-	254	-	66.42
แขวงวังบูรพาภิรมย์	-	-	12	1.10	469	43.16	1,293	119.00	1,762	162.16	-	824	-	75.84
แขวงวัดราชบพิธ	-	-	6	1.87	78	24.31	199	62.03	277	86.35	-	121	-	37.72
แขวงสำราญราษฎร์	1	0.32	4	1.27	116	36.71	217	68.67	333	105.38	-	101	-	31.96
แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ	1	0.31	11	3.44	146	45.70	248	77.62	394	123.32	-	102	-	31.92
แขวงเสาชิงช้า	-	-	5	2.28	82	37.37	167	76.10	249	113.47	-	85	-	38.73
แขวงบวรนิเวศ	-	-	20	4.37	217	47.37	420	91.68	637	139.05	-	203	-	44.31
แขวงตลาดยอด	-	-	7	3.02	99	42.65	266	114.61	365	157.26	-	167	-	71.95
แขวงชนะสงคราม	-	-	9	4.80	58	30.94	108	57.62	166	88.56	-	50	-	26.67
แขวงบ้านพานถม	-	-	13	1.98	303	46.20	516	78.68	819	124.88	-	213	-	32.48
แขวงบางขุนพรหม	-	-	19	4.31	239	54.18	424	96.12	663	150.31	-	185	-	41.94
แขวงวัดสามพระยา	-	-	5	1.76	113	39.67	153	53.71	266	93.38	-	40	-	14.04
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย	1,292	28.97	1,095	24.56	1,459	32.72	4,543	101.88	6,002	134.60	-	3,084	-	69.16
แขวงป้อมปราบ	883	58.82	786	52.36	467	31.11	2,062	137.36	2,529	168.47	-	1,595	-	106.25
แขวงวัดเทพศิรินทร์	12	1.79	19	2.84	206	30.75	568	84.78	774	115.52	-	362	-	54.03
แขวงคลองมอฬานาค	371	39.85	263	28.25	357	38.35	1,005	107.95	1,362	146.30	-	648	-	69.61
แขวงบ้านบาตร	17	2.51	11	1.62	164	24.22	446	65.85	610	90.07	-	282	-	41.64
แขวงวัดโสมนัส	9	1.32	16	2.35	265	38.97	462	67.95	727	106.92	-	197	-	28.97

ตาราง ผ1-2 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในกรุงเทพมหานคร รายแขวง เขต และกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	การเกิด		การตาย		การย้ายถิ่น									
	ประชากรเกิด (คน)	crude birth rate	ประชากรตาย (คน)	crude death rate	การย้ายถิ่นเข้า		การย้ายถิ่นออก		การย้ายถิ่นรวม		การย้ายถิ่นสุทธิ			
					ประชากร ย้ายเข้า (คน)	in-migration rate	ประชากร ย้ายออก (คน)	out-migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นรวม (คน)	gross migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นสุทธิ (คน)	net migration rate		
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)			
เขตสัมพันธวงศ์	-	-	38	1.65	911	39.51	1,888	81.88	2,799	121.38	-	977	-	42.37
แขวงจักรวรรดิ	-	-	6	0.84	279	39.21	635	89.25	914	128.46	-	356	-	50.04
แขวงสัมพันธวงศ์	-	-	18	2.11	305	35.76	628	73.63	933	109.39	-	323	-	37.87
แขวงตลาดน้อย	-	-	14	1.89	327	44.10	625	84.29	952	128.40	-	298	-	40.19
เขตดุสิต	1,907	20.66	1,411	15.29	7,413	80.30	13,437	145.56	20,850	225.87	-	6,024	-	65.26
แขวงดุสิต	1,896	151.76	10	0.80	1,023	81.88	2,994	239.64	4,017	321.53	-	1,971	-	157.76
แขวงวชิรพยาบาล	8	0.75	1,157	108.11	683	63.82	755	70.55	1,438	134.37	-	72	-	6.73
แขวงสวนจิตรลดา	1	0.12	23	2.86	174	21.61	1,644	204.19	1,818	225.80	-	1,470	-	182.57
แขวงสี่แยกมหานาค	2	0.27	104	14.24	171	23.41	354	48.46	525	71.87	-	183	-	25.05
แขวงถนนนครไชยศรี	-	-	117	2.18	5,362	99.74	7,690	143.04	13,052	242.78	-	2,328	-	43.30
เขตธนบุรี	2,519	23.56	1,361	12.73	5,423	50.73	8,735	81.71	14,158	132.44	-	3,312	-	30.98
แขวงวัดกัลยาณ์	4	0.45	26	2.95	320	36.34	512	58.15	832	94.49	-	192	-	21.80
แขวงศิริบุญชัย	7	0.58	39	3.23	400	33.12	631	52.24	1,031	85.35	-	231	-	19.12
แขวงบางยี่เรือ	20	0.95	48	2.29	679	32.42	1,058	50.51	1,737	82.93	-	379	-	18.09
แขวงบุคคโล	2,270	131.32	1,066	61.67	1,526	88.28	3,509	203.00	5,035	291.28	-	1,983	-	114.72
แขวงตลาดพลู	25	1.63	78	5.09	638	41.64	984	64.23	1,622	105.87	-	346	-	22.58
แขวงดาวคะนอง	9	0.52	50	2.88	1,210	69.63	1,019	58.64	2,229	128.28	-	191	-	10.99
แขวงสำเหร่	184	12.20	54	3.58	650	43.08	1,022	67.74	1,672	110.82	-	372	-	24.66
เขตบางกอกน้อย	7,408	67.92	3,485	31.95	5,266	48.28	14,412	132.13	19,678	180.41	-	9,146	-	83.85
แขวงศิริราช	6,742	409.57	2,664	161.84	538	32.68	7,841	476.34	8,379	509.02	-	7,303	-	443.65
แขวงบ้านช่างหล่อ	398	12.81	528	16.99	1,353	43.54	2,426	78.07	3,779	121.60	-	1,073	-	34.53
แขวงบางขุนนนท์	-	-	25	2.63	511	53.76	523	55.03	1,034	108.79	-	12	-	1.26

ตาราง ผ1-2 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในกรุงเทพมหานคร รายแขวง เขต และกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	การเกิด		การตาย		การย้ายถิ่น									
	ประชากรเกิด (คน)	crude birth rate	ประชากรตาย (คน)	crude death rate	การย้ายถิ่นเข้า		การย้ายถิ่นออก		การย้ายถิ่นรวม		การย้ายถิ่นสุทธิ			
					ประชากร ย้ายเข้า (คน)	in-migration rate	ประชากร ย้ายออก (คน)	out-migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นรวม (คน)	gross migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นสุทธิ (คน)	net migration rate		
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)			
แขวงบางขุนศรี	-	-	115	3.59	1,694	52.92	2,049	64.01	3,743	116.94	-	355	-	11.09
แขวงอรุณอมรินทร์	268	13.38	153	7.64	1,170	58.43	1,573	78.56	2,743	136.99	-	403	-	20.13
เขตบางกอกใหญ่	-	-	195	2.92	3,590	53.84	4,136	62.03	7,726	115.86	-	546	-	8.19
แขวงวัดอรุณ	-	-	23	1.66	607	43.92	1,050	75.97	1,657	119.89	-	443	-	32.05
แขวงวัดท่าพระ	-	-	172	3.25	2,983	56.43	3,086	58.38	6,069	114.81	-	103	-	1.95
เขตบางพลัด	832	9.14	385	4.23	6,388	70.14	6,864	75.37	13,252	145.51	-	476	-	5.23
แขวงบางพลัด	17	0.74	76	3.31	976	42.56	1,513	65.98	2,489	108.54	-	537	-	23.42
แขวงบางอ้อ	789	32.03	168	6.82	1,729	70.19	2,468	100.19	4,197	170.38	-	739	-	30.00
แขวงบางบำหรุ	17	0.92	48	2.61	1,150	62.55	1,318	71.69	2,468	134.24	-	168	-	9.14
แขวงบางยี่ขัน	9	0.36	93	3.70	2,533	100.83	1,565	62.29	4,098	163.12	-	968	-	38.53
เขตคลองสาน	1,262	17.61	1,114	15.54	4,076	56.86	5,801	80.92	9,877	137.79	-	1,725	-	24.06
แขวงสมเด็จพระเจ้าพระยา	8	0.63	52	4.08	461	36.17	926	72.64	1,387	108.81	-	465	-	36.48
แขวงคลองสาน	1,252	79.09	937	59.19	523	33.04	2,092	132.15	2,615	165.18	-	1,569	-	99.11
แขวงบางลำภูล่าง	1	0.04	73	3.02	1,379	56.97	1,466	60.56	2,845	117.53	-	87	-	3.59
แขวงคลองตันเหนือ	1	0.05	52	2.75	1,713	90.64	1,317	69.69	3,030	160.33	-	396	-	20.95
กลุ่มเขตพื้นที่ศูนย์กลางธุรกิจ	30,253	26.20	14,163	12.26	86,176	74.63	110,026	95.28	196,202	169.91	-	23,850	-	20.65
เขตบางซื่อ	529	4.20	669	5.32	9,197	73.11	7,773	61.79	16,970	134.89	-	1,424	-	11.32
แขวงบางซื่อ	504	6.14	287	3.50	6,386	77.78	5,329	64.91	11,715	142.69	-	1,057	-	12.87
แขวงวงศ์สว่าง	25	0.57	382	8.74	2,811	64.32	2,444	55.92	5,255	120.24	-	367	-	8.40
เขตจตุจักร	1,533	9.81	731	4.68	13,312	85.19	13,249	84.79	26,561	169.98	-	63	-	0.40
แขวงลาดยาว	24	0.57	324	7.68	2,537	60.14	3,004	71.21	5,541	131.34	-	467	-	11.07
แขวงเสนานิคม	13	0.65	176	8.74	2,671	132.60	2,024	100.48	4,695	233.08	-	647	-	32.12
แขวงจันทระเกษม	26	0.67	104	2.69	3,035	78.37	2,920	75.40	5,955	153.77	-	115	-	2.97

ตาราง ผ1-2 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในกรุงเทพมหานคร รายแขวง เขต และกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	การเกิด		การตาย		การย้ายถิ่น							
	ประชากรเกิด (คน)	crude birth rate	ประชากรตาย (คน)	crude death rate	การย้ายถิ่นเข้า		การย้ายถิ่นออก		การย้ายถิ่นรวม		การย้ายถิ่นสุทธิ	
					ประชากร ย้ายเข้า (คน)	in-migration rate	ประชากร ย้ายออก (คน)	out-migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นรวม (คน)	gross migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นสุทธิ (คน)	net migration rate
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)	
แขวงจอมพล	15	0.47	70	2.20	3,253	102.24	2,161	67.92	5,414	170.17	1,092	34.32
แขวงจตุจักร	1,455	62.20	57	2.44	1,816	77.64	3,140	134.24	4,956	211.88	-	56.60
เขตปทุมวัน	1,881	26.92	659	9.43	7,257	103.88	9,734	139.33	16,991	243.21	-	35.46
แขวงสามเสนใน*	2	0.06	315	9.38	4,166	124.09	5,008	149.17	9,174	273.26	-	25.08
แขวงปทุมวัน*	1,879	51.78	344	9.48	3,091	85.18	4,726	130.23	7,817	215.41	-	45.05
เขตราชเทวี	8,844	122.39	4,604	63.71	6,347	87.84	13,986	193.55	20,333	281.39	-	105.72
แขวงทุ่งปทุมวัน	8,844	271.11	4,413	135.28	2,416	74.06	11,145	341.65	13,561	415.71	-	267.59
แขวงถนนพญาไท	-	-	105	11.29	1,377	148.10	867	93.25	2,244	241.36	510	54.85
แขวงถนนเพชรบุรี	-	-	36	2.46	1,179	80.65	934	63.89	2,113	144.55	245	16.76
แขวงมีกะสาน	-	-	50	3.18	1,375	87.45	1,040	66.14	2,415	153.59	335	21.31
เขตดินแดง	9	0.08	267	2.23	6,554	54.64	7,343	61.21	13,897	115.85	-	6.58
แขวงดินแดง*	9	0.12	176	2.34	3,994	53.10	4,629	61.54	8,623	114.63	-	8.44
แขวงรัชดาภิเษก*	-	-	91	2.03	2,560	57.23	2,714	60.67	5,274	117.90	-	3.44
เขตห้วยขวาง	1,588	19.13	988	11.90	9,184	110.63	7,714	92.92	16,898	203.55	1,470	17.71
แขวงห้วยขวาง	1,586	59.60	51	1.92	3,579	134.50	3,625	136.23	7,204	270.73	46	1.73
แขวงบางกะปิ	2	0.11	818	44.71	2,785	152.21	1,311	71.65	4,096	223.86	1,474	80.56
แขวงสามเสนนอก	-	-	119	3.12	2,820	74.00	2,778	72.90	5,598	146.90	42	1.10
เขตปทุมวัน	6,505	136.28	2,112	44.25	3,361	70.41	10,941	229.21	14,302	299.62	-	158.80
แขวงรองเมือง	1	0.06	47	2.79	710	42.10	1,201	71.21	1,911	113.30	491	29.11
แขวงวังใหม่	51	7.34	8	1.15	753	108.37	1,078	155.14	1,831	263.51	325	46.77
แขวงปทุมวัน	6,434	1,124.63	2,014	352.04	423	73.94	7,539	1,317.78	7,962	1,391.71	-	1,243.84
แขวงลุมพินี	19	1.04	43	2.36	1,475	81.05	1,123	61.71	2,598	142.76	352	19.34

ตาราง ผ1-2 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในกรุงเทพมหานคร รายแขวง เขต และกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	การเกิด		การตาย		การย้ายถิ่น									
	ประชากรเกิด (คน)	crude birth rate	ประชากรตาย (คน)	crude death rate	การย้ายถิ่นเข้า		การย้ายถิ่นออก		การย้ายถิ่นรวม		การย้ายถิ่นสุทธิ			
					ประชากร ย้ายเข้า (คน)	in-migration rate	ประชากร ย้ายออก (คน)	out-migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นรวม (คน)	gross migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นสุทธิ (คน)	net migration rate		
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)			
เขตบางรัก	3,058	63.42	1,055	21.88	3,641	75.51	6,468	134.14	10,109	209.66	-	2,827	-	58.63
แขวงมหาพฤฒาราม	-	-	37	3.33	881	79.29	1,048	94.32	1,929	173.60	-	167	-	15.03
แขวงสีลม	2,147	116.23	825	44.66	1,282	69.40	2,972	160.89	4,254	230.29	-	1,690	-	91.49
แขวงสุริยวงศ์	906	175.36	161	31.16	316	61.16	1,342	259.75	1,658	320.91	-	1,026	-	198.59
แขวงบางรัก	-	-	10	3.59	161	57.85	179	64.32	340	122.17	-	18	-	6.47
แขวงสี่พระยา	5	0.47	22	2.06	1,001	93.69	927	86.77	1,928	180.46	-	74	-	6.93
เขตสาทร	305	3.89	381	4.86	4,598	58.71	5,531	70.62	10,129	129.33	-	933	-	11.91
แขวงทุ่งวัดดอน	3	0.08	82	2.13	1,940	50.48	2,518	65.52	4,458	116.00	-	578	-	15.04
แขวงยานนาวา	302	14.81	263	12.90	1,166	57.17	1,466	71.88	2,632	129.05	-	300	-	14.71
แขวงทุ่งมหาเมฆ	-	-	36	1.85	1,492	76.55	1,547	79.37	3,039	155.93	-	55	-	2.82
เขตวัฒนา	2,777	32.13	572	6.62	5,756	66.59	6,811	78.80	12,567	145.40	-	1,055	-	12.21
แขวงคลองเตยเหนือ	-	-	222	24.68	1,070	118.95	693	77.04	1,763	195.99	-	377	-	41.91
แขวงคลองตันเหนือ	2,777	50.48	240	4.36	3,030	55.08	4,603	83.68	7,633	138.76	-	1,573	-	28.60
แขวงพระโขนงเหนือ	-	-	110	4.90	1,656	73.83	1,515	67.54	3,171	141.37	-	141	-	6.29
เขตคลองเตย	352	3.47	741	7.31	6,825	67.31	6,823	67.29	13,648	134.60	-	2	-	0.02
แขวงคลองเตย	10	0.15	218	3.26	3,376	50.48	3,866	57.81	7,242	108.29	-	490	-	7.33
แขวงคลองตัน	-	-	24	2.14	1,072	95.62	810	72.25	1,882	167.88	-	262	-	23.37
แขวงพระโขนง	342	14.67	499	21.41	2,377	101.98	2,147	92.11	4,524	194.08	-	230	-	9.87
เขตยานนาวา	5	0.06	193	2.48	5,846	75.02	5,695	73.09	11,541	148.11	-	151	-	1.94
แขวงช่องนนทรี	2	0.04	106	2.19	3,771	77.91	3,304	68.26	7,075	146.17	-	467	-	9.65
แขวงบางโพงพาง	3	0.10	87	2.95	2,075	70.29	2,391	81.00	4,466	151.29	-	316	-	10.71
เขตบางคอแหลม	2,867	32.73	1,191	13.60	4,298	49.07	7,958	90.85	12,256	139.92	-	3,660	-	41.78
แขวงบางคอแหลม	2,860	115.46	1,070	43.20	1,158	46.75	4,216	170.20	5,374	216.95	-	3,058	-	123.45

ตาราง ผ1-2 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในกรุงเทพมหานคร รายแขวง เขต และกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	การเกิด		การตาย		การย้ายถิ่น									
	ประชากรเกิด (คน)	crude birth rate	ประชากรตาย (คน)	crude death rate	การย้ายถิ่นเข้า		การย้ายถิ่นออก		การย้ายถิ่นรวม		การย้ายถิ่นสุทธิ			
					ประชากร ย้ายเข้า (คน)	in-migration rate	ประชากร ย้ายออก (คน)	out-migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นรวม (คน)	gross migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นสุทธิ (คน)	net migration rate		
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)			
แขวงวัดพระยาไกร	3	0.12	53	2.04	954	36.72	1,353	52.08	2,307	88.80	-	399	-	15.36
แขวงบางโคล่	4	0.11	68	1.85	2,186	59.33	2,389	64.84	4,575	124.18	-	203	-	5.51
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัย	20,994	11.26	12,558	6.74	129,859	69.68	141,712	76.04	271,571	145.71	-	11,853	-	6.36
เขตหลักสี่	1,045	10.01	1,429	13.68	8,549	81.86	9,424	90.24	17,973	172.10	-	875	-	8.38
แขวงทุ่งสองห้อง	1,040	13.63	987	12.94	6,543	85.77	7,610	99.76	14,153	185.53	-	1,067	-	13.99
แขวงตลาดบางเขน	5	0.18	442	15.70	2,006	71.27	1,814	64.45	3,820	135.72	-	192	-	6.82
เขตดอนเมือง	7	0.04	348	2.05	15,243	89.85	13,796	81.33	29,039	171.18	-	1,447	-	8.53
แขวงสีกัน	1	0.02	118	1.86	6,103	96.12	5,068	79.82	11,171	175.94	-	1,035	-	16.30
แขวงดอนเมือง	6	0.07	197	2.38	5,724	69.25	5,289	63.99	11,013	133.24	-	435	-	5.26
แขวงสนามบิน	-	-	33	1.40	3,416	145.41	3,439	146.39	6,855	291.81	-	23	-	0.98
เขตสายไหม	4,428	21.56	2,411	11.74	14,907	72.57	16,400	79.84	31,307	152.42	-	1,493	-	7.27
แขวงสายไหม	4,221	52.21	439	5.43	5,218	64.55	8,699	107.60	13,917	172.15	-	3,481	-	43.06
แขวงออเงิน	47	1.20	81	2.06	3,841	97.79	2,287	58.23	6,128	156.01	-	1,554	-	39.56
แขวงคลองถนน	160	1.88	1,891	22.17	5,848	68.57	5,414	63.48	11,262	132.05	-	434	-	5.09
เขตบางเขน	289	1.52	538	2.83	12,774	67.17	14,266	75.02	27,040	142.19	-	1,492	-	7.85
แขวงอนุสาวรีย์	285	3.06	300	3.22	6,303	67.63	8,709	93.45	15,012	161.08	-	2,406	-	25.82
แขวงท่าแร้ง	4	0.04	238	2.45	6,471	66.73	5,557	57.31	12,028	124.04	-	914	-	9.43
เขตลาดพร้าว	736	6.18	493	4.14	6,723	56.43	7,888	66.21	14,611	122.64	-	1,165	-	9.78
แขวงลาดพร้าว	726	7.90	425	4.63	5,431	59.13	6,392	69.59	11,823	128.72	-	961	-	10.46
แขวงจรัญเขี้ยว	10	0.37	68	2.49	1,292	47.34	1,496	54.82	2,788	102.16	-	204	-	7.47
เขตบึงกุ่ม	254	1.78	391	2.74	8,924	62.57	9,184	64.40	18,108	126.97	-	260	-	1.82
แขวงคลองกุ่ม	231	3.32	189	2.72	4,908	70.61	4,684	67.39	9,592	137.99	-	224	-	3.22
แขวงนวมินทร์	11	0.40	55	2.01	1,480	53.98	1,611	58.76	3,091	112.74	-	131	-	4.78

ตาราง ผ1-2 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในกรุงเทพมหานคร รายแขวง เขต และกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	การเกิด		การตาย		การย้ายถิ่น									
	ประชากรเกิด (คน)	crude birth rate	ประชากรตาย (คน)	crude death rate	การย้ายถิ่นเข้า		การย้ายถิ่นออก		การย้ายถิ่นรวม		การย้ายถิ่นสุทธิ			
					ประชากร ย้ายเข้า (คน)	in-migration rate	ประชากร ย้ายออก (คน)	out-migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นรวม (คน)	gross migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นสุทธิ (คน)	net migration rate		
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)			
แขวงนวลจันทร์	12	0.26	147	3.22	2,536	55.51	2,889	63.24	5,425	118.75	-	353	-	7.73
เขตบางกปิ	896	6.12	628	4.29	9,533	65.08	10,274	70.14	19,807	135.22	-	741	-	5.06
แขวงคลองจั่น	888	11.30	246	3.13	4,624	58.83	5,828	74.15	10,452	132.98	-	1,204	-	15.32
แขวงหัวหมาก	8	0.12	382	5.63	4,909	72.32	4,446	65.50	9,355	137.82	-	463	-	6.82
เขตวังทองหลาง	764	6.92	469	4.25	6,584	59.60	8,441	76.41	15,025	136.01	-	1,857	-	16.81
แขวงวังทองหลาง	7	0.28	76	3.07	1,367	55.24	1,587	64.13	2,954	119.37	-	220	-	8.89
แขวงสะพานสอง	8	0.67	31	2.61	597	50.25	763	64.22	1,360	114.47	-	166	-	13.97
แขวงคลองเจ้าคุณสิงห์	717	24.49	243	8.30	1,597	54.54	2,607	89.04	4,204	143.58	-	1,010	-	34.50
แขวงพลับพลา	32	0.72	119	2.67	3,023	67.83	3,484	78.18	6,507	146.01	-	461	-	10.34
เขตคันนายาว	4,880	50.24	1,604	16.51	5,663	58.30	9,929	102.21	15,592	160.51	-	4,266	-	43.92
แขวงคันนายาว	4,783	100.21	1,375	28.81	2,640	55.31	6,945	145.50	9,585	200.81	-	4,305	-	90.19
แขวงรามอินทรา	97	1.96	229	4.63	3,023	61.18	2,984	60.39	6,007	121.58	-	39	-	0.79
เขตสะพานสูง	308	3.21	346	3.61	5,986	62.39	5,648	58.87	11,634	121.25	-	338	-	3.52
แขวงสะพานสูง*	266	9.23	185	6.42	1,434	49.78	1,975	68.57	3,409	118.35	-	541	-	18.78
แขวงราษฎร์พัฒนา*	27	0.63	95	2.23	2,705	63.52	2,454	57.62	5,159	121.14	-	251	-	5.89
แขวงทับช้าง*	15	0.61	66	2.69	1,847	75.21	1,219	49.64	3,066	124.85	-	628	-	25.57
เขตสวนหลวง	2,477	20.05	1,276	10.33	9,015	72.97	9,776	79.13	18,791	152.11	-	761	-	6.16
แขวงสวนหลวง*	129	2.73	711	15.07	3,984	84.44	2,799	59.33	6,783	143.77	-	1,185	-	25.12
แขวงอ่อนนุช*	69	1.53	152	3.37	2,774	61.52	2,750	60.99	5,524	122.51	-	24	-	0.53
แขวงพัฒนาการ*	2,279	72.89	413	13.21	2,257	72.18	4,227	135.19	6,484	207.37	-	1,970	-	63.00
เขตประเวศ	3,255	18.13	1,635	9.11	12,936	72.06	12,853	71.59	25,789	143.65	-	83	-	0.46
แขวงประเวศ	3,141	36.11	1,367	15.72	5,594	64.31	7,354	84.54	12,948	148.85	-	1,760	-	20.23
แขวงหนองบอน	46	1.10	145	3.46	2,617	62.39	2,696	64.27	5,313	126.66	-	79	-	1.88

ตาราง ผ1-2 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในกรุงเทพมหานคร รายแขวง เขต และกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	การเกิด		การตาย		การย้ายถิ่น									
	ประชากรเกิด (คน)	crude birth rate	ประชากรตาย (คน)	crude death rate	การย้ายถิ่นเข้า		การย้ายถิ่นออก		การย้ายถิ่นรวม		การย้ายถิ่นสุทธิ			
					ประชากร ย้ายเข้า (คน)	in-migration rate	ประชากร ย้ายออก (คน)	out-migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นรวม (คน)	gross migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นสุทธิ (คน)	net migration rate		
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)			
แขวงดอกไม้	68	1.34	123	2.43	4,725	93.39	2,803	55.40	7,528	148.78	1,922	37.99		
เขตพระโขนง	3	0.03	313	3.51	6,495	72.88	6,104	68.49	12,599	141.38	391	4.39		
แขวงบางจาก*	1	0.01	257	3.79	4,439	65.46	4,470	65.91	8,909	131.37	-	31		
แขวงพระโขนงใต้*	2	0.09	56	2.63	2,056	96.53	1,634	76.71	3,690	173.24	422	19.81		
เขตบางนา	1,652	18.33	677	7.51	6,527	72.41	7,729	85.75	14,256	158.16	-	1,202	-	13.34
แขวงบางนา*	2	571.43	2	571.43	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
แขวงบางนาเหนือ*	1,650	39.20	238	5.65	2,686	63.81	4,408	104.72	7,094	168.52	-	1,722	-	40.91
แขวงบางนาใต้*	-	-	437	9.10	3,841	79.96	3,321	69.13	7,162	149.09	520	10.82		
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ฝั่งตะวันออก	4,007	5.78	3,380	4.87	49,161	70.87	40,027	57.70	89,188	128.56	9,134	13.17		
เขตคลองสามวา	3	0.01	529	2.64	15,995	79.95	10,996	54.96	26,991	134.92	4,999	24.99		
แขวงสามวาตะวันตก	-	-	126	2.20	5,045	87.90	3,355	58.45	8,400	146.35	1,690	29.44		
แขวงสามวาตะวันออก	1	0.04	93	3.55	1,624	62.00	1,225	46.77	2,849	108.76	399	15.23		
แขวงบางชัน	2	0.02	222	2.56	7,391	85.17	5,120	59.00	12,511	144.17	2,271	26.17		
แขวงทรายกองดิน	-	-	36	2.81	1,008	78.77	634	49.54	1,642	128.32	374	29.23		
แขวงทรายกองดินใต้	-	-	52	3.08	927	54.88	662	39.19	1,589	94.08	265	15.69		
เขตหนองจอก	314	1.80	846	4.85	11,713	67.12	8,007	45.88	19,720	113.00	3,706	21.24		
แขวงกระทุ่มราย	137	3.48	462	11.74	3,045	77.40	2,225	56.56	5,270	133.96	820	20.84		
แขวงหนองจอก	49	2.22	74	3.35	1,664	75.38	964	43.67	2,628	119.05	700	31.71		
แขวงคลองสิบ	12	1.33	36	3.98	448	49.48	323	35.68	771	85.16	125	13.81		
แขวงคลองสิบสอง	23	1.99	29	2.51	910	78.91	541	46.91	1,451	125.82	369	32.00		
แขวงโคกแฝด	42	1.24	80	2.35	2,009	59.11	1,496	44.01	3,505	103.12	513	15.09		
แขวงคูฝิ่งเหนือ	22	1.23	52	2.91	1,022	57.25	768	43.02	1,790	100.27	254	14.23		

ตาราง ผ1-2 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในกรุงเทพมหานคร รายแขวง เขต และกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	การเกิด		การตาย		การย้ายถิ่น									
	ประชากรเกิด (คน)	crude birth rate	ประชากรตาย (คน)	crude death rate	การย้ายถิ่นเข้า		การย้ายถิ่นออก		การย้ายถิ่นรวม		การย้ายถิ่นสุทธิ			
					ประชากร ย้ายเข้า (คน)	in-migration rate	ประชากร ย้ายออก (คน)	out-migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นรวม (คน)	gross migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นสุทธิ (คน)	net migration rate		
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)			
แขวงลำผักชี	21	0.68	79	2.54	2,111	67.99	1,382	44.51	3,493	112.51	729	23.48		
แขวงลำต้อยติ่ง	8	0.83	34	3.54	504	52.41	308	32.03	812	84.43	196	20.38		
เขตมีนบุรี	3,501	24.58	1,319	9.26	8,564	60.12	10,989	77.14	19,553	137.26	-	2,425	-	17.02
แขวงมีนบุรี	3,327	34.19	1,183	12.16	6,304	64.79	8,909	91.56	15,213	156.35	-	2,605	-	26.77
แขวงแสนแสบ	174	3.85	136	3.01	2,260	50.06	2,080	46.07	4,340	96.13	180	3.99		
เขตลาดกระบัง	189	1.07	686	3.88	12,889	72.94	10,035	56.79	22,924	129.72	2,854	16.15		
แขวงลาดกระบัง	136	4.51	307	10.18	2,248	74.55	1,805	59.86	4,053	134.41	443	14.69		
แขวงคลองสองต้นนุ่น	17	0.25	155	2.28	4,990	73.55	4,281	63.10	9,271	136.66	709	10.45		
แขวงคลองสามประเวศ	4	0.25	48	3.03	1,124	70.91	923	58.23	2,047	129.15	201	12.68		
แขวงลำปลาทิว	8	0.33	76	3.09	1,795	72.95	1,135	46.13	2,930	119.08	660	26.82		
แขวงทับยาว	19	0.63	70	2.32	2,351	78.08	1,592	52.88	3,943	130.96	759	25.21		
แขวงชุมทอง	5	0.61	30	3.68	381	46.71	299	36.66	680	83.36	82	10.05		
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ฝั่งตะวันตกตอนบน	3,812	5.78	3,915	5.94	38,799	58.86	38,320	58.13	77,119	116.99	479	0.73		
เขตตลิ่งชัน	-	-	380	3.62	5,642	53.78	5,187	49.44	10,829	103.22	455	4.34		
แขวงคลองชักพระ	-	-	31	2.96	622	59.38	618	58.99	1,240	118.37	4	0.38		
แขวงตลิ่งชัน	-	-	89	3.57	1,302	52.21	1,244	49.88	2,546	102.09	58	2.33		
แขวงฉิมพลี	-	-	93	3.85	1,081	44.72	1,255	51.92	2,336	96.64	174	7.20		
แขวงบางพรหม	-	-	58	4.22	722	52.51	640	46.55	1,362	99.07	82	5.96		
แขวงบางระมาด	-	-	69	3.51	1,207	61.44	945	48.11	2,152	109.55	262	13.34		
แขวงบางเขินกหน้า	-	-	40	3.35	708	59.32	485	40.64	1,193	99.96	223	18.69		
เขตทวีวัฒนา	239	3.05	289	3.68	4,621	58.89	4,273	54.45	8,894	113.34	348	4.43		
แขวงทวีวัฒนา	219	9.54	57	2.48	1,440	62.72	1,360	59.24	2,800	121.96	80	3.48		

ตาราง ผ1-2 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในกรุงเทพมหานคร รายแขวง เขต และกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	การเกิด		การตาย		การย้ายถิ่น							
	ประชากรเกิด (คน)	crude birth rate	ประชากรตาย (คน)	crude death rate	การย้ายถิ่นเข้า		การย้ายถิ่นออก		การย้ายถิ่นรวม		การย้ายถิ่นสุทธิ	
					ประชากร ย้ายเข้า (คน)	in-migration rate	ประชากร ย้ายออก (คน)	out-migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นรวม (คน)	gross migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นสุทธิ (คน)	net migration rate
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)	
แขวงศาลาธรรมสพน์	20	0.36	232	4.18	3,181	57.30	2,913	52.48	6,094	109.78	268	4.83
เขตบางแค	1,160	6.00	1,345	6.95	11,697	60.48	11,431	59.10	23,128	119.58	266	1.38
แขวงบางแค	24	0.61	99	2.54	2,578	66.06	2,508	64.27	5,086	130.33	70	1.79
แขวงบางแคเหนือ	996	16.54	493	8.19	3,461	57.48	4,203	69.81	7,664	127.29	- 742	- 12.32
แขวงบางไผ่	67	1.67	625	15.57	1,812	45.15	1,908	47.54	3,720	92.68	- 96	- 2.39
แขวงหลักสอง	73	1.35	128	2.37	3,846	71.18	2,812	52.04	6,658	123.22	1,034	19.14
เขตหนองแขม	451	2.89	651	4.16	9,471	60.59	8,982	57.46	18,453	118.05	489	3.13
แขวงหนองแขม	78	0.97	404	5.04	4,847	60.42	4,193	52.26	9,040	112.68	654	8.15
แขวงหนองค้างพลู	373	4.90	247	3.25	4,624	60.77	4,789	62.94	9,413	123.72	- 165	- 2.17
เขตภาษีเจริญ	1,962	15.56	1,250	9.92	7,368	58.44	8,447	67.00	15,815	125.45	- 1,079	- 8.56
แขวงบางหว้า	1,830	47.98	612	16.05	2,718	71.26	3,966	103.98	6,684	175.25	- 1,248	- 32.72
แขวงบางด้วน	47	1.64	70	2.44	1,268	44.16	1,516	52.79	2,784	96.95	- 248	- 8.64
แขวงบางจาก	16	1.95	21	2.56	403	49.08	393	47.86	796	96.94	10	1.22
แขวงบางแวก	30	1.59	60	3.18	1,162	61.67	1,018	54.03	2,180	115.70	144	7.64
แขวงคลองขวาง	15	1.36	33	2.99	470	42.53	502	45.43	972	87.96	- 32	- 2.90
แขวงปากคลองภาษีเจริญ	17	1.14	430	28.84	1,142	76.60	784	52.59	1,926	129.18	358	24.01
แขวงคูหาสวรรค์	7	1.13	24	3.87	205	33.06	268	43.22	473	76.28	- 63	- 10.16
กลุ่มเขตพื้นที่อยู่อาศัยชานเมืองฯ ตะวันตกตอนล่าง	3,016	4.67	3,585	5.55	40,688	63.02	40,618	62.91	81,306	125.93	70	0.11
เขตทุ่งครุ	-	-	321	2.62	8,203	66.87	6,764	55.14	14,967	122.01	1,439	11.73
แขวงบางมด	-	-	126	2.28	3,660	66.26	3,078	55.72	6,738	121.98	582	10.54
แขวงทุ่งครุ	-	-	195	2.89	4,543	67.37	3,686	54.66	8,229	122.03	857	12.71

ตาราง ผ1-2 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในกรุงเทพมหานคร รายแขวง เขต และกลุ่มเขตการวางผัง ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	การเกิด		การตาย		การย้ายถิ่น									
	ประชากรเกิด (คน)	crude birth rate	ประชากรตาย (คน)	crude death rate	การย้ายถิ่นเข้า		การย้ายถิ่นออก		การย้ายถิ่นรวม		การย้ายถิ่นสุทธิ			
					ประชากร ย้ายเข้า (คน)	in-migration rate	ประชากร ย้ายออก (คน)	out-migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นรวม (คน)	gross migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นสุทธิ (คน)	net migration rate		
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)			
เขตบางบอน	314	2.95	384	3.61	6,048	56.89	7,028	66.11	13,076	123.01	-	980	-	9.22
แขวงบางบอน*	1	n/a	2	n/a	-	n/a	1	n/a	1	n/a	-	1	-	n/a
แขวงบางบอนเหนือ*	-	-	58	2.58	1,456	64.65	1,254	55.68	2,710	120.32	-	202	-	8.97
แขวงบางบอนใต้*	313	12.45	54	2.15	1,627	64.70	1,919	76.31	3,546	141.01	-	292	-	11.61
แขวงคลองบางพราณ*	-	-	67	2.02	1,696	51.11	2,143	64.59	3,839	115.70	-	447	-	13.47
แขวงคลองบางบอน*	-	-	203	7.98	1,269	49.86	1,711	67.23	2,980	117.09	-	442	-	17.37
เขตบางขุนเทียน	1,171	6.33	878	4.75	13,293	71.91	11,516	62.30	24,809	134.21	-	1,777	-	9.61
แขวงท่าข้าม	108	1.82	128	2.15	4,510	75.82	3,309	55.63	7,819	131.46	-	1,201	-	20.19
แขวงแสมดำ	1,063	8.48	750	5.98	8,783	70.06	8,207	65.46	16,990	135.52	-	576	-	4.59
เขตจอมทอง	538	3.57	873	5.80	8,580	56.96	9,047	60.06	17,627	117.01	-	467	-	3.10
แขวงบางขุนเทียน	-	-	102	2.81	1,899	52.25	1,893	52.09	3,792	104.34	-	6	-	0.17
แขวงบางค้อ	1	0.03	95	2.69	2,310	65.39	1,921	54.38	4,231	119.76	-	389	-	11.01
แขวงบางมด	537	12.01	586	13.10	2,735	61.15	3,132	70.03	5,867	131.18	-	397	-	8.88
แขวงจอมทอง	-	-	90	2.63	1,636	47.77	2,101	61.35	3,737	109.13	-	465	-	13.58
เขตราษฎร์บูรณะ	993	12.24	1,129	13.91	4,564	56.24	6,263	77.17	10,827	133.41	-	1,699	-	20.93
แขวงราษฎร์บูรณะ	23	0.71	90	2.79	1,672	51.86	2,136	66.25	3,808	118.11	-	464	-	14.39
แขวงบางปะกอก	970	19.83	1,039	21.24	2,892	59.12	4,127	84.37	7,019	143.49	-	1,235	-	25.25

หมายเหตุ 1: แต่ละคอลัมน์ในตาราง ผ1-2 มีที่มาของข้อมูล หรือ รายละเอียดการคำนวณ ดังนี้

- (a) (c) (e) และ (g) เป็นข้อมูลตามทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2562 ของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
- (b) อัตราเกิด (crude birth rate) คำนวณจากสูตรอัตราเกิดอย่างหยาบ หน้า 13
- (d) อัตราตาย (crude death rate) คำนวณจากสูตรอัตราตายอย่างหยาบ หน้า 14
- (f) อัตราการย้ายถิ่นเข้า (in-migration rate) คำนวณจากสูตรอัตราการย้ายถิ่นเข้า หน้า 15

- (h) อัตราการย้ายถิ่นออก (out-migration rate) คำนวณจากสูตรอัตราการย้ายถิ่นออก หน้า 15
- (i) จำนวนประชากรย้ายถิ่นรวม คือ ผลรวมของจำนวนผู้ย้ายถิ่นเข้าและผู้ย้ายถิ่นออกต่อจำนวนประชากรกลางปี 1,000 คน ในแต่ละพื้นที่
- (j) อัตราการย้ายถิ่นรวม (gross migration rate) คำนวณจากสูตรอัตราการย้ายถิ่นรวม หน้า 15
- (k) จำนวนประชากรย้ายถิ่นสุทธิ คือ ผลต่างระหว่างจำนวนผู้ย้ายถิ่นเข้าและผู้ย้ายถิ่นออกต่อจำนวนประชากรกลางปี 1,000 คน ในแต่ละพื้นที่
- (l) อัตราการย้ายถิ่นสุทธิ (net migration rate) คำนวณจากสูตรอัตราการย้ายถิ่นสุทธิ หน้า 15

หมายเหตุ 2: * กรุงเทพมหานครมีประชากรเกิดไม่ระบุพื้นที่การเกิด จำนวน 8 คน และมีจำนวนประชากรตายที่ไม่ระบุพื้นที่การตาย จำนวน 53 คน

หมายเหตุ 3: n/a คือ ไม่มีข้อมูล ณ วันที่จัดเก็บ หรือไม่สามารถคำนวณได้เนื่องจากไม่มีข้อมูล

ประกอบด้วยตารางข้อมูล ดังต่อไปนี้

- ตาราง ผ2-1 จำนวนประชากร ความหนาแน่นประชากร การเปลี่ยนแปลง จำนวนประชากรกลางปี จำนวนบ้าน และขนาดครัวเรือน ในจังหวัดสมุทรปราการ รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562
- ตาราง ผ2-2 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในจังหวัดสมุทรปราการ รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562
- ตาราง ผ2-3 จำนวนประชากร ความหนาแน่นประชากร การเปลี่ยนแปลง จำนวนประชากรกลางปี จำนวนบ้าน และขนาดครัวเรือน ในจังหวัดนนทบุรี รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562
- ตาราง ผ2-4 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในจังหวัดนนทบุรี รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562
- ตาราง ผ2-5 จำนวนประชากร ความหนาแน่นประชากร การเปลี่ยนแปลง จำนวนประชากรกลางปี จำนวนบ้าน และขนาดครัวเรือน ในจังหวัดปทุมธานี รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562
- ตาราง ผ2-6 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในจังหวัดปทุมธานี รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562
- ตาราง ผ2-7 จำนวนประชากร ความหนาแน่นประชากร การเปลี่ยนแปลง จำนวนประชากรกลางปี จำนวนบ้าน และขนาดครัวเรือน ในจังหวัดนครปฐม รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562
- ตาราง ผ2-8 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในจังหวัดนครปฐม รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562
- ตาราง ผ2-9 จำนวนประชากร ความหนาแน่นประชากร การเปลี่ยนแปลง จำนวนประชากรกลางปี จำนวนบ้าน และขนาดครัวเรือน ในจังหวัดสมุทรสาคร รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562
- ตาราง ผ2-10 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในจังหวัดสมุทรสาคร รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562

ตาราง ผ2-1 จำนวนประชากร ความหนาแน่นประชากร การเปลี่ยนแปลง จำนวนประชากรกลางปี จำนวนบ้าน และขนาดครัวเรือน ในจังหวัดสมุทรปราการ รายตำบลและอำเภอ ในและนอก เขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562

เขตการปกครอง / เขตพื้นที่	พื้นที่ (ตร.กม.)	ประชากร (คน)	ความหนาแน่น ประชากร (คน/ตร.กม.)	บ้าน (หลัง)	ขนาด ครัวเรือน (คน/หลัง)	การเปลี่ยนแปลงระหว่างปี 2561-2562		ประชากร กลางปี (คน)
						จำนวนการ เปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการการ เปลี่ยนแปลง (%)	
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
จังหวัดสมุทรปราการ	1,004.092	1,344,875	1,339	693,926	1.94	18,267	1.38	1,335,742
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		663,336		326,772	2.03	322	0.05	663,497
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		681,539		367,154	1.86	18,589	2.80	672,245
อำเภอเมืองสมุทรปราการ	190.557	544,839	2,859	268,184	2.03	3,860	0.71	542,909
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		419,811		211,471	1.99	1,115	0.27	419,254
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		125,028		56,713	2.20	2,745	2.24	123,656
ตำบลท้ายบ้าน		25,202		11,380	2.21	357	1.40	25,381
ตำบลท้ายบ้านใหม่		47,966		21,273	2.25	71	0.15	48,002
ตำบลเทพารักษ์		49,636		37,992	1.31	37	0.07	49,618
ตำบลบางด้วน		7,963		3,283	2.43	29	0.36	7,978
ตำบลบางปู		6,715		2,261	2.97	14	0.21	6,722
ตำบลบางปูใหม่		40,244		22,097	1.82	809	2.05	39,840
ตำบลบางโปรง		10,284		4,171	2.47	45	0.44	10,262
ตำบลบางเมือง		70,264		29,411	2.39	1,902	2.78	69,313
ตำบลบางเมืองใหม่		51,489		18,971	2.71	491	0.94	51,735
ตำบลปากน้ำ		50,843		20,613	2.47	652	1.27	51,169
ตำบลแพรกษา		61,824		29,482	2.10	1,275	2.11	61,187
ตำบลแพรกษาใหม่		49,852		23,710	2.10	1,344	2.77	49,180
ตำบลสี่โรงเหนือ		72,557		43,540	1.67	62	0.09	72,526
อำเภอบางบ่อ	245.007	112,251	458	48,300	2.32	2,403	2.19	111,050
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		21,155		6,291	3.36	72	0.34	21,191
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		91,096		42,009	2.17	2,475	2.79	89,859
ตำบลคลองด่าน		28,604		7,963	3.59	23	0.08	28,616
ตำบลคลองนิมมยตรา		3,227		1,336	2.42	26	0.81	3,214
ตำบลคลองสวน		3,164		844	3.75	37	1.16	3,183
ตำบลบางบ่อ		34,650		18,798	1.84	947	2.81	34,177
ตำบลบางพลีน้อย		9,155		2,980	3.07	1	0.01	9,155
ตำบลบางเพรียง		22,494		12,445	1.81	1,425	6.76	21,782
ตำบลบ้านระกาศ		6,709		2,462	2.73	73	1.10	6,673
ตำบลเปร็ง		4,248		1,472	2.89	9	0.21	4,253
อำเภอบางพลี	243.888	269,710	1,106	163,702	1.65	8,677	3.32	265,372
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		12,068		2,183	5.53	103	0.86	12,017
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		257,642		161,519	1.60	8,574	3.44	253,355
ตำบลบางแก้ว		59,478		37,710	1.58	2,529	4.44	58,214
ตำบลบางไฉลง		43,109		32,432	1.33	521	1.22	42,849
ตำบลบางปลา		33,147		17,052	1.94	328	1.00	32,983
ตำบลบางพลีใหญ่		98,071		53,186	1.84	3,260	3.44	96,441
ตำบลราชาเทวะ		32,770		21,670	1.51	1,819	5.88	31,861
ตำบลหนองปรือ		3,135		1,652	1.90	220	7.55	3,025
อำเภอพระประแดง	73.368	193,580	2,638	88,502	2.19	1,176	0.60	194,168
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		154,452		75,190	2.05	1,078	0.69	154,991
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		39,128		13,312	2.94	98	0.25	39,177
ตำบลตลาด		9,338		2,182	4.28	124	1.31	9,400

ตาราง ผ2-1 จำนวนประชากร ความหนาแน่นประชากร การเปลี่ยนแปลง จำนวนประชากรกลางปี จำนวนบ้าน และขนาดครัวเรือน ในจังหวัดสมุทรปราการ รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง / เขตพื้นที่	พื้นที่ (ตร.กม.)	ประชากร (คน)	ความหนาแน่น ประชากร (คน/ตร.กม.)	บ้าน (หลัง)	ขนาด ครัวเรือน (คน/หลัง)	การเปลี่ยนแปลงระหว่างปี 2561-2562		ประชากร กลางปี (คน)		
						จำนวนการ เปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการการ เปลี่ยนแปลง (%)			
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)		
ตำบลทรงคนอง		7,626		2,754	2.77	-	79	-	1.03	7,666
ตำบลบางกระสอบ		2,828		904	3.13	-	41	-	1.43	2,849
ตำบลบางกอบัว		7,151		2,620	2.73	-	72	-	1.00	7,187
ตำบลบางกะเจ้า		5,220		1,876	2.78	-	49	-	0.95	5,196
ตำบลบางครุ		25,757		12,781	2.02	-	152	-	0.59	25,833
ตำบลบางจาก		22,070		11,094	1.99	-	103	-	0.46	22,122
ตำบลบางน้ำผึ้ง		4,946		1,537	3.22	-	2	-	0.04	4,945
ตำบลบางพึ่ง		24,055		13,629	1.76	-	126	-	0.52	24,118
ตำบลบางยอ		11,357		3,621	3.14	-	43	-	0.38	11,336
ตำบลบางหญ้าแพรก		20,547		8,752	2.35	-	394	-	1.88	20,744
ตำบลบางหัวเสือ		12,828		4,630	2.77	-	166	-	1.31	12,745
ตำบลสำโรง		15,943		8,232	1.94	-	154	-	0.98	15,866
ตำบลสำโรงกลาง		11,516		6,488	1.77	-	232	-	1.97	11,632
ตำบลสำโรงใต้		12,398		7,402	1.67	-	267	-	2.11	12,532
อำเภอพระสมุทรเจดีย์	120.378	144,756	1,203	65,898	2.20	3,131	2.21	143,191		
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		33,607		14,628	2.30	27	0.08	33,594		
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		111,149		51,270	2.17	3,104	2.87	109,597		
ตำบลนาเกลือ		11,747		4,720	2.49	43	0.37	11,726		
ตำบลในคลองบางปลากด		73,615		33,962	2.17	1,663	2.31	72,784		
ตำบลบ้านคลองสวน		27,570		14,228	1.94	1,584	6.10	26,778		
ตำบลปากคลองบางปลากด		12,391		5,691	2.18	221	1.75	12,502		
ตำบลแหลมฟ้าผ่า		19,433		7,297	2.66	62	0.32	19,402		
อำเภอบางเสาธง	130.894	79,739	609	59,340	1.34	1,372	1.75	79,053		
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		22,243		17,009	1.31	417	1.84	22,452		
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		57,496		42,331	1.36	1,789	3.21	56,602		
ตำบลบางเสาธง		52,366		41,142	1.27	30	0.06	52,351		
ตำบลศีรษะจรเข้น้อย		14,851		9,097	1.63	1,080	7.84	14,311		
ตำบลศีรษะจรเข้ใหญ่		12,522		9,101	1.38	262	2.14	12,391		

หมายเหตุ 1: แต่ละคอลัมน์ในตาราง ผ2-1 มีที่มาของข้อมูล หรือ รายละเอียดการคำนวณ ดังนี้

- ข้อมูลขนาดพื้นที่รายอำเภอของจังหวัดสมุทรปราการ มีที่มาจากสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
- และ (d) เป็นข้อมูลประชากรตามทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2562 ของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
- ความหนาแน่นประชากร คือ จำนวนประชากรต่อหน่วยพื้นที่ คำนวณโดย (c) = (b) / (a)
- ขนาดครัวเรือน คือ จำนวนประชากรเฉลี่ยต่อครัวเรือน คำนวณโดย (e) = (b) / (d)
- จำนวนการเปลี่ยนแปลงประชากร คำนวณจากจำนวนประชากรที่เพิ่มหรือลดลงจากปี พ.ศ. 2561 ทั้งนี้ ค่าเป็นบวก หมายถึง จำนวนประชากรเพิ่มขึ้น ส่วนค่าติดลบ หมายถึง จำนวนประชากรลดลง
- อัตราการเปลี่ยนแปลงประชากร คือ การคำนวณอัตราเพิ่มประชากร (population growth rate) โดยการหาความแตกต่างของจำนวนประชากรระหว่างปี พ.ศ. 2561-2562 ด้วยวิธีเลขคณิต (arithmetic method) ทั้งนี้ หากพื้นที่ใดมีอัตราการเปลี่ยนแปลงประชากรที่มีค่าติดลบแสดงว่าพื้นที่นั้นมีอัตราการเปลี่ยนแปลงประชากรลดลง
- จำนวนประชากรกลางปี หมายถึง จำนวนประชากร ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 2562 เป็นตัวแทนของประชากรทั้งปีเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณจากสูตร หน้า 16

หมายเหตุ 2: สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ได้เก็บสถิติข้อมูลประชากรจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกรายอำเภอและท้องถิ่นเทศบาล ซึ่งเป็นการแสดงข้อมูลประชากรในขอบเขตการปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ การศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลดังกล่าวมาคำนวณใน ขอบเขตการปกครองส่วนภูมิภาค (จังหวัดแบ่งออกเป็นอำเภอ ซึ่งเทียบเท่ากับเขต และอำเภอแบ่งออกเป็นตำบล ซึ่งเทียบเท่ากับแขวง ของกรุงเทพมหานคร) โดยได้จำแนกประชากรที่อยู่พื้นที่ท้องถิ่นเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร ถือว่าเป็นประชากรที่อยู่ ในเขตเทศบาล ส่วนประชากรที่ไม่ได้อยู่ในเขตเทศบาลดังกล่าว ถือว่าเป็นประชากรที่อยู่นอกเขตเทศบาล

ตาราง ผ2-2 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในจังหวัดสมุทรปราการ รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562

เขตการปกครอง	การเกิด		การตาย		การย้ายถิ่น									
	ประชากรเกิด (คน)	crude birth rate	ประชากรตาย (คน)	crude death rate	การย้ายถิ่นเข้า		การย้ายถิ่นออก		การย้ายถิ่นรวม		การย้ายถิ่นสุทธิ			
					ประชากร ย้ายเข้า (คน)	in-migration rate	ประชากร ย้ายออก (คน)	out-migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นรวม (คน)	gross migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นสุทธิ (คน)	net migration rate		
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)			
จังหวัดสมุทรปราการ	12,545	9.39	8,977	6.72	94,467	70.72	81,068	60.69	175,535	131.41	13,399	10.03		
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	9,018	13.59	6,096	9.19	40,058	60.37	45,199	68.12	85,257	128.50	-	5,141	-	7.75
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	3,524	5.24	2,879	4.28	54,400	80.92	35,869	53.36	90,269	134.28	18,531	27.57		
อำเภอเมืองสมุทรปราการ	6,305	11.61	4,071	7.50	36,792	67.77	36,060	66.42	72,852	134.19	732	1.35		
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	5,603	13.36	3,784	9.03	27,010	64.42	28,835	68.78	55,845	133.20	-	1,825	-	4.35
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	702	5.68	287	2.32	9,782	79.11	7,225	58.43	17,007	137.54	2,557	20.68		
ตำบลท้ายบ้าน	-	-	58	2.29	1,312	51.69	1,513	59.61	2,825	111.31	-	201	-	7.92
ตำบลท้ายบ้านใหม่	-	-	115	2.40	2,811	58.56	2,600	54.16	5,411	112.73	211	4.40		
ตำบลเทพารักษ์	34	0.69	137	2.76	3,112	62.72	2,837	57.18	5,949	119.90	275	5.54		
ตำบลบางด้วน	1	0.13	18	2.26	387	48.51	355	44.50	742	93.01	32	4.01		
ตำบลบางปู	-	-	30	4.46	258	38.38	203	30.20	461	68.58	55	8.18		
ตำบลบางปูใหม่	77	1.93	176	4.42	3,262	81.88	2,324	58.33	5,586	140.21	938	23.54		
ตำบลบางโปรง	596	58.08	24	2.34	624	60.81	1,163	113.34	1,787	174.15	-	539	-	52.53
ตำบลบางเมือง	521	7.52	283	4.08	6,079	87.70	4,293	61.94	10,372	149.64	1,786	25.77		
ตำบลบางเมืองใหม่	-	-	109	2.11	2,747	53.10	2,905	56.15	5,652	109.25	-	158	-	3.05
ตำบลปากน้ำ	4,871	95.19	2,495	48.76	2,087	40.79	7,221	141.12	9,308	181.91	-	5,134	-	100.33
ตำบลแพรกษา	40	0.65	103	1.68	5,329	87.09	3,857	63.04	9,186	150.13	1,472	24.06		
ตำบลแพรกษาใหม่	33	0.67	108	2.20	4,262	86.66	2,762	56.16	7,024	142.82	1,500	30.50		
ตำบลลำโรงเหนือ	132	1.82	415	5.72	4,522	62.35	4,027	55.52	8,549	117.87	495	6.83		
อำเภอบางปะอิน	789	7.10	744	6.70	7,000	63.03	4,664	42.00	11,664	105.03	2,336	21.04		
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	-	-	69	3.26	941	44.41	847	39.97	1,788	84.38	94	4.44		
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	789	8.78	675	7.51	6,059	67.43	3,817	42.48	9,876	109.91	2,242	24.95		
ตำบลคลองด่าน	56	1.96	93	3.25	1,024	35.78	897	31.35	1,921	67.13	127	4.44		
ตำบลคลองนิมมาตรา	6	1.87	17	5.29	153	47.60	105	32.67	258	80.27	48	14.93		

ตาราง ผ2-2 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในจังหวัดสมุทรปราการ รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	การเกิด		การตาย		การย้ายถิ่น							
	ประชากรเกิด (คน)	crude birth rate	ประชากรตาย (คน)	crude death rate	การย้ายถิ่นเข้า		การย้ายถิ่นออก		การย้ายถิ่นรวม		การย้ายถิ่นสุทธิ	
					ประชากร ย้ายเข้า (คน)	in-migration rate	ประชากร ย้ายออก (คน)	out-migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นรวม (คน)	gross migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นสุทธิ (คน)	net migration rate
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)	
ตำบลคลองสวน	-	-	15	4.71	113	35.51	111	34.88	224	70.38	2	0.63
ตำบลบางป่อ	627	18.35	144	4.21	2,496	73.03	1,979	57.91	4,475	130.94	517	15.13
ตำบลบางพลีน้อย	12	1.31	32	3.50	344	37.58	279	30.48	623	68.05	65	7.10
ตำบลบางเพรียง	65	2.98	405	18.59	2,435	111.79	995	45.68	3,430	157.47	1,440	66.11
ตำบลบ้านระกาศ	19	2.85	18	2.70	308	46.16	189	28.33	497	74.48	119	17.83
ตำบลเป็ร็ง	4	0.94	20	4.70	127	29.86	109	25.63	236	55.50	18	4.23
อำเภอบางพลี	4,322	16.29	1,971	7.43	23,285	87.74	17,853	67.28	41,138	155.02	5,432	20.47
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	2,296	191.07	654	54.43	371	30.87	2,664	221.70	3,035	252.57	- 2,293	- 190.82
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	2,026	8.00	1,317	5.20	22,914	90.44	15,189	59.95	38,103	150.39	7,725	30.49
ตำบลบางแก้ว	37	0.64	266	4.57	5,809	99.79	3,038	52.19	8,847	151.98	2,771	47.60
ตำบลบางไฉลง	128	2.99	178	4.15	3,232	75.43	2,634	61.47	5,866	136.90	598	13.96
ตำบลบางปลา	88	2.67	351	10.64	1,933	58.61	1,544	46.81	3,477	105.42	389	11.79
ตำบลบางพลีใหญ่	4,012	41.60	854	8.86	8,551	88.67	9,041	93.75	17,592	182.41	- 490	- 5.08
ตำบลราชาเทวะ	52	1.63	302	9.48	3,439	107.94	1,518	47.65	4,957	155.58	1,921	60.29
ตำบลหนองปรือ	5	1.65	20	6.61	321	106.12	78	25.79	399	131.90	243	80.33
อำเภอพระประแดง	804	4.14	1,346	6.93	10,351	53.31	10,844	55.85	21,195	109.16	- 493	- 2.54
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	804	5.19	1,208	7.79	8,487	54.76	9,223	59.51	17,710	114.26	- 736	- 4.75
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	-	-	138	3.52	1,864	47.58	1,621	41.38	3,485	88.96	243	6.20
ตำบลตลาด	-	-	35	3.72	747	79.47	773	82.23	1,520	161.70	- 26	- 2.77
ตำบลทรงคนอง	-	-	32	4.17	311	40.57	314	40.96	625	81.53	- 3	- 0.39
ตำบลบางกระสอบ	-	-	10	3.51	97	34.05	121	42.48	218	76.53	- 24	- 8.43
ตำบลบางกอบัว	-	-	25	3.48	316	43.97	306	42.58	622	86.55	10	1.39
ตำบลบางกะเจ้า	-	-	20	3.85	313	60.24	228	43.88	541	104.13	85	16.36
ตำบลบางครุ	298	11.54	306	11.85	1,285	49.74	1,572	60.85	2,857	110.59	- 287	- 11.11

ตาราง ผ2-2 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในจังหวัดสมุทรปราการ รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	การเกิด		การตาย		การย้ายถิ่น									
	ประชากรเกิด (คน)	crude birth rate	ประชากรตาย (คน)	crude death rate	การย้ายถิ่นเข้า		การย้ายถิ่นออก		การย้ายถิ่นรวม		การย้ายถิ่นสุทธิ			
					ประชากร ย้ายเข้า (คน)	in-migration rate	ประชากร ย้ายออก (คน)	out-migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นรวม (คน)	gross migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นสุทธิ (คน)	net migration rate		
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)			
ตำบลบางจาก	251	11.35	184	8.32	1,205	54.47	1,410	63.74	2,615	118.21	-	205	-	9.27
ตำบลบางน้ำผึ้ง	-	-	14	2.83	238	48.13	195	39.43	433	87.56	-	43	-	8.70
ตำบลบางพึ่ง	-	-	80	3.32	1,370	56.80	1,297	53.78	2,667	110.58	-	73	-	3.03
ตำบลบางยอ	-	-	37	3.26	589	51.96	457	40.32	1,046	92.28	-	132	-	11.64
ตำบลบางหญ้าแพรก	10	0.48	94	4.53	1,028	49.56	1,261	60.79	2,289	110.35	-	233	-	11.23
ตำบลบางหัวเสือ	3	0.24	24	1.88	849	66.61	626	49.12	1,475	115.73	-	223	-	17.50
ตำบลสำโรง	4	0.25	40	2.52	1,031	64.98	767	48.34	1,798	113.32	-	264	-	16.64
ตำบลสำโรงกลาง	8	0.69	413	35.51	466	40.06	602	51.75	1,068	91.82	-	136	-	11.69
ตำบลสำโรงใต้	230	18.35	32	2.55	506	40.38	915	73.02	1,421	113.39	-	409	-	32.64
อำเภอพระสมุทรเจดีย์	276	1.93	496	3.46	10,841	75.71	7,174	50.10	18,015	125.81	-	3,667	-	25.61
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	274	8.16	224	6.67	1,868	55.61	1,870	55.67	3,738	111.27	-	2	-	0.06
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	2	0.02	272	2.48	8,973	81.87	5,304	48.40	14,277	130.27	-	3,669	-	33.48
ตำบลนาเกลือ	1	0.09	40	3.41	598	51.00	467	39.83	1,065	90.83	-	131	-	11.17
ตำบลในคลองบางปลากด	-	-	169	2.32	5,531	75.99	3,500	48.09	9,031	124.08	-	2,031	-	27.90
ตำบลบ้านคลองสวน	1	0.04	58	2.17	2,846	106.28	1,159	43.28	4,005	149.56	-	1,687	-	63.00
ตำบลปากคลองบางปลากด	274	21.92	179	14.32	510	40.80	907	72.55	1,417	113.35	-	397	-	31.76
ตำบลแหลมฟ้าผ่า	-	-	50	2.58	1,356	69.89	1,141	58.81	2,497	128.70	-	215	-	11.08
อำเภอบางเสาธง	46	0.58	347	4.39	6,189	78.29	4,473	56.58	10,662	134.87	-	1,716	-	21.71
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	41	1.83	157	6.99	1,381	61.51	1,760	78.39	3,141	139.90	-	379	-	16.88
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	5	0.09	190	3.36	4,808	84.94	2,713	47.93	7,521	132.88	-	2,095	-	37.01
ตำบลบางเสาธง	46	0.88	265	5.06	3,444	65.79	3,208	61.28	6,652	127.07	-	236	-	4.51
ตำบลศิระจรเข้น้อย	-	-	44	3.07	1,765	123.33	615	42.97	2,380	166.31	-	1,150	-	80.36
ตำบลศิระจรเข้ใหญ่	-	-	38	3.07	980	79.09	650	52.46	1,630	131.55	-	330	-	26.63

หมายเหตุ 1: แต่ละคอลัมน์ในตาราง ผ2-2 มีที่มาของข้อมูล หรือ รายละเอียดการคำนวณ ดังนี้

- (a) (c) (e) และ (g) เป็นข้อมูลประชากรตามทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2562 ของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
- (b) อัตราเกิด (crude birth rate) คำนวณจากสูตรอัตราเกิดอย่างหยาบ หน้า 13
- (d) อัตราตาย (crude death rate) คำนวณจากสูตรอัตราตายอย่างหยาบ หน้า 14
- (f) อัตราการย้ายถิ่นเข้า (in-migration rate) คำนวณจากสูตรอัตราการย้ายถิ่นเข้า หน้า 15
- (h) อัตราการย้ายถิ่นออก (out-migration rate) คำนวณจากสูตรอัตราการย้ายถิ่นออก หน้า 15
- (i) จำนวนประชากรย้ายถิ่นรวม คือ ผลรวมของจำนวนผู้ย้ายถิ่นเข้าและผู้ย้ายถิ่นออกต่อจำนวนประชากรกลางปี 1,000 คน ในแต่ละพื้นที่
- (j) อัตราการย้ายถิ่นรวม (gross migration rate) คำนวณจากสูตรอัตราการย้ายถิ่นรวม หน้า 15
- (k) จำนวนประชากรย้ายถิ่นสุทธิ คือ ผลต่างระหว่างจำนวนผู้ย้ายถิ่นเข้าและผู้ย้ายถิ่นออกต่อจำนวนประชากรกลางปี 1,000 คน ในแต่ละพื้นที่
- (l) อัตราการย้ายถิ่นสุทธิ (net migration rate) คำนวณจากสูตรอัตราการย้ายถิ่นสุทธิ หน้า 15

หมายเหตุ 2: * จังหวัดสมุทรปราการมีประชากรเกิดที่ไม่ระบุพื้นที่เกิด จำนวน 3 คน

** จังหวัดสมุทรปราการมีประชากรตายที่ไม่ระบุพื้นที่ตาย จำนวน 2 คน

*** จังหวัดสมุทรปราการมีประชากรย้ายถิ่นเข้าที่ไม่ระบุพื้นที่ย้ายถิ่นเข้า จำนวน 9 คน

หมายเหตุ 3: การพิจารณาประชากรในและนอกเขตเทศบาล ของจังหวัดสมุทรปราการ ทำเช่นเดียวกับตาราง ผ2-1 (ดูหมายเหตุ 2 ท้ายตาราง ผ2-1)

ตาราง ผ2-3 จำนวนประชากร ความหนาแน่นประชากร การเปลี่ยนแปลง จำนวนประชากรกลางปี จำนวนบ้าน และขนาดครัวเรือน ในจังหวัดนนทบุรี รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562

เขตการปกครอง	พื้นที่ (ตร.กม.)	ประชากร (คน)	ความหนาแน่น ประชากร (คน/ตร.กม.)	บ้าน (หลัง)	ขนาด ครัวเรือน (คน/หลัง)	การเปลี่ยนแปลงระหว่างปี 2561-2562		ประชากร กลางปี (คน)
						จำนวนการ เปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง (%)	
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
จังหวัดนนทบุรี	622.303	1,265,387	2,033	701,932	1.80	19,092	1.53	1,255,841
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		777,155		455,650	1.71	52,643	7.27	750,834
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		488,232		246,282	1.98	33,551	6.43	505,008
อำเภอเมืองนนทบุรี	77.018	367,189	4,768	212,240	1.73	1,479	0.40	366,450
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		310,571		181,873	1.71	280	0.09	310,431
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		56,618		30,367	1.86	1,199	2.16	56,019
ตำบลลาดบัวขาว		48,085		31,142	1.54	470	0.97	48,320
ตำบลท่าทราย		70,709		32,441	2.18	818	1.14	71,118
ตำบลไทรน้ํา		23,316		15,526	1.50	626	2.76	23,003
ตำบลบางกระสอ		56,998		46,795	1.22	840	1.50	56,578
ตำบลบางกร่าง		31,151		16,529	1.88	906	3.00	30,698
ตำบลบางเขน		42,644		29,117	1.46	275	0.65	42,507
ตำบลบางไผ่		12,297		5,475	2.25	354	2.96	12,120
ตำบลบางรักน้อย		21,311		11,861	1.80	175	0.83	21,224
ตำบลบางศรีเมือง		24,739		9,451	2.62	7	0.03	24,743
ตำบลสวนใหญ่		35,939		13,903	2.58	402	1.11	36,140
อำเภอบางกรวย	57.408	141,149	2,459	72,652	1.94	4,481	3.28	138,909
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		108,293		54,758	1.98	3,344	3.19	106,621
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		32,856		17,894	1.84	1,137	3.58	32,288
ตำบลบางกรวย		27,764		13,697	2.03	167	0.61	27,681
ตำบลบางขนุน		6,305		4,218	1.49	418	7.10	6,096
ตำบลบางขุนทอง		10,979		5,868	1.87	328	3.08	10,815
ตำบลบางคูเวียง		10,601		5,252	2.02	440	4.33	10,381
ตำบลบางสีทอง		11,203		5,061	2.21	251	2.29	11,078
ตำบลปลายบาง		19,181		9,733	1.97	238	1.26	19,062
ตำบลมหาสวัสดิ์		20,160		10,517	1.92	634	3.25	19,843
ตำบลวัดชลอ		16,374		8,098	2.02	518	3.27	16,115
ตำบลศาลากลาง		18,582		10,208	1.82	1,487	8.70	17,839
อำเภอบางใหญ่	96.398	156,861	1,627	84,119	1.86	4,775	3.14	154,474
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		56,778		34,068	1.67	1,160	2.09	56,198
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		100,083		50,051	2.00	3,615	3.75	98,276
ตำบลบางม่วง		19,218		9,292	2.07	556	2.98	18,940
ตำบลบางแม่นาง		49,140		24,580	2.00	1,646	3.47	48,317
ตำบลบางเลน		19,209		9,978	1.93	566	3.04	18,926
ตำบลเสาธงหิน		19,933		9,762	2.04	935	4.92	19,466
ตำบลบางใหญ่		9,054		3,829	2.36	222	2.51	8,943
ตำบลบ้านใหม่		40,307		26,678	1.51	850	2.15	39,882
อำเภอบางบัวทอง	116.439	281,766	2,420	143,310	1.97	4,604	1.66	279,464
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		98,223		48,485	2.03	47,087	92.08	74,680
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		183,543		94,825	1.94	42,483	18.80	204,785
ตำบลบางบัวทอง		40,070		16,378	2.45	480	1.21	39,830
ตำบลบางรักใหญ่		62,055		33,908	1.83	786	1.28	61,662
ตำบลบางคูรัด		72,833		39,824	1.83	515	0.71	72,576

ตาราง ผ2-3 จำนวนประชากร ความหนาแน่นประชากร การเปลี่ยนแปลง จำนวนประชากรกลางปี จำนวนบ้าน และขนาดครัวเรือน ในจังหวัดนนทบุรี รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	พื้นที่ (ตร.กม.)	ประชากร (คน)	ความหนาแน่น ประชากร (คน/ตร.กม.)	บ้าน (หลัง)	ขนาด ครัวเรือน (คน/หลัง)	การเปลี่ยนแปลงระหว่างปี 2561-2562		ประชากร กลางปี (คน)
						จำนวนการ เปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง (%)	
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
ตำบลละหาร		9,460		5,519	1.71	193	2.08	9,364
ตำบลลำโพ		51,613		25,153	2.05	1,093	2.16	51,067
ตำบลพิมลราช		23,919		11,484	2.08	851	3.69	23,494
ตำบลบางรักพัฒนา		12,308		7,165	1.72	803	6.98	11,907
ตำบลโสนลอย		9,508		3,879	2.45	117	1.22	9,567
อำเภอไทรน้อย	186.017	69,007	371	31,620	2.18	1,722	2.56	68,146
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		2,547		1,025	2.48	10	0.39	2,552
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		66,460		30,595	2.17	1,732	2.68	65,594
ตำบลไทรน้อย		5,054		1,747	2.89	7	0.14	5,051
ตำบลราษฎร์นิยม		6,715		2,514	2.67	59	0.89	6,686
ตำบลหนองเพรางาย		8,625		3,910	2.21	221	2.63	8,515
ตำบลไทรใหญ่		27,997		15,804	1.77	1,364	5.12	27,315
ตำบลขุนศรี		6,375		2,135	2.99	13	0.20	6,369
ตำบลคลองขวาง		6,718		2,674	2.51	16	0.24	6,710
ตำบลทวีพัฒนา		7,523		2,836	2.65	42	0.56	7,502
อำเภอบางเกร็ง	89.023	249,415	2,802	157,991	1.58	2,031	0.82	248,400
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		200,743		135,441	1.48	782	0.39	200,352
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		48,672		22,550	2.16	1,249	2.63	48,048
ตำบลเกาะเกร็ด		5,841		1,657	3.53	21	0.36	5,852
ตำบลคลองเกลือ		9,428		8,409	1.12	93	1.00	9,382
ตำบลคลองข่อย		8,167		4,738	1.72	261	3.30	8,037
ตำบลคลองพระอุดม		6,433		2,984	2.16	293	4.77	6,287
ตำบลท่าอิฐ		18,376		7,076	2.60	180	0.99	18,286
ตำบลบางตลาด		47,551		23,201	2.05	221	0.46	47,662
ตำบลบางตะไนย์		5,225		2,951	1.77	297	6.03	5,077
ตำบลบางพลับ		10,471		5,934	1.76	445	4.44	10,249
ตำบลบางพูด		63,224		44,436	1.42	29	0.05	63,210
ตำบลบ้านใหม่		32,542		31,631	1.03	594	1.86	32,245
ตำบลปากเกร็ด		37,527		21,830	1.72	158	0.42	37,606
ตำบลอ้อมเกร็ด		4,630		3,144	1.47	239	5.44	4,511

หมายเหตุ 1: แต่ละคอลัมน์ในตาราง ผ2-3 มีที่มาของข้อมูล หรือ รายละเอียดการคำนวณ ดังนี้

- ข้อมูลขนาดพื้นที่จังหวัดนนทบุรี รายอำเภอ มีที่มาจากสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
- และ (d) เป็นข้อมูลประชากรตามทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2562 ของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
- ความหนาแน่นประชากร คือ จำนวนประชากรต่อหน่วยพื้นที่ คำนวณโดย (c) = (b) / (a)
- ขนาดครัวเรือน คือ จำนวนประชากรเฉลี่ยต่อครัวเรือน คำนวณโดย (e) = (b) / (d)
- จำนวนการเปลี่ยนแปลงประชากร คำนวณจากจำนวนประชากรที่เพิ่มหรือลดลงจากปี พ.ศ. 2561 ทั้งนี้ ค่าเป็นบวก หมายถึง จำนวนประชากรเพิ่มขึ้น ส่วนค่าติดลบ หมายถึง จำนวนประชากรลดลง
- อัตราการเปลี่ยนแปลงประชากร คือ การคำนวณอัตราเพิ่มประชากร (population growth rate) โดยการหาความแตกต่างของจำนวนประชากรระหว่างปี พ.ศ. 2561-2562 ด้วยวิธีเลขคณิต (arithmetic method) ทั้งนี้ หากพื้นที่ใดมีอัตราการเปลี่ยนแปลงประชากรที่มีค่าติดลบแสดงว่าพื้นที่นั้นมีอัตราการเปลี่ยนแปลงประชากรลดลง

(h) จำนวนประชากรกลางปี หมายถึง จำนวนประชากร ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 2562 เป็นตัวแทนของประชากรทั้งปีเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณจากสูตร หน้า 16

หมายเหตุ 2: สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ได้เก็บสถิติข้อมูลประชากรจังหวัดนนทบุรี จำแนกรายอำเภอและท้องถิ่นเทศบาล ซึ่งเป็นการแสดงข้อมูลประชากรในขอบเขตการปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ การศึกษาผู้ศึกษาได้นำข้อมูลดังกล่าวมาคำนวณในขอบเขตการปกครองส่วนภูมิภาค (จังหวัดแบ่งออกเป็นอำเภอ ซึ่งเทียบเท่ากับเขต และอำเภอแบ่งออกเป็นตำบล ซึ่งเทียบเท่ากับแขวงของกรุงเทพมหานคร) โดยได้จำแนกประชากรที่อยู่พื้นที่ท้องถิ่นเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร ถือว่าเป็นประชากรที่อยู่ในเขตเทศบาล ส่วนประชากรที่ไม่ได้อยู่ในเขตเทศบาลดังกล่าว ถือว่าเป็นประชากรที่อยู่นอกเขตเทศบาล

ตาราง ผ2-4 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในจังหวัดนนทบุรี รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562

เขตการปกครอง	การเกิด		การตาย		การย้ายถิ่น							
	ประชากรเกิด (คน)	crude birth rate	ประชากรตาย (คน)	crude death rate	การย้ายถิ่นเข้า		การย้ายถิ่นออก		การย้ายถิ่นรวม		การย้ายถิ่นสุทธิ	
					ประชากร ย้ายเข้า (คน)	in-migration rate	ประชากร ย้ายออก (คน)	out-migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นรวม (คน)	gross migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นสุทธิ (คน)	net migration rate
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)	
จังหวัดนนทบุรี	8,260	6.58	8,939	7.12	91,621	72.96	72,699	57.89	164,320	130.84	18,922	15.07
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	6,962	9.27	6,610	8.80	52,190	69.51	47,704	63.53	99,894	133.04	4,486	5.97
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	1,294	2.56	2,326	4.61	39,404	78.03	24,995	49.49	64,399	127.52	14,409	28.53
อำเภอเมืองนนทบุรี	4,121	11.25	3,938	10.75	22,721	62.00	22,526	61.47	45,247	123.47	195	0.53
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	4,121	13.28	3,768	12.14	18,643	60.06	20,022	64.50	38,665	124.55	- 1,379 -	4.44
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	-	-	170	3.03	4,078	72.80	2,504	44.70	6,582	117.50	1,574	28.10
ตำบลลาดบัวหลวง	104	2.15	417	8.63	2,656	54.97	2,851	59.00	5,507	113.97	- 195 -	4.04
ตำบลท่าทราย	127	1.79	239	3.36	3,447	48.47	3,839	53.98	7,286	102.45	- 392 -	5.51
ตำบลไทรมา	-	-	54	2.35	2,013	87.51	1,267	55.08	3,280	142.59	746	32.43
ตำบลบางกระสอบ	141	2.49	2,669	47.17	4,154	73.42	3,063	54.14	7,217	127.56	1,091	19.28
ตำบลบางกร่าง	-	-	111	3.62	2,482	80.85	1,342	43.72	3,824	124.57	1,140	37.14
ตำบลบางเขน	101	2.38	188	4.42	2,619	61.61	2,176	51.19	4,795	112.81	443	10.42
ตำบลบางไม้	-	-	31	2.56	926	76.40	481	39.69	1,407	116.09	445	36.72
ตำบลบางรักน้อย	-	-	54	2.54	1,316	62.01	1,014	47.78	2,330	109.78	302	14.23
ตำบลบางศรีเมือง	-	-	74	2.99	1,349	54.52	1,137	45.95	2,486	100.47	212	8.57
ตำบลสวนใหญ่	3,648	100.94	101	2.79	1,759	48.67	5,356	148.20	7,115	196.87	- 3,597 -	99.53
อำเภอบางกรวย	170	1.22	735	5.29	11,763	84.68	6,551	47.16	18,314	131.84	5,212	37.52
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	169	1.59	647	6.07	9,012	84.52	5,149	48.29	14,161	132.82	3,863	36.23
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	1	0.03	88	2.73	2,751	85.20	1,402	43.42	4,153	128.63	1,349	41.78
ตำบลบางกรวย	12	0.43	94	3.40	1,819	65.71	1,431	51.70	3,250	117.41	388	14.02
ตำบลบางขนุน	-	-	12	1.97	727	119.26	280	45.93	1,007	165.19	447	73.33
ตำบลบางขุนทอง	-	-	33	3.05	862	79.70	466	43.09	1,328	122.79	396	36.62
ตำบลบางคูเวียง	1	0.10	45	4.33	977	94.11	467	44.99	1,444	139.10	510	49.13
ตำบลบางสีทอง	-	-	32	2.89	805	72.67	471	42.52	1,276	115.19	334	30.15

ตาราง ผ2-4 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในจังหวัดนนทบุรี รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	การเกิด		การตาย		การย้ายถิ่น							
	ประชากรเกิด (คน)	crude birth rate	ประชากรตาย (คน)	crude death rate	การย้ายถิ่นเข้า		การย้ายถิ่นออก		การย้ายถิ่นรวม		การย้ายถิ่นสุทธิ	
					ประชากร ย้ายเข้า (คน)	in-migration rate	ประชากร ย้ายออก (คน)	out-migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นรวม (คน)	gross migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นสุทธิ (คน)	net migration rate
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)	
ตำบลปลายบาง	-	-	46	2.41	1,377	72.24	1,023	53.67	2,400	125.90	354	18.57
ตำบลมหาสวัสดิ์	-	-	52	2.62	1,591	80.18	838	42.23	2,429	122.41	753	37.95
ตำบลวัดชลอ	157	9.74	381	23.64	1,420	88.12	942	58.45	2,362	146.57	478	29.66
ตำบลศาลากลาง	-	-	40	2.24	2,185	122.49	633	35.49	2,818	157.97	1,552	87.00
อำเภอบางใหญ่	835	5.41	772	5.00	13,608	88.09	8,877	57.47	22,485	145.56	4,731	30.63
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	444	7.90	178	3.17	4,883	86.89	3,883	69.09	8,766	155.98	1,000	17.79
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	391	3.98	594	6.04	8,725	88.78	4,994	50.82	13,719	139.60	3,731	37.96
ตำบลบางม่วง	339	17.90	391	20.64	1,534	80.99	1,189	62.78	2,723	143.77	345	18.22
ตำบลบางแม่นาง	32	0.66	105	2.17	4,293	88.85	2,472	51.16	6,765	140.01	1,821	37.69
ตำบลบางเลน	2	0.11	48	2.54	1,511	79.84	828	43.75	2,339	123.59	683	36.09
ตำบลบางใหญ่	13	0.67	47	2.41	2,038	104.70	1,019	52.35	3,057	157.05	1,019	52.35
ตำบลบ้านใหม่	7	0.78	38	4.25	576	64.41	299	33.43	875	97.84	277	30.97
ตำบลเสาชิงหิน	442	11.08	143	3.59	3,656	91.67	3,070	76.98	6,726	168.65	586	14.69
อำเภอบางบัวทอง	541	1.94	1,172	4.19	21,444	76.73	15,832	56.65	37,276	133.38	5,612	20.08
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	427	5.72	414	5.54	5,806	77.75	4,938	66.12	10,744	143.87	868	11.62
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	114	0.56	758	3.70	15,638	76.36	10,894	53.20	26,532	129.56	4,744	23.17
ตำบลบางคูรัด	-	-	90	2.26	3,072	77.13	2,368	59.45	5,440	136.58	704	17.68
ตำบลบางบัวทอง	9	0.15	145	2.35	4,285	69.49	3,165	51.33	7,450	120.82	1,120	18.16
ตำบลบางรักพัฒนา	114	1.57	402	5.54	5,268	72.59	4,461	61.47	9,729	134.05	807	11.12
ตำบลบางรักใหญ่	-	-	35	3.74	686	73.26	423	45.18	1,109	118.44	263	28.09
ตำบลพิมลราช	5	0.10	150	2.94	4,180	81.85	2,826	55.34	7,006	137.19	1,354	26.51
ตำบลละหาร	1	0.04	67	2.85	1,972	83.94	1,001	42.61	2,973	126.55	971	41.33
ตำบลลำโพ	1	0.08	37	3.11	1,337	112.29	482	40.48	1,819	152.77	855	71.81
ตำบลโสนลอย	411	42.96	246	25.71	644	67.32	1,106	115.61	1,750	182.93	462	48.29

ตาราง ผ2-4 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในจังหวัดนนทบุรี รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	การเกิด		การตาย		การย้ายถิ่น							
	ประชากรเกิด (คน)	crude birth rate	ประชากรตาย (คน)	crude death rate	การย้ายถิ่นเข้า		การย้ายถิ่นออก		การย้ายถิ่นรวม		การย้ายถิ่นสุทธิ	
					ประชากร ย้ายเข้า (คน)	in-migration rate	ประชากร ย้ายออก (คน)	out-migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นรวม (คน)	gross migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นสุทธิ (คน)	net migration rate
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)	
อำเภอไทรน้อย	215	3.15	386	5.66	4,980	73.08	2,991	43.89	7,971	116.97	1,989	29.19
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	-	-	3	1.18	112	43.89	101	39.58	213	83.46	11	4.31
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	215	3.28	383	5.84	4,868	74.21	2,890	44.06	7,758	118.27	1,978	30.16
ตำบลขุนศรี	10	1.98	19	3.76	207	40.99	168	33.26	375	74.25	39	7.72
ตำบลคลองขวาง	156	23.33	11	1.65	385	57.59	433	64.77	818	122.35	48	7.18
ตำบลทิววัฒนา	6	0.70	26	3.05	600	70.47	325	38.17	925	108.64	275	32.30
ตำบลไทรน้อย	26	0.95	245	8.97	2,904	106.32	1,390	50.89	4,294	157.20	1,514	55.43
ตำบลไทรใหญ่	3	0.47	31	4.87	265	41.61	192	30.15	457	71.76	73	11.46
ตำบลราษฎร์นิยม	4	0.60	30	4.47	275	40.98	216	32.19	491	73.17	59	8.79
ตำบลหนองเพรางาย	10	1.33	24	3.20	344	45.85	267	35.59	611	81.44	77	10.26
อำเภอปากเกร็ด	2,374	9.56	1,933	7.78	17,078	68.75	15,922	64.10	33,000	132.85	1,156	4.65
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	1,801	8.99	1,600	7.99	13,734	68.55	13,611	67.94	27,345	136.48	123	0.61
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	573	11.93	333	6.93	3,344	69.60	2,311	48.10	5,655	117.70	1,033	21.50
ตำบลเกาะเกร็ด	551	94.16	16	2.73	250	42.72	733	125.27	983	167.99	483	82.54
ตำบลคลองเกลือ	-	-	25	2.66	692	73.76	553	58.95	1,245	132.71	139	14.82
ตำบลคลองข่อย	12	1.49	206	25.63	631	78.52	322	40.07	953	118.58	309	38.45
ตำบลคลองพระอุดม	6	0.95	22	3.50	563	89.56	225	35.79	788	125.35	338	53.77
ตำบลท่าอิฐ	1	0.05	56	3.06	965	52.77	683	37.35	1,648	90.12	282	15.42
ตำบลบางตลาด	13	0.27	951	19.95	2,616	54.89	2,572	53.96	5,188	108.85	44	0.92
ตำบลบางตะไนย์	1	0.20	14	2.76	499	98.30	167	32.90	666	131.19	332	65.40
ตำบลบางพลับ	-	-	37	3.61	907	88.50	413	40.30	1,320	128.80	494	48.20
ตำบลบางพูด	27	0.43	171	2.71	4,260	67.39	3,893	61.59	8,153	128.98	367	5.81
ตำบลบ้านใหม่	16	0.50	103	3.19	2,716	84.23	1,974	61.22	4,690	145.45	742	23.01
ตำบลปากเกร็ด	1,745	46.40	318	8.46	2,543	67.62	4,206	111.84	6,749	179.47	1,663	44.22
ตำบลอ้อมเกร็ด	2	0.44	14	3.10	436	96.66	181	40.13	617	136.79	255	56.53

หมายเหตุ 1: แต่ละคอลัมน์ในตาราง ผ2-4 มีที่มาของข้อมูล หรือ รายละเอียดการคำนวณ ดังนี้

- (a) (c) (e) และ (g) เป็นข้อมูลประชากรตามทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2562 ของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
- (b) อัตราเกิด (crude birth rate) คำนวณจากสูตรอัตราเกิดอย่างหยาบ หน้า 13
- (d) อัตราตาย (crude death rate) คำนวณจากสูตรอัตราตายอย่างหยาบ หน้า 14
- (f) อัตราการย้ายถิ่นเข้า (in-migration rate) คำนวณจากสูตรอัตราการย้ายถิ่นเข้า หน้า 15
- (h) อัตราการย้ายถิ่นออก (out-migration rate) คำนวณจากสูตรอัตราการย้ายถิ่นออก หน้า 15
- (i) จำนวนประชากรย้ายถิ่นรวม คือ ผลรวมของจำนวนผู้ย้ายถิ่นเข้าและผู้ย้ายถิ่นออกต่อจำนวนประชากรกลางปี 1,000 คน ในแต่ละพื้นที่
- (j) อัตราการย้ายถิ่นรวม (gross migration rate) คำนวณจากสูตรอัตราการย้ายถิ่นรวม หน้า 15
- (k) จำนวนประชากรย้ายถิ่นสุทธิ คือ ผลต่างระหว่างจำนวนผู้ย้ายถิ่นเข้าและผู้ย้ายถิ่นออกต่อจำนวนประชากรกลางปี 1,000 คน ในแต่ละพื้นที่
- (l) อัตราการย้ายถิ่นสุทธิ (net migration rate) คำนวณจากสูตรอัตราการย้ายถิ่นสุทธิ หน้า 15

หมายเหตุ 2: * จังหวัดนนทบุรีมีประชากรเกิดที่ไม่ระบุพื้นที่เกิด จำนวน 4 คน

** จังหวัดนนทบุรีมีประชากรตายที่ไม่ระบุพื้นที่ตาย จำนวน 3 คน

*** จังหวัดนนทบุรีมีประชากรย้ายถิ่นเข้าที่ไม่ระบุพื้นที่ย้ายถิ่นเข้า จำนวน 27 คน

หมายเหตุ 3: การพิจารณาประชากรในและนอกเขตเทศบาล ของจังหวัดนนทบุรี ทำเช่นเดียวกับตาราง ผ2-3 (ดูหมายเหตุ 2 ท้ายตาราง ผ2-3)

ตาราง ผ2-5 จำนวนประชากร ความหนาแน่นประชากร การเปลี่ยนแปลง จำนวนประชากรกลางปี จำนวนบ้าน และขนาดครัวเรือน ในจังหวัดปทุมธานี รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562

เขตการปกครอง	พื้นที่ (ตร.กม.)	ประชากร (คน)	ความหนาแน่น ประชากร (คน/ตร.กม.)	บ้าน (หลัง)	ขนาด ครัวเรือน (คน/หลัง)	การเปลี่ยนแปลงระหว่างปี 2561-2562		ประชากร กลางปี (คน)
						จำนวนการ เปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง (%)	
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
จังหวัดปทุมธานี	1,525.856	1,163,604	763	624,930	1.86	17,512	1.53	1,154,848
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		656,896		389,658	1.69	72,469	12.40	620,662
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		506,708		235,272	2.15	54,957	9.78	534,187
อำเภอเมืองปทุมธานี	120.151	208,118	1,732	110,512	1.88	3,613	1.77	206,312
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		82,474		45,634	1.81	661	0.81	82,144
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		125,644		64,878	1.94	2,952	2.41	124,168
ตำบลบางกะดี		13,987		6,275	2.23	405	2.98	13,785
ตำบลบางชะแยง		14,557		6,432	2.26	107	0.74	14,504
ตำบลบางคูวัด		28,349		18,521	1.53	774	2.81	27,962
ตำบลบางเดื่อ		15,807		7,267	2.18	569	3.73	15,523
ตำบลบางปรอก		23,633		9,429	2.51	210	0.88	23,738
ตำบลบางพูด		6,439		2,565	2.51	79	1.24	6,400
ตำบลบางพูน		25,509		19,505	1.31	233	0.92	25,393
ตำบลบางหลวง		8,739		3,854	2.27	32	0.37	8,723
ตำบลบ้านกระแซง		3,292		1,042	3.16	20	0.60	3,302
ตำบลบ้านกลาง		12,326		6,142	2.01	136	1.12	12,258
ตำบลบ้านฉาง		9,211		5,233	1.76	185	2.05	9,119
ตำบลบ้านใหม่		14,447		7,933	1.82	585	4.22	14,155
ตำบลสวนพริกไทย		9,939		4,682	2.12	422	4.43	9,728
ตำบลหลักหก		21,883		11,632	1.88	316	1.47	21,725
อำเภอลดหลอง	299.152	284,647	952	170,645	1.67	5,484	1.96	281,905
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		140,723		103,083	1.37	2,267	1.64	139,590
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		143,924		67,562	2.13	3,217	2.29	142,316
ตำบลคลองเจ็ด		7,522		3,488	2.16	155	2.10	7,445
ตำบลคลองสอง		40,643		24,458	1.66	2,287	5.96	39,500
ตำบลคลองสาม		88,872		39,886	2.23	1,514	1.73	88,115
ตำบลคลองสี่		19,402		9,040	2.15	862	4.65	18,971
ตำบลคลองหก		12,915		7,390	1.75	390	3.11	12,720
ตำบลคลองหนึ่ง		100,080		78,625	1.27	20	0.02	100,090
ตำบลคลองห้า		15,213		7,758	1.96	296	1.98	15,065
อำเภอหนองเสือ	413.632	54,153	131	17,899	3.03	429	0.80	53,939
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		2,901		1,861	1.56	35	1.22	2,884
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		51,252		16,038	3.20	394	0.77	51,055
ตำบลนพรัตน์		4,635		1,354	3.42	2	0.04	4,634
ตำบลบึงกาสาม		7,172		2,132	3.36	85	1.20	7,130
ตำบลบึงข้าวอ้อ		9,168		2,593	3.54	52	0.57	9,142
ตำบลบึงบอน		9,542		3,559	2.68	118	1.25	9,483
ตำบลบึงบา		7,352		3,240	2.27	42	0.57	7,331
ตำบลศาลาครุ		5,268		1,556	3.39	11	0.21	5,263
ตำบลหนองสามวัง		11,016		3,465	3.18	119	1.09	10,957

ตาราง ผ2-5 จำนวนประชากร ความหนาแน่นประชากร การเปลี่ยนแปลง จำนวนประชากรกลางปี จำนวนบ้าน และขนาดครัวเรือน ในจังหวัดปทุมธานี รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	พื้นที่ (ตร.กม.)	ประชากร (คน)	ความหนาแน่น ประชากร (คน/ตร.กม.)	บ้าน (หลัง)	ขนาด ครัวเรือน (คน/หลัง)	การเปลี่ยนแปลงระหว่างปี 2561-2562		ประชากร กลางปี (คน)
						จำนวนการ เปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง (%)	
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
อำเภอลาดหลุมแก้ว	188.120	67,674	360	33,625	2.01	1,314	1.98	67,017
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		10,445		5,195	2.01	108	1.04	10,391
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		57,229		28,430	2.01	1,206	2.15	56,626
ตำบลคลองพระอุดม		7,995		4,417	1.81	454	6.02	7,768
ตำบลคูขวาง		6,000		2,864	2.09	67	1.13	5,967
ตำบลคูบางหลวง		11,872		7,420	1.60	496	4.36	11,624
ตำบลบ่อเงิน		4,427		1,353	3.27	6	0.14	4,424
ตำบลระแหง		18,098		7,963	2.27	154	0.86	18,021
ตำบลลาดหลุมแก้ว		5,466		2,126	2.57	1	0.02	5,467
ตำบลหน้าไม้		13,816		7,482	1.85	138	1.01	13,747
อำเภอลำลูกกา	297.710	281,117	944	147,701	1.90	3,248	1.17	279,493
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		197,217		108,055	1.83	66,079	50.39	164,178
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		83,900		39,646	2.12	62,831	42.82	115,316
ตำบลคูคต		110,277		58,789	1.88	473	0.43	110,514
ตำบลบึงคอไห		7,747		3,487	2.22	110	1.44	7,692
ตำบลบึงคำพร้อย		44,259		24,642	1.80	1,700	3.99	43,409
ตำบลบึงทองหลวง		10,853		4,212	2.58	97	0.90	10,805
ตำบลพิชอุดม		4,014		1,573	2.55	57	1.44	3,986
ตำบลลาดสวาย		65,906		38,591	1.71	1,422	2.21	65,195
ตำบลลำไทร		8,674		2,940	2.95	28	0.32	8,688
ตำบลลำลูกกา		29,387		13,467	2.18	363	1.25	29,206
อำเภอสสามโคก	94.967	55,587	585	23,062	2.41	278	0.50	55,448
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		10,828		4,344	2.49	173	1.62	10,742
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		44,759		18,718	2.39	105	0.24	44,707
ตำบลกระแซง		6,721		3,192	2.11	9	0.13	6,717
ตำบลคลองควาย		5,251		1,806	2.91	10	0.19	5,256
ตำบลเชียงรากน้อย		3,612		1,231	2.93	31	0.85	3,628
ตำบลเชียงรากใหญ่		6,260		2,540	2.46	1	0.02	6,260
ตำบลท้ายเกาะ		2,726		1,888	1.44	39	1.45	2,707
ตำบลบางกระบือ		1,897		664	2.86	16	0.84	1,905
ตำบลบางเตย		11,880		4,617	2.57	166	1.42	11,797
ตำบลบางโพธิ์เหนือ		3,165		1,340	2.36	42	1.34	3,144
ตำบลบ้านจิว		2,310		767	3.01	21	0.90	2,321
ตำบลบ้านปทุม		4,802		2,113	2.27	66	1.39	4,769
ตำบลสามโคก		6,963		2,904	2.40	33	0.48	6,947
อำเภอธัญบุรี	112.124	212,308	1,894	121,486	1.75	3,146	1.50	210,735
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		212,308		121,486	1.75	3,146	1.50	210,735
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		-		-	-	-	-	-
ตำบลบึงนาราง		18,040		9,030	2.00	62	0.34	18,071
ตำบลบึงยี่โถ		32,708		15,032	2.18	387	1.20	32,515
ตำบลบึงสนั่น		13,310		8,019	1.66	551	4.32	13,035
ตำบลประชาธิปไตย		85,260		55,650	1.53	1,633	1.95	84,444
ตำบลรังสิต		24,935		12,396	2.01	22	0.09	24,924
ตำบลลำผักกูด		38,055		21,359	1.78	615	1.64	37,748

หมายเหตุ 1: แต่ละคอลัมน์ในตาราง ผ2-5 มีที่มาของข้อมูล หรือ รายละเอียดการคำนวณ ดังนี้

- (a) ข้อมูลขนาดพื้นที่จังหวัดปทุมธานี รายอำเภอ มีที่มาจากสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
- (b) และ (d) เป็นข้อมูลประชากรตามทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2562 ของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
- (c) ความหนาแน่นประชากร คือ จำนวนประชากรต่อหน่วยพื้นที่ คำนวณโดย $(c) = (b) / (a)$
- (e) ขนาดครัวเรือน คือ จำนวนประชากรเฉลี่ยต่อครัวเรือน คำนวณโดย $(e) = (b) / (d)$
- (f) จำนวนการเปลี่ยนแปลงประชากร คำนวณจากจำนวนประชากรที่เพิ่มหรือลดลงจากปี พ.ศ. 2561 ทั้งนี้ ค่าเป็นบวก หมายถึง จำนวนประชากรเพิ่มขึ้น ส่วนค่าติดลบ หมายถึง จำนวนประชากรลดลง
- (g) อัตราการเปลี่ยนแปลงประชากร คือ การคำนวณอัตราเพิ่มประชากร (population growth rate) โดยการหาความแตกต่างของจำนวนประชากรระหว่างปี พ.ศ. 2561-2562 ด้วยวิธีเลขคณิต (arithmetic method) ทั้งนี้ หากพื้นที่ใดมีอัตราการเปลี่ยนแปลงประชากรที่มีค่าติดลบแสดงว่าพื้นที่นั้นมีอัตราการเปลี่ยนแปลงประชากรลดลง
- (h) จำนวนประชากรกลางปี หมายถึง จำนวนประชากร ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 2562 เป็นตัวแทนของประชากรทั้งปีเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณจากสูตร หน้า 16

หมายเหตุ 2: สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ได้เก็บสถิติข้อมูลประชากรจังหวัดปทุมธานี จำแนกรายอำเภอและท้องถิ่นเทศบาล ซึ่งเป็นการแสดงข้อมูลประชากรในขอบเขตการปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ การศึกษา ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลดังกล่าวมาคำนวณในขอบเขตการปกครองส่วนภูมิภาค (จังหวัดแบ่งออกเป็นอำเภอ ซึ่งเทียบเท่ากับเขต และอำเภอแบ่งออกเป็นตำบล ซึ่งเทียบเท่ากับแขวงของกรุงเทพมหานคร) โดยได้จำแนกประชากรที่อยู่พื้นที่ท้องถิ่นเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร ถือว่าเป็นประชากรที่อยู่ในเขตเทศบาล ส่วนประชากรที่ไม่ได้อยู่ในเขตเทศบาลดังกล่าว ถือว่าเป็นประชากรที่อยู่นอกเขตเทศบาล

ตาราง ผ2-6 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในจังหวัดปทุมธานี รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562

เขตการปกครอง	การเกิด		การตาย		การย้ายถิ่น									
	ประชากรเกิด (คน)	crude birth rate	ประชากรตาย (คน)	crude death rate	การย้ายถิ่นเข้า		การย้ายถิ่นออก		การย้ายถิ่นรวม		การย้ายถิ่นสุทธิ			
					ประชากร ย้ายเข้า (คน)	in-migration rate	ประชากร ย้ายออก (คน)	out-migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นรวม (คน)	gross migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นสุทธิ (คน)	net migration rate		
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)			
จังหวัดปทุมธานี	10,245	8.87	7,938	6.87	86,883	75.23	72,689	62.94	159,572	138.18	14,194	12.29		
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	9,945	16.02	6,023	9.70	49,039	79.01	47,779	76.98	96,818	155.99	1,260	2.03		
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	297	0.56	1,902	3.56	37,815	70.79	24,910	46.63	62,725	117.42	12,905	24.16		
อำเภอเมืองปทุมธานี	2,899	14.05	2,595	12.58	15,036	72.88	12,975	62.89	28,011	135.77	2,061	9.99		
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	2,898	35.28	2,213	26.94	5,701	69.40	7,291	88.76	12,992	158.16	-	1,590	-	19.36
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	1	0.01	382	3.08	9,335	75.18	5,684	45.78	15,019	120.96	3,651	29.40		
ตำบลบางกะดี	1	0.07	40	2.90	1,201	87.13	716	51.94	1,917	139.07	485	35.18		
ตำบลบางชะแยง	-	-	34	2.34	967	66.67	784	54.06	1,751	120.73	183	12.62		
ตำบลบางคูวัด	-	-	83	2.97	2,311	82.65	1,413	50.53	3,724	133.18	898	32.12		
ตำบลบางเดื่อ	-	-	43	2.77	1,346	86.71	684	44.07	2,030	130.78	662	42.65		
ตำบลบางปรอก	2,889	121.70	2,031	85.56	1,302	54.85	4,121	173.60	5,423	228.45	-	2,819	-	118.75
ตำบลบางพูด	-	-	21	3.28	303	47.35	172	26.88	475	74.22	131	20.47		
ตำบลบางพูน	1	0.04	78	3.07	2,681	105.58	1,809	71.24	4,490	176.82	872	34.34		
ตำบลบางหลวง	-	-	28	3.21	460	52.73	354	40.58	814	93.32	106	12.15		
ตำบลบ้านกระแซง	-	-	12	3.63	137	41.49	133	40.28	270	81.77	4	1.21		
ตำบลบ้านกลาง	5	0.41	47	3.83	849	69.26	652	53.19	1,501	122.45	197	16.07		
ตำบลบ้านฉาง	-	-	24	2.63	685	75.12	449	49.24	1,134	124.36	236	25.88		
ตำบลบ้านใหม่	-	-	53	3.74	1,283	90.64	625	44.16	1,908	134.80	658	46.49		
ตำบลสวนพริกไทย	3	0.31	29	2.98	-	-	-	-	-	-	-	-		
ตำบลหลักหก	-	-	72	3.31	1,511	69.55	1,063	48.93	2,574	118.48	448	20.62		
อำเภอคลองหลวง	4,496	15.95	2,039	7.23	23,909	84.81	21,591	76.59	45,500	161.40	2,318	8.22		
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	4,304	30.83	1,535	11.00	12,378	88.67	13,805	98.90	26,183	187.57	-	1,427	-	10.22
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	192	1.35	504	3.54	11,531	81.02	7,786	54.71	19,317	135.73	3,745	26.31		
ตำบลคลองเจ็ด	6	0.81	25	3.36	427	57.36	233	31.30	660	88.66	194	26.06		

ตาราง ผ2-6 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในจังหวัดปทุมธานี รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	การเกิด		การตาย		การย้ายถิ่น							
	ประชากรเกิด (คน)	crude birth rate	ประชากรตาย (คน)	crude death rate	การย้ายถิ่นเข้า		การย้ายถิ่นออก		การย้ายถิ่นรวม		การย้ายถิ่นสุทธิ	
					ประชากร ย้ายเข้า (คน)	in-migration rate	ประชากร ย้ายออก (คน)	out-migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นรวม (คน)	gross migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นสุทธิ (คน)	net migration rate
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)	
ตำบลคลองสอง	521	13.19	109	2.76	4,568	115.65	2,613	66.15	7,181	181.80	1,955	49.49
ตำบลคลองสาม	146	1.66	172	1.95	7,459	84.65	5,731	65.04	13,190	149.69	1,728	19.61
ตำบลคลองสี่	17	0.90	71	3.74	1,759	92.72	794	41.85	2,553	134.57	965	50.87
ตำบลคลองหก	13	1.02	185	14.54	911	71.62	453	35.61	1,364	107.23	458	36.01
ตำบลคลองหนึ่ง	3,782	37.79	1,427	14.26	7,810	78.03	11,192	111.82	19,002	189.85	-	3,382
ตำบลคลองห้า	11	0.73	50	3.32	975	64.72	575	38.17	1,550	102.89	400	26.55
อำเภอหนองเสือ	70	1.30	309	5.73	2,554	47.35	1,744	32.33	4,298	79.68	810	15.02
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	65	22.54	75	26.01	215	74.56	219	75.95	434	150.51	-	4
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	5	0.10	234	4.58	2,339	45.81	1,525	29.87	3,864	75.68	814	15.94
ตำบลนพรัตน์	-	-	16	3.45	164	35.39	127	27.41	291	62.80	37	7.98
ตำบลบึงกาสาม	3	0.42	28	3.93	333	46.71	191	26.79	524	73.50	142	19.92
ตำบลบึงขำอ้อ	-	-	70	7.66	352	38.50	215	23.52	567	62.02	137	14.99
ตำบลบึงบอน	-	-	43	4.53	562	59.26	367	38.70	929	97.96	195	20.56
ตำบลบึงบา	67	9.14	87	11.87	407	55.52	373	50.88	780	106.40	34	4.64
ตำบลศาลาครุ	-	-	25	4.75	175	33.25	117	22.23	292	55.49	58	11.02
ตำบลหนองสามวัง	-	-	40	3.65	561	51.20	354	32.31	915	83.51	207	18.89
อำเภอลาดหลุมแก้ว	65	0.97	349	5.21	5,026	75.00	3,320	49.54	8,346	124.54	1,706	25.46
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	65	6.26	128	12.32	784	75.45	657	63.23	1,441	138.68	127	12.22
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	-	-	221	3.90	4,242	74.91	2,663	47.03	6,905	121.94	1,579	27.88
ตำบลคลองพระอุดม	-	-	26	3.35	816	105.05	310	39.91	1,126	144.95	506	65.14
ตำบลคูขวาง	-	-	19	3.18	370	62.01	269	45.09	639	107.10	101	16.93
ตำบลคูบางหลวง	-	-	53	4.56	1,184	101.86	624	53.68	1,808	155.54	560	48.18
ตำบลบ่อเงิน	-	-	24	5.42	174	39.33	122	27.58	296	66.91	52	11.75
ตำบลระแหง	65	3.61	145	8.05	1,308	72.58	1,089	60.43	2,397	133.01	219	12.15

ตาราง ผ2-6 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในจังหวัดปทุมธานี รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	การเกิด		การตาย		การย้ายถิ่น							
	ประชากรเกิด (คน)	crude birth rate	ประชากรตาย (คน)	crude death rate	การย้ายถิ่นเข้า		การย้ายถิ่นออก		การย้ายถิ่นรวม		การย้ายถิ่นสุทธิ	
					ประชากร ย้ายเข้า (คน)	in-migration rate	ประชากร ย้ายออก (คน)	out-migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นรวม (คน)	gross migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นสุทธิ (คน)	net migration rate
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)	
ตำบลลาดหลุมแก้ว	-	-	22	4.02	257	47.01	223	40.79	480	87.81	34	6.22
ตำบลหน้าไม้	-	-	60	4.36	917	66.71	683	49.68	1,600	116.39	234	17.02
อำเภอลำลูกกา	1,186	4.24	1,164	4.16	20,947	74.95	17,345	62.06	38,292	137.01	3,602	12.89
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	1,185	7.22	804	4.90	12,951	78.88	12,093	73.66	25,044	152.54	858	5.23
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	1	0.01	360	3.12	7,996	69.34	5,252	45.54	13,248	114.88	2,744	23.80
ตำบลคูคต	998	9.03	510	4.61	7,896	71.45	8,741	79.09	16,637	150.54	845	7.65
ตำบลบึงคอไห	-	-	35	4.55	417	54.21	237	30.81	654	85.02	180	23.40
ตำบลบึงคำพร้อย	-	-	126	2.90	4,174	96.16	2,288	52.71	6,462	148.86	1,886	43.45
ตำบลบึงทองหลาง	-	-	39	3.61	579	53.59	399	36.93	978	90.52	180	16.66
ตำบลพิชอุดม	-	-	13	3.26	197	49.43	109	27.35	306	76.78	88	22.08
ตำบลลาดสวาย	2	0.03	162	2.48	5,302	81.33	3,615	55.45	8,917	136.77	1,687	25.88
ตำบลลำไทร	186	21.41	174	20.03	337	38.79	464	53.41	801	92.20	127	14.62
ตำบลลำลูกกา	-	-	105	3.60	2,045	70.02	1,492	51.09	3,537	121.11	553	18.93
อำเภอสามโคก	101	1.82	241	4.35	3,136	56.56	2,505	45.18	5,641	101.73	631	11.38
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	3	0.28	40	3.72	764	71.13	505	47.01	1,269	118.14	259	24.11
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	98	2.19	201	4.50	2,372	53.06	2,000	44.74	4,372	97.79	372	8.32
ตำบลกระแจะ	-	-	14	2.08	465	69.23	407	60.60	872	129.83	58	8.64
ตำบลคลองควาย	-	-	22	4.19	228	43.38	187	35.58	415	78.96	41	7.80
ตำบลเชียงรากน้อย	4	1.10	21	5.79	117	32.25	117	32.25	234	64.51	-	-
ตำบลเชียงรากใหญ่	3	0.48	38	6.07	250	39.94	188	30.03	438	69.97	62	9.90
ตำบลท้ายเกาะ	-	-	14	5.17	172	63.55	105	38.80	277	102.35	67	24.76
ตำบลบางกระบือ	-	-	11	5.77	88	46.19	79	41.47	167	87.66	9	4.72
ตำบลบางเตย	90	7.63	42	3.56	816	69.17	640	54.25	1,456	123.42	176	14.92
ตำบลบางโพธิ์เหนือ	-	-	15	4.77	248	78.88	179	56.93	427	135.81	69	21.95

ตาราง ผ2-6 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในจังหวัดปทุมธานี รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	การเกิด		การตาย		การย้ายถิ่น									
	ประชากรเกิด (คน)	crude birth rate	ประชากรตาย (คน)	crude death rate	การย้ายถิ่นเข้า		การย้ายถิ่นออก		การย้ายถิ่นรวม		การย้ายถิ่นสุทธิ			
					ประชากร ย้ายเข้า (คน)	in-migration rate	ประชากร ย้ายออก (คน)	out-migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นรวม (คน)	gross migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นสุทธิ (คน)	net migration rate		
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)			
ตำบลบ้านจ้ว	2	0.86	3	1.29	81	34.91	89	38.35	170	73.26	-	8	-	3.45
ตำบลบ้านปทุม	2	0.42	36	7.55	272	57.04	187	39.21	459	96.25	85	17.82		
ตำบลสามโคก	-	-	25	3.60	399	57.44	327	47.07	726	104.51	72	10.36		
อำเภอธัญบุรี	1,425	6.76	1,228	5.83	16,246	77.09	13,209	62.68	29,455	139.77	3,037	14.41		
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	1,425	6.76	1,228	5.83	16,246	77.09	13,209	62.68	29,455	139.77	3,037	14.41		
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
ตำบลบึงนาราง	-	-	51	2.82	1,274	70.50	1,221	67.57	2,495	138.07	53	2.93		
ตำบลบึงยี่โถ	-	-	90	2.77	2,294	70.55	1,758	54.07	4,052	124.62	536	16.48		
ตำบลบึงสนั่น	-	-	99	7.60	1,405	107.79	775	59.46	2,180	167.25	630	48.33		
ตำบลประชาติปัตย์	1,174	13.90	575	6.81	6,890	81.59	5,924	70.15	12,814	151.75	966	11.44		
ตำบลรังสิต	224	8.99	299	12.00	1,548	62.11	1,488	59.70	3,036	121.81	60	2.41		
ตำบลลำผักกูด	27	0.72	114	3.02	2,835	75.10	2,043	54.12	4,878	129.23	792	20.98		

หมายเหตุ 1: แต่ละคอลัมน์ในตาราง ผ2-6 มีที่มาของข้อมูล หรือ รายละเอียดการคำนวณ ดังนี้

- (a) (c) (e) และ (g) เป็นข้อมูลประชากรตามทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2562 ของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
- (b) อัตราเกิด (crude birth rate) คำนวณจากสูตรอัตราเกิดอย่างหยาบ หน้า 13
- (d) อัตราตาย (crude death rate) คำนวณจากสูตรอัตราตายอย่างหยาบ หน้า 14
- (f) อัตราการย้ายถิ่นเข้า (in-migration rate) คำนวณจากสูตรอัตราการย้ายถิ่นเข้า หน้า 15
- (h) อัตราการย้ายถิ่นออก (out-migration rate) คำนวณจากสูตรอัตราการย้ายถิ่นออก หน้า 15
- (i) จำนวนประชากรย้ายถิ่นรวม คือ ผลรวมของจำนวนผู้ย้ายถิ่นเข้าและผู้ย้ายถิ่นออกต่อจำนวนประชากรกลางปี 1,000 คน ในแต่ละพื้นที่
- (j) อัตราการย้ายถิ่นรวม (gross migration rate) คำนวณจากสูตรอัตราการย้ายถิ่นรวม หน้า 15
- (k) จำนวนประชากรย้ายถิ่นสุทธิ คือ ผลต่างระหว่างจำนวนผู้ย้ายถิ่นเข้าและผู้ย้ายถิ่นออกต่อจำนวนประชากรกลางปี 1,000 คน ในแต่ละพื้นที่
- (l) อัตราการย้ายถิ่นสุทธิ (net migration rate) คำนวณจากสูตรอัตราการย้ายถิ่นสุทธิ หน้า 15

- หมายเหตุ 2: * จังหวัดปทุมธานีมีประชากรเกิดที่ไม่ระบุพื้นที่เกิด จำนวน 3 คน
** จังหวัดปทุมธานีมีประชากรตายที่ไม่ระบุพื้นที่ตาย จำนวน 13 คน
*** จังหวัดปทุมธานีมีประชากรย้ายถิ่นเข้าที่ไม่ระบุพื้นที่ย้ายถิ่นเข้า จำนวน 29 คน

หมายเหตุ 3: การพิจารณาประชากรในและนอกเขตเทศบาล ของจังหวัดปทุมธานี ทำเช่นเดียวกับตาราง ผ2-5 (ดูหมายเหตุ 2 ท้ายตาราง ผ2-5)

ตาราง ผ2-7 จำนวนประชากร ความหนาแน่นประชากร การเปลี่ยนแปลง จำนวนประชากรกลางปี จำนวนบ้าน และขนาดครัวเรือน ในจังหวัดนครปฐม รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562

เขตการปกครอง	พื้นที่ (ตร.กม.)	ประชากร (คน)	ความหนาแน่น ประชากร (คน/ตร.กม.)	บ้าน (หลัง)	ขนาด ครัวเรือน (คน/หลัง)	การเปลี่ยนแปลงระหว่างปี 2561-2562		ประชากร กลางปี (คน)
						จำนวนการ เปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง (%)	
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
จังหวัดนครปฐม	2,168.327	920,030	424	404,004	2.28	2,977	0.32	918,542
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		291,101		164,303	1.77	365	0.13	290,919
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		628,929		239,701	2.62	2,612	0.42	627,623
อำเภอเมืองนครปฐม	417.440	280,482	672	116,699	2.40	213	0.08	280,589
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		108,466		51,568	2.10	1,343	1.22	109,138
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		172,016		65,131	2.64	1,130	0.66	171,451
ตำบลดอนยายหอม		11,627		4,207	2.76	75	0.64	11,665
ตำบลตาก้อง		6,785		1,995	3.40	59	0.88	6,756
ตำบลถนนขาด		7,961		2,982	2.67	34	0.43	7,944
ตำบลทัพหลวง		10,529		3,583	2.94	107	1.03	10,476
ตำบลทุ่งน้อย		5,891		1,966	3.00	32	0.55	5,875
ตำบลธรรมศาลา		12,564		4,813	2.61	389	3.00	12,759
ตำบลนครปฐม		22,118		9,357	2.36	110	0.50	22,063
ตำบลบ่อพลับ		16,027		7,802	2.05	90	0.56	15,982
ตำบลบางแขม		12,041		5,439	2.21	386	3.31	11,848
ตำบลบ้านยาง		9,000		2,744	3.28	9	0.10	8,996
ตำบลพระปฐมเจดีย์		28,857		12,808	2.25	905	3.04	29,310
ตำบลพระประโทน		11,452		6,261	1.83	23	0.20	11,464
ตำบลโพรงมะเดื่อ		17,028		5,639	3.02	49	0.29	17,004
ตำบลมาบแค		8,630		2,765	3.12	39	0.45	8,611
ตำบลลำพญา		13,061		6,673	1.96	101	0.78	13,011
ตำบลวังตะกั่ว		6,293		3,142	2.00	42	0.67	6,272
ตำบลวังเย็น		3,205		870	3.68	26	0.80	3,218
ตำบลสนามจันทร์		14,415		9,048	1.59	123	0.85	14,477
ตำบลสระกะเทียม		7,224		2,481	2.91	42	0.58	7,245
ตำบลสวนป่า		3,446		1,168	2.95	4	0.12	3,448
ตำบลสามควายเผือก		11,139		4,068	2.74	302	2.79	10,988
ตำบลหนองงูเหลือม		10,437		3,039	3.43	34	0.33	10,420
ตำบลหนองดินแดง		8,620		3,046	2.83	10	0.12	8,625
ตำบลหนองปากโลง		9,218		3,884	2.37	54	0.59	9,191
ตำบลห้วยจรเข้ม		12,914		6,919	1.87	64	0.49	12,946
อำเภอกำแพงแสน	405.019	128,562	317	42,102	3.05	986	0.76	129,055
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		7,009		4,131	1.70	32	0.45	7,025
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		121,553		37,971	3.20	954	0.78	122,030
ตำบลกระต๊อบ		8,869		3,026	2.93	41	0.46	8,890
ตำบลกำแพงแสน		13,889		5,740	2.42	1,626	10.48	14,702
ตำบลคอนข่อย		7,636		2,181	3.50	99	1.31	7,587
ตำบลทุ่งกระพังโหม		7,480		3,470	2.16	61	0.82	7,450
ตำบลทุ่งขวาง		6,039		1,696	3.56	59	0.99	6,010
ตำบลทุ่งบัว		5,288		1,558	3.39	25	0.48	5,276
ตำบลทุ่งลูกนก		13,247		3,721	3.56	84	0.64	13,205
ตำบลรางพิบูล		6,299		2,098	3.00	48	0.77	6,275

ตาราง ผ2-7 จำนวนประชากร ความหนาแน่นประชากร การเปลี่ยนแปลง จำนวนประชากรกลางปี จำนวนบ้าน และขนาดครัวเรือน ในจังหวัดนครปฐม รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	พื้นที่ (ตร.กม.)	ประชากร (คน)	ความหนาแน่น ประชากร (คน/ตร.กม.)	บ้าน (หลัง)	ขนาด ครัวเรือน (คน/หลัง)	การเปลี่ยนแปลงระหว่างปี 2561-2562		ประชากร กลางปี (คน)
						จำนวนการ เปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง (%)	
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
ตำบลวังน้ำเขียว		8,111		2,522	3.22	22	0.27	8,100
ตำบลสะพาน		7,043		2,419	2.91	7	0.10	7,047
ตำบลสระสีมม		10,141		3,290	3.08	133	1.33	10,075
ตำบลหนองกระทุ่ม		5,629		1,512	3.72	11	0.20	5,635
ตำบลห้วยขวาง		12,783		4,243	3.01	76	0.60	12,745
ตำบลห้วยม่วง		7,383		2,230	3.31	27	0.37	7,370
ตำบลห้วยหมอนทอง		8,725		2,396	3.64	65	0.75	8,693
อำเภอนครชัยศรี	284.031	111,658	393	44,252	2.52	183	0.16	111,567
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		10,443		5,877	1.78	14	0.13	10,450
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		101,215		38,375	2.64	197	0.20	101,117
ตำบลขุนแก้ว		7,915		3,560	2.22	35	0.44	7,898
ตำบลโคกพระเจดีย์		4,737		1,266	3.74	11	0.23	4,743
ตำบลจิวราย		2,877		1,257	2.29	13	0.45	2,884
ตำบลดอนแฝก		3,059		1,121	2.73	9	0.29	3,064
ตำบลท่ากระชับ		3,989		1,147	3.48	26	0.65	4,002
ตำบลท่าตำหนัก		9,430		7,148	1.32	143	1.54	9,359
ตำบลท่าพระยา		3,850		1,254	3.07	9	0.23	3,846
ตำบลไทยาวาส		2,941		1,069	2.75	18	0.61	2,950
ตำบลนครชัยศรี		3,871		1,719	2.25	86	2.17	3,914
ตำบลบางกระเบา		5,138		3,123	1.65	33	0.65	5,122
ตำบลบางแก้ว		3,823		1,428	2.68	17	0.44	3,832
ตำบลบางแก้วฟ้า		3,080		1,044	2.95	7	0.23	3,084
ตำบลบางพระ		2,769		919	3.01	4	0.14	2,771
ตำบลบางระกำ		4,875		1,325	3.68	25	0.51	4,888
ตำบลพะเนียด		3,821		1,144	3.34	20	0.52	3,831
ตำบลลานตากฟ้า		8,336		3,026	2.75	124	1.51	8,274
ตำบลวัดแค		2,552		948	2.69	10	0.39	2,547
ตำบลวัดละมุด		5,608		2,064	2.72	14	0.25	5,601
ตำบลวัดสำโรง		1,757		518	3.39	1	0.06	1,758
ตำบลศรีมหาโพธิ์		4,209		1,164	3.62	14	0.33	4,202
ตำบลศรีษะทอง		7,221		2,864	2.52	17	0.23	7,230
ตำบลสัมปทวน		3,848		1,316	2.92	24	0.62	3,860
ตำบลห้วยพลู		4,747		1,645	2.89	36	0.76	4,729
ตำบลแหลมบัว		7,205		2,183	3.30	43	0.60	7,184
อำเภอดอนตูม	171.354	48,871	285	15,442	3.16	83	0.17	48,830
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		13,956		4,728	2.95	27	0.19	13,943
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		34,915		10,714	3.26	56	0.16	34,887
ตำบลดอนพุทรา		5,155		1,439	3.58	-	-	5,155
ตำบลดอนรวก		3,938		1,114	3.54	35	0.90	3,921
ตำบลบ้านหลวง		4,537		1,498	3.03	8	0.18	4,541
ตำบลลำลูกบัว		3,031		969	3.13	12	0.39	3,037
ตำบลลำเหย		9,550		2,790	3.42	23	0.24	9,562

ตาราง ผ2-7 จำนวนประชากร ความหนาแน่นประชากร การเปลี่ยนแปลง จำนวนประชากรกลางปี จำนวนบ้าน และขนาดครัวเรือน ในจังหวัดนครปฐม รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	พื้นที่ (ตร.กม.)	ประชากร (คน)	ความหนาแน่น ประชากร (คน/ตร.กม.)	บ้าน (หลัง)	ขนาด ครัวเรือน (คน/หลัง)	การเปลี่ยนแปลงระหว่างปี 2561-2562		ประชากร กลางปี (คน)
						จำนวนการ เปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง (%)	
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
ตำบลสามง่าม		10,925		3,759	2.91	39	0.36	10,906
ตำบลห้วยด้วน		3,756		1,125	3.34	18	0.48	3,747
ตำบลห้วยพระ		7,979		2,748	2.90	34	0.43	7,962
อำเภอบางเลน	588.836	94,239	160	34,092	2.76	377	0.40	94,051
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		14,703		6,095	2.41	17	0.12	14,712
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		79,536		27,997	2.84	394	0.50	79,339
ตำบลคลองนกกระทุง		3,655		1,557	2.35	17	0.46	3,664
ตำบลดอนตูม		5,158		1,709	3.02	11	0.21	5,164
ตำบลไทรงาม		5,178		1,556	3.33	9	0.17	5,174
ตำบลนราภิรมย์		5,492		2,226	2.47	118	2.20	5,433
ตำบลนิลเพชร		5,020		1,747	2.87	37	0.74	5,002
ตำบลบัวปากท่า		4,469		1,721	2.60	40	0.90	4,449
ตำบลบางไทรป่า		5,989		2,105	2.85	18	0.30	5,980
ตำบลบางปลา		7,262		2,367	3.07	67	0.93	7,229
ตำบลบางภาษี		9,916		3,556	2.79	5	0.05	9,914
ตำบลบางระกำ		4,953		1,871	2.65	36	0.73	4,935
ตำบลบางเลน		12,518		5,740	2.18	103	0.83	12,467
ตำบลบางหลวง		9,506		3,091	3.08	23	0.24	9,518
ตำบลไผ่หูช้าง		4,579		1,535	2.98	2	0.04	4,578
ตำบลลำพญา		4,520		1,484	3.05	16	0.35	4,528
ตำบลหินมูล		6,024		1,827	3.30	9	0.15	6,020
อำเภอสสามพราน	249.347	213,646	857	128,139	1.67	2,423	1.15	212,435
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		114,818		79,994	1.44	1,415	1.25	114,111
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		98,828		48,145	2.05	1,008	1.03	98,324
ตำบลกระทุ่มล้ม		27,587		17,988	1.53	507	1.87	27,334
ตำบลคลองจินดา		11,316		3,531	3.20	90	0.79	11,361
ตำบลคลองใหม่		12,304		5,264	2.34	190	1.57	12,209
ตำบลตลาดจินดา		8,005		2,693	2.97	15	0.19	7,998
ตำบลทรงคนอง		6,718		4,771	1.41	80	1.21	6,678
ตำบลท่าข้าม		10,622		4,762	2.23	91	0.86	10,577
ตำบลท่าตลาด		16,114		10,366	1.55	168	1.05	16,030
ตำบลบางกระทีก		13,056		8,403	1.55	437	3.46	12,838
ตำบลบางช้าง		8,110		3,040	2.67	76	0.95	8,072
ตำบลบางเตย		6,925		4,616	1.50	253	3.79	6,799
ตำบลบ้านใหม่		10,119		5,509	1.84	33	0.33	10,136
ตำบลยายชา		8,863		5,885	1.51	103	1.18	8,812
ตำบลไร่ชิ่ง		32,819		23,557	1.39	725	2.26	32,457
ตำบลสามพราน		14,541		5,734	2.54	135	0.92	14,609
ตำบลหอมเกร็ด		8,289		4,269	1.94	23	0.28	8,301
ตำบลอ้อมใหญ่		18,258		17,751	1.03	59	0.32	18,229

ตาราง ผ2-7 จำนวนประชากร ความหนาแน่นประชากร การเปลี่ยนแปลง จำนวนประชากรกลางปี จำนวนบ้าน และขนาดครัวเรือน ในจังหวัดนครปฐม รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	พื้นที่ (ตร.กม.)	ประชากร (คน)	ความหนาแน่น ประชากร (คน/ตร.กม.)	บ้าน (หลัง)	ขนาด ครัวเรือน (คน/หลัง)	การเปลี่ยนแปลงระหว่างปี 2561-2562		ประชากร กลางปี (คน)
						จำนวนการ เปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง (%)	
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
อำเภอพุทธมณฑล	52.300	42,572	814	23,278	1.83	1,110	2.68	42,017
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		21,706		11,910	1.82	329	1.54	21,542
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		20,866		11,368	1.84	781	3.89	20,476
ตำบลคลองโยง		10,526		4,306	2.44	220	2.13	10,416
ตำบลมหาสวัสดิ์		9,902		4,302	2.30	129	1.32	9,838
ตำบลศาลายา		22,144		14,670	1.51	761	3.56	21,764

หมายเหตุ 1: แต่ละคอลัมน์ในตาราง ผ2-7 มีที่มาของข้อมูล หรือ รายละเอียดการคำนวณ ดังนี้

- ข้อมูลขนาดพื้นที่จังหวัดนครปฐม รายอำเภอ มีที่มาจากสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
- และ (d) เป็นข้อมูลประชากรตามทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2562 ของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
- ความหนาแน่นประชากร คือ จำนวนประชากรต่อหน่วยพื้นที่ คำนวณโดย (c) = (b) / (a)
- ขนาดครัวเรือน คือ จำนวนประชากรเฉลี่ยต่อครัวเรือน คำนวณโดย (e) = (b) / (d)
- จำนวนการเปลี่ยนแปลงประชากร คำนวณจากจำนวนประชากรที่เพิ่มหรือลดลงจากปี พ.ศ. 2561 ทั้งนี้ ค่าเป็นบวก หมายถึง จำนวนประชากรเพิ่มขึ้น ส่วนค่าติดลบ หมายถึง จำนวนประชากรลดลง
- อัตราการเปลี่ยนแปลงประชากร คือ การคำนวณอัตราเพิ่มประชากร (population growth rate) โดยการหาความแตกต่างของจำนวนประชากรระหว่างปี พ.ศ. 2561-2562 ด้วยวิธีเลขคณิต (arithmetic method) ทั้งนี้ หากพื้นที่ใดมีอัตราการเปลี่ยนแปลงประชากรที่มีค่าติดลบแสดงว่าพื้นที่นั้นมีอัตราการเปลี่ยนแปลงประชากรลดลง
- จำนวนประชากรกลางปี หมายถึง จำนวนประชากร ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 2562 เป็นตัวแทนของประชากรทั้งปีเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณจากสูตร หน้า 16

หมายเหตุ 2: สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ได้เก็บสถิติข้อมูลประชากรจังหวัดนครปฐม จำแนกรายอำเภอและท้องถิ่นเทศบาล ซึ่งเป็นการแสดงข้อมูลประชากรในขอบเขตการปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ การศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลดังกล่าวมาคำนวณในขอบเขตการปกครองส่วนภูมิภาค (จังหวัดแบ่งออกเป็นอำเภอ ซึ่งเทียบเท่ากับเขต และอำเภอแบ่งออกเป็นตำบล ซึ่งเทียบเท่ากับแขวงของกรุงเทพมหานคร) โดยได้จำแนกประชากรที่อยู่พื้นที่ท้องถิ่นเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร ถือว่าเป็นประชากรที่อยู่ในเขตเทศบาล ส่วนประชากรที่ไม่ได้อยู่ในเขตเทศบาลดังกล่าว ถือว่าเป็นประชากรที่อยู่นอกเขตเทศบาล

ตาราง ผ2-8 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในจังหวัดนครปฐม รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562

เขตการปกครอง	การเกิด		การตาย		การย้ายถิ่น									
	ประชากรเกิด (คน)	crude birth rate	ประชากรตาย (คน)	crude death rate	การย้ายถิ่นเข้า		การย้ายถิ่นออก		การย้ายถิ่นรวม		การย้ายถิ่นสุทธิ			
					ประชากร ย้ายเข้า (คน)	in-migration rate	ประชากร ย้ายออก (คน)	out-migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นรวม (คน)	gross migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นสุทธิ (คน)	net migration rate		
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)			
จังหวัดนครปฐม	7,256	7.90	6,965	7.58	47,151	51.33	44,670	48.63	91,821	99.96	2,481	2.70		
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	5,984	20.57	4,264	14.66	16,690	57.37	20,322	69.85	37,012	127.22	-	3,632	-	12.48
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	1,262	2.01	2,701	4.30	30,460	48.53	24,348	38.79	54,808	87.33	6,112	9.74		
อำเภอเมืองนครปฐม	4,390	15.65	3,755	13.38	13,611	48.51	15,965	56.90	29,576	105.41	-	2,354	-	8.39
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	4,390	40.22	3,105	28.45	4,675	42.84	9,531	87.33	14,206	130.17	-	4,856	-	44.49
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	-	-	650	3.79	8,936	52.12	6,434	37.53	15,370	89.65	2,502	14.59		
ตำบลคอนยายหอม	-	-	47	4.03	367	31.46	348	29.83	715	61.30	19	1.63		
ตำบลตาก้อง	-	-	37	5.48	334	49.44	224	33.16	558	82.60	110	16.28		
ตำบลถนนขาด	-	-	1	0.13	359	45.19	278	34.99	637	80.19	81	10.20		
ตำบลทัพหลวง	-	-	31	2.96	528	50.40	353	33.70	881	84.10	175	16.71		
ตำบลทุ่งน้อย	-	-	14	2.38	308	52.43	232	39.49	540	91.91	76	12.94		
ตำบลธรรมศาลา	-	-	56	4.39	793	62.15	991	77.67	1,784	139.83	-	198	-	15.52
ตำบลนครปฐม	45	2.04	65	2.95	1,195	54.16	960	43.51	2,155	97.67	235	10.65		
ตำบลปอปลับ	31	1.94	41	2.57	1,052	65.82	882	55.19	1,934	121.01	170	10.64		
ตำบลบางแพะ	-	-	13	1.10	926	78.16	445	37.56	1,371	115.72	481	40.60		
ตำบลบ้านยาง	-	-	43	4.78	336	37.35	249	27.68	585	65.03	87	9.67		
ตำบลพระปฐมเจดีย์	4,149	141.56	2,831	96.59	995	33.95	5,763	196.63	6,758	230.57	-	4,768	-	162.68
ตำบลพระประโทน	48	4.19	29	2.53	584	50.94	582	50.77	1,166	101.71	2	0.17		
ตำบลโพรงมะเดื่อ	-	-	67	3.94	729	42.87	534	31.41	1,263	74.28	195	11.47		
ตำบลมาบแพ	-	-	21	2.44	368	42.74	262	30.43	630	73.17	106	12.31		
ตำบลลำพญา	23	1.77	33	2.54	705	54.19	553	42.50	1,258	96.69	152	11.68		
ตำบลวังตะกู	-	-	24	3.83	290	46.24	209	33.32	499	79.56	81	12.91		
ตำบลวังเย็น	-	-	11	3.42	97	30.14	99	30.76	196	60.91	-	2	-	0.62
ตำบลสนามจันทร์	50	3.45	128	8.84	735	50.77	818	56.51	1,553	107.28	-	83	-	5.73

ตาราง ผ2-8 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในจังหวัดนครปฐม รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	การเกิด		การตาย		การย้ายถิ่น							
	ประชากรเกิด (คน)	crude birth rate	ประชากรตาย (คน)	crude death rate	การย้ายถิ่นเข้า		การย้ายถิ่นออก		การย้ายถิ่นรวม		การย้ายถิ่นสุทธิ	
					ประชากร ย้ายเข้า (คน)	in-migration rate	ประชากร ย้ายออก (คน)	out-migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นรวม (คน)	gross migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นสุทธิ (คน)	net migration rate
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)	
ตำบลสระกะเทียม	-	-	43	5.94	259	35.75	224	30.92	483	66.67	35	4.83
ตำบลสวนป่า	-	-	19	5.51	125	36.25	90	26.10	215	62.35	35	10.15
ตำบลสามควายเผือก	-	-	50	4.55	786	71.53	408	37.13	1,194	108.66	378	34.40
ตำบลหนองงูเห่า	-	-	36	3.45	373	35.80	265	25.43	638	61.23	108	10.36
ตำบลหนองดินแดง	-	-	47	5.45	341	39.54	271	31.42	612	70.96	70	8.12
ตำบลหนองปากโลง	-	-	36	3.92	422	45.91	298	32.42	720	78.34	124	13.49
ตำบลห้วยจรเข้ม	44	3.40	32	2.47	604	46.66	627	48.43	1,231	95.09	23	1.78
อำเภอกำแพงแสน	973	7.54	682	5.28	5,504	42.65	6,541	50.68	12,045	93.33	1,037	8.04
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	4	0.57	28	3.99	278	39.57	261	37.15	539	76.73	17	2.42
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	969	7.94	654	5.36	5,226	42.83	6,280	51.46	11,506	94.29	1,054	8.64
ตำบลกระต๊อบ	49	5.51	75	8.44	524	58.95	546	61.42	1,070	120.37	22	2.47
ตำบลกำแพงแสน	29	1.97	130	8.84	834	56.73	2,432	165.42	3,266	222.15	1,598	108.69
ตำบลดอนข่อย	61	8.04	46	6.06	307	40.47	207	27.29	514	67.75	100	13.18
ตำบลทุ่งกระพังโหม	376	50.47	25	3.36	299	40.14	572	76.78	871	116.92	273	36.65
ตำบลทุ่งขวาง	31	5.16	19	3.16	245	40.77	178	29.62	423	70.39	67	11.15
ตำบลทุ่งบัว	28	5.31	22	4.17	222	42.08	184	34.88	406	76.96	38	7.20
ตำบลทุ่งลูกนก	72	5.45	53	4.01	522	39.53	401	30.37	923	69.90	121	9.16
ตำบลรางพิบูล	46	7.33	29	4.62	224	35.70	188	29.96	412	65.66	36	5.74
ตำบลวังน้ำเขียว	53	6.54	35	4.32	307	37.90	271	33.46	578	71.36	36	4.44
ตำบลสระพัฒนา	37	5.25	43	6.10	269	38.17	246	34.91	515	73.09	23	3.26
ตำบลสระสีมูม	70	6.95	51	5.06	428	42.48	291	28.88	719	71.37	137	13.60
ตำบลหนองกระทุ่ม	21	3.73	15	2.66	179	31.77	181	32.12	360	63.89	2	0.35
ตำบลห้วยขวาง	19	1.49	75	5.88	603	47.31	423	33.19	1,026	80.50	180	14.12
ตำบลห้วยม่วง	37	5.02	23	3.12	257	34.87	218	29.58	475	64.45	39	5.29
ตำบลห้วยหมอนทอง	44	5.06	41	4.72	284	32.67	203	23.35	487	56.03	81	9.32

ตาราง ผ2-8 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในจังหวัดนครปฐม รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	การเกิด		การตาย		การย้ายถิ่น									
	ประชากรเกิด (คน)	crude birth rate	ประชากรตาย (คน)	crude death rate	การย้ายถิ่นเข้า		การย้ายถิ่นออก		การย้ายถิ่นรวม		การย้ายถิ่นสุทธิ			
					ประชากร ย้ายเข้า (คน)	in-migration rate	ประชากร ย้ายออก (คน)	out-migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นรวม (คน)	gross migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นสุทธิ (คน)	net migration rate		
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)			
อำเภอนครชัยศรี	412	3.69	561	5.03	4,597	41.20	3,983	35.70	8,580	76.90	614	5.50		
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	231	22.11	93	8.90	485	46.41	664	63.54	1,149	109.95	-	179	-	17.13
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	181	1.79	468	4.63	4,112	40.67	3,319	32.82	7,431	73.49	793	7.84		
ตำบลขุนแก้ว	18	2.28	18	2.28	342	43.30	276	34.95	618	78.25	66	8.36		
ตำบลโคกพระเจดีย์	4	0.84	30	6.33	130	27.41	96	20.24	226	47.65	34	7.17		
ตำบลไร่ราวาย	3	1.04	9	3.12	103	35.72	92	31.91	195	67.63	11	3.81		
ตำบลดอนแฝก	-	-	9	2.94	84	27.42	69	22.52	153	49.94	15	4.90		
ตำบลท่ากระชับ	7	1.75	18	4.50	127	31.73	123	30.73	250	62.47	4	1.00		
ตำบลท่าตำหนัก	17	1.82	24	2.56	725	77.47	540	57.70	1,265	135.17	185	19.77		
ตำบลท่าพระยา	5	1.30	14	3.64	134	34.85	101	26.26	235	61.11	33	8.58		
ตำบลไทยवास	6	2.03	10	3.39	93	31.53	90	30.51	183	62.03	3	1.02		
ตำบลนครชัยศรี	58	14.82	91	23.25	117	29.89	234	59.79	351	89.68	-	117	-	29.89
ตำบลบางกระเบา	4	0.78	14	2.73	258	50.38	197	38.47	455	88.84	61	11.91		
ตำบลบางแก้ว	6	1.57	19	4.96	173	45.15	159	41.50	332	86.65	14	3.65		
ตำบลบางแก้วฟ้า	2	0.65	40	12.97	103	33.40	90	29.19	193	62.59	13	4.22		
ตำบลบางพระ	1	0.36	13	4.69	77	27.79	64	23.10	141	50.88	13	4.69		
ตำบลบางระกำ	9	1.84	24	4.91	125	25.58	116	23.73	241	49.31	9	1.84		
ตำบลพะเนียด	5	1.31	17	4.44	115	30.02	102	26.62	217	56.64	13	3.39		
ตำบลลานตากฟ้า	4	0.48	16	1.93	533	64.42	362	43.75	895	108.17	171	20.67		
ตำบลวัดแค	4	1.57	9	3.53	138	54.18	113	44.37	251	98.55	25	9.82		
ตำบลวัดละมุด	1	0.18	13	2.32	191	34.10	139	24.82	330	58.92	52	9.28		
ตำบลวัดสำโรง	2	1.14	17	9.67	66	37.55	44	25.04	110	62.59	22	12.52		
ตำบลศรีมหาโพธิ์	-	-	16	3.81	129	30.70	89	21.18	218	51.88	40	9.52		
ตำบลศรีษะทอง	21	2.90	23	3.18	268	37.07	264	36.52	532	73.59	4	0.55		

ตาราง ผ2-8 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในจังหวัดนครปฐม รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	การเกิด		การตาย		การย้ายถิ่น									
	ประชากรเกิด (คน)	crude birth rate	ประชากรตาย (คน)	crude death rate	การย้ายถิ่นเข้า		การย้ายถิ่นออก		การย้ายถิ่นรวม		การย้ายถิ่นสุทธิ			
					ประชากร ย้ายเข้า (คน)	in-migration rate	ประชากร ย้ายออก (คน)	out-migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นรวม (คน)	gross migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นสุทธิ (คน)	net migration rate		
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)			
ตำบลสัมปทวน	3	0.78	12	3.11	112	29.02	102	26.42	214	55.44	10	2.59		
ตำบลห้วยพลู	228	48.21	79	16.71	175	37.01	335	70.84	510	107.85	-	160	-	33.83
ตำบลแหลมบัว	4	0.56	26	3.62	279	38.84	186	25.89	465	64.73	93	12.95		
อำเภอดอนตูม	118	2.42	259	5.30	1,909	39.10	1,530	31.33	3,439	70.43	379	7.76		
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	118	8.46	97	6.96	575	41.24	544	39.02	1,119	80.26	31	2.22		
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	-	-	162	4.64	1,334	38.24	986	28.26	2,320	66.50	348	9.98		
ตำบลคอนพุทรา	-	-	32	6.21	174	33.75	122	23.67	296	57.42	52	10.09		
ตำบลดอนรวก	-	-	14	3.57	146	37.24	87	22.19	233	59.43	59	15.05		
ตำบลบ้านหลวง	-	-	25	5.51	161	35.45	131	28.85	292	64.30	30	6.61		
ตำบลลำลูกบัว	2	0.66	18	5.93	120	39.51	108	35.56	228	75.07	12	3.95		
ตำบลลำเหย	-	-	42	4.39	351	36.71	294	30.75	645	67.46	57	5.96		
ตำบลสามง่าม	116	10.64	79	7.24	455	41.72	436	39.98	891	81.70	19	1.74		
ตำบลห้วยด้วน	-	-	18	4.80	157	41.90	106	28.29	263	70.19	51	13.61		
ตำบลห้วยพระ	-	-	31	3.89	345	43.33	246	30.90	591	74.23	99	12.43		
อำเภอบางเลน	255	2.71	494	5.25	3,845	40.88	2,931	31.16	6,776	72.05	914	9.72		
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	255	17.06	125	8.50	647	43.98	753	51.18	1,400	95.16	-	106	-	7.21
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	4	0.05	369	4.65	3,198	40.31	2,178	27.45	5,376	67.76	1,020	12.86		
ตำบลคลองนกกระทุง	-	-	28	7.64	126	34.39	105	28.66	231	63.05	21	5.73		
ตำบลดอนตูม	-	-	25	4.84	211	40.86	181	35.05	392	75.92	30	5.81		
ตำบลไทรงาม	3	0.58	31	5.99	162	31.31	98	18.94	260	50.26	64	12.37		
ตำบลนราภิรมย์	2	0.37	26	4.79	261	48.04	125	23.01	386	71.05	136	25.03		
ตำบลนิลเพชร	-	-	16	3.20	218	43.59	126	25.19	344	68.78	92	18.39		
ตำบลบัวปากท่า	-	-	24	5.39	192	43.16	113	25.40	305	68.55	79	17.76		
ตำบลบางไทรป่า	1	0.17	26	4.35	272	45.48	200	33.44	472	78.93	72	12.04		

ตาราง ผ2-8 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในจังหวัดนครปฐม รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	การเกิด		การตาย		การย้ายถิ่น							
	ประชากรเกิด (คน)	crude birth rate	ประชากรตาย (คน)	crude death rate	การย้ายถิ่นเข้า		การย้ายถิ่นออก		การย้ายถิ่นรวม		การย้ายถิ่นสุทธิ	
					ประชากร ย้ายเข้า (คน)	in-migration rate	ประชากร ย้ายออก (คน)	out-migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นรวม (คน)	gross migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นสุทธิ (คน)	net migration rate
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)	
ตำบลบางปลา	-	-	32	4.43	376	52.02	252	34.86	628	86.88	124	17.15
ตำบลบางภาษี	1	0.10	35	3.53	359	36.21	267	26.93	626	63.15	92	9.28
ตำบลบางระกำ	1	0.20	24	4.86	184	37.28	123	24.92	307	62.21	61	12.36
ตำบลบางเลน	247	19.81	126	10.11	566	45.40	610	48.93	1,176	94.33	44	3.53
ตำบลบางหลวง	-	-	32	3.36	355	37.30	305	32.05	660	69.35	50	5.25
ตำบลไม้หูช้าง	-	-	17	3.71	200	43.69	164	35.82	364	79.51	36	7.86
ตำบลลำพญา	-	-	23	5.08	169	37.32	132	29.15	301	66.48	37	8.17
ตำบลหินมูล	-	-	29	4.82	194	32.23	130	21.60	324	53.83	64	10.63
อำเภอสามพราน	991	4.66	900	4.24	13,998	65.89	11,245	52.93	25,243	118.83	2,753	12.96
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	990	8.68	603	5.28	8,216	72.00	7,205	63.14	15,421	135.14	1,011	8.86
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	1	0.01	297	3.02	5,782	58.81	4,040	41.09	9,822	99.89	1,742	17.72
ตำบลกระทุ่มล้ม	-	-	54	1.98	2,204	80.63	1,610	58.90	3,814	139.54	594	21.73
ตำบลคลองจินดา	-	-	39	3.43	307	27.02	284	25.00	591	52.02	23	2.02
ตำบลคลองใหม่	1	0.08	33	2.70	747	61.18	466	38.17	1,213	99.35	281	23.02
ตำบลตลาดจินดา	-	-	34	4.25	289	36.14	206	25.76	495	61.89	83	10.38
ตำบลทรงคนอง	-	-	21	3.14	437	65.44	305	45.67	742	111.11	132	19.77
ตำบลท่าข้าม	-	-	35	3.31	620	58.62	451	42.64	1,071	101.26	169	15.98
ตำบลท่าตลาด	1	0.06	28	1.75	1,177	73.42	907	56.58	2,084	130.01	270	16.84
ตำบลบางกระทีก	1	0.08	30	2.34	1,149	89.50	646	50.32	1,795	139.82	503	39.18
ตำบลบางช้าง	-	-	37	4.58	404	50.05	252	31.22	656	81.27	152	18.83
ตำบลบางเดย	1	0.15	25	3.68	557	81.93	271	39.86	828	121.79	286	42.07
ตำบลบ้านใหม่	-	-	22	2.17	583	57.52	559	55.15	1,142	112.67	24	2.37
ตำบลยายชา	-	-	18	2.04	565	64.12	408	46.30	973	110.42	157	17.82
ตำบลไร่ชิ่ง	983	30.29	427	13.16	2,500	77.03	2,582	79.55	5,082	156.58	82	2.53

ตาราง ผ2-8 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในจังหวัดนครปฐม รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	การเกิด		การตาย		การย้ายถิ่น									
	ประชากรเกิด (คน)	crude birth rate	ประชากรตาย (คน)	crude death rate	การย้ายถิ่นเข้า		การย้ายถิ่นออก		การย้ายถิ่นรวม		การย้ายถิ่นสุทธิ			
					ประชากร ย้ายเข้า (คน)	in-migration rate	ประชากร ย้ายออก (คน)	out-migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นรวม (คน)	gross migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นสุทธิ (คน)	net migration rate		
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)			
ตำบลสามพราน	2	0.14	37	2.53	813	55.65	831	56.88	1,644	112.54	-	18	-	1.23
ตำบลหอมเกร็ด	-	-	25	3.01	421	50.72	390	46.99	811	97.70		31		3.73
ตำบลอ้อมใหญ่	2	0.11	35	1.92	1,225	67.20	1,077	59.08	2,302	126.29		148		8.12
อำเภอพุทธมณฑล	107	2.55	314	7.47	3,686	87.73	2,475	58.90	6,161	146.63		1,211		28.82
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	-	-	213	9.89	1,814	84.21	1,364	63.32	3,178	147.53		450		20.89
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	107	5.23	101	4.93	1,872	91.43	1,111	54.26	2,983	145.69		761		37.17
ตำบลคลองโยง	-	-	31	2.98	724	69.51	456	43.78	1,180	113.29		268		25.73
ตำบลมหาสวัสดิ์	12	1.22	15	1.52	660	67.09	501	50.93	1,161	118.02		159		16.16
ตำบลศาลายา	95	4.37	268	12.31	2,302	105.77	1,518	69.75	3,820	175.52		784		36.02

หมายเหตุ 1: แต่ละคอลัมน์ในตาราง ผ2-8 มีที่มาของข้อมูล หรือ รายละเอียดการคำนวณ ดังนี้

- (a) (c) (e) และ (g) เป็นข้อมูลประชากรตามทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2562 ของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
- (b) อัตราเกิด (crude birth rate) คำนวณจากสูตรอัตราเกิดอย่างหยาบ หน้า 13
- (d) อัตราตาย (crude death rate) คำนวณจากสูตรอัตราตายอย่างหยาบ หน้า 14
- (f) อัตราการย้ายถิ่นเข้า (in-migration rate) คำนวณจากสูตรอัตราการย้ายถิ่นเข้า หน้า 15
- (h) อัตราการย้ายถิ่นออก (out-migration rate) คำนวณจากสูตรอัตราการย้ายถิ่นออก หน้า 15
- (i) จำนวนประชากรย้ายถิ่นรวม คือ ผลรวมของจำนวนผู้ย้ายถิ่นเข้าและผู้ย้ายถิ่นออกต่อจำนวนประชากรกลางปี 1,000 คน ในแต่ละพื้นที่
- (j) อัตราการย้ายถิ่นรวม (gross migration rate) คำนวณจากสูตรอัตราการย้ายถิ่นรวม หน้า 15
- (k) จำนวนประชากรย้ายถิ่นสุทธิ คือ ผลต่างระหว่างจำนวนผู้ย้ายถิ่นเข้าและผู้ย้ายถิ่นออกต่อจำนวนประชากรกลางปี 1,000 คน ในแต่ละพื้นที่
- (l) อัตราการย้ายถิ่นสุทธิ (net migration rate) คำนวณจากสูตรอัตราการย้ายถิ่นสุทธิ หน้า 15

หมายเหตุ 2: * จังหวัดนครปฐมมีประชากรเกิดที่ไม่ระบุพื้นที่เกิด จำนวน 10 คน

** จังหวัดนครปฐมมีประชากรย้ายถิ่นเข้าที่ไม่ระบุพื้นที่ย้ายถิ่นเข้า จำนวน 1 คน

หมายเหตุ 3: การพิจารณาประชากรในและนอกเขตเทศบาล ของจังหวัดนครปฐม ทำเช่นเดียวกับตาราง ผ2-7 (ดูหมายเหตุ 2 ท้ายตาราง ผ2-7)

ตาราง ผ2-9 จำนวนประชากร ความหนาแน่นประชากร การเปลี่ยนแปลง จำนวนประชากรกลางปี จำนวน บ้าน และขนาดครัวเรือน ในจังหวัดสมุทรสาคร รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562

เขตการปกครอง	พื้นที่ (ตร.กม.)	ประชากร (คน)	ความหนาแน่น ประชากร (คน/ตร.กม.)	บ้าน (หลัง)	ขนาด ครัวเรือน (คน/หลัง)	การเปลี่ยนแปลงระหว่างปี 2561-2562		ประชากร กลางปี (คน)
						จำนวนการ เปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง (%)	
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
จังหวัดสมุทรสาคร	872.347	584,703	670	290,805	2.01	6,739	1.17	581,334
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		268,500		127,757	2.10	982	0.37	268,009
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		316,203		163,048	1.94	5,757	1.85	313,325
อำเภอเมืองสมุทรสาคร	492.040	302,957	616	149,828	2.02	3,972	1.33	300,971
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		102,117		39,568	2.58	285	0.28	102,260
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		200,840		110,260	1.82	4,257	2.17	198,712
ตำบลกาหลง		4,744		1,489	3.19	54	1.13	4,771
ตำบลโกรกกราก		4,934		1,328	3.72	71	1.42	4,970
ตำบลคอกกระบือ		9,869		8,923	1.11	108	1.11	9,815
ตำบลโคกขาม		23,536		11,609	2.03	410	1.77	23,331
ตำบลชัยมงคล		3,957		1,722	2.30	36	0.90	3,975
ตำบลท่าจีน		12,518		8,213	1.52	101	0.81	12,468
ตำบลท่าฉลอม		8,392		2,426	3.46	133	1.56	8,459
ตำบลท่าทราย		30,810		19,527	1.58	420	1.38	30,600
ตำบลนาโคก		3,721		1,316	2.83	1	0.03	3,722
ตำบลนาดี		27,733		16,449	1.69	453	1.66	27,507
ตำบลบางกระเจ้า		11,095		5,117	2.17	83	0.75	11,054
ตำบลบางโทรัด		8,601		4,449	1.93	8	0.09	8,605
ตำบลบางน้ำจืด		14,041		9,992	1.41	408	2.99	13,837
ตำบลบางหญ้าแพรก		25,058		9,993	2.51	251	1.01	24,933
ตำบลบ้านเกาะ		17,268		8,443	2.05	417	2.47	17,060
ตำบลบ้านป้อ		8,724		3,102	2.81	39	0.45	8,705
ตำบลพันท้ายนรสิงห์		33,767		20,626	1.64	2,445	7.81	32,545
ตำบลมหาชัย		54,189		15,104	3.59	860	1.56	54,619
อำเภอกระทุ่มแบน	135.276	181,373	1341	113,072	1.60	1,883	1.05	180,432
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		116,005		75,468	1.54	894	0.78	115,558
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		65,368		37,604	1.74	989	1.54	64,874
ตำบลคลองมะเดื่อ		22,265		14,509	1.53	369	1.69	22,081
ตำบลแคราย		8,708		4,942	1.76	339	4.05	8,539
ตำบลคอนไก่อี		7,881		4,140	1.90	155	2.01	7,804
ตำบลตลาดกระทุ่มแบน		27,827		6,287	4.43	42	0.15	27,806
ตำบลท่าไม้		10,033		6,863	1.46	49	0.49	10,058
ตำบลท่าเสา		7,327		3,703	1.98	93	1.29	7,281
ตำบลบางยาง		5,285		2,030	2.60	35	0.67	5,268
ตำบลสวนหลวง		34,200		20,725	1.65	792	2.37	33,804
ตำบลหนองนกไข่		3,869		1,417	2.73	47	1.23	3,846
ตำบลอ้อมน้อย		53,978		48,456	1.11	60	0.11	53,948
อำเภอบ้านแพ้ว	245.031	100,373	410	27,905	3.60	884	0.89	99,931
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)		50,378		12,721	3.96	373	0.75	50,192
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)		49,995		15,184	3.29	511	1.03	49,740
ตำบลเกษตรพัฒนา		5,060		1,449	3.49	63	1.26	5,029
ตำบลคลองตัน		5,285		1,619	3.26	77	1.48	5,247

ตาราง ผ2-9 จำนวนประชากร ความหนาแน่นประชากร การเปลี่ยนแปลง จำนวนประชากรกลางปี จำนวนบ้าน และขนาดครัวเรือน ในจังหวัดสมุทรสาคร รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	พื้นที่ (ตร.กม.)	ประชากร (คน)	ความหนาแน่น ประชากร (คน/ตร.กม.)	บ้าน (หลัง)	ขนาด ครัวเรือน (คน/หลัง)	การเปลี่ยนแปลงระหว่างปี 2561-2562		ประชากร กลางปี (คน)
						จำนวนการ เปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง (%)	
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)
ตำบลเจ็ดริ้ว		4,006		995	4.03	30	0.75	3,991
ตำบลบ้านแพ้ว		10,673		3,303	3.23	51	0.48	10,648
ตำบลยกกระบัตร		14,335		3,672	3.90	257	1.83	14,207
ตำบลโรงเข้		12,342		3,028	4.08	46	0.37	12,319
ตำบลสวนส้ม		5,193		1,618	3.21	12	0.23	5,199
ตำบลหนองบัว		6,768		1,500	4.51	6	0.09	6,765
ตำบลหนองสองห้อง		8,513		1,939	4.39	6	0.07	8,510
ตำบลหลักสอง		4,597		1,151	3.99	8	0.17	4,593
ตำบลหลักสาม		16,655		5,685	2.93	280	1.71	16,515
ตำบลอัมพวง		6,946		1,946	3.57	72	1.05	6,910

หมายเหตุ 1: แต่ละคอลัมน์ในตาราง ผ2-9 มีที่มาของข้อมูล หรือ รายละเอียดการคำนวณ ดังนี้

- ข้อมูลขนาดพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร รายอำเภอ มีที่มาจากสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
- และ (d) เป็นข้อมูลประชากรตามทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2562 ของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
- ความหนาแน่นประชากร คือ จำนวนประชากรต่อหน่วยพื้นที่ คำนวณโดย (c) = (b) / (a)
- ขนาดครัวเรือน คือ จำนวนประชากรเฉลี่ยต่อครัวเรือน คำนวณโดย (e) = (b) / (d)
- จำนวนการเปลี่ยนแปลงประชากร คำนวณจากจำนวนประชากรที่เพิ่มหรือลดลงจากปี พ.ศ. 2561 ทั้งนี้ ค่าเป็นบวก หมายถึง จำนวนประชากรเพิ่มขึ้น ส่วนค่าติดลบ หมายถึง จำนวนประชากรลดลง
- อัตราการเปลี่ยนแปลงประชากร คือ การคำนวณอัตราเพิ่มประชากร (population growth rate) โดยการหาความแตกต่างของจำนวนประชากรระหว่างปี พ.ศ. 2561-2562 ด้วยวิธีเลขคณิต (arithmetic method) ทั้งนี้ หากพื้นที่ใดมีอัตราการเปลี่ยนแปลงประชากรที่มีค่าติดลบแสดงว่าพื้นที่นั้นมีอัตราการเปลี่ยนแปลงประชากรลดลง
- จำนวนประชากรกลางปี หมายถึง จำนวนประชากร ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 2562 เป็นตัวแทนของประชากรทั้งปีเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณจากสูตร หน้า 16

หมายเหตุ 2: สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ได้เก็บสถิติข้อมูลประชากรจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกรายอำเภอและท้องถิ่นเทศบาล ซึ่งเป็นการแสดงข้อมูลประชากรในขอบเขตการปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ การศึกษาผู้ศึกษาได้นำข้อมูลดังกล่าวมาคำนวณในขอบเขตการปกครองส่วนภูมิภาค (จังหวัดแบ่งออกเป็นอำเภอ ซึ่งเทียบเท่ากับเขต และอำเภอแบ่งออกเป็นตำบล ซึ่งเทียบเท่ากับแขวงของกรุงเทพมหานคร) โดยได้จำแนกประชากรที่อยู่พื้นที่ท้องถิ่นเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร ถือว่าเป็นประชากรที่อยู่ในเขตเทศบาล ส่วนประชากรที่ไม่ได้อยู่ในเขตเทศบาลดังกล่าว ถือว่าเป็นประชากรที่อยู่นอกเขตเทศบาล

ตาราง ผ2-10 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในจังหวัดสมุทรสาคร รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562

เขตการปกครอง	การเกิด		การตาย		การย้ายถิ่น									
	ประชากรเกิด (คน)	crude birth rate	ประชากรตาย (คน)	crude death rate	การย้ายถิ่นเข้า		การย้ายถิ่นออก		การย้ายถิ่นรวม		การย้ายถิ่นสุทธิ			
					ประชากร ย้ายเข้า (คน)	in-migration rate	ประชากร ย้ายออก (คน)	out-migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นรวม (คน)	gross migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นสุทธิ (คน)	net migration rate		
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)			
จังหวัดสมุทรสาคร	7,798	13.41	4,413	7.59	34,977	60.17	32,815	56.45	67,792	116.61	2,162	3.72		
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	7,099	26.49	3,435	12.82	14,455	53.93	19,376	72.30	33,831	126.23	-	4,921	-	18.36
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	683	2.18	977	3.12	20,505	65.44	13,439	42.89	33,944	108.33	7,066	22.55		
อำเภอเมืองสมุทรสาคร	3,794	12.61	2,230	7.41	17,886	59.43	16,053	53.34	33,939	112.77	1,833	6.09		
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	3,111	30.42	1,604	15.69	4,224	41.31	7,211	70.52	11,435	111.82	-	2,987	-	29.21
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	683	3.44	626	3.15	13,662	68.75	8,842	44.50	22,504	113.25	4,820	24.26		
ตำบลกาหลง	2	0.42	12	2.52	172	36.05	182	38.15	354	74.20	-	10	-	2.10
ตำบลโกรกราก	25	5.03	6	1.21	156	31.39	220	44.27	376	75.66	-	64	-	12.88
ตำบลคอกกระบือ	7	0.71	39	3.97	642	65.41	466	47.48	1,108	112.89	176	17.93		
ตำบลโคกขาม	37	1.59	79	3.39	1,641	70.34	1,134	48.60	2,775	118.94	507	21.73		
ตำบลชัยมงคล	2	0.50	23	5.79	195	49.06	190	47.80	385	96.86	5	1.26		
ตำบลท่าจีน	491	39.38	-	-	650	52.14	982	78.76	1,632	130.90	-	332	-	26.63
ตำบลท่าฉลอม	34	4.02	17	2.01	182	21.52	288	34.05	470	55.57	-	106	-	12.53
ตำบลท่าทราย	30	0.98	107	3.50	2,103	68.73	1,533	50.10	3,636	118.82	570	18.63		
ตำบลนาโคก	5	1.34	25	6.72	135	36.28	110	29.56	245	65.83	25	6.72		
ตำบลนาดี	-	-	76	2.76	2,028	73.73	1,445	52.53	3,473	126.26	583	21.19		
ตำบลบางกระเจ้า	5	0.45	45	4.07	592	53.56	424	38.36	1,016	91.92	168	15.20		
ตำบลบางไทรวัด	3	0.35	20	2.32	372	43.23	314	36.49	686	79.72	58	6.74		
ตำบลบางน้ำจืด	10	0.72	44	3.18	1,051	75.96	566	40.90	1,617	116.86	485	35.05		
ตำบลบางหญ้าแพรก	32	1.28	64	2.57	1,231	49.37	827	33.17	2,058	82.54	404	16.20		
ตำบลบ้านเกาะ	10	0.59	55	3.22	1,310	76.79	796	46.66	2,106	123.45	514	30.13		
ตำบลบ้านบ่อ	3	0.34	29	3.33	386	44.34	295	33.89	681	78.24	91	10.45		
ตำบลพันท้ายนรสิงห์	46	1.41	79	2.43	3,906	120.02	1,376	42.28	5,282	162.30	2,530	77.74		
ตำบลมหาชัย	3,052	55.88	1,510	27.65	1,134	20.76	4,905	89.80	6,039	110.57	-	3,771	-	69.04

ตาราง ผ2-10 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในจังหวัดสมุทรสาคร รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	การเกิด		การตาย		การย้ายถิ่น									
	ประชากรเกิด (คน)	crude birth rate	ประชากรตาย (คน)	crude death rate	การย้ายถิ่นเข้า		การย้ายถิ่นออก		การย้ายถิ่นรวม		การย้ายถิ่นสุทธิ			
					ประชากร ย้ายเข้า (คน)	in-migration rate	ประชากร ย้ายออก (คน)	out-migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นรวม (คน)	gross migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นสุทธิ (คน)	net migration rate		
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)			
อำเภอกระทุ่มแบน	2,851	15.80	1,268	7.03	12,370	68.56	12,604	69.85	24,974	138.41	-	234	-	1.30
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	2,851	24.67	1,079	9.34	7,935	68.67	9,518	82.37	17,453	151.03	-	1,583	-	13.70
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	-	-	189	2.91	4,435	68.36	3,086	47.57	7,521	115.93	1,349	20.79		
ตำบลคลองมะเดื่อ	-	-	58	2.63	1,718	77.81	1,227	55.57	2,945	133.38	491	22.24		
ตำบลแควราย	-	-	30	3.51	794	92.99	417	48.84	1,211	141.83	377	44.15		
ตำบลดอนไก่ดี	-	-	20	2.56	516	66.12	355	45.49	871	111.62	161	20.63		
ตำบลลาดกระทุ่มแบน	1,974	70.99	496	17.84	1,142	41.07	3,149	113.25	4,291	154.32	-	2,007	-	72.18
ตำบลท่าไม้	1	0.10	38	3.78	491	48.82	463	46.04	954	94.85	28	2.78		
ตำบลท่าเสา	-	-	22	3.02	445	61.12	300	41.21	745	102.33	145	19.92		
ตำบลบางยาง	-	-	13	2.47	238	45.18	159	30.19	397	75.37	79	15.00		
ตำบลสวนหลวง	-	-	89	2.63	3,511	103.86	2,563	75.82	6,074	179.68	948	28.04		
ตำบลหนองนกไข่	-	-	6	1.56	233	60.59	165	42.91	398	103.50	68	17.68		
ตำบลอ้อมน้อย	876	16.24	496	9.19	3,282	60.84	3,806	70.55	7,088	131.39	-	524	-	9.71
อำเภอบ้านแพ้ว	1,137	11.38	914	9.15	4,704	47.07	4,158	41.61	8,862	88.68	546	5.46		
พื้นที่เขตเมือง (ในเทศบาล)	1,137	22.65	752	14.98	2,296	45.74	2,647	52.74	4,943	98.48	-	351	-	6.99
พื้นที่เขตชนบท (นอกเทศบาล)	-	-	162	3.26	2,408	48.41	1,511	30.38	3,919	78.79	897	18.03		
ตำบลเกษตรพัฒนา	-	-	14	2.78	229	45.54	125	24.86	354	70.40	104	20.68		
ตำบลคลองตัน	-	-	18	3.43	245	46.70	130	24.78	375	71.48	115	21.92		
ตำบลเจ็ดริ้ว	-	-	4	1.00	133	33.32	75	18.79	208	52.12	58	14.53		
ตำบลบ้านแพ้ว	6	0.56	609	57.20	483	45.36	354	33.25	837	78.61	129	12.12		
ตำบลยกกระบัตร	-	-	47	3.31	787	55.40	425	29.92	1,212	85.31	362	25.48		
ตำบลโรงเข้	-	-	46	3.73	522	42.37	375	30.44	897	72.81	147	11.93		
ตำบลสวนส้ม	-	-	22	4.23	162	31.16	124	23.85	286	55.01	38	7.31		
ตำบลหนองบัว	-	-	21	3.10	270	39.91	206	30.45	476	70.36	64	9.46		

ตาราง ผ2-10 จำนวนการเกิด การตาย และการย้ายถิ่น ในจังหวัดสมุทรสาคร รายตำบลและอำเภอ ในและนอกเขตเทศบาล ปี พ.ศ. 2562 (ต่อ)

เขตการปกครอง	การเกิด		การตาย		การย้ายถิ่น							
	ประชากรเกิด (คน)	crude birth rate	ประชากรตาย (คน)	crude death rate	การย้ายถิ่นเข้า		การย้ายถิ่นออก		การย้ายถิ่นรวม		การย้ายถิ่นสุทธิ	
					ประชากร ย้ายเข้า (คน)	in-migration rate	ประชากร ย้ายออก (คน)	out-migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นรวม (คน)	gross migration rate	ประชากร ย้ายถิ่นสุทธิ (คน)	net migration rate
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)	
ตำบลหนองสองห้อง	-	-	40	4.70	319	37.49	247	29.02	566	66.51	72	8.46
ตำบลหลักสอง	-	-	-	-	181	39.41	142	30.92	323	70.32	39	8.49
ตำบลหลักสาม	1,131	68.48	70	4.24	1,032	62.49	1,737	105.18	2,769	167.67	705	42.69
ตำบลอำแพง	-	-	23	3.33	341	49.35	218	31.55	559	80.90	123	17.80

หมายเหตุ 1: แต่ละคอลัมน์ในตาราง ผ2-10 มีที่มาของข้อมูล หรือ รายละเอียดการคำนวณ ดังนี้

- (a) (c) (e) และ (g) เป็นข้อมูลประชากรตามทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2562 ของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
- (b) อัตราเกิด (crude birth rate) คำนวณจากสูตรอัตราเกิดอย่างหยาบ หน้า 13
- (d) อัตราตาย (crude death rate) คำนวณจากสูตรอัตราตายอย่างหยาบ หน้า 14
- (f) อัตราการย้ายถิ่นเข้า (in-migration rate) คำนวณจากสูตรอัตราการย้ายถิ่นเข้า หน้า 15
- (h) อัตราการย้ายถิ่นออก (out-migration rate) คำนวณจากสูตรอัตราการย้ายถิ่นออก หน้า 15
- (i) จำนวนประชากรย้ายถิ่นรวม คือ ผลรวมของจำนวนผู้ย้ายถิ่นเข้าและผู้ย้ายถิ่นออกต่อจำนวนประชากรกลางปี 1,000 คน ในแต่ละพื้นที่
- (j) อัตราการย้ายถิ่นรวม (gross migration rate) คำนวณจากสูตรอัตราการย้ายถิ่นรวม หน้า 15
- (k) จำนวนประชากรย้ายถิ่นสุทธิ คือ ผลต่างระหว่างจำนวนผู้ย้ายถิ่นเข้าและผู้ย้ายถิ่นออกต่อจำนวนประชากรกลางปี 1,000 คน ในแต่ละพื้นที่
- (l) อัตราการย้ายถิ่นสุทธิ (net migration rate) คำนวณจากสูตรอัตราการย้ายถิ่นสุทธิ หน้า 15

หมายเหตุ 2: * จังหวัดสมุทรสาครมีประชากรเกิดที่ไม่ระบุพื้นที่เกิด จำนวน 16 คน

** จังหวัดสมุทรสาครมีประชากรย้ายถิ่นเข้าที่ไม่ระบุพื้นที่ย้ายถิ่นเข้า จำนวน 17 คน

หมายเหตุ 3: การพิจารณาประชากรในและนอกเขตเทศบาล ของจังหวัดสมุทรสาคร ทำเช่นเดียวกับตาราง ผ2-9 (ดูหมายเหตุ 2 ท้ายตาราง ผ2-9)

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายสมชาย	เดชากรณ์	ผู้อำนวยการสำนักการวางผังและพัฒนาเมือง
นายแสนยากร	อุ่มมีศรี	รองผู้อำนวยการสำนักการวางผังและพัฒนาเมือง
นายมานะ	วิมุตติไชย	ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนงาน
นางสาวสุรางค์รัตน์	อภิชาติโสภา	หัวหน้ากลุ่มงานวิจัยผังเมือง 2

ผู้ดำเนินการ

นางสาวธัญทิพา	เวทมาหะ	นักวิเคราะห์ผังเมืองปฏิบัติการ
---------------	---------	--------------------------------